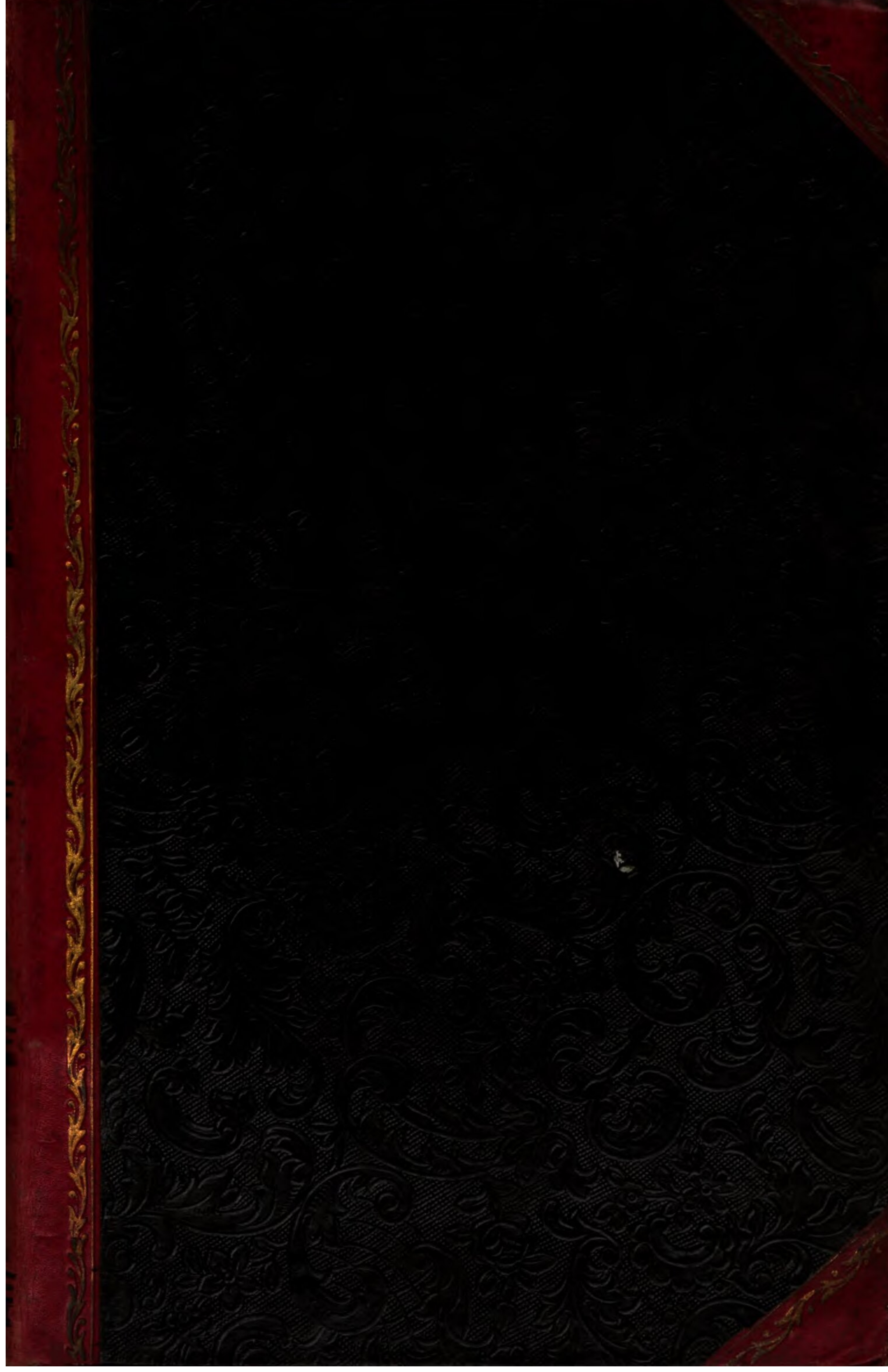

~~Paed 179~~ Kh

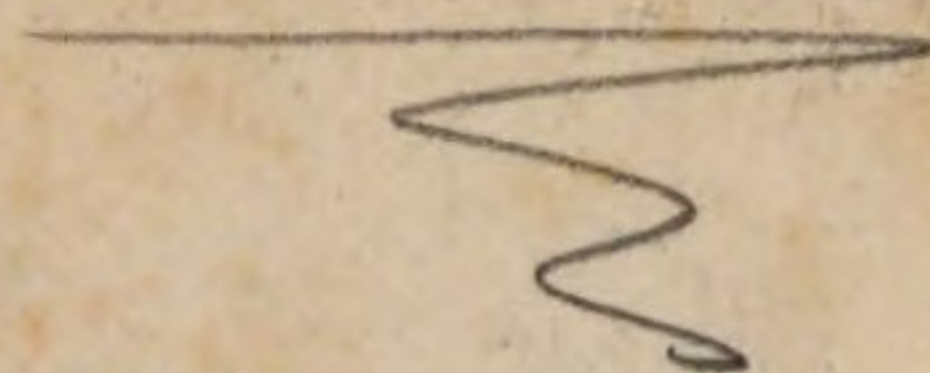
Hill

Paed. Pr.

1555

Für J. No. die Königin
vom Verfasser

ΤΩΝ ΝΟΒΕΛΛΩΝ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ

(ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ ΑΥΤΗΝ)

"Οπως Αδελφότητες ἐν τῇ ἐκδόσει αὐτῇ"

ΤΩΝ Κ. Κ. ΣΙΑ

— 1859 —

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΣ ΤΩΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Καταρτίσας ὁ Ἀρχὴν Νικητοῦ τοῦ Παλαιῦ

Ὁδὸς Ἀρχαίου ἀπὸ 906.

1859.

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΝΗΠΙΑΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

(ΕΙΣ ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΥΟ)

Ὅπως διδάσκεται ἐν τοῖς σχολείοις

ΤΩΝ Κ. Κ. ΧΙΛΛ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Κάτωθεν τοῦ Ἀγίου Νικολάου τοῦ Παγκαλᾶ

Ὀδὸς Αἰγέως ἀριθ, 906.

1859.

ΛΟΥΚΑ ΡΑΛΛΗ

ΤΟΥ

ΠΡΩΤΟΥ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΔΗΜΑΡΧΩΝ

ΤΕΛΕΙΟΝ ΝΗΠΙΑΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΣΥΣΤΗΣΑΝΤΙ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝΤΙ

ΤΟ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥΤΟ

ΑΝΑΤΙΘΕΤΑΙ

ΔΥΟ

ΤΩΝ ΕΚΔΟΤΩΝ.

ΑΟΥΚΑ ΡΑΛΛΗ

ΤΩ

ΠΡΩΤΟ ΤΩ ΕΝ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΝΟΝ

ΤΕΛΕΙΟΝ ΙΝΗΝΑΚΟΝ ΖΥΧΟΛΕΙΟΝ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΖΥΧΟΛΕΙΟΝ ΕΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙ

ΤΩ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΤΟ

ΑΝΑΤΙΘΕΤΑΙ

ΕΠΙ

ΤΩ ΕΚΔΟΤΗ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Τὰ νηπιακὰ Σχολεῖα ἐπὶ τέταρτον ἤδη αἰῶνος κατέχουσι σπουδαίαν θέσιν ἐν τοῖς ἐν Σύρῳ καὶ Ἀθήναις ὑπὸ ὄνομα « Ἀμερικανικὰ Σχολεῖα » ὑπάρχουσιν ἐκπαιδευτηρίοις. Ἀλλ' ὅμως τὴν τοῦ κοινοῦ προσοχὴν πρὸς τὰ τοιαῦτα διδακτήρια προσεέλκυσεν ἰδίως ἡ ἀποδοθεῖσα χρησιμότης τοῦ διὰ τῆς εὐγενοῦς ἐπιμελείας τοῦ φιλοπάτριδος Δημάρχου Πειραιῶς Κ. Λουκᾶ Ῥάλλη ὁργανωθέντος καὶ συσταθέντος ἄρτι ἐν Πειραιεὶ νηπιακοῦ Σχολείου ἐπὶ εὐρυτέρων ὁρίων. Τούτου δ' ἕνεκα ἐκρίθη ὠφέλιμον ὑπὸ τῶν εἰσαγαγόντων εἰς Ἑλλάδα τὸ σύστημα τοῦτο ἵνα δημοσιώτερον ἐκθέσωσι τὰ κατ' αὐτὸ ἐν πραγματείᾳ, ἥτις δύναται νὰ παράσχῃ πᾶσι τοῖς ἐνδιαφερομένοις εἰς τὴν πρόοδον τῆς νέας γενεᾶς ἰδέαν περὶ τῆς φύσεως τοῦ εἰρημένου συστήματος καὶ τῶν παρεχομένων ἐντεῦθεν εὐκολιῶν εἰς ἀνάπτυξιν τοῦ νηπιακοῦ πνεύματος. Οὐδεὶς ὑπάρχει ὁ ἀγνοῶν ὅτι αἱ ἐντυπώσεις, ὡς λαμβάνομεν ἐν τῇ παιδικῇ ἡμῶν ἡλικίᾳ, εἰσὶν αἱ βαθύτερον ριζούμεναι καὶ αἱ μάλιστα ἀνεξάλειπτοι. Πόσον ἄρα σπου-

δαῖον ἀποβαίνει ἵνα ἡ νεατὴ αὕτη γῇ δεχθῇ τὸν ἀγαθὸν σπόρον, ὅστις θέλει ἀποφέρει εἰς τὸν ἔπειτα βίον καρπὸν, δυνάμενον καὶ ἐν τῇ προσκαίρῳ ζωῇ ἄνεσιν νὰ παράσχη, καὶ πρὸς τὴν μέλλουσαν αἰδιότητα ἡμᾶς νὰ παρασκευάσῃ καὶ νὰ μὴ ἀφελῇ ν' ἀναδρασθήσωσιν εἰς αὐτὴν ἄκανθαι καὶ τρίβολοι, ἅτινα ἐκτελοῦνται ἐν ταῖς ἀφροσύναις τῆς νεότητος καὶ τοῖς ἐγκλήμασι τῆς ὠρίμου ἡλικίας.

Ὁ ἀναγνώστης τοῦ μικροῦ τούτου βιβλίου θέλει παρατηρήσῃ ὅτι τὸ κυριώτερον ἔργον τοῦ διδασκάλου τοῦ νηπιακοῦ Σχολείου πρέπει νὰ ᾖ ἡ σπουδὴ τῆς καρδίας τοῦ μικροῦ αὐτοῦ μαθητοῦ. Ὀφείλει οὗτος νὰ καλλιεργήσῃ τὸ πλήρες τρυφερωτάτων ἐμβρύων φυτῶν κηπάριον αὐτὸ, δηλαδὴ, τὰ αἰσθήματα ἐκεῖνα, ἐξ ὧν μεγάλη ἐξῆς ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ προσδοκία καλοῦ ἢ κακοῦ. Τὰ ἐν τῷ βιβλιαρίῳ τούτῳ περιεχόμενα διδάγματα κατηρτίσθησαν εὐθέτως πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἐκτεθέντος σκοποῦ. Εἰσὶ δὲ ταῦτα ἀπλῶς σχέδια ἢ πρότυπα δυνάμενα νὰ διαποικιλῶνται καὶ ἐπεκτείνωνται ὅπως ἡ ἱκανότης καὶ ἡ πεῖρα τοῦ διδασκάλου ἤθελεν ὑπαγορεύσει. Ἐν τοῖς πρώτοις τῶν διδακτέων τῷ νηπίῳ μαθημάτων κυριώτατον ὑπάρχει ἡ γνῶσις τῆς δημιουργίας Αὐτοῦ· νὰ μάθῃ, δηλαδὴ, τίς ἐγένετο ὁ πλάστης αὐτοῦ καὶ πρὸς τί ὅλως ἐδημιουργήθη. Εὐκόλως δύναται νὰ στραφῇ ἡ προσοχὴ αὐτοῦ εἰς τὴν ἀξιοθαύμαστον κατασκευὴν τοῦ μικροῦ σώματος αὐτοῦ, τὴν χρησιμότητα τῶν διαφόρων μελῶν, ἐξ ὧν σύγκειται. Ὠφέλιμοι διδασκαλῖαι εὐχαριστίας πρὸς τὸν μέγαν Δημι-

ουργὸν καὶ Δοτῆρα πάντων τῶν ἀγαθῶν δύνανται νὰ ἐγχαράχθωσιν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ νηπίου ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς διδασκάλου, ὅτε καταδεικνύει εἰς αὐτὸ τὰς διαφόρους εὐκολίας καὶ τὰς ποικίλας εὐχαριστήσεις, ἃς δύνανται νὰ παράσχωσιν εἰς ἡμᾶς τὰ αἰσθητήρια ἡμῶν. — Πίστιν εἰς τὰς διαθήκας καὶ ἐπαγγελίας τοῦ Θεοῦ δύναται νὰ διδαχθῇ τὸ παιδίον διὰ τῆς ἐν ταῖς νεφέλαις ἱρίδος, ἣτις ἀναμνησκει εἰς ἡμᾶς ταύτας ἐκάστοτε δρωμένη. Τὸ αὐτὸ σωτήριον μάθημα δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ ὅταν κατονομάζονται τὰ χρώματα ἐν τῷ Πολυχρώμῳ Πλέγματι ἐρίου (μαλλينوῦ), ὃ ὁ διδάσκαλος τίθησιν ἐνώπιον τῶν μικρῶν αὐτοῦ μαθητῶν, ἢ ὅταν καθηδυνόμενον τὸ νήπιον προσπαθῇ νὰ συλλάβῃ τὰ ἐπὶ τοῦ τοίχου διὰ τοῦ πρίσματος ἀντανακλώμενα χρώματα. Εὐκαιρίας τοιαύτας ὀφείλει νὰ μὴ παραλείπῃ ὁ διδάσκαλος, ἐφιστῶν κατ' αὐτάς τὸν νοῦν τοῦ παιδίου εἰς τὴν δοθεῖσαν παρὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Νῶε ὑπόσχεσιν, ἐπαναλαμβάνων μάλιστα αὐτὴν αὐτολεξεῖ ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς Γενέσεως. Μαθήματα τοιαῦτα δυσκόλως δύνανται νὰ λησμονήσῃ τὸ παιδίον.

Πάντα τὰ παιδία προσελκύει κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἢ τοῦ στερεώματος ἑλλαμψις. Ὁ τὴν ἡμέραν ἐπικρατῶν ἥλιος, ὡς κέντρον τοῦ Συστήματος, καὶ οἱ ἥττον τούτου αὐγάζοντες Πλανῆται καὶ Ἀστέρες, οἵτινες ἐν τῇ περιπολήσει αὐτῶν,

«Ὡς λάμπουσι καὶ ἄδουσι συγχρόνως ἐν χορείᾳ,

Ἡ χεὶρ ἣτις ἡμᾶς ἐπλασεν ὑπάρχει ὄντως Θεία! »

δύνανται νὰ κατασταθῶσιν ἀντικείμενα διανοητικῆς εὐχαριστήσεως τοῖς παιδίοις διὰ ἀπλοῦ πλανητηρίου, συνοδευομένου μάλιστα τοῦ μαθήματος τούτου καὶ κρατυνομένου διὰ τῆς ἀναγνώσεως ἢ ἀπαγγελίας τοῦ ἐξαισίου ἐκεῖνου ψαλμοῦ τοῦ Δαβὶδ (τοῦ 18) « Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ » κτλ. Ὁ ἐπιτερπόμενος εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ διδάσκαλος θέλει ἰδεῖ ὅτι γέγονεν ἴσως ὄργανον τοῦ Θεοῦ, δι' οὗ ἐπαληθεύεται ἡ δήλωσις αὐτοῦ, « Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον. »

Αἱ ἐν ταῖς ἀγίαις Γραφαῖς τερπναὶ ἱστορίαι παρέχουσιν ἀνεξάντλητον μεταλλεῖον, ἐξ οὗ ἀνορύττονται ἠθικαὶ καὶ πνευματικαὶ διδασκαλίαι κατάλληλοι πρὸς τὴν ἀντιληπτικότητα τοῦ παιδικοῦ νοός. Ἐχοντες δὲ τὴν δήλωσιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν περὶ τῶν μικρῶν παιδίων « ὅτι τῶν τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν », πιεζόμεν ἀναγκάως ὅτι ἡ εὐλογία αὐτοῦ ἐπελεύσεται εἰς τὸ φιλόανθρωπον ἔργον, οὗτινος ταῦτα εἰσὶ τὸ εἰδικὸν ἀντικείμενον. Πρὸς τοῦτο λοιπὸν ἐξελεξάμεθα τινὰς τῶν ζωηροτέρων διηγήσεων τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ἃς δημοσιεύομεν νῦν, ἐπ' ἐλπίδι ὅτι δύνανται νὰ ἀποδειχθῶσιν ἐπωφελεῖς εἰς τὰ παιδιά τῆς χώρας ταύτης, καθ' ὅσον ὑπῆρξαν τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ τὸ πάλαι πρὸς τὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν τέκνα, καὶ νὰ κατασταθῶσιν αὐτοῖς ὡσαύτως Φυλακτήρια ἀπὸ τοῦ πονηροῦ, ὅπερ καθ' ὅσον προχωροῦσιν εἰς ἡλικίαν θέλουσι πάντως συναντᾶ ἐν ταῖς πρὸς τὸν κόσμον σχέσεσιν αὐτῶν. Ἐν τῷ ὁδηγητικῷ τούτῳ βιβλίῳ ἐτέθησαν μαθή-

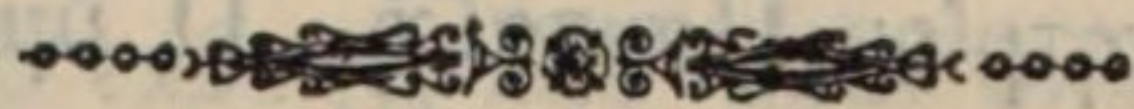
ματα εἰς βελτίωσιν τοῦ εὖ ἔχειν τοῦ τε νοῦς καὶ τοῦ σώματος. Τὸ χρέος τῆς ὑπακοῆς, ἡ σπουδαιότης τῆς ἀληθείας, ἡ ἀνυσιμότης τῆς φιλοπονίας, ἡ ἀνάγκη καὶ ἡ ὠφέλεια τῆς τάξεως καὶ καθαριότητος, καθήκοντα καὶ ἔξεις, ἅτινα δεόν ν' ἀποτελῶσιν αἰεὶ οὐσιῶδες μέρος τῆς ἀγωγῆς τοῦ παιδίου.

Οἱ ἐν τῷ προειρημένῳ βιβλίῳ περιεχόμενοι ὕμνοι, ᾄσματα, καὶ ἐμμέτρως ἐκτεθειμένα μαθήματα, εἰσὶν ἔργα ἀνδρῶν εὐαρεστηθέντων ἵνα βοηθήσωσιν ἡμᾶς ὅτε κατὰ πρῶτον διανοήθημεν νὰ συστήσωμεν ἐν Ἀθήναις τῷ 1833 Νηπιακὸν Σχολεῖον. Καὶ τινὰ μὲν τῶν ψυχαγωγικῶν αὐτῶν ποιημάτων μετεφράσθησαν παρὰ τοῦ Κ. Ἑρμανουήλ Ἀργυροπούλου, πρώην Α'. διερμηνέως τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς πρεσβείας. Ἔτερα δὲ τῶν ἐμμέτρων μαθημάτων ἐποιήθησαν ἢ μετεφράσθησαν τότε ὑπὸ τοῦ Κ. Δημητρίου Πανταζῆ. Ὁ εἰς τὴν Α. Μ. τὸν βασιλέα τῆς Ἑλλάδος ὕμνος (ὃς ἄδεται νῦν κοινῇ καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα) μετεφράσθη κατ' αἵτησιν ἡμῶν ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ μεταρμωσθεὶς καταλλήλως πρὸς τὴν Ἑλλάδα παρὰ τινος τῶν κεκοιμημένων νῦν φίλων ἡμῶν καὶ τοῦ Κ. Δημητρίου Πανταζῆ. Ὁ ὕμνος εἰς τὴν Βασίλισσαν συνεδέθη ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἀφίξει τῆς Α. Μ. εἰς Ἑλλάδα τῷ 1837 ὑπὸ τοῦ Κ. Α. Ρ. Ραγκαβῆ, πρώην ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν, κατ' αἵτησιν ῥητὴν τῶν συνταξάντων τὸ βιβλίον τοῦτο, ἐψάλη δὲ τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν μαθητριῶν τοῦ Σχολείου τοῦ Κ. καὶ τῆς Κ. Χίλλ κατὰ

τὴν εἴσοδον τῆς Α. Μ. εἰς Ἀθήνας τὴν 3/15 Φεβρουαρίου 1837. Ἡ μουσικὴ αὐτοῦ συνετέθη ὑπὸ τοῦ Κ. Ἀσχερ (Ascher) νεωκόρου (ἢ πρωτοψάλτου) τοῦ παρεκκλησίου τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως.

Ἀρκούσας νομίζομεν τὰς εἰσαγωγικάς ταύτας παρατηρήσεις τὸ ἐγχειρίδιον αὐτὸ ἐκδίδοντες. Ἡ ἀνάπτυξις συστήματος, ὅπερ ὑπὸ τὴν δημιουργικὴν μέριμναν τῆς φιλανθρωπίας, καὶ τὴν ζωοποιὸν ἔφρουν τοῦ ἀγαθοποιεῖν ἐγένετο παραγωγὸς ἀγλαωτάτων καρπῶν ὅπουδῆποτε εἰσῆχθη, πιστεύομεν ὅτι οἱ κατεχόμενοι ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ διαμορφώσωσιν ἑαυτοὺς πρὸς τὸ ἐπωφελὲς ἔργον τῆς ἐπεκτάσεως τῶν εὐλογιῶν τῆς Νηπιακῆς παιδείας ἐπὶ τοῦ εὐρυχώρου πεδίου, ὅπερ μένει ἔτι ἀγεώργητον, εὐρίσουσιν ὅτι τὸ δημοσιευόμενον μικρὸν τοῦτο ἔργον ἐστὶ πολὺτιμος αὐτοῖς προσαπόκτησις.

« Ἐν τῷ πρώτῳ σπεῖρον τὸ σπέρμα σου καὶ ἐν ἐσπέρᾳ μὴ ἀφέτω ἡ χεὶρ σου, ὅτι οὐ γινώσκεις ποῖον στοιχήσει ἡ τοῦτο ἢ τοῦτο, καὶ ἐὰν τὰ δύο ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀγαθὰ. (Ἐκκλησιαστῆς ια'. 6).

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

Ο Δ Η Γ Ι Α Ι

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥΣ ΝΗΠΙΑΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ.

Προτείνω ν' ἀρχίσω τὸ παρὸν ἐγχειρίδιον μετὰ παραινέσεώς τινος πρὸς τὰς διδασκούσας ἐν τοῖς Νηπιακοῖς σχολείοις κατὰ τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν ἐν τοιούτοις καταστήμασι· τὴν δὲ παραίνεσιν ταύτην θέλω διαιρέσει εἰς τρία κύρια θέματα.

1 Τὴν Διδάσκαλον.

2 Τὸ Οἶκημα.

3 Τοὺς μαθητάς.

Α'. Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

Αὐτοδιοίκησις (ἢ διοίκησις ἑαυτοῦ) εἶναι τὸ πρῶτον καὶ οὐσιωδέστατον συστατικὸν τῶν διευθυνόντων Νηπιακόν τι σχολεῖον. Ὁ σκοπὸς σου ὡς διδασκάλου εἷς τι νηπιακὸν σχολεῖον εἶναι νὰ διορθώῃς τὰ πάθη, νὰ διαπλάττῃς τὰ ἥθη, καὶ ν' ἀναπτύσῃς καὶ μορφώῃς τὸν νοῦν τῶν ὑπὸ τὴν φροντίδα σου τέκνων· τὸ δ' εἰδικὸν σύστημα τῶν σχολείων τούτων θεωρεῖ σὲ αὐτὴν ὡς τὴν πηγὴν γνώσεως καὶ αἰσθημάτων δι' αὐτά. Σὺ ὀφείλεις νὰ διαπλάτῃς καὶ μορφώσῃς τοὺς νόας αὐτῶν, μεταδίδουσα αὐτοῖς τοὺς ἰδίους διαλογισμούς. Τὰ αἰσθήματα τῆς ἰδίας σου

καρδίας δέον νὰ διεγείρωσι κατὰ τὴν ἔκφρασιν αὐτῶν καὶ διαπλάττωσι τὰ αἰσθήματα τῆς ἰδίας ἑαυτῶν καρδίας· τὰ δὲ χεῖλη σου πρέπει νὰ ῥοι τὰ ὄργανα τῆς ἀγάπης καὶ ἀληθείας πρὸς αὐτά.

Ἐξήσκει, λοιπόν, διηνεκὲς κράτος ἐπὶ τῶν φυσικῶν σου διαθέσεων. Δίδε ἐλευθέραν καὶ φαιδρὰν ἔξοδον εἰς τὰ ἐξοχώτερα τῶν αἰσθημάτων σου, ὥστε νὰ προσηλόνῃς τὴν προσοχὴν τῶν τέκνων πρὸς αὐτά. Ἰδίως εἶναι ἀνάγκη νὰ καλλιεργῇς ἐν ἑαυτῇ, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ τὰς ἐξῆς διαθέσεις, Ὑπομονήν, σοργήν, φαιδρότητα, ὀξύδερκεϊαν, ἀφέλειαν πνεύματος καὶ τρόπου, ἀγάπην πρὸς τὴν τάξιν καὶ καθαριότητα, καὶ πρὸ πάντων ὀφείλῃς νὰ ἐμπνέῃσαι ζωηρῶς ὑπὸ τῶν εὐμενῶν ἀρχῶν καὶ ὑποχρεώσεων τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ πίστεως.

Ἔσα σὺ αὐτὴ καλῶς καὶ ἀκριβῶς δεδιδραγμένη εἰς πᾶν ὅ,τι μέλλεις νὰ διδάξῃς τὰ τέκνα· πρὸς τοῦτο δὲ ἐνασχολοῦ εὐσταθῶς εἰς τὸ νὰ μαυθάνῃς πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ ῥίψῃ φῶς ἐπὶ τῶν καθηκόντων σου. Οὐδέποτε πρέπει νὰ ἐπιχειρίσῃσαι νὰ διδάξῃς ὅ,τι σὺ δὲν ἐννοεῖς ἐντελῶς.

Ἀπόκτησον, καὶ προσπάθει πάντοτε νὰ καλλιεργῇς τὴν συνήθειαν τοῦ ὁμιλεῖν εἰς λίαν ἀπλῆν, καὶ μάλιστα παιδικὴν γλῶσσαν. Δυνατὸν νὰ καλύπτῃς πολὺ ἐκ τῆς ἀμαθείας σου μεταχειριζομένη δυσνοήτους λέξεις, ἀλλ' αὐδέποτε θέλεις μεταδίδῃ διδασκαλίαν εἰς τοὺς νόας τῶν τέκνων ἐὰν δὲν μεταχειρίζεσαι λέξεις, τὰς ὁποίας ἐννοοῦσι καθαρῶς.

Β'. ΤΟ ΟΙΚΗΜΑ.

Μεγάλη φροντίς απαιτεῖται κατὰ τὴν ἑναρξιν Νηπιακοῦ τινος σχολείου ὡς πρὸς τὸ οἶκημα. Φῶς, πᾶσα εὐκολία πρὸς ἀνανέωσιν τοῦ ἀέρος, καθαριότης, καὶ τακτικὴ διευθέτησις ἀπάντων τῶν μερῶν αὐτοῦ, εἰσὶ τὰ ἀναγκαῖα συστατικὰ τοῦ ἁρμοδίου οἰκήματος. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀνανεώσεως τοῦ ἀέρος, παρατηρῶ, ὅτι τὰ παράθυρα δεόν νὰ ᾖσιν οὕτω πως κατεσκευασμένα ὥστε ν' ἀνοίγωνται χωρὶς νὰ σχηματίζεται ρεῦμα ἀέρος ἐπὶ τῶν τέκνων. Μὲ αὐτὴν τὴν προφύλαξιν εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ νὰ ἔχωμεν ὅσον τὸ δυνατόν πλεόπετον ἀέρα εἰς τὸ οἶκημα. Ἰκανὸς ἀὴρ εἶναι ἀναγκαῖος πρὸς τὴν ὑγείαν τοῦ τε σώματος καὶ τοῦ πνεύματος καὶ ἐπομένως πρὸς τὸν ὀλικὸν σκοπὸν τοῦ καταστήματος.

Γ'. ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ.

Ἀρχομένη Νηπιακοῦ τινος σχολείου, πέντε τινὰ κυρίως ὀφείλεις νὰ προάγῃς μεταξὺ τῶν τέκνων, τὰς τὰς, προσοχήν, ὑπακοήν, διδασκαλίαν καὶ διασκέδασιν. Εἶναι δὲ κατ' ἐξοχὴν οὐσιώδεις διηγεκῶς νὰ ἔχῃς πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν διαίρεσιν ταύτην τῶν ἐνώπιόν σου ἀντικειμένων· ἐπειδὴ εἰς τὴν προτεινομένην ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων, θέλεις συλλάβῃς σφαλερὰν ἰδέαν τοῦ συστήματος τοῦ σχολείου, τοῦ ὁποίου τὴν διαχείρισιν μέλλεις ν' ἀναδεχθῇς. ἔαν νομίζῃς, ὅτι τὰ τέκνα δὲν ὠφελῶνται ἄλλως πως, εἰμὴ διὰ τῆς ἀναγνώσεως, τῆς ἀριθμητικῆς ἢ τῆς γραφῆς, ἢ διὰ τῆς ἀποστιθίσεως τεμαχίου τινός.

Ἐξεναντίας εἰς Νηπιακόν τι σχολεῖον μαθήματα εὐταξίας, προσοχῆς, καὶ ὑπακοῆς, ἔτι δὲ καὶ διασκεδάσεως, εἰσὶν ἐπίσης οὐσιώδη.

I. ΤΑΞΙΣ.

Τὸ περὶ τάξεως θέμα εἰς Νηπιακόν τι σχολεῖον, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὑπὸ τὰς ἑξῆς διαιρέσεις.

α. ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ.

Τὸ πρῶτον, ὅπερ ἀπαιτεῖται νὰ πράξῃς κατὰ τὴν ἑναρξιν Νηπιακοῦ τινος σχολείου θέλει εἶσθαι νὰ διαθέσῃς ἀρμοδίως τὰ τέκνα. Τὸ ἀρμοδιώτερον σχέδιον διὰ νηπιακόν τι σχολεῖον εἶναι τὸ ἑξῆς.

Μεγάλη τις αἴθουσα, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὑπάρχουσιν 1) αἱ βαθμίδες, 2) ἀρμόδια καθίσματα χωροῦντα ἕκαστον οὐχὶ πλείονα τῶν 10 τέκνων, καὶ 3) ἱκανὸς χῶρος, ἀποχωρισμένος ἀπὸ τῶν βαθμίδων διὰ κιγκλίδων, καλούμενος Μάνδρα.

Κάμε ἑναρξιν τοῦ ἔργου σου τοποθετοῦσα καθ' ἑαυτὰ εἰς τὴν Μάνδραν ὅσα τῶν νηπίων ἀγνοοῦσι τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου. Τούτου γενομένου καλὸν ἤθελεν εἶσθαι νὰ θέσῃς κατὰ σειρὰν ἐπὶ τῶν θρανίων αὐτῶν πρὸς τὸ ἐν τῶν ἄκρων τοῦ δωματίου τὰ μεγαλείτερα τῶν τέκνων, τὰ δὲ μικρότερα πρὸς τὸ ἕτερον.

Μετὰ τοῦτο, δαπάνησον ὀλίγον χρόνον προσπαθοῦσα ν' ἀνακαλύψῃς τὸν διάφορον βαθμὸν τῶν γνώσεων τῶν τέκνων, καὶ τοποθέτησον αὐτὰ ἀναλόγως τούτου. Οὕτω θέλεις διαθέσει ἅπαν τὸ σχολεῖον σου κατὰ κλάσεις, ἐκά-

στη τῶν ὁποίων θέλει περιλαμβάνει δέκα νήπια, καὶ θέλεις δύνασθαι εἰς τὸ μετὰ ταῦτα νὰ ἐκλέγῃς ὅσα ἔξ αὐτῶν δύνανται νὰ σὲ βοηθήσωσιν ὥς προπαιδεύτριαι, ὅταν τὸ σχολεῖόν σου κάμῃ ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ.

Β'. ΠΡΟΠΑΙΔΕΥΤΡΙΑΙ.

Αὗται τοποθετοῦνται ἔμπροσθεν τῶν κλάσεων, ἵνα ὀδηγῶσιν αὐτάς εἰς τὰ μαθήματα, καὶ ἐπιτηρῶσιν ἐπὶ τῆς ἐπιμελείας τῶν τέκνων. Πᾶσα προπαιδεύτρια ὀφείλει νὰ γινώσκῃ καλῶς ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα μέλλει νὰ ὀδηγήσῃ τὴν ἰδίαν αὐτῆς κλάσιν· ὁ ἀριθμὸς τῶν προπαιδευτριῶν δέον νὰ ᾖ ἴσος τῷ ἀριθμῷ τῶν ἐν τῷ σχολείῳ κλάσεων.

Ἐπὶ τῆς Μάνδρας ὑπάρχει ἐπιμελήτρια τῆς ὁποίας χρέος εἶναι νὰ ἐπιτηρῇ τὰ ἐκεῖθι συνηθροισμένα νήπια, διατηρῇ εὐταξίαν καὶ καθαριότητα, καὶ διδάσκῃ αὐτὰ τὸ ἀλφάβητον καὶ ἄλλα ἀπλᾶ μαθήματα, ἀρμόζοντα εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτῶν. Εἶναι καλὸν νὰ ᾖ πρεσβυτέρα τῶν λοιπῶν νηπίων.

Γ'. ΤΑΞΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.

Ἐνταῦθα κύριον ἀντικείμενον εἶναι νὰ προξενῇ τις εὐχαρίστησιν ἀντὶ ἀηδίας εἰς τὰ τέκνα περὶ τὴν ἀπόκτησιν μαθήσεως, καὶ λοιπόν, ἀνάγκη νὰ μὴ διδάσκηται μάθημά τι ἐντὸς ὠρισμένου τινὸς χρονικοῦ διαστήματος. Μάθημά τι μανθάνεται διὰ συνεχῶν ἐπαναλείψεων εἰς διάφορα καὶ πιθανὸν ἀπομεμακρυσμένα ἀπ' ἀλλήλων χρονικὰ διαστήματα. Καὶ τοῦτο εἶναι ὁ καταλληλότερος τρόπος τοῦ ἐκστηθίζειν· διότι διὰ τῆς

μεθόδου ταύτης τὰ τέκνα θέλουσι πραγματικῶς ἐκμάθει τὸ αὐτὸ μάθημα εἰς ὀλιγώτερον χρόνον ἢ ὅσον ἡλπίζετο.

Ἄς διαιρῇται, λοιπόν, πᾶν μάθημα εἰς μέρη ἐκτάσεως τοιαύτης ὥστε ἅπας ἡ πεντάκισ ἡ ἑξάκισ ἐπαναλαμβάνόμενα νὰ μὴ ἀπαιτῶσι πλείονα χρόνον τῶν 10 ἢ 15 λεπτῶν.

Μαθήματα ἅτινα ἀνήκousι κατ' εὐθείαν εἰς τὴν διδασκαλον, ὡς π. χ. Ἐξέτασις, ἡ Προφορικὴ Διδασκαλία, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν κανόνα τοῦτον.

δ'. ΤΑΞΙΣ ΧΡΟΝΟΥ.

Διαθέσασα τὰ νήπια εἰς τὸ σχολεῖόν σου, καὶ ὠρίσασα καὶ διαιρέσασα τὰ μαθήματα, ἅτινα προτίθεσαι νὰ διδάξης, ὀφείλεις κατόπιν νὰ διαιρέσῃς διὰ τινος προγράμματος ἐπὶ τούτῳ προητοιμασμένου τὰς ὥρας τοῦ σχολείου δι' ἐκάστην ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος, διαιρετέας ἐκάστην εἰς τέταρτα.

Τοῦτου γενομένου προσδιόριστον μετὰ προσοχῆς εἰς πᾶν τέταρτον ἐκάστης ὥρας τοῦ προγράμματός σου τὸ κατάλληλον μάθημα οὕτως, ὥστε ἕκαστον μάθημα νὰ ἐπανέρχῃτε δις τῆς ἐβδομάδος, ἀλλ' οὐχὶ τοσοῦτον πλησίον ὥστε νὰ καταστρέφῃ τὴν ποικιλίαν.

Οὐδὲν τέταρτον τὴν ἐβδομάδα πρέπει νὰ μένῃ ἀδιαθέσιμον. Τὸ δὲ πρόγραμμα πρέπει νὰ κρέμαται ἐπὶ τοῦ τοίχου εἰς τὸ καταφανέστερον μέρος τοῦ σχολείου, ὥστε διὰ τῆς βοηθείας μιᾶς τῶν πρεσβυτέρων προπαιδευτριῶν τὰ τέκνα νὰ δύνανται πάντοτε νὰ γνωρίζωσιν ὁποῖον θέλει εἶσθαι τὸ ἐπόμενον μάθημα, ἡ δὲ τάξις τοῦ σχολείου

δύναται νὰ προβαίνη οὕτως ἄνευ συνεχῶν ὁδηγιῶν παρὰ τῆς διδασκάλου. Εἰς νηπιακόν τι σχολεῖον οὐδὲν εἶναι χειρότερον τούτου, ὃ νοῦς δηλ. τῆς διδασκάλου ν' ἀπασχολῇται διηνεκῶς ὑπὸ τῆς ἐρωτήσεως, «Τί μέλλει γενέσθαι κατόπιν;» ἢ τὰ νήπια ν' ἀποκτήσωσι τὴν συνήθειαν τοῦ νομίζειν ὅτι τὸ σχολεῖον διευθύνεται ἄνευ σκοποῦ καὶ τάξεως.

Ε. ΜΕΘΟΔΟΣ.

Πρώτιστον μέρος τῆς τάξεως Νηπιακοῦ τινος σχολείου εἶναι ἐνότης ἐνεργείας καὶ τρόπου. Πρόκειται νὰ διδάξῃς μέγαν ἀριθμὸν νηπίων διὰ μιᾶς. Ἄπαντα λοιπὸν ὀφείλουσι νὰ ὁμιλῶσιν ὁμοῦ καὶ μεθ' ἱκανῆς εὐκρινείας, ὥστε ἡ ἐπιμέλεια καὶ ἡ ῥαθυμία νὰ ἀνακαλύπτωνται ἀμέσως. Ἐὰν τὸ μάθημα δύναται νὰ μετατραπῇ εἰς στίχους ἱκανῶς ἀπλοῦς, τότε τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἐπιτυγχάνεται κατὰ μέγα μέρος διὰ τῆς παρ' ὅλων ὁμοῦ τῶν νηπίων ἐπαναλήψεως αὐτῶν ἐμμέτρως διὰ τῆς κινήσεως τῶν χειρῶν ἢ τῶν ποδῶν, ἀπάντων τῶν μαθητῶν ἀκολουθούντων τὸ παράδειγμα τῆς διδασκάλου, καὶ τηρούντων ὁμοῦ τὸν χρόνον. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς εὐταξίας ἐν γένει δύναται νὰ γείνη ἡ ἐξῆς γενικὴ παρατήρησις, ὅτι σιωπὴ δὲν εἶναι ἀναγκαία εἰς νηπιακόν τι σχολεῖον. Δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ εὐταξία ἄνευ σιωπῆς. Ἀναμφιδόλως ἡ μέθοδος τῆς διδασκαλίας ἀπαιτεῖ συχνήν τινα διέγερσιν, καὶ πρὸς τούτοις εἶναι ἐπίσης ἀναντίρρητον, ὅτι καὶ αἱ κάλλισται ἐνέργειαι τῆς φύσεως ἤθελον καταστραφῇ, πρόωρος δέ τις ἀποστροφὴ πρὸς ἀπόκτησιν γνώσεως καὶ καλῶν ἔξεων γεννηθῇ, ἐὰν κατευνασθῇ ἔτι καὶ αὐτὴ ἡ τα-

ραχώδης εὐθυμία τῶν νηπίων εἷς τι Σχολεῖον τοῦ εἵδους τούτου. Εὐταξία ἐνταῦθα προϋποθέτει μόνον τὴν ἠθικὴν δύναμιν τοῦ ἐπιβάλλειν ἐντελῇ σιωπῇ ἐσάκις ἀπαιτεῖται.

II. Π Ρ Ο Σ Ο Χ Η.

Μία τῶν πρωῒμωτάτων καὶ κατὰ τὸ φαινόμενον μεγίστων δυσκολιῶν κατὰ τὴν ἑναρξιν Νηπιακοῦ τινος σχολείου εἶναι νὰ ἐφελκύσῃ τὴν τε ἡνωμένην καὶ ἀτομικὴν προσοχὴν τῶν νηπίων. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου προτείνω τὴν ἐξῆς συμβουλήν. Σύστησον εἰς τὸ σχολεῖον σου σύστημα τι σημείων. Πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται κώδων, δι' οὗ δύνασαι νὰ διδάξῃς τὰ νήπια ὅποιονδῆποτε σημεῖον νομίζῃς καλὸν νὰ μεταχειρίζησαι· ὅταν π. χ. γνωρίζωσιν, ὅτι, ὅταν δ κώδων σημαίνῃ πρέπει ἅπαντα νὰ προσηλόνωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν πρὸς τὴν Διδάσκαλον, δύνανται ταχέως νὰ μάθωσιν, ὅτι ἀπαιτεῖται σιωπή. Τὸ σύστημα τοῦτο τῶν σημείων δύναται ν' αὐξήσῃ ἐπ' ἄπειρον· ἀνάγκη, ὅμως, ἢ διδάσκαλος νὰ μεταχειρίζηται αὐτὸ περισκεμμένως, καὶ τηρεῖ μετὰ μετᾶλλης ἀκριθείας.

Τρία εἰσὶ τὰ πράγματα εἰς τὰ ὅποια εἶναι ἀνάγκη νὰ κρατῇται ἡ προσοχὴ τῶν νηπίων.

α. Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

Εἶναι φανερόν ὅτι πρὸς τὰ γενικὰ μέσα τὰ ὅποια δυνατόν νὰ μεταχειρίζησαι ὅπως διεγείρῃς τὴν προσοχὴν ἀπάντων τῶν τέκνων πρὸς ἑαυτήν, εἰσὶν ἕτερα προσωπικῆς φύσεως, τὰ ὅποια μόνον ἀμοιβαία συμπάθεια τῶν

αἰσθημάτων τῆς καρδίας σου μετὰ τῆς καρδίας τῶν νηπίων δύναται νὰ ὑπομνήσῃ. Ἀδιάκοπος σκοπὸς σου ἔστω νὰ φέρῃς ἕκαστον νήπιον νὰ σὲ θεωρῇ μετὰ φιλοστόργου σεβασμοῦ. Τοῦτο θέλει προσθέσῃ θέλγητρόν τι εἰς τὴν φωνήν σου ἐφ' ὧν τῶν μαθητῶν. Θέλουσι προσέχει εἰς σέ, διότι σὲ ἀγαπῶσι.

Εἰς τὴν διάθεσιν τοιοῦτου προσώπου σύστημά τι σημείων θέλει εἶσθαι ἐντελῶς ἀποτελεσματικόν. Ἀλλ' αἰ γενόμεναι ἐπὶ τούτου παρατηρήσεις ὑπομιμνήσκουσι τὰς ἐξῆς. Ἐνῶ εἶσαι ἀπησχολημένη ἐν τῇ αἰθούσῃ, οὐδέποτε πρέπει νὰ φαίνῃσαι ὅτι ἀμελεῖς ἢ δὲν προσέχεις εἰς τὰ νήπια, καὶ τότε δὲν θέλουσιν εἶσθαι ἀπρόσεκτα εἰς σέ. Ἐνίοτε ἐπισκέπτου τὰς κλάσεις κατὰ σειράν, ἀποτεινομένη φιλοστόργως πρὸς τὰ νήπια, ἢ ἐνθαρρύνουσα αὐτὰ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν. Καὶ ἐνίοτε ἀνάβα ἐπὶ τινος βαθμίδος, καὶ στῆθι ἐκεῖ, ἕωσοῦ τὰ τέκνα ἐννοήσωσιν, ὅτι τὸ ὄμμα σου περιπλανᾶται ἐπὶ πάντα, καὶ παρατηρεῖ ἀλληλοδιαδόχως ἕκαστον αὐτῶν.

Ε. ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ.

Πολλὰ τῶν νύξεων, αἵτινες ἐδόθησαν ἐπὶ τοῦ προηγούμενου ἀντικειμένου, ἐφαρμόζονται ἐπίσης καὶ ἐνταῦθα. Προσοχὴ πρὸς τὴν διδάσκαλον συνήθως περιλαμβάνει ἀναγκαίως προσοχὴν εἰς τὰ παρ' αὐτῆς διδασκόμενα μαθήματα. Τοῦτο ὁμως δὲν συμβαίνει πάντοτε. Ἡ διδάσκαλος θέλει παρατηρήσῃ ἐνίοτε, ὅτι ἡ προσοχὴ ἀπάντων τῶν μαθητῶν ἀπωλέσθη. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἃς βάλλῃ αἰφνιδίως εἰς τάξιν ἅπαντας τοὺς μαθητάς, καὶ ὀδηγοῦσα αὐτοὺς πέριξ τῆς αἰθούσης δύναται νὰ διεγείρῃ τὴν προ-

σοχήν αὐτῶν. Ἡ ἄς διατάξῃ τελείαν σιωπὴν, καὶ διὰ τοῦ μέσου τούτου δύναται νὰ ἰσχυροποιήσῃ ἐξαίρετον τινὰ ἕξιν, εἰ καὶ πρὸς τὸ παρὸν δὲν δύναται νὰ μεταδώσῃ γνῶσιν.

Ἄλλοτε ἡ διδάσκαλος θέλει παρατηρήσῃ κλάσιν τινὰ ἀπρόσεκτον ἐνῷ αἱ λοιπαὶ εἰσὶ προσεκτικαὶ εἰς τὰ χρέη αὐτῶν. Εἰς τοιαύτην περίστασιν δύναται νὰ ἐξυπνίσῃ τὴν προσοχήν αὐτῶν ἱσταμένη ἔμπροσθεν αὐτῆς. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς θέλουσι γενικῶς ἐπιφέρει τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα· ἢ, ἐπειδὴ τὸ σύστημα τοῦτο εἶναι σύστημα μιμήσεως, ἡ διδάσκαλος θέλει βεβαίως προάξῃ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν μικρῶν αὐτῆς μαθητῶν, ἐὰν ἡ ἰδία λάβῃ μέρος εἰς τὸ μάθημα, καὶ διέλθῃ αὐτὸ ἐνώπιον αὐτῶν.

Ἐνίοτε συμβαίνει ἀληθῶς ἄτομά τινα νὰ ᾧσι φυσικῶς ῥαθύμου καὶ ἀπροσέκνου διαθέσεως νοός, καὶ ἐπομένως πέραν τοῦ κύκλου τῶν γενικῶν τούτων μέσων. Ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ἡ διδάσκαλος ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ ἐν γένει τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰς ἕξεις τοῦ τέκνου καὶ ὅ,τι δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ διὰ μιᾶς, δεῖν νὰ προσπαθῇ νὰ ἐπιτύχῃ σὺν τῷ χρόνῳ. Πρέπει νὰ κερδίσῃ τὴν ἀγάπην αὐτοῦ. Ἀλλὰ τοῦτο μόνον δὲν ἀρκεῖ. Ὀφείλει νὰ προσέχῃ αὐτὸ εἰς τὰ παιγνίδια ὡς εἰς τὰ μαθήματα αὐτοῦ, καὶ ἐνθαρρύνουσα αὐτὸ νὰ ᾗ ἐνεργητικόν, καὶ προάγουσα οὕτως εὐεξίαν, θέλει μετ' ὀλίγον ἴδῃ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐπιμελοῦς αὐτῆς φροντίδος εἰς τὴν αὖξουσαν προσοχήν τοῦ μικροῦ αὐτῆς μαθητοῦ.

III. Υ Π Α Κ Ο Η.

Τὸ ἀντικείμενον τῆς ὑπακοῆς εἶναι πολὺ οὐσιώδες κατὰ τὴν ἑναρξιν Νηπιακοῦ τινος σχολείου. Ἀναφορικῶς

πρὸς τὸ ὅλον τοῦ μαθήματος ἔχει γενικὴν σχέσιν πρὸς τὰ ἐκτεθέντα ἐν τοῖς προηγουμένοις σελίσι. Ὑπακοὴ ἐνταῦθα περιλαμβάνεται εἰς τὴν προσοχὴν καὶ εὐταξίαν. Οὐδέποτε ὁμῶς πρέπει νὰ λησμονήσωμεν ὅτι σκοπὸς τοῦ συστήματος τοῦ Νηπιακοῦ σχολείου εἶναι νὰ διορθώσῃ μὲν τὰς κακὰς διαθέσεις, αἵτινες παρατηροῦνται εἰς πᾶν νήπιον ἀτομικῶς, νὰ ἐνθαρρύνῃ δὲ τὰς καλὰς. Πῶς θέλομεν λοιπὸν μεταχειρισθῇ τὴν πρὸς τὴν θέλησιν τῆς διδασκάλης ἐναντιότητα, καὶ διορθώσῃ τὰ τεταραγμένα πάθη, τὰ ὁποῖα ἐπόμενον νὰ ἐγερθῶσιν;

Προσπάθει λοιπὸν πρὸ πάντων νὰ πλάσῃ τὴν ἔξιν τῆς ὑπακοῆς διὰ τὰ νήπια, καὶ μὴ ἐμπιστεύῃσαι εἰς τὴν κατὰ καιροῦς ἐξάσκησιν τῆς ἐξουσίας σου.

Ἀπόφευγε πᾶσαν ἔξαψιν, ὅταν τιμωρῇς νήπιόν τι· μεταχειρίζου δὲ τὴν μετριωτάτην, ὅσον τὸ δυνατόν, τιμωρίαν πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ σου.

Μὴ μεταχειρισθῇς ποτὲ τὴν βλάβην, ἢ ἂν θεωρηθῇ ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ παρεγκλίνῃς ἀπὸ τοῦ νόμου τούτου, ἃς γείνη τοῦτο μετὰ ὥριμον σκέψιν. Εἰς τὴν ὑποδιδασκάλισσαν καὶ τὰς ὑπαγορευτρίας ἀπαγορεύεται νὰ μεταχειρίζωνται τὴν τιμωρίαν ταύτην ἄνευ τῆς συγκατανεύσεως τῆς Διευθυντρίας. Ἡ διδάσκαλος ἀποβάλλει ἐντελῶς τὸν εἰδικὸν χαρακτῆρα τῆς διευθυντρίας Νηπιακοῦ σχολείου ὅταν κρατῇ ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς βλάβην ἵνα ἐπιβάλλῃ ὑπακοὴν εἰς τὰ νήπια, διότι τότε προσπαθεῖ νὰ κυβερνᾷ διὰ τοῦ φόβου ἀντὶ διὰ τῆς ἀφοσιώσεως καὶ ἀγάπης.

Πρὸς τὸν γενικὸν σκοπὸν τῆς ὑπακοῆς τὰ μνημονευθέντα σημεῖα θέλουσιν εἶσθαι ἀποτελεσματικώτατα μέσα· ἀλλ' ἃς μὴ λησμονῶμέν ποτε, ὅτι ἵνα τὰ σημεῖα ταῦτα κατασταθῶσι χρήσιμα, δεόν ἀκριβοῦς ὑπακοὴ ν' ἀπαιτῇται

αείποτε παρά τῶν τέκνων. Ἄς ὑπάρχωσι συνεχῶς μαθήματα σημείων, ἵνα μὴ λησμονῶνται ποτε ὑπὸ τῶν τέκνων. Ἐὰν σὺ ἀμελήῃς ταῦτα, τὰ τέκνα θέλουσι παύσει ταχέως νὰ σέβωνται ταῦτα.

Ὅταν δὲ τὸ σύστημα τῶν σημείων ἅπαξ καθιερωθῇ τότε κάμνε συχνὴν αὐτοῦ χρῆσιν. Ἡ φωνή σου ἅς ἀκούηται προστάζουσα ὅσον τὸ δυνατόν σπανίως, μήπως, ἀκούοντα πολὺ συνεχῶς τοὺς τραχυτέρους αὐτῆς τόνους, τὰ τέκνα παύσωσι πιστεύοντα τὰς ἐκφράσεις τῆς ἀγάπης, αἵτινες ἄλλοτε ἀποτείνονται εἰς αὐτά.

IV. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ.

Ἐκ τούτου ἔπεται ὅτι παρατηρήσεις τινὲς δεόν νὰ γείνωσιν ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων καὶ τοῦ τρόπου τῆς διδασκαλίας ἐν τινὶ Νηπιακῷ σχολείῳ, ὅπερ ἀπαιτεῖ λίαν εἰδικὴν προσοχὴν ἐκ μέρους τῆς διδασκάλου.

Παρατηροῦμεν λοιπὸν γενικῶς ὅτι τὰ ἐν Νηπιακῷ τινὶ σχολείῳ διδαχθησόμενα ἀντικείμενα εἰσὶν ἅπαντα ἀποκλειστικῶς στοιχειώδους φύσεως, καὶ πρέπει νὰ ἔχωσιν ἀναφορὰν πρὸς τὴν μέλλουσαν διδασκαλίαν εἰς ἀνώτερα Σχολεῖα.

Τὸ Νηπιακὸν σχολεῖον εἶναι πραγματικῶς προπαρασκευαστικόν τι Σχολεῖον.

Ἡ τάξις τὴν ὁποίαν ὀφείλομεν ν' ἀκολουθῶμεν διδάσκοντες τὴν τέχνην τοῦ ἀναγινώσκειν εἶναι ν' ἀρχίζωμεν ἀπὸ τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαθήτου· πρῶτον προβαίνομεν πρὸς τὰς εὐκολωτέρας συλλαβάς, ἀπὸ τούτων δὲ πρὸς τὰς δυσκολωτέρας, καὶ μετὰ ταῦτα πρὸς τὰς λέξεις, καὶ φράσεις. Ἄς μάθωσι τὰ τέκνα πρῶτον νὰ συλλαβί-

ζωσιν, ν' ἀναγινώσκωσι τὰς κοινοτάτας λέξεις καὶ κατόπιν τὰς ἥττον συνεχῶς ἐπανερχομένας. Εἰς τὴν ἀριθμητικὴν τὰ μὲν ψηφία παριστάνουσι τοὺς ἀριθμούς, τὰ δὲ πράγματα, ὅποιαδὴποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ φύσις αὐτῶν, εἰσὶ τὰ ὑποκείμενα, περὶ τῶν ὁποίων ἅπαντες οἱ ὑπολογισμοὶ περιστρέφονται. Ἄς μάθωσι λοιπὸν κατὰ πρῶτον τὰ τέκνα ν' ἀριθμῶσι· ἃς τεθῶσιν ἔπειτα ἐνώπιον αὐτῶν οἱ ἀριθμοὶ εἰς σφαιρίδια ἢ ἄλλο τι πρᾶγμα· τότε δ' ἃς ἀναγινώσκωσι τὰ ψηφία, τὰ ὁποῖα παριστάνουσι τοὺς ἀριθμούς· μετὰ ταῦτα δύνανται νὰ ἐκτελῶσι τὰς πράξεις, τῆς διδασκάλου γραφούσης τὰ ψηφία· κατόπιν ἃς μανθάνωσι νὰ γράφωσι τὰ ψηφία· καὶ τέλος ἃς ἐκτελῶσι καθ' ἑαυτὰ ἐπὶ τοῦ πίνακος τὰς πράξεις.

Αἱ παρατηρήσεις αὗται ἐφαρμόζονται ἐπίσης εἰς ἅπαντας τοὺς κλάδους τῆς ἐν τοιοῦτῳ τινὶ σχολείῳ γινομένης διδασκαλίας ὡς εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, γραφὴν, καὶ ἀριθμητικὴν. Ἡ διδάσκαλος δέον νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν ἵν' ἀποκτήσῃ τὴν ἔξιν τοῦ ἀπλοποιεῖν πᾶν μάθημα, ὅπερ ἐπιθυμεῖ νὰ μεταδώσῃ· ὀφείλει νὰ ἐνθυμῇται πάντοτε ὅτι καθῆκον αὐτῆς εἶναι νὰ διδάσκῃ, καὶ οὐχὶ νὰ συγχίξῃ ἢ νὰ ἐκπλήττῃ τὴν μικρὰν αὐτῆς δμήγυριν.

Μετὰ τὴν διευθέτησιν τῶν διδαχθησομένων μαθημάτων ἡ προσοχὴ δέον νὰ στραφῇ πρὸς τὸν τρόπον, καθ' ὃν τὰ ἀντικείμενα ταῦτα τῆς μαθήσεως θέλουσι μεταδοθῇ εἰς τοὺς μαθητάς, τοῦτο δὲ δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ εἴτε διὰ τῶν προπαιδευτριῶν ἢ διὰ τῆς διδασκάλου.

Α. ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΠΡΟΠΑΙΔΕΥΤΡΙΩΝ.

Γενικῶς ἡ διδασκαλία ἐκείνων, ἅτινα μέλλουσι ν' ἀποστηθισθῶσι, καὶ πραγματικῶς πᾶν πρᾶγμα, ὅπερ ἀπαιτεῖ

ἀπλῆν τινὰ προσπάθειαν τοῦ νοῦς πρὸς σύλληψιν, δύνανται νὰ γείνωσι διὰ προπαιδευτριῶν. Ταῦτα δ' εἰσὶ, π. χ. ἐκτὸς τινων ἄλλων, γράμματα, συλλαβαί, συλλαβισμός, ἀνάγνωσις συλλαβῶν, καὶ εὐκόλων λέξεων, ἀρίθμησις, προπαίδεια, καὶ ἀνάγνωσις ψηφίων.

Ε'. ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ.

Ὅ, τι ὁῦποτε ἀπαιτεῖ γύμνασιν τινὰ νοεράν, — πᾶσα διὰ-
λεκτικὴ διδασκαλία ἐπὶ τῶν Γραφῶν, ἐπὶ τῶν ἀληθειῶν,
τῶν ἀρχῶν, καὶ τῶν πράξεων τῆς εὐλογημένης ἡμῶν
θρησκείας, ἐπὶ τῆς φυσικῆς ἱστορίας, — πᾶσα ἐξέτασις ἀνω-
τέρα τῆς προφορικῆς, — πᾶσα ἀνάγνωσις ἀνωτέρα τῆς τῶν
ἀπλῶν λέξεων, ὅταν τὸ πνεῦμα ἄρχηται νὰ ἐνασχολῇται,
δέον νὰ ἐκτελῶνται προσωπικῶς παρὰ τῆς διδασκάλου.

Μὴ φαντάζεσθαι ὅτι ὁ χρόνος ἀπωλέσθῃ, ἐὰν μικρά τις
διδασκαλία μετεδόθῃ κατὰ τὰς πρώτας τρεῖς ἢ τέσσαρας
ἐβδομάδας. Πολὺ ἐπετεύχθῃ, ἐὰν ἐγένετο πρόοδος τις εἰς
τὴν εὐταξίαν, τὴν προσοχήν, καὶ τὴν ὑπακοήν.

Υ. ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΙΣ.

Ἡ διασκέδασις μνημονεύεται τελευταία εἰς τὴν διά-
ταξιν τοῦ σχολείου, οὐχὶ διότι εἶναι ἐλαχίστης σημασίας,
ἀλλὰ διότι εἶναι στενῶς συνυφασμένη μεθ' ὅλων τῶν
μερῶν τοῦ συστήματος, ὥστε εἶναι κυρίως σύστημα δι-
δασκαλίας γενομένης διὰ διασκεδάσεως. Σκο-
πὸς αὐτοῦ εἶναι νὰ εὐαρεστῇ τὰ νήπια κατὰ πᾶν βῆμα.
Πρὸς τοῦτο τὰ μαθήματα σχηματίζονται εἰς στίχους,

προφέρονται κατὰ ῥυθμόν, συνοδεύονται ὑπὸ κροτήματος τῶν χειρῶν, οὐδέποτε μανθάνονται ἐντὸς διαγεγραμμένου τινὸς χρονικοῦ διαστήματος, αἱ δὲ περίοδοι τῶν μαθημάτων εἰσὶ βραχεῖαι, καὶ συνεχῶς μεταβάλλονται.

Εἶναι ἐπιθυμητὸν ὁ σκοπὸς τῆς ἐκπαιδεύσεως νὰ μὴ λησμονῇται, καὶ λοιπὸν ὅταν ᾖ δυνατόν, χωρὶς νὰ εἰσέλθῃ τις ἐν ἐκτάσει εἰς τὰ τοῦ συστήματος, σωμασκίαι τινὲς δύνανται νὰ εἰσαχθῶσιν μετὰ καλλίστου ἀποτελέσματος· ὅ,τι δῆποτε τείνει νὰ καταστήσῃ τὸ σῶμα ῥωμαλέον, καὶ τὴν ὑγείαν καλλιτέραν, θέλει προξενήσῃ καλὸν ἀποτέλεσμα ἐπὶ τὴν ἐκπαίδευσιν γενικῶς τοῦ Σχολείου.

Τελευταῖον ἡ διδάσκαλος ἄς μὴ λησμονῇ ποτε, ὅτι ἐὰν ἐπιθυμῇ νὰ ἐφελκύσῃ ἀποτελεσματικῶς τὴν ἀγάπην τῶν τέκνων, καὶ προσηλώσῃ τὴν προσοχὴν αὐτῶν εἰς τὸ Σχολεῖον, ὀφείλει νὰ συγκαταβῇ νὰ γείνη ὡς παιδίον μεταξὺ αὐτῶν κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεως, καὶ λάβῃ μέρος εἰς τὰ παιγνίδια αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ.

Τρεῖς ὑπάρχουσιν οἱ τρόποι, καθ' οὓς μάθησις δύναται νὰ μεταδοθῇ ἐν Νηπιακῷ τινι σχολείῳ.

Ἰνα δ' ἀναγνώστης εὐκρινῶς ἐννοήσῃ τὰ μαθήματα, ἅτινα ἀμέσως θέλομεν περιγράψῃ, ἀνάγκη κατὰ πρῶτον νὰ διευθύνωμεν τὴν προσοχὴν αὐτοῦ πρὸς τὰς κυρίας διαιρέσεις τοῦ καταστήματος τοῦ σχολείου, καὶ τὸν σκοπόν, πρὸς ὃν ἐκάστη εἶναι ὠρισμένη. Αἱ διαιρέσεις αὗται εἰσὶ 1) ἡ κυρίως Αἴθουσα, ἣτις περιλαμβάνει τὰς βαθμίδας, τὰ θρανία, καὶ τὴν Μάνδραν, καὶ 2) τὸ Δωμάτιον τῶν κλάσεων — τὰ ὅποια ἅπαντα εἰσὶν ἀναγκαῖα πρὸς τὴν τελείαν καὶ ἀποτελεσματικὴν ἐπιρροὴν τοῦ συστήματος τοῦ Νηπιακοῦ σχολείου.

Ἐν τῇ Αἰθούσῃ τὰ τέκνα συναθροίζονται κατὰ κλάσεις, ἐκάστης ἐκ δέκα συνισταμένης, καὶ κάθηνται ἐπὶ τῶν θρανίων μετὰ τῶν προπαιδευτριῶν τεθειμένων ἔμπροσθεν ἐκάστης τῶν κλάσεων. Εἰς τὰς Βαθμίδας τὰ τέκνα ἐνίοτε τίθενται κατὰ διαδοχικὰς σειράς, οὕτως ὥστε ἅπαντα νὰ ὑπάρχωσι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς διδασκάλου. Εἰς τὸ Δωμάτιον τῶν κλάσεων αἱ κλάσεις ἀπέρχονται κατ' ἰδίαν μετὰ τινος τῶν διδασκάλων τοῦ Σχολείου δι' ἰδιαιτέραν παράδοσιν.

Τὸ εἰς τὴν Αἴθουσαν ἀκολουθούμενον σύστημα εἶναι τὸ σύστημα τῆς ἀλληλοδιδασκαλίας, καίτοι κατὰ τὸν τρόπον αὐτοῦ διαφέρει πολὺ τοῦ συστήματος ἄλλων Σχολείων. Τῇ ἀληθείᾳ, ἑξαιρουμένου ἑνὸς μόνου μαθήματος, αἱ προπαιδεύτριαι τῶν κλάσεων πραγματικῶς δὲν μεταδίδουσιν εἰς τὰ ὑπὸ τὴν ἄμεσον αὐτῶν ἐπιτήρησιν τέκνα διδασκαλίαν τινά· ἐνεργοῦσι μᾶλλον ὥς πρόεδροι, τηροῦσαι τάξιν, διεγείρῃσαι προσοχήν, γινόμεναι τὸ παράδειγμα, καὶ δδηγοῦσαι αὐτὰ νὰ ἐπαναλαμβάνωσι μεγαλοφώνως τὸ μάθημα, ὅπερ χρεωστοῦσι νὰ μάθωσι, καὶ τὸ ὁποῖον ἡ ἐπὶ τῆς ἑδρας προπαιδεύτρια ἐκφωνεῖ. Εἰς τὴν Αἴθουσαν ἅπαντα τὰ τέκνα σχηματίζουσι πραγματικῶς μίαν κλάσιν, διευθετημένα κατὰ διαιρέσεις ὑπὸ τὴν δδηγίαν προπαιδευτριῶν, καὶ μανθάνοντα ὁμοῦ τὰ παρὰ τῆς γενικῆς προπαιδευτρίας ἐκφωνούμενα. Ἐνταῦθα, λοιπόν, μετὰ τῆς μνημονευθείσης μιᾶς ἑξαιρέσεως, τὰ τέκνα ἀποστηθίζουσι μόνον τοιαῦτά τινα, πρὸς τὴν ἐπίτευξιν τῶν ὁποίων ἀπλῇ μόνον προσπάθεια τοῦ νοὸς ἀπαιτεῖται. Ἐν τῇ Αἰθούσῃ μεταδίδονται τὰ πρῶτιστα στοιχεῖα τῆς μαθήσεως, καὶ τίθεται τὸ θεμέλιον ἐκείνου, ὅπερ μέλλει νὰ ἐπεκταθῇ εἰς ἄλλας διαιρέσεις τοῦ καταστήματος. Εἰς τὰς Βαθμίδας, αἱ προπαιδεύτριαι δὲν ἀπαιτοῦνται πλέον· ἅπαντα δὲ τὰ νήπια ἢ ἀριθμὸς τις αὐτῶν, τὰ ὁποῖα αὐτῇ ἢ διδάσκαλος προτίθεται νὰ ἐξετάσῃ ἢ νὰ διδάξῃ, συνάζονται ὁμοῦ ὑπὸ τὴν ἄμεσον αὐτῆς ἐπιτήρησιν. Τὸ ἀντικείμενον τῆς διδασκαλίας, ὅταν τὰ νήπια ᾧσιν ἐνταῦθα συνηθροισμένα, δύναται ἐνίοτε νὰ ᾖ ἀνώτερον τῆς νοήσεως τῶν μικροτάτων νηπίων, ἅτινα διὰ τὴν ἑλλειψιν ἐνδιαφορᾶς καὶ προσοχῆς δυνατόν νὰ ταραττώσι τὴν τάξιν ἀπάντων. Ἐπιθυμητὸν λοιπόν ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν ἦθελεν εἶσθαι ν' ἀποχω-

ρίζονται ταῦτα ἀπὸ τῶν λοιπῶν, καὶ τίθενται πρὸς καιρὸν, ὑπὸ ἀρμοδίαν τινὰ διδασκαλίαν ἐν τῷ δωματίῳ τῶν κλάσεων, ἢ νὰ τηρῶνται ἐν σιωπῇ ἐν τινι ἀπομεμακρυσμένῳ μέρει τῆς Αἰθούσης. Διὰ τῆς τελευταίας ταύτης μεθόδου θέλουσι ταχέως συναισθανθῇ κατὰ συνήθειαν, ὅτι ὅταν μάθημά τι μέλη νὰ παραδοθῇ ἐν τῇ Αἰθούσῃ, ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ σιωπή, τάξις γενική, καὶ προσοχή. Εἰς τὴν Αἴθουσαν ὁ νοῦς τῶν νηπίων προκαλεῖται εἰς ἐνέργειαν, — διδάσκονται νὰ συλλογίζονται, καὶ ἐννοῶσι.

Ὅ,τιδὴποτε ἀληθῶς μέλλει νὰ ἀποσηθισθῇ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ διαχύσῃ ἰδέας, καὶ στερεώσῃ τὴν ἔξιν τοῦ συλλογίζεσθαι, ὅποιά εἰσι τεμάχια ἐκ τῶν Γραφῶν καὶ ὕμνοι, δύναται ἐνταῦθα νὰ διδάσκηται, καὶ ἐνταῦτῳ ἐξηγῇται ὑπὸ τῆς διδασκάλου. Ἐνταῦθα προσέτι σειρὰ τις ἐξετάσεων καθ' ἐκάστην ἐνεργεῖται ἐπὶ ὅσων τὰ τέκνα ἔμαθον ἐν τῇ Αἰθούσῃ. Ἡ διδάσκαλος προσπαθεῖ νὰ ἐξηγήσῃ καὶ διευκρινίσῃ εἰς τὰ τέκνα ὅ,τι ἔμαθον προλαβόντος, καὶ κατὰ τινα βαθμὸν νὰ ἀναπτύξῃ καὶ παρεκτείνῃ τὰ ἀντικείμενα ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων τὰ στοιχεῖα ἤδη μόνον ἔμαθον.

Ἐνῷ δὲ τὰ νήπιά εἰσιν ἐν τῇ Αἰθούσῃ, ἡ διδάσκαλος ἀκολουθεῖ σειρὰν τινα προφορικῆς διδασκαλίας ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων, περὶ ὧν θέλομεν κάμει μνείαν μετὰ ταῦτα, καὶ τὰ ὅποια δεόν ν' ἀρμόζωσιν εἰς τὰς νοητικὰς αὐτῶν δυνάμεις, καὶ ὧσι τοιαῦτα, ὅποια νὰ προάγῃ τὴν πρόοδον ἐκείνην τοῦ νοῦς αὐτῶν, ἥτις εἶναι ὁ μέγας σκοπὸς τῶν καταστημάτων τούτων.

Εἰς τὸ δωματίον τῶν κλάσεων, ὅπερ εἶναι καλὸν νὰ παράκηται τῇ Αἰθούσῃ, ἡ προκαταρκτικὴ διδασκαλία ἡ γενομένη ἐν τῇ Αἰθούσῃ καὶ ταῖς βαθμίσι δεόν νὰ ἐνεργῇ ἐπὶ τῶν ὑψηλοτέρων κλάδων τῆς νηπιακῆς μαθήσεως,

πλησιαζούσης πρὸς ἐκείνην, ἥτις κατόπιν μέλλει νὰ ἐπι-
τευχθῇ εἰς ἀνώτερα σχολεῖα. Τὰ ἀντικείμενα δὲν εἰσὶ
πλέον καθαρῶς στοιχειώδη, οὐδ' ἡ διδασκαλία γίνεται
εἰς μέγαν τινὰ ἀριθμὸν νηπίων ὁμοῦ. Ἐνταῦθα αἱ
κλάσεις φέρονται κεχωρισμέναι ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν
τῆς διδασκάλου, καὶ κατὰ σειρὰν ἕκαστον νήπιον ἐξε-
τάζεται, αἱ γνώσεις αὐτοῦ ἀνευρίσκονται, ἡ ἀμέλεια
ἐξελέγχεται, τὰ σφάλματα αὐτοῦ διορθοῦνται, καὶ ἡ
θέσις, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ κατέχη ἐν τῷ σχολείῳ,
ἐξακριβοῦται.

Πρὸς ἐκπλήρωσιν ἀπάντων τῶν σκοπῶν τούτων Νηπι-
αχοῦ τινος σχολείου εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνεν, νὰ συνέ-
χεται μετ' αὐτοῦ τοιοῦτον δωματίον διὰ τὰς κλάσεις, καὶ
νὰ ἡ εἰς συνεχῇ χρῆσιν. Εἰς τὴν Αἴθουσαν πρέπει φυσικῶς
τῷ λόγῳ νὰ ὑπάρχῃ συνεχῶς ἱκανὴ ταραχή, ἐνῶ ἐνταῦθα
ἅπαντες σιωπῶσιν. Εἰς τὴν Αἴθουσαν ἡ διδασκαλία πρέπει
ν' ἀποτείνηται πρὸς ἅπαντα γενικῶς τὰ νήπια, ἐνῶ ἐν-
ταῦθα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατ' ἰδιαιτέρας κλάσεις, καὶ κα-
τὰ σειρὰν ἅπαντα τὰ ἄτομα τοῦ σχολείου διδάσκονται.
Εἰς τὴν Αἴθουσαν τὰ ἀντικείμενα τῆς διδασκαλίας πρέπει
ἐξ ἀνάγκης νὰ ὦσι στοιχειώδη. Ἐνταῦθα ἐφαρμόζονται
πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ν' αὐξήσωσι τὰς γνώσεις. Εἰς τὴν
Αἴθουσαν ἡ ἐπιρρόη τῆς διδασκάλου εἶναι γενική· ἐνῶ ἐν-
ταῦθα εἶναι ἀτομική. Εἰς τὴν Αἴθουσαν αἱ προτροπαὶ εἰσὶ
γενικαὶ πρὸς πάντα ὁμοῦ τὰ τέκνα· ἐνῶ ἐνταῦθα ὁ χαρα-
κτὴρ ἐκάστου ἐξελέγχεται. Εἰς τὴν Αἴθουσαν ἰδέα τις δύ-
ναται νὰ σχηματισθῇ περὶ τοῦ γενικοῦ ἀποτελέσματος
τοῦ συστήματος ἐπὶ πολλῶν τέχνων· ἐνῶ εἰς τὸ Δωμάτιον
τῶν κλάσεων ἡ πρόοδος ἐκάστου τέκνου γίνεται γνωστὴ,
ἡ ὠφέλεια, τὴν ὁποίαν ἤδη ἔλαβεν, αἱ ἐλλείψεις, αἵτινες

μένουσι νὰ διορθωθῶσι, καὶ αἱ ἀρεταί, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ καλλιεργηθῶσι.

Σημ. Ἐκ τῶν μνησθέντων γίνεται ἱκανῶς καταφανές, ὅτι τὰ ἐν τῇ Αἰθούσῃ καὶ ταῖς Βαθμίσι διδασκόμενα πρέπει νὰ κατέχωσιν ἅπαντα τὸν χρόνον καὶ τὰς ἐνεργείας μιᾶς τῶν διδασκάλων τοῦ Σχολείου, καὶ ὅτι ἡ διαχείρισις τῆς διδασκαλίας εἰς τὸ δωμάτιον τῶν κλάσεων κατέχει θέσιν ὅλως διακεκριμένην τῆς τῶν λοιπῶν μερῶν τοῦ καταστήματος. Λαμβάνων δὲ τὴν εὐκαιρίαν ταύτην νὰ παρατηρήσω ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχωσι δύο διδάσκαλοι εἰς ἕκαστον Νηπιακὸν σχολεῖον, ἔνθα προτίθεται ν' ἀκολουθήσωσι τὸ σύστημα πέραν τῶν ἀντικειμένων ἐκείνων, ἅτινά εἰσι καθαρῶς στοιχειώδη, καὶ νὰ προάξωσι τὸ πραγματικὸν καὶ οὐσιῶδες συμφέρον παντὸς τέκνου, ὅπερ γίνεται παραδεκτὸν εἰς αὐτό. Ὁ σκοπὸς τῶν καταστημάτων τούτων εἶναι νὰ ἐξομοιώσωσι τὴν ἐν αὐτοῖς διδασκαλίαν ὅσον ἔνεστι πρὸς τὴν διδασκαλίαν μεγάλης τινὸς οἰκογενείας, νὰ διεγείρωσι καὶ ἐνθαρρύνωσι ἅπαντα τὰ φιλόφρονα αἰσθήματα τῆς ἀδελφότητος μεταξὺ τῶν τέκνων αὐτῶν, καὶ διδάξωσιν αὐτὰ ὑποταγὴν καὶ ὑπακοὴν πρὸς τὰς διδασκάλους αὐτῶν οὐχὶ ὡς παιδαγωγούς, ἀλλ' ὡς ἄτομα, ἅτινα πρὸς καιρὸν κατέχουσι τὴν θέσιν φιλοστόργων γονέων.

Ἡ ἀπόκτησις γνώσεων δύναται νὰ κατασταθῇ εὐχάριστος συνοδευομένη ὑπὸ ἰδεῶν στοργῆς καὶ ἀγάπης, καὶ ἐνῶ διὰ καλῆς συλλογῆς ἀντικειμένων διδασκαλίας ἡ Διευθύντρια καλεῖ εἰς ἐνέργειαν τὰς διανοητικὰς ἐνεργείας τῶν νηπίων, δύναται νὰ τακτοποιῇ τὰς κινήσεις τῶν καλλίστων αἰσθημάτων τῆς καρδίας, καὶ θέσῃ οὕτω τὰ θεμέλια τοῦ μέλλοντος αὐτῶν χαρακτῆρος εἰς πᾶν ὅ,τι

ἀρμόζει εἰς τὴν κοινωνικὴν θέσιν, τὴν ὁποῖαν πιθανὸν
νὰ καθέξωσι, καὶ συμφωνεῖ πρὸς τὴν εὐλογημένην θρη-
σκείαν τὴν ὁποῖαν ὁμολογοῦμεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Η ΠΕΡΙ ΤΟ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΕΙΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ.

Τὸ πρῶτον βῆμα ὅπερ ἀπαιτεῖται πρὸς ἀνάγνωσιν εἶναι ἡ γνῶσις τοῦ σχήματος τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου μετὰ τῶν διαφόρων αὐτοῦ ἤχων. Τὰ γράμματα, ἅτινα παρουσιάζονται εἰς τὰ τέκνα, δεόν νὰ ᾧσι μεγάλα καὶ καθαρὰ. Εἶναι δὲ κάλλιον τὸ ἀλφάβητον νὰ διδάσκηται κατὰ τεμάχια, ἀρχῆς γενομένης ἐκ μονῶν γραμμάτων κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον·

α) Ἀφροῦ ἀριθμὸς τις τέκνων τοποθετηθῶσιν ἐν τῇ Μάνδρᾳ (τοῦ σχολείου ὄντος προμενηθευμένου μεθ' ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ἀλφάβητων κεχωρισμένων, καθαρῶ τύπου, καὶ κεκολλημένων ἐπὶ χαρτονίου 1 $\frac{1}{2}$ δακτύλου τὸ μέγεθος) ἡ διδασκαλὸς ἄρχεται προσκαλοῦσα τὴν προσοχὴν αὐτῶν πρὸς ὅ,τι μέλλει νὰ πράξῃ. Ἐπειτα ἐκλέγει τὸ γράμμα Α, καὶ θέτει αὐτὸ ἐνώπιον τῆς κλάσεως ἐν τῷ Σιωπηλῷ Διδασκάλῳ (*), κάμνουσα ὅλα τὰ τέκνα νὰ ἐπαναλάβωσι τὸν ἦχον διακεκριμένως. Κατόπιν λαμβάνει τὸ Β, καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς, ἕως οὗ τέσσαρα ἢ πέντε γράμματα τεθῶσι κατὰ

(*) Ἰδὲ τὴν ἐν τῷ τέλει τοῦ βιβλίου ἐυλογγραφίαν.

σειράν ἐν τῷ Σιωπηλῷ Διδασκάλῳ. Ἀφοῦ ἅπαντα τὰ τέκνα ἐπαναλάβωσι τοὺς ἤχους, τῶν ὁποίων τὰ σημεῖα εἰσι τὰ γράμματα, ἡ δὲ διδάσκαλος θεωρήσῃ ὅτι ἱκανὸς χρόνος ἐ-
δαπανήθη εἰς τὸ μάθημα τοῦτο, τὰ γράμματα δύνανται νὰ ἐκθληθῶσι τοῦ Σιωπηλοῦ Διδασκάλου ἐν καθ' ἓν· π. χ. ἡ διδάσκαλος ἐκβάλλει τὸ Α, καὶ ἐρωτᾷ τὰ τέκνα ὁποῖον γράμμα ἀφηρέθη; καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, ἕως ἅπαντα ἀφαι-
ρεθῶσι· ἐκ τῶν ἀποκρίσεων τῶν τέκνων θέλει ἀνακαλυ-
φθῇ ὁποία πρόοδος ἐγένετο εἰς ἕκαστον μάθημα, ἡ δὲ διδάσκαλος δύνανται νὰ προδῇ εἰς τὰ ἕτερα γράμματα, ἕως οὗ τὰ τέκνα συνοικειωθῶσι μεθ' ἱκανοῦ ἀριθμοῦ γραμ-
μάτων, ὥστε νὰ λάβωσιν ὁλόκληρα τεμάχια τοῦ ἀλφαβήτου διὰ μιᾶς. Πρὸς τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ὑπάρχωσιν ἕτε-
ραι σειραὶ τοῦ ἀλφαβήτου, ἐξ ἑξ γραμμάτων ἐκάστη, κεκολλημέναι ἐπὶ μεγαλειτέρων τεμαχίων χαρτονίου.

ε') Ἐκ τῶν τέκνων, ἅτινα ἐδιδάχθησαν ἐν τῇ Μάνδρᾳ διὰ τοῦ Σιωπηλοῦ Διδασκάλου, θέον νὰ συλλέγωνται ὅσα εἰσὶ συνοικειωμένα μετὰ τοῦ μεγαλειτέρου ἀριθμοῦ τῶν γραμμάτων, καὶ τεθῶσιν ὁμοῦ ἐπὶ τῶν θρανίων μετὰ τοιούτου τινὸς τεμαχίου τοῦ ἀλφαβήτου ἐνώπιον αὐτῶν.

Προπαιδευτρία τις τότε δεικνύει ἕκαστον γράμμα, ὕπερ τὸ τέκνον θέλει ὀνομάζει, ἐὰν γνωρίζῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ προβαίνει οὕτως, ἕως οὗ ἅπαντα τὰ τέκνα ἐπαναλάβωσι τοὺς ἤχους τῶν γραμμάτων τῶν ἐπὶ τοῦ ἐνώπιον αὐτῶν τεμαχίου. Τοῦτο δύνανται νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ δεύ-
τερον βῆμα εἰς τὴν πρόοδον πρὸς τὴν ἀπόκτησιν τῆς γνώσεως τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου. Ἀφοῦ τὰ τέ-
κνα συνοικειωθῶσι μεθ' ἑνὸς τεμαχίου, ἕτερον δύνανται νὰ δοθῇ αὐτοῖς, ἕως οὗ ἐκμάθωσιν ὁλόκληρον τὸ ἀλφάβη-
τον. Μετὰ τοῦτο τὰ τέκνα, ἅτινα γινώσκουσι τὰ γράμμα-

τα, δύνανται νὰ σχηματισθῶσιν εἰς κλάσεις (ὅπως εἰς ἄλλα σχολεῖα) ἐνώπιον πινάκων, ἐφ' ὧν εἶναι δλόκληρον τὸ ἀλφάβητον κατὰ τακτικὴν καὶ ἄτακτον σειράν.

γ') Ἀφοῦ ἡ διδάσκαλος πεισθῇ, ὅτι ἡ γνῶσις τοῦ ἀλφαβήτου ἐπετεύχθη, τὰ τέκνα δύνανται νὰ ἐκμάθωσι κατόπιν τὰ φωνήεντα καὶ τὰς διφθόγγους, ἡνωμένα μετὰ τῶν συμφώνων, ὥστε ν' ἀποτελῇται συλλαβή, ὅπερ εἶναι ἡ πρώτη πράξις τοῦ συλλαβίζειν. Εἶναι ἐπιθυμητόν οἱ προπαρασκευάζοντες μαθήματα συλλαβισμού διὰ Νηπιακὰ σχολεῖα νὰ συλλέγωσι τοιαύτας λέξεις, ὁποῖαι παριστάνουσιν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νηπίου ἰδέαν γνωστοῦ τινος εἰς αὐτὸ πράγματος· οἶον, φῶς, — χεῖρ, — ποῦς κλπ.

Ἐάν ἡ ἔνωσις τῶν γραμμάτων, τὰ ὁποῖα τὰ τέκνα ἔμαθον, παριστᾷ γνωστὸν τι πρᾶγμα (ὡς π. χ. ἡ τῶν γραμμάτων π-ου-ς συλλαβίζει ποῦς, ἡ δὲ προσοχὴ τῶν τέκνων διευθύνεται συγχρόνως πρὸς τὸ μέλος τοῦτο τοῦ σώματος) ἡ προσεκτικὴ διδάσκαλος θέλει εὑρεῖ τὸ ἀποτέλεσμα ἀμέσως ἐκ τῆς νοητικότητος τοῦ τέκνου, διότι τοιουτοτρόπως ὁ, τε νοῦς καὶ ἡ μνήμη βοηθοῦνται ἀμφότερα.

Σειμείωσις. Τὰ προκαταρκτικὰ μαθήματα τοῦ συλλαβισμού, ἅτινά εἰσιν ἐν χρήσει εἰς τὰ κοινὰ σχολεῖα, δύνανται τις νὰ μεταχειρίζηται καθ' ὅσον τὰ τέκνα προχωροῦσι. Ταῦτα δύνανται νὰ ὑπαγορεύωνται εἰς αὐτὰ ἰστάμενα ἐπὶ τῶν βαθμίδων, καὶ μετὰ ταῦτα τὰ τέκνα δύνανται νὰ διδάσκωνται ν' ἀναγινώσκωσιν ἐπὶ τῶν πινάκων.

Εὐθὺς ἀφοῦ τὰ τέκνα κάμωσιν ἱκανὴν πρόοδον εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, ὥστε νὰ μεταχειρίζωνται βιβλία μετ' εὐκολίας, εἰσὶ προητοιμασμένα δι' ἀνώτερόν τι σχολεῖον.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΑΦΗΝΙΖΟΝΤΑ ΤΟ
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ.

ΛΕΞΕΙΣ ΜΟΝΟΣΥΛΛΑΒΟΙ.

Φῶς	Ποῦ	Τίς	Πῶς	Σὺ	Νοῦς
Εἷς	Ἐν	Σὲ	Γῇ	Πῦρ	Μῦς
Σῆς	Ἦς	Ναῦς	Χνοῦς	Χοῦς	Ῥίν
Οἱ	Αἱ	Τῆς	Τῇ	Τῇν	Τῶν
Τοῖς	Τοῦς	Τὰς	Ταῖς	Τοῦ	Τῷ
Τὸν	Ταῖν	Τοῖν	Τὸ	Τὰ	Τῶ

ΛΕΞΕΙΣ ΔΙΣΥΛΛΑΒΟΙ.

Ἐγὼ	Αὐτὸς	Αὐτὴ	Αὐτὸ	Ἀλλὰ	Ἡμεῖς
Ὅστις	Ποῖος	Ἄλλος	Οὐδεὶς	Οἷος	Οὔτος
Πατὴρ	Θεία	Θεῖος	Πῖλος	Ἄλας	Φίλος
Κώδων	Γραφίς	Γάλα	Ξύδι	Ἄλας	Σῦκον
Βίβλος	Δένδρον	Μῆλον	Ὑδωρ	Οἶνος	Μέλι
Μήτηρ	Τέκνον	Υἱός	Μικρόν	Σεμνός	Κλωστή
Καλός	Κακός	Εὐνόν	Λευκόν	Μαῦρον	Χρυσός
Θερμόν	Πλατὺ	Στενόν	Ψυχρός	Σκληρόν	Σοφός

ΛΕΞΕΙΣ ΤΡΙΣΥΛΛΑΒΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΥΣΥΛΛΑΒΟΙ.

Ἡμέρα	Ἀγόριον	Κοράσιον	Ἄνθρωπος
Βιβλίον	Χαρτίον	Μελάνι	Τράπεζα

Κάσταννα	Δάκτυλος	Ἐλαιον	Πρόβατον
Ὠραῖος	Ἀσχημος	Ὑψηλός	Μαλακός
Χαμηλός	Καθαρός	Εὐχάριστος	Ἀκριβὸν
Ἡμερον	Δύστροπος	Ἐλαφρός	Φρόνιμος
Ἀδελφὴ	Ἀδελφός	Ἐξάδελφος	Ἀδάκιον
Σταφυλαὶ	Μετάξι	Μολυβδοκόνδυλον	Θυγάτηρ
Ἀνεψιός	Νεότης	Παλαιὸν	Κτένιον

ΡΗΜΑΤΑ ΔΙΣΥΛΛΑΒΑ ΚΑΙ ΤΡΙΣΥΛΛΑΒΑ.

Ἔχω	Εἶμι	Πίνω	Τρώγω
Φεύγω	Φέρω	Κλίνω	Κρίνω
Πλύνω	Πίπτω	Κάμνω	Ζητῶ
Νικῶ	Σπείρω	Λέγω	Τρέχω
Ἔρχομαι	Ὅμιλῶ	Ἀκούω	Προδίδω
Πολεμῶ	Ἀνοίγω	Περιπατῶ	Στοχάζομαι
Θεωρῶ	Λαμβάνω	Κηρύττω	Ἀναθαίνω
Πλησιάζω	Συμφωνῶ	Κατηγορῶ	Ἀναγκάζω

ΑΠΛΑΙ ΦΡΑΣΕΙΣ.

Τὸ καλὸν ἔλαιον	Τὸ γλυκὺ γάλα
Τὸ ξυνὸν μήλον	Τὸ ψυχρὸν ὕδωρ
Τὸ κακὸν σῦκον	Ὁ λευκὸς οἶνος
Ἡ εὐρύχωρος κλίνη	Ἐν καλὸν παιδίον
Εἷς δίκαιος πατήρ	Μία καλὴ μήτηρ
Μία ἀγαπητὴ ἀδελφὴ	Μία νέα οἰκία

Ἐν παχὺ ἄρνειον Ἐν ὑψηλὸν δένδρον
Ἐν εὐμορφον σκιάδιον Ἐν ὑπήκοον παιδίον
Ὁ υἱὸς τῆς θείας μου Ἡ θυγάτηρ τοῦ θείου μου
·Ημεῖς τὸ ἔχομεν— ἢ ἔχομεν αὐτὸ
Αὐτὸς τρώγει κάσταννα
Αὐτὴ σᾶς ἀκροάζεται
Ὁμιλῶ πρὸς αὐτὸν
Αὐτὴ φέρει τὸ γάλα
Αὐτὸς ὑπάγει εἰς τὸ σχολεῖον
Ἐκεῖνοι σπεύρουν τὸν σπόρον
Περιπατεῖτε ταχέως
Δότε μοι ὀλίγον ἄρτον
Πλησιάσατέ μοι
Ἀναβῆτε
Αὐτὴ ὁμιλεῖ καλῶς
Ἐγὼ πεινῶ, δότε μοι ὀλίγον προσφάγιον
Ἐφαγα τὰς ἐλαίας, τὰς ὁποίας μοι ἐδώκατε
Στροῶσε ἐν κρεββάτι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΕΙΝ.

Ἡ μέθοδος τὴν ὁποίαν πρέπει ν' ἀκολουθήσῃ τις εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀριθμητικῆς, εἶναι ὅμοια τῆς τοῦ ἀναγινώσκειν, τὴν ὁποίαν περιεγράψαμεν, καθόσον ἐπι-τρέπει ἡ διαφορὰ τῶν ἀντικειμένων.

Τὴν τέχνην τοῦ ἀριθμεῖν θέλομεν ἐξετάσει ἀπὸ τῶν ἀπλῶν ἀριθμῶν διὰ τῶν ποικίλων αὐτῶν ἐνώσεων καὶ σχέσεων μέχρι τῆς χρήσεως τῶν ψηφίων, ἅτινά εἰσι τὰ σημεῖα τῶν ἀριθμῶν, καὶ φαίνονται ὅτι κατέχουσιν οὕτως παράλληλόν τινα θέσιν πρὸς τὰ γράμματα εἰς τὴν τέχνην τοῦ ἀναγινώσκειν. Ὑποθεσείτω, λοιπόν, ὅτι ἱκανὸς ἀριθμὸς τέκνων, ἅτινά εἰσιν ἐντελῶς ἀμαθῆ τῶν ἀπλουστάτων μεθόδων τοῦ συλλογίζεσθαι, εὕρισκονται εἰς τὰς διαφόρους αὐτῶν κλάσεις περὶ τῆς Αἰθούσης.

1. Τὰ τέχνα δεόν νὰ προτῶσι τὰς χεῖρας κατὰ ἔμμετρον χρόνον.

Ἐν πρώτοις κρότει τὰς ἰδίας σου χεῖρας ἔμμετρως. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου θέλεις ταχέως ἐλκύσει τὴν προσοχὴν τῶν τέκνων, ἅτινα θέλουσιν ἀρχίσει νὰ σὲ μιμῶνται. Ἐνθυμοῦ ὅτι τοῦτο εἶναι μάθημα, καὶ πρέπει νὰ ἐπαναλαμ-

θάνηται, ἕως οὗ ἅπαντα πράττωσιν αὐτὸ ἐντελεῶς καὶ ὁμοιοχρόνως. Ποικιλίας χάριν δύνανται νὰ κτυπῶσι τὸν ἕνα τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἢ νὰ βαδίζωσι κατόπιν σου μετὰ βήματος ἐμμέτρου πέρας τοῦ ὀωματίου. Ἡ πρὸς τὸν ῥυθμὸν καὶ τὸ μέτρον ἀγάπη εἶναι τι φυσικὸν εἰς ἡμᾶς, ὃ δὲ σκοπὸς ἡμῶν ἐνταῦθα εἶναι νὰ μιμῶμεθα τὴν φύσιν, καὶ κάμωμεν χρῆσιν τῆς τάσεως τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦς περὶ τὴν μόρφωσιν τέχνης τινός.

2. Τὰ τέκνα θέον ν' ἀριθμῶσιν, ἐνῶ χρό- τῶσι τὰς χεῖρας αὐτῶν.

Κατόπιν εἰς πᾶν κρότημα τῶν χειρῶν ἀρίθμει ἕν, καὶ προσκάλει τὰ τέκνα νὰ μιμῶνται καὶ ἀκολουθῶσι τὸ παράδειγμά σου. Τοῦτο δὲ νὰ γίνηται, ἕως οὗ ἀριθμήσῃ ἕκαστον 100, ὅπερ εἶναι τὸ μῆκος πίνακος περιγραφη-
σομένου μετὰ ταῦτα. Σὺ αὐτὴ κατὰ πρῶτον ὀφείλεις νὰ ὁδηγῇς αὐτὰ εἰς τὸ μάθημα τοῦτο. Μετ' ὀλίγον θέλουσιν εἶσθαι ἱκανὰ νὰ πράττωσι τοῦτο μόνα των· ἀλλὰ πρέπει ἐνίοτε νὰ συνοδεύῃς αὐτὰ εἰς τοῦτο, ὥς εἰς πᾶν ἄλλο μάθημα, ὅπερ μαθήνουσιν, ἵνα διεγείρῃς τὴν προσοχὴν αὐτῶν, στερεώσῃς εὐταξίαν, μετράς τὸν χρόνον, καθ' ὃν γίνε-
ται, καὶ διατηρῇς τὴν πρὸς αὐτὰ περιέργειαν αὐτῶν, δεικνύουσα ὅτι σὺ αὐτὴ ἐνδιαφέρεσαι εἰς αὐτό.

Ἐνθυμοῦ, ἔτι, ὅτι τὸ ἀριθμεῖν εἶναι ἡ πρώτη πράξις τῆς προσθέσεως, καὶ ὅτι ἡ πρόσθεσις ἀριθμῶν, οἵτινες εἰσὶν εἰς ἴσην διαδοχὴν, εἶναι πάντῃ ὁμοία ὥς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα μὲ τὸν πολλαπλασιασμόν καὶ τὴν διαίρεσιν· π. χ. τὸ νὰ εἴπω ἕν καὶ ἕν εἰσὶ δύο, καὶ ἕν ἔτι εἰσὶ τρία, εἶναι τὸ αὐτό, ὥς νὰ ἔλεγον τρεῖς φοραὶ ἕν εἰσὶ τρία, ἢ ὅτι ὑπάρχουσι τρία ἕν εἰς τὸ τρία.

3. Αἰ ἐπὶ τοῦ ἄβακος (*) σφαῖραι πρέπει
ν' ἀριθμηθῶσι.

Ἐπειδὴ οἱ ἀριθμοὶ ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὰ πράγματα,
πρέπει, ὅσον τὸ δυνατόν ταχέως, νὰ προσηλώσῃς τὰς
διαφόρους προόδους τῶν τέκνων εἰς τὴν τέχνην τοῦ ἀριθ-
μεῖν πρὸς τι γνωστὸν ἀντίκειμενον, ὅπερ δύνανται νὰ
ἴδωσιν ἢ αἰσθανθῶσιν. Θέσον, λοιπὸν, τὰ τέκνα ἐπὶ τῶν
βαθμίδων, καὶ ἃς ἀριθμῶσι τὰς ἐπὶ τοῦ ἄβακος σφαίρας
διὰ τῆς βοηθείας σου ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέχρι τῶν ἑκατὸν
ἐπὶ τῶν διαφόρων σειρῶν.

4. Ἡ ἀρίθμησις πρέπει νὰ γίνηται
κατὰ κατιοῦσαν τάξιν.

Μετὰ τοῦτο δύνασαι νὰ διδάσκῃς αὐτά, ἐν ὧσιν εἰσὶ εἰς
τὰς κλάσεις αὐτῶν, νὰ ἀριθμῶσι τὰ ἑκατὸν ἀνάστροφα
κτυπῶντα τακτικὸν χρόνον εἰς ἕκαστον ἀριθμόν.

Καὶ ταῦτα εἰσὶ τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τὴν ἀφαίρεσιν.

5. Αἰ εἰς τὸν ἄβακα σφαῖραι πρέπει νὰ
μετρῶνται ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου πρὸς τὸν
κατώτατον ἀριθμόν.

Ὡς εἰς τὴν προηγηθεῖσαν περίστασιν οὕτω καὶ τὸ πα-
ρὸν μάθημα ἐπὶ τοῦ ἄβακος ἃς διδάσκηται. Ἐνῶ τὰ
τέκνα εἰσὶν ἐπὶ τῶν βαθμίδων, λαμβανομένων πρῶτον
ὅλων τῶν σφαιρῶν ὡς εἰς ἀριθμός, καὶ μειουμένων κατὰ
ἕν, ἕως οὗ ἅπασαι ἀριθμηθῶσιν.

(*) Ἰδὲ τὴν ἐν τῷ τέλει τοῦ βιβλίου ἐυλογραφίαν.

ΠΙΝΑΞ ΑΡΤΙΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

δ ι α

ΠΡΟΣΘΕΣΙΝ, ΑΦΑΙΡΕΣΙΝ, ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΝ

ΚΑΙ ΔΙΑΙΡΕΣΙΝ.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

ΠΡΩΤΟΣ ΠΙΝΑΞ.

Πρὶν ἢ προχωρήσω περαιτέρω, ἐπιθυμῶ νὰ σύρω τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς προηγουμένης σελίδος πίνακα. Ἐσχηματίσθη κατὰ τὸν τρόπον τῆς λεγομένης προπαιδείας, ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν θεωρεῖται ὑπὸ ταύτην μόνην τὴν ἔποψιν. Ἐν τῷ νηπιακῷ Σχολείῳ εἶναι ἐν χρήσει ὡς ὁ πρῶτος πίναξ ἀριθμῶν, ἡ δ' ἀκριβοῦς ἐκμάθησις τούτου ὑπὸ τῶν τέκνων θεωρεῖται ὡς εἰσαγωγή τις εἰς τὴν κατὰ νοῦν ἀριθμητικὴν. Περιορίζεται μέχρι τοῦ δέκα, διότι αὕτη εἶναι ἡ φυσικωτάτη διαίρεσις τῶν ὑψηλότερων ἀριθμῶν, καὶ χορηγεῖ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ παιδίου εὐκολωτέραν βάσιν οἷουδῆποτε ἄλλου ὑπολογισμοῦ, ὅστις δύναται νὰ παρουσιασθῇ εἰς αὐτό. Ἄς διευθύνῃ λοιπὸν ὁ ἀναγνώστης τὴν προσοχὴν αὐτοῦ εἰς οἵανδῆποτε ἐκ τῶν γραμμῶν τοῦ πίνακος, πρὸς ἐκείνην π. χ. ἥτις περιέχει τὰς ἐνώσεις τῶν τεσσάρων. Ἐὰν διέλθῃ διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ τὴν γραμμὴν ἐκείνην θέλει εὔρει τὰς ἐξῆς σχέσεις τῶν ἀριθμῶν ἐκείνων.

ΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΥΤΑΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ ΚΑΘ' ΥΠΑΓΟ-
ΡΕΥΣΙΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΕΞΗΣ ΤΡΟΠΟΥΣ.

Α'. Ἀπὸ τῶν μικροτέρων ἀριθμῶν πρὸς
τοὺς μεγαλειτέρους.

ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ.

Τέσσαρα καὶ τέσσαρα εἶναι ὀκτώ. Ὅκτὼ καὶ τέσσαρα
δώδεκα· δώδεκα καὶ τέσσαρα εἶναι δεκάεξ· τοῦτο ἑξακο-
λουθεῖ ἕως τὸ τριάκοντα ἕξ καὶ τέσσαρα κάμνουσι τεσσα-
ράκοντα.

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ.

Τέσσαρα ἀπὸ τέσσαρα τίποτε· τέσσαρα ἀπὸ ὀκτὼ μέ-
νουν τέσσαρα· τέσσαρα ἀπὸ δώδεκα μένουν ὀκτώ· καὶ ἑ-
ξακολουθεῖ πάλιν ἕως εἰς τὸ τέσσαρα ἀπὸ τεσσαράκοντα
μένουν τριάκοντα ἕξ.

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ.

Τέσσαρες φοραὶ μία εἶναι τέσσαρα· τέσσαρες φοραὶ
δύο εἶναι ὀκτώ· τέσσαρες φοραὶ τρία εἶναι δώδεκα, ἕως
να φθάσῃ εἰς τὸ τέσσαρες φοραὶ δέκα εἶναι τεσσαράκοντα.

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ.

Τὸ τέσσαρα εἰς τὸ τέσσαρα ἅπαξ — Τὸ τέσσαρα εἰς τὸ
ὀκτὼ δῖς — Τὸ τέσσαρα εἰς τὸ δώδεκα τρίς, ἕως τὸ τέσ-
σαρα εἰς τὸ τεσσαράκοντα δεκάκις

ΟΔΗΓΙΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΒΑΚΟΣ.

ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ.

Ἡ διδ. σύρει τὸ πρῶτον σφαιρίδιον τῶν πρώτων τεσσάρων γραμμῶν καὶ ἐρωτᾷ.

Ἐρ. Πόσα σφαιρίδια ἔσυρα;

Ἀπ. Τέσσαρα.

Κινεῖ πρὸς τὰ ἔμπρὸς τὸ ἀκολουθὸν σφαιρίδιον τῶν ἰδίων γραμμῶν, καὶ πάλιν ἐρωτᾷ.

Ἐρ. Πόσα περισσότερα σφαιρίδια ἔσυρα;

Ἀπ. Τέσσαρα

Ἐρ. Πόσα εἶναι ὅλα ὁμοῦ;

Ἀπ. Ὀκτώ.

Ἐρ. Λοιπὸν τέσσαρα καὶ τέσσαρα κάμνουν;

Ἀπ. Ὀκτώ.

Ἡ διδ. ἀκολουθεῖ νὰ σύρῃ τὰ σφαιρίδια τῶν πρώτων γραμμῶν, ἕως ὅτου τὰ σύρει ὅλα, καὶ λέγει. — Τριάκοντα ἑξ σφαιρίδια καὶ τέσσαρα κάμνουν ; — Τεσσαράκοντα.

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ.

Διὰ νὰ γείνη ἡ πράξις αὕτη, τὰ σφαιρίδια ἐπαναφέρονται εἰς τὰς πρώτας τῶν θέσεις.

Ἡ διδ. σύρει τὰ πρῶτα τέσσαρα σφαιρίδια καθὼς εἰς τὴν Πρόσθεσιν.

Ἐρ. Πόσα σφαιρίδια ἔσυρα τώρα;

Ἀπ. Τέσσαρα.

Ἐρ. Ἄν ἡθέλαμεν σύρει ταῦτα ὅλα ὀπίσω, πόσα ἔθε-
λον μείνει;

Ἀπ. Μηδέν (0).

Ἐρ. Λοιπὸν τέσσαρα ἀπὸ τέσσαρα;

Ἀπ. Μηδέν (0).

Ἡ διδ. κινεῖ τὰ ἀκόλουθα τέσσαρα σφαιρίδια.

Ἐρ. Πόσα εἶναι τώρα ὅλα ὁμοῦ τὰ σφαιρίδια, τὰ ὁποῖα
ἔσυρα;

Ἀπ. Ὀκτώ.

Ἐρ. Ἄν σύρω πάλιν ὀπίσω τὰ τέσσαρα ταῦτα πόσα
μένουν;

Ἀπ. Τέσσαρα.

Ἐρ. Λοιπὸν τέσσαρα ἀπὸ ὀκτὼ μένουν;

Ἀπ. Τέσσαρα.

Τοῦτο δύναται νὰ ἀκολουθήσῃ ἕως νὰ φθάσῃ εἰς τὸ
τέλος, ὥστε τέσσαρα ἀπὸ τεσσαράκοντα νὰ μένουν τριά-
κοντα ἕξ.

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ.

Ἡ διδ. σύρει ὅλα τὰ σφαιρίδια εἰς τὰς θέσεις των,
καὶ κινεῖ τὰ πρῶτα τέσσαρα τῶν τεττάρων πρώτων
γραμμῶν.

Ἐρ. Πόσα σφαιρίδια ἔσυρα τώρα;

Ἀπ. Τέσσαρα.

Ἐρ. Πόσας φορές τέσσαρα εἶναι;

Ἀπ. Μία.

Ἐρ. Λοιπὸν μία φορὰ τέσσαρα εἶναι;

Ἀπ. Τέσσαρα.

Σύρει τὰ ἀκόλουθα τέσσαρα.

Ἐρ. Πόσα περισσότερα σφαιρίδια ἔσυρα;

Ἀπ. Τέσσαρα.

Ἐρ. Πόσας φορὰς τέσσαρα ἔχομεν τώρα;

Ἀπ. Δύο.

Ἐρ. Μετρήσατέ τα ὅλα; Πόσα εἶναι ὅλα ὁμοῦ;

Ἀπ. Ὀκτώ.

Ἡ διδ. ἀκολουθεῖ μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἕως ὅτου γεί-
νουν δέκα φορὰι τέσσαρα, καὶ λέγει,

Ἐρ. Δέκα φορὰι τέσσαρα κάμνουν;

Ἀπ. Τεσσαράκοντα.

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ.

Ἡ διδ. σύρει τὰ σφαιρίδια εἰς τὰς θέσεις των. Μετὰ
ταῦτα σύρει τέσσαρα σφαιρίδια, καὶ ἐρωτᾷ

Ἐρ. Πόσα σφαιρίδια ἔσυρα;

Ἀπ. Τέσσαρα.

Ἐρ. Πόσαι φορὰι τέσσαρα εἶναι ἐδῶ;

Ἀπ. Μία.

Ἐρ. Λοιπὸν εἰς τὸν ἀριθμὸν τέσσαρα εἶναι μία φορὰ
τέσσαρα;

Ἀπ. Μάλιστα.

Ἡ διδ. κινεῖ πρὸς τὰ ἐμπρὸς τὰ ἀκόλουθα τέσσαρα.

Ἐρ. Πόσα περισσότερα ἔσυρα τώρα;

Ἀπ. Τέσσαρα.

Ἐρ. Ποσάκις τέσσαρα εἶναι;

Ἀπ. Δύο.

Ἐρ. Μετρήσατέ τα ὅλα; Πόσα εἶναι ὅλα ὁμοῦ;

Ἀπ. Ὀκτώ.

Ἐρ. Τότε λοιπὸν δύο φορὰὶ τέσσαρα ἐμπεριέχονται εἰς τὰ ὀκτώ;

Ἀπ. Μάλιστα.

Ἡ διδ. ἀκολουθεῖ οὕτως ἕως νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἀκόλουθον, καὶ ἔπειτα λέγει.

Ἐρ. Εἶναι λοιπὸν δέκα φορὰὶ τέσσαρα εἰς τὸν ἀριθμὸν τεσσαράκοντα;

Ἀπ. Μάλιστα.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΟΥ ΕΞΕΤΑΖΕΙΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΙΣ
ΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟΝ
ΕΜΑΘΟΝ ΤΡΟΠΟΝ.

Πρόσθεσις. Πόσα κάμνουν 2 καὶ 4, 2 καὶ 10, 2 καὶ 6 κ.τ.λ.

Πολλαπλασ. Πόσα κάμνουν 4 ἐπὶ 6, 3 ἐπὶ 9, 7 ἐπὶ 2.

Ἀτάκτως. Πόσα κάμνουν 2 καὶ 4, 2 ἀπὸ 2, 2 ἐπὶ 3.

Ποσάκις ἐμπεριέχεται τὸ 2 εἰς τὸ 4.

2 φορὰς 3 πόσα κάμνουν.

2 ἀπὸ 8 — 2 ἐπὶ 6.

Ποσάκις τὸ 2 εἰς τὸ 10.

Ποσάκις 3 κάμνουν 6.

Τὸ 5 εἶναι τὸ ἥμισυ τίνος ἀριθμοῦ;

Ποσάκις 4 εἶναι 12.

Πάρε 9 ἀπὸ 27.

Β'. Ἀπὸ τῶν μεγαλειτέρων πρὸς τοὺς μικροτέρους.

ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ.

36 καὶ 4 κάμνουν 40. 32 καὶ 4 κάμνουν 36. 28 καὶ 4 κάμνουν 32. κ.τ.λ.

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ.

4 ἀπὸ 40 μένουν 36. 4 ἀπὸ 36 μένουν 32. 4 ἀπὸ 32 μένουν 28. κ.τ.λ.

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ.

4 φοραὶ 10 κάμνουν 40. 4 φοραὶ 9 κάμνουν 36. 4 φοραὶ 8 κάμνουν 32. 4 φοραὶ 7 κάμνουν 28. κ.τ.λ.

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ.

Τὸ 10 εἰς τὸ 40 εἶναι 8. Τὸ 9 ἐμπεριέχεται 4 φορὰς εἰς τὸ 36. Τὸ 8, 4 φορὰς εἰς τὸ 32. Τὸ 7, 4 φορὰς εἰς τὸ 28.

Ἐξήγησις τοῦ δευτέρου τρόπου συμφώνως μὲ τὰ προηγούμενα μαθήματα μὲ αὐτὴν τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι ἡ διδάσκαλος πρέπει νὰ φέρῃ ὅλα τὰ σφαιρίδια πρὸς τὸ ἄλλο μέρος, καὶ νὰ ἀρχίσῃ τὴν προᾶξιν ἀπὸ τὸ τελευταῖον σφαιρίδιον, ἀντὶ τοῦ πρώτου, εἰς πᾶσαν σειράν.

ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ.

Τὰ σφαιρίδια εἰς τὰς τέσσαρας ὑψηλοτέρας γραμμὰς μετακινουῦνται πρὸς τὰ ὀπίσω.

Δ. Ἀριθμήσατε τὰ σφαιρίδια εἰς αὐτὰς τὰς τέσσαρας γραμμὰς. Πόσα εἶναι;

Μ. Τεσσαράκοντα.

Ἡ διδάσκαλος σύρει ὀπίσω τὸ τελευταῖον σφαιρίδιον ἐκάστης γραμμῆς.

Δ. Πόσα ἐκίνησα τώρα;

Μ. Τέσσαρα.

Δ. Μετρήσατε πόσα μένουν ;

Μ. 36.

Δ. Λοιπὸν 36 καὶ 4. κάμνουν ;

Μ. 40.

Τὰ 4 τὰ ὅποια μετεφέρθησαν μένουσιν εἰς τὰ ἄκρα τῶν γραμμῶν, καὶ ἡ διδάσκαλος ἀκολουθεῖ κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον μὲ τὰ 36 τὰ ὅποια ἔμειναν καὶ μετὰ ταῦτα μὲ τὰ ἀκόλουθα τῶν σφαιριδίων ἕως νὰ τὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὰς θέσεις των ὅλα.

ΑΦΑΙΡΕΤΙΣ.

- Τὰ σφαιρίδια φέρονται πρὸς τὰ ἐμπρός.
Μετρήσατε αὐτὰ τὰ σφαιρίδια.
Πόσα εἶναι; — 40.
Κινεῖ πρὸς τὰ ὀπίσω τὸ πρῶτον σφαιρίδιον ἐκάστης
γραμμῆς, καὶ ἐρωτᾷ,
Πόσα ἔσυρα; — 4.
Μετρήσατε τὰ ἐπίλοιπα.
Πόσα ἔμειναν; — 36.
Λοιπὸν 4 ἀπὸ 40 μένουν; — 36.

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ.

- Τὰ σφαιρίδια πάλιν μεταφέρονται.
Μετρήσατε αὐτὰ τὰ σφαιρίδια.
Πόσα εἶναι; — 40.
Πόσα εἶναι εἰς κάθε γραμμῇ; — 10.
Πόσαι γραμμαὶ εἶναι; — 4.
Λοιπὸν 4 ἐπὶ 10 — 40.
Ἡ διδάσκαλος τότε μετακινεῖ ὀπίσω τὴν πρώτην σφαῖ-
ραν εἰς ἐκάστην γραμμῇ, καὶ ἀκολουθεῖ κατὰ τὸν ἴδιον
τρόπον μὲ τὰ ἐπίλοιπα σφαιρίδια, τὰ ὅποια μένουσι.

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ.

Τὰ σφαιρίδια μετακινουῦνται πρὸς τὰ ἐμπρός.

Μετρήσατε αὐτὰ τὰ σφαιρίδια.

Πόσα εἶναι; — 40.

Πόσαι εἶναι αἱ σειραί; — 4.

Πόσα σφαιρίδια εἰς κάθε γραμμὴν; — 10.

Λοιπὸν εἰς τὸ 40 εἶναι 4 φοραὶ 10.

Ἐντεῦθεν προχωρεῖ καθὼς τὰ προηγούμενα.

Τὰ παιδία ἐξετάζονται κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον καθὼς καὶ κατὰ τοὺς προηγούμενους.

Γ'. Ἀπὸ τοῦ ὅλου πρὸς τὰ μέρη αὐτοῦ, ἥτοι ἀναλυτικῶς.

ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ.

4 εἶναι ἅπαξ 4, 8 εἶναι 4 καὶ 4, 12 εἶναι 8 καὶ 4 κτλ.

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ.

4 εἶναι 8 μείον 4, 8 εἶναι 12 μείον 4 κτλ.

ΠΟΛΑΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ.

Τὸ 4 εἶναι ἅπαξ 4, τὸ 8 εἶναι δις 4, τὸ 12 εἶναι τρίς 4 κτλ.

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ.

Εἰς τὸ 4 εἶναι μία φορά 4, εἰς τὸ 8 εἶναι δύο 4, εἰς τὸ 12 εἶναι τρεῖς 4.

Ἐξήγησις τῶν προηγουμένων μαθημάτων.

ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ.

Ἡ διδάσκαλος, ὡς προηγουμένως, κινεῖ πρὸς τὰ ἔμπρὸς τὰ πρῶτα σφαιρίδια τῶν τεσσάρων ἀνωτέρω γραμμῶν.

Πόσα σφαιρίδια ἔσυρα; — 4.

Σύρει τὰ τέσσαρα ἀκόλουθα.

Τώρα πόσα σφαιρίδια ἔσυρα; — 8.

Διαιρεῖ τὰ σφαιρίδια εἰς δύο μέρη.

Πόσα σφαιρίδια εἶναι αὐτά; — 4.

Καὶ πόσα ἐδῶ; — 4.

Λοιπὸν 8 εἶναι 4 καὶ 4.

Ἐνόνει τὰ δύο ὁμοῦ καὶ κινεῖ πρὸς τὰ ἔμπρὸς τὰ ἀκόλουθα 4.

Πόσα σφαιρίδια εἶναι τώρα; Μετρήσατέ τα. — 12.

Τὰ διαιρεῖ εἰς δύο μέρη 8 καὶ 4.

Πόσα εἶναι αὐτά; — 8.

Πόσα τώρα αὐτά; — 4.

Λοιπὸν τὸ 12 εἶναι 8 καὶ 4.

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ.

Ἡ διδάσκαλος κινεῖ τὰ σφαιρίδια τῶν πρώτων τεσσάρων γραμμῶν.

Πόσα σφαιρίδια ἐκίνησα; — 8.

Κινεῖ πρὸς τὰ ἐμπρὸς τὰ ἀκόλουθα 4.

Χωρίζει 4 ἀπὸ τὰ ἐπίλοιπα

Πόσα ἐχώρισα; — 4.

Πόσα ἄλλα χρειάζονται διὰ νὰ γείνωσιν 8; — 4.

Λοιπὸν 4 εἶναι 8 μείον 4.

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ.

Ἡ διδάσκαλος σύρει 4 σφαιρίδια.

Πόσα εἶναι τὰ σφαιρίδια αὐτά; — 4.

Ποσάκις 4; — Ἄπαξ.

Λοιπὸν 4 εἶναι μία φορά 4.

Σύρει τὰ ἀκόλουθα τέσσαρα.

Πόσα σφαιρίδια εἶναι αὐτά; — 8.

Ποσάκις 4; — Δίς.

Λοιπὸν 8 εἶναι δις 4.

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ.

Ἡ διδάσκαλος σύρει τὰ πρῶτα τέσσαρα σφαιρίδια.

Πόσα σφαιρίδια εἶναι αὐτά; — 4.

Ποσάκις 4; — Ἄπαξ.

Λοιπὸν τὸ 4 εἰς τὸ 4 ἄπαξ.

Σύρει τὰ ἀκόλουθα τέσσαρα.

Πόσα εἶναι τώρα αὐτά; — 8.

Προσάκεις 4; — Δίς.

Λοιπὸν τὸ 8 εἶναι δις 4.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.

1) Κατὰ τοὺς δύο τρόπους τοῦ ὑπολογίζειν.

Πρόσθεσε 10 καὶ 5, καὶ ἀφάίρεσον 3, πόσα μένουσι;

Πόσα κάμνουν τετράκεις 6 καὶ 8;

Πόσα κάμνουν δις 3 καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ 12;

2) Κατὰ τοὺς τρεῖς τρόπους τοῦ ὑπολογίζειν.

Τετράκεις 6. Ἀφάίρεσον 8. Πρόσθεσον 2. Πόσα μένουσι;

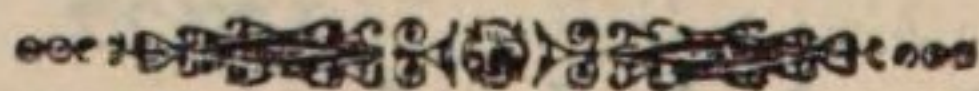
3) Κατὰ τοὺς τέσσαρας τρόπους.

6 καὶ 4. Ἀφάίρεσον 2. Πολλαπλ. ἐπὶ 3.

Πρόσθες 4. Πόσα κάμνουν;

4) Κατὰ τοὺς πέντε τρόπους.

Πρόσθες 3 καὶ 9 — Ἀφάίρεσον 8 — Πολλαπλασία-
σον ἐπὶ 6 — Διαίρεσον διὰ τοῦ 4. Εἰπέτε μοι τώρα
τὸ ἥμισυ τοῦ καταλοίπου.

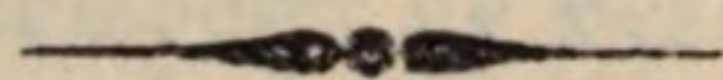

ΠΕΡΙΤΤΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ.

Ὅπως εἰσαχθῇ δ' ἀναγνώστῃς εἰς τὸ ἐπόμενον μάθημα τῆς μεταδόσεως τῆς τέχνης τοῦ ἀριθμεῖν, δεόν νά σημειωθῇ ἐνταῦθα, ὅτι σκοπὸς τῆς ἀκριβοῦς διδασκαλίας τῶν τέκνων εἰς τὸν προηγούμενον πίνακα εἶναι νά χορηγήσῃ αὐτοῖς εὐκολίαν ἵν' ἀποκρίνονται εἰς πᾶσαν τυχεῖσαν ἐρώτησιν περὶ τῶν ἐνώσεων καὶ σχέσεων τῶν ἀριθμῶν, ἵνα ὧσιν προετοιμασμένα νά προῶσι μετ' εὐκολίας πρὸς ἀνωτέρους ὑπολογισμούς, τοὺς ὁποίους δύνανται ν' ἀπαντήσωσι κατὰ τὴν μέλλουσαν αὐτῶν πρόοδον εἰς τὴν τέχνην, καὶ λάθωσι τὴν ἔξιν τοῦ ἐπιστηρίζεσθαι ἐπὶ τὰς προσπάθειας τοῦ ἰδίου αὐτῶν νοός μᾶλλον εἰς τὴν κατὰ νοῦν ἀριθμητικὴν, ἢ ἐπὶ τὴν τεχνητὴν βοήθειαν, τὴν ὁποίαν δύνανται νά λάθωσιν ἐκ τῆς χρήσεως ψηφίων.

Παρατηροῦντες λοιπὸν τὸν πίνακα, τὸν ὁποῖον τὰ τέκνα ὑποτίθεται ὅτι ἔμαθον, θέλομεν εὑρεῖ, ὅτι δὲν ἀρκεῖ πρὸς πάντα τοὺς προκτεθέντας σκοπούς. Ἀρκεῖ μὲν πρὸς πάντα ὑπολογισμὸν τῶν πρωΐμων ἀριθμῶν, οἵτινες ἔχουσιν ὠρισμένην τινὰ πρὸς ἀλλήλους σχέσιν, ἀλλ' ἀφίνει τὸ τέκνον ν' ἀναπληρώσῃ πολλὰς ἐλλείψεις, ὡς πρὸς τοὺς περιττοὺς ἀριθμούς. π. χ. Εἰς τὸν πίνακα τὰ τέκνα ἔμαθον ὅτι τέσσαρα καὶ τέσσαρα εἰσὶν ὀκτώ, καὶ τέσσαρα ἔτι εἰσὶ δώδεκα, ἀλλὰ δὲν ἔμαθον ὅτι τέσσαρα καὶ τρία εἰσὶν ἑπτὰ, ἢ τέσσαρα καὶ πέντε ἐννέα, ἢ τέσσαρα καὶ ἑπτὰ ἐνδεκα. Ἐμαθον ὅτι τέσσαρα ἀφαιρούμενα ἀπὸ ὀκτὼ ἀφίνουσι τέσσαρα, ἀλλ' οὐχὶ ὅτι τέσσαρα ἀπὸ ἑπτὰ ἀφίνουσι τρία.

Δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ προσπάθεια τοῦ ν' ἀναπλη-
 ρώσῃ τις τὴν ἔλλειψιν ταύτην δύναται νὰ σχηματίσῃ
 εἰσαγωγὴν τινὰ εἰς τὸν νοῦν τῶν τέκνων πρὸς δυσκολωτέ-
 ρους ὑπολογισμούς. Ἀλλὰ πρὸς τί νὰ ἐπιτρέψωμεν νὰ ᾖ
 ἐμπόδιόν τι εἰς τὴν ὁδὸν ταχυτέρας προόδου, ἢ ν' ἀρνώ-
 μεθα νὰ θέσωμεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ τέκνου μέσον τι
 εὐκολωτέρας ἐπιτυχίας, ἵνα διδάσκῃ ἑαυτὸ ὅ,τι δύναται νὰ
 μεταδοθῇ εἰς αὐτὸ διὰ τῆς κοινῆς ὁδοῦ τοῦ διδάσκειν ἐν
 τοῖς σχολείοις;

01	...
02	...
03	...
04	...
05	...
06	...
07	...
08	...
09	...
100	...

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΤΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

ΔΙΑ

ΠΡΟΣΘΕΣΙΝ ΚΑΙ ΑΦΑΙΡΕΣΙΝ.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	3									
3	4	5								
4	5	6	7							
5	6	7	8	9						
6	7	8	9	10	11					
7	8	9	10	11	12	13				
8	9	10	11	12	13	14	15			
9	10	11	12	13	14	15	16	17		
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΤΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ.

ΔΙΑ

ΠΡΟΣΘΕΣΙΝ ΚΑΙ ΑΦΑΙΡΕΣΙΝ.

Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς μνησθείσης δυσκολίας ὁ προηγούμενος πίναξ ἐσχηματίσθη οὕτως ὥστε νὰ χορηγῇ ἱκανὴν βοήθειαν εἰς τὸ τέκνον κατὰ τοὺς πρώτους αὐτοῦ ὑπολογισμούς. Θέλομεν περιγράψει τὰς εἰδικὰς αὐτοῦ χρήσεις, ἀφοῦ διέλθωμεν τὰς μεθόδους τοῦ μαθάνειν καὶ σαφηνίζειν αὐτάς.

Ὁ πίναξ οὗτος πρέπει νὰ ἐκμανθάνηται ὡς πίναξ εἴτε τῆς προσθέσεως ἢ τῆς ἀφαιρέσεως· διότι εἰς ἀριθμούς ἅμα ὑπερβῇ τις τὴν ἔκτασιν ἴσων ἀναλογιῶν ὀφείλει νὰ πράξῃ τοῦτο δι' ὠρισμένου τινος ἀριθμοῦ εἴτε μεγαλειτέρου ἢ μικροτέρου τῆς ἀναλογίας, πρὸς τὴν δύναται νὰ γείνη ἀναφορά. Εἴκοσι ἐπτὰ π. χ. εἶναι ἴσον πρὸς ἑξ̄ φορὰς τέσσαρα πλέον τρία, ἢ ἐπτὰ φορὰς τέσσαρα μείον ἑνός. Ἰνα ὑπολογίσῃ ταῦτα κατὰ νοῦν τὸ τέκνον πρέπει νὰ γινώσκῃ οὐ μόνον, ὡς ἐδιδάχθη εἰς τὸν πρῶτον πίνακα, ὅτι ἑξ̄ φοραὶ τέσσαρα εἰσὶν εἴκοσι τέσσαρα, καὶ ἐπτὰ φοραὶ τέσσαρα εἰσὶν εἴκοσι ὀκτώ, ἀλλ' ἔτι, τὸ ὁποῖον δὲν ἔμαθεν εἰσέτι, ὅτι εἴκοσι τέσσαρα καὶ τρία κάμνουσιν εἴκοσι ἐπτὰ, καὶ ὅτι εἴκοσι ἐπτὰ εἰσὶν εἴκοσι ὀκτὼ μείον ἑνός.

Αἱ μέθοδοι τοῦ μαθάνειν τὸν πίνακα τοῦτον πρέπει, ὡς πρὸς τὴν πρόσθεσιν καὶ ἀφαίρεσιν, νὰ ᾧσιν αἱ αὐταὶ μὲ τὰς τοῦ ἑτέρου πίνακος· πρέπει δηλ. νὰ ἐκμανθάνηται κατὰ τέσσαρας διαφόρους τρόπους.

Ι Ὑπολογισμὸς περιττῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τῶν μερῶν
πρὸς τὸ ὅλον, καὶ ἀπὸ τῶν κατωτέρων πρὸς
τοὺς ἀνωτέρους ἀριθμούς.

Τὰ τέχνα δεόν νὰ ἐκφωνῶσι μεγαλοφώνως μετὰ τὴν
προπαιδεύτριαν τὸν πίνακα τῶν περιττῶν ἀριθμῶν κατὰ
τὸν ἤδη περιγραφέντα τρόπον.

ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ.

Τέσσαρα καὶ ἓν εἰσὶ πέντε. Τέσσαρα καὶ δύο εἰσὶν ἕξ.
Τέσσαρα καὶ τρία εἰσὶν ἑπτὰ. Πέντε καὶ ἓν εἰσὶν ἕξ. κτλ.

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ.

Τέσσαρα ἀπὸ πέντε ἀφίνουσιν ἓν. Τέσσαρα ἀπὸ ἕξ ἀφί-
νουσι δύο. Τέσσαρα ἀπὸ ἑπτὰ ἀφίνουσι τρία. Πέντε ἀπὸ
ἕξ ἀφίνουσι ἓν. κτλ.

Τὸ προηγούμενον μάθημα νὰ σαφηνισθῇ
εἰς τὰ τέχνα διὰ τοῦ ἄδακος.

Πρὸς ἐξήγησιν τούτου ἀφοῦ τὰ τέχνα μάθωσιν ὁλόκλη-
ρον τὸν πίνακα κατὰ τὴν μνησθεῖσαν τάξιν, ἃς τεθῶσιν,
ὥς εἰς τὰς προηγουμένας περιστάσεις, ἐπὶ τῶν βαθμίδων
μετὰ τοῦ ἄδακος ἔμπροσθεν αὐτῶν.

Ἦδη πρὸς διασάφισιν τῆς πράξεως ταύτης ὁ ἄδασ
πρέπει νὰ θεωρῇται ὡς συμφωνῶν πρὸς τὸν πίνακα τῆτον,

κατὰ τρόπον ὅπως διάφορον ἐκείνου, ὃν ἐξηγήσαμεν προ-
λαβόντως (ἄρτιοι ἀριθμ.)

Εἶναι λίαν ἀναγκαῖον ἢ διδάσκαλος νὰ ἔχῃ τοῦτο κατὰ
νοῦν, ἄλλως θέλει κάμνῃ συγκεχυμένην χρῆσιν αὐτοῦ, καὶ
ἀποτύχη τοῦ νὰ δώσῃ εἰς τὰ τέκνα ἀκριβοῦς τινα ἰδέαν τῶν
ποικιλιῶν τῶν ἀριθμῶν εἰς τὴν πραγματικὴν χρῆσιν τοῦ
πίνακος.

Ἐνταῦθα ἀντίστοιχός τις ἀριθμὸς ἐφ' ἐκάστης χωριστῆς
σειρᾶς ὁμοῦ μετὰ τῶν σφαιρῶν ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης σειρᾶς
ἀνταποκρίνεται πρὸς ἐκάστην τῶν γραμμῶν τοῦ πίνακος.

Ἡ ἀνωτάτη σειρὰ τῶν σφαιρῶν π. χ. ἀνταποκρίνεται
πρὸς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν ἑν· δύο σφαῖραι ἐπὶ τῆς
δευτέρας μετὰ τῶν σφαιρῶν τῆς κατακορύφου σειρᾶς ἀν-
τιστοιχοῦσι πρὸς τὴν γραμμὴν τῶν δύο· τρεῖς σφαῖραι ἐπὶ
τῆς τρίτης σειρᾶς σὺν ταῖς σφαίραις τῆς κατακορύφου
σειρᾶς ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὴν γραμμὴν τῶν τρία.

Ἡ μέθοδος λοιπὸν τοῦ σαφηνίζειν τὸν πίνακα θέλει
εἶσθαι ἡ ἐξῆς. — Ὑπόθετε ὅτι ἐξ εἶναι ἡ γραμμή, τὴν ὁποίαν
ἐπιθυμεῖς νὰ σαφηνίσῃς, πρέπει νὰ σύρῃς πρὸς τὰ ἔμ-
προσθεν ἐξ σφαιρᾶς ἐπὶ τῆς ἑκτῆς σειρᾶς, αἵτινες ἀφοῦ
μεταφερθῶσι πρὸς τὰ ἔμπροσθεν πρέπει νὰ μένωσι στα-
θεροὺς ἀριθμοί, ἐνόσω ἐπιθυμεῖς νὰ ἐξηγήσῃς αὐτὴν τὴν
γραμμὴν· πρέπει δὲ νὰ ἐπιφέρῃς τὰς μεταβολὰς μεταφέ-
ρων πρὸς τὰ ἔμπροσθεν περισσοτέρας ἢ ὀλιγωτέρας σφαί-
ρας τῆς ἀνωτάτης σειρᾶς.

Τὰς ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης σειρᾶς σφαίρας μεταχειριζόμεθα
ἵνα δείξωμεν τὰς μεταβολὰς τῶν ἀριθμῶν. Αἱ τῶν ἄλλων
σειρῶν, δύο τῆς δευτέρας, τρεῖς τῆς τρίτης, τέσσαρες τῆς
τετάρτης, πέντε τῆς πέμπτης, ἕξ τῆς ἑκτῆς, ἑπτὰ τῆς
ἐβδομῆς, ὀκτὼ τῆς ὀγδόης, ἐννέα τῆς ἐννάτης, ἡ δέκα τῆς

δεκάτης, δεικνύουσιν ὁποίαν γραμμὴν τοῦ πίνακος ἐξηγεῖς, καὶ εἰςὶ πραγματικῶς ὁ σταθερὸς ἀριθμὸς, ἀπὸ τοῦ ὁποίου αἱ μεταβολαὶ λαμβάνουσι χώραν.

Ἐννοεῖται, ὅτι ὁ λόγος ἐνταῦθα ἔχει ἀναφορὰν πρὸς τὰς γραμμάς τὰς ὑπεράνω τῆς δεκάτης· αἱ δὲ κάτωθεν ταύτης οὐδεμιᾶς χρήζουσι διασαφίσεως.

ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ.

Ἐπὶ τῆς τετάρτης σειρᾶς σφαιρῶν ἡ διδάσκαλος σύρει πρὸς τὰ ἔμπροσθεν τέσσαρας σφαίρας, αἵτινες πρέπει νὰ μένωσιν ἀκίνητοι ἐν ὧσιν ἐξακολουθεῖ ἡ ἐξέτασις ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῶν τεσσάρων.

Πόσαι σφαῖραι εἰσὶν ἐνταῦθα; — Τέσσαρες.

Σύρει πρὸς τὰ ἔμπροσθεν μίαν σφαίραν ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης σειρᾶς.

Πόσας σφαίρας μετέφερα πρὸς τὰ ἔμπροσθεν ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης σειρᾶς; — Μίαν.

Πόσαι εἰσὶν ἐνταῦθα ὁμοῦ; — Πέντε.

Λοιπὸν τέσσαρες καὶ μία εἰςὶ πέντε.

Πρὸς διασάφισιν τῆς δευτέρας πράξεως τῆς προσθέσεως εἰς τὴν σειρὰν ταύτην φέρει δύο σφαίρας πρὸς τὰ ἔμπροσθεν ἐκ τῶν τῆς ἀνωτάτης σειρᾶς, τηροῦσα ἔτι κειχωρισμένας τὰς τέσσαρας σφαίρας ἐπὶ τῆς τετάρτης σειρᾶς. Πρὸς ἐξηγήσιν τῆς τρίτης πράξεως τῆς προσθέσεως φέρει πρὸς τὰ ἔμπροσθεν τρεῖς σφαίρας εἰς τὴν τῆς ἀνωτάτης. κτλ.

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ.

Ἡ διδάσκαλος σύρει πρὸς τὰ ἔμπροσθεν τέσσαρας σφαίρας ἐκ τῶν τῆς τετάρτης σειρᾶς.

Πόσαι σφαῖραι εἰσὶν ἐνταῦθα; — Τέσσαρες.

Κινεῖ πρὸς τὰ ἔμπροσθεν μίαν ἐκ τῶν τῆς ἀνωτάτης σειρᾶς καὶ ἐρωτᾷ,

Πόσας μετεκίνησα πρὸς τὰ ἔμπροσθεν; — Μίαν.

Πόσαι εἰσὶν ὁμοῦ; — Πέντε.

Ἐὰν κινήσω τὰς τέσσαρας ταύτας πρὸς τὰ ὀπίσθεν, πόσαι μένουν; — Μία.

Λοιπὸν τέσσαρες ἀφαιρούμεναι ἀπὸ πέντε ἀφίνουσι μίαν.

Οὕτω δύναται νὰ προβῇ δι' ὅλου τοῦ πίνακος μέχρι τοῦ τέλους τῆς γραμμῆς τῶν δέκα, μεταχειριζομένη τὰς διαφορὰς σειρᾶς ὁμοῦ μετὰ τῆς πρώτης, κατὰ τὸν ἀριθμόν, τὸν ὁποῖον ἐπιθυμεῖ νὰ κάμῃ τὸ θεμέλιον τοῦ ὑπολογισμοῦ.

Τὰ τέκνα νὰ ἐξετασθῶσιν εἰς τὸ προηγούμενον μάθημα.

Περὶ τῆς μεθόδου τοῦ ἐξετάζειν τὰ τέκνα εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς ἀριθμητικῆς γνώσεως, παραπέμπω τὸν ἀναγνώστην εἰς τὸν τρόπον, τὸν συστηθέντα ἀφοῦ διέλθη τις τὸν πίνακα τῶν ἀρτίων ἀριθμῶν. Εἶναι περιττὸν νὰ σημειώσω ὅτι ἡ διδάσκαλος πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν πραγματικὴν πρόοδον τῶν τέκνων εἰς τὸν πίνακα τοῦτον, εἰς τε τὴν πρόσθεσιν καὶ ἀφαιρέσιν.

II Ὑπολογισμὸς περιττῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τῶν μερῶν
πρὸς τὸ ὅλον, καὶ ἀπὸ τῶν ὑψηλοτέρων πρὸς
τοὺς κατωτέρους ἀριθμούς.

Ὁ πίναξ τῶν περιττῶν ἀριθμῶν πρέπει νὰ
ἐκμανθάνηται παρὰ τῶν τέκνων κατὰ
τοῦτον τὸν τρόπον.

ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ.

Τέσσαρα καὶ τρία εἰσὶν ἑπτὰ· τέσσαρα καὶ δύο ἕξ· τέσ-
σαρα καὶ ἓν πέντε. κτλ.

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ.

Τέσσαρα ἀπὸ ἑπτὰ ἀφίνουσι τρία· τέσσαρα ἀπὸ ἕξ ἀ-
φίνουσι δύο· τέσσαρα ἀπὸ πέντε ἀφίνουσι ἓν.

Τὸ μάθημα ὅπερ τὰ τέκνα ἔμαθον κατὰ τοῦτον τὸν τρό-
πον πρέπει νὰ σαφηνισθῇ εἰς αὐτὰ διὰ τοῦ ἄθρακος.

ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ.

Ἐπὶ τῆς τετάρτης σειρᾶς τοῦ ἄθρακος ἡ διδάσκαλος
φέρει πρὸς τὰ ἔμπροσθεν τέσσαρας σφαίρας, καὶ ἐρωτᾷ,
Πόσαι σφαῖραί εἰσιν ἐνταῦθα; — Τέσσαρες.

Ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης σειρᾶς κινεῖ πρὸς τὰ ἔμπροσθεν
τρεῖς σφαίρας.

Πόσας ἔτι σφαίρας μετέφερα πρὸς τὰ ἔμπροσθεν;
— Τρεῖς.

Πόσαι εἰσὶν ὁμοῦ; — Ἑπτὰ.

Λοιπὸν τέσσαρες καὶ τρεῖς κάμνουσιν ἑπτὰ.

Διὰ τὰς λοιπὰς σφαίρας τῆς σειρᾶς διατηρεῖ τὰς αὐτὰς τέσσαρας σφαίρας ἐν τῇ θέσει αὐτῶν ἐπὶ τῆς τετάρτης σειρᾶς, καὶ φέρει διαδοχικῶς πρὸς τὰ ἔμπροσθεν ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης σειρᾶς τρεῖς, δύο, καὶ ἔπειτα μίαν σφαῖραν.

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ.

Ἡ διδάσκ. φέρει πρὸς τὰ ἔμπροσθεν τέσσαρας σφαίρας ἐπὶ τῆς τετάρτης σειρᾶς.

Πόσαι σφαῖραί εἰσιν ἐνταῦθα; — Τέσσαρες.

Μεταφέρει πρὸς τὰ ἔμπροσθεν τρεῖς ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης σειρᾶς.

Πόσας ἔτι μετέφερα πρὸς τὰ ἔμπροσθεν; — Τρεῖς.

Πόσαι εἰσὶν ὅλαι ὁμοῦ; — Ἑπτὰ.

Ἐὰν φέρω ὀπίσω τὰς τέσσαρας ταύτας, πόσαι θέλουν μείνει; — Τρεῖς.

Λοιπὸν τέσσαρες ἀπὸ ἑπτὰ ἀφίνουσι τρεῖς.

Ἐνταῦθα προσέτι πρέπει νὰ προβῇ μετβάλλουσα τὸν εἰς τὴν ἀνωτάτην σειρὰν ἀριθμὸν τῶν σφαιρῶν καὶ κατὰ πᾶν βῆμα κινουῖσα πρὸς τὰ ὀπισθεν τὰς ἐπὶ τῆς τετάρτης σειρᾶς τέσσαρας σφαίρας.

Τὰ τέκνα πρέπει νὰ ἐξετασθῶσιν κατὰ τὴν προηγουμένην μέθοδον τοῦ μανθάνειν τὸν πίνακα.

Εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν τέκνων δύναται τις ν' ἀκολουθήσῃ τὴν αὐτὴν μέθοδον ὡς πρὸς τὴν πρόσθεσιν καὶ ἀφαιρέσιν, τὴν ὁποίαν συνεστήσαμεν εἰς τὴν ἐκμάθησιν τοῦ πίνακος τῶν ἀρτίων ἀριθμῶν.

III Ὑπολογισμὸς περιττῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ ὅλου πρὸς τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν κατωτέρων πρὸς τοὺς ἀνωτέρους ἀριθμούς.

Ὁ δεύτερος πίναξ πρέπει νὰ μανθάνηται ὑπὸ τῶν τέκνων κατὰ τὸν συνήθη τρόπον πρὸς τὸν προεκτεθέντα σκοπόν· εἰς τὴν ἐκμάθησιν τοῦ πίνακος τούτου, ὡς εἰς τὴν τοῦ ἐτέρου, δυνάμεθα νὰ προβῶμεν ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν διαφόρων ὀλικῶν ἀριθμῶν ἀναφορικῶς πρὸς τὰ μέρη αὐτῶν. Πρέπει δὲ νὰ περιορισθῶμεν πρὸς στιγμὴν εἰς μίαν γραμμὴν· τὰ τέκνα ἔμαθον, ὅτι τέσσαρα καὶ ἓν κάμνουσι πέντε, πρὸς γύμνασιν ἤδη, καὶ ἵνα προετοιμασθῶσι πρὸς πᾶν εἶδος ὑπολογισμοῦ, παρουσιαζομένου εἰς τὸν νοῦν αὐτῶν, ἃς μάθωσι τὸν πίνακα καὶ κατὰ τρόπον διάφορον, — ὅτι π. χ. πέντε εἰσὶν ἓν καὶ τέσσαρα.

ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ.

Πέντε εἰσὶ τέσσαρα καὶ ἓν· ἑξ̄ εἰσὶ τέσσαρα καὶ δύο· ἑπτὰ εἰσὶ τέσσαρα καὶ τρία. κτλ.

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ.

Τέσσαρα εἰσὶ πέντε μείον ἐνός. Τέσσαρα εἰσὶν ἑξ̄ μείον δύο. Τέσσαρα εἰσὶν ἑπτὰ μείον τρία.

Ἡ προηγηθεῖσα μέθοδος τοῦ ὑπολογίζειν πρέπει νὰ σαφηνισθῇ εἰς τὰ τέκνα διὰ τοῦ ἄδακος.

Ἀφοῦ τὰ τέκνα μάθωσιν οὕτω τὸν δεύτερον πίνακα, οὗτος δύναται νὰ διασαφηνισθῇ εἰς αὐτὰ ὡς ἐφεξῆς.

ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ.

Ἡ διδάσκ. φέρει πρὸς τὰ ἔμπροσθεν τέσσαρας σφαῖρας ἐπὶ τῆς τετάρτης σειρᾶς, καὶ μίαν ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης.

Πόσαι σφαῖραι μετεφέρθησαν πρὸς τὰ ἔμπροσθεν ἐπὶ τῶν δύο τούτων ὁμοῦ; — Πέντε.

Πόσαι εἰσὶν ἐπὶ τῆς τετάρτης σειρᾶς; — Τέσσαρες.

Πόσαι εἰσὶν ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης σειρᾶς; — Μία.

Λοιπὸν πέντε εἰσὶ τέσσαρες καὶ μία.

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ.

Ἄς τεθῶσιν αἱ σφαῖραι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὥς εἰς τὴν πρόσθεσιν.

Πόσαι σφαῖραι μετεφέρθησαν πρὸς τὰ ἔμπροσθεν ἐπὶ τῶν δύο σειρῶν ὁμοῦ; — Πέντε.

Πόσαι εἰσὶν ἐπὶ τῆς κατωτάτης σειρᾶς; — Τέσσαρες.

Πόσαι ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης; — Μία.

Ἡ διδ. μεταφέρει πρὸς τὰ ὀπισθεν τὴν μίαν.

Πόσας μετεκίνησα πρὸς τὰ ὀπισθεν; — Μίαν.

Πόσαι ἔμειναν ὁμοῦ; — Τέσσαρες

Λοιπὸν τέσσαρες εἰσὶ πέντε μείον μιᾶς.

IV Ὑπολογισμὸς περιττῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ ὅλου πρὸς τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀνωτέρων πρὸς τοὺς κατωτέρους ἀριθμούς.

Τὰ τέκνα πρέπει νὰ μάθωσι τὸν πίνακα τῶν περιττῶν ἀριθμῶν κατὰ τὸν προμνημονευθέντα τρόπον.

ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ.

Ἑπτὰ εἰσὶ τέσσαρα καὶ τρία· ἕξ εἰσὶ τέσσαρα καὶ δύο· πέντε εἰσὶ τέσσαρα καὶ ἕν.

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ.

Τέσσαρα εἰσὶν ἑπτὰ μείον τρία· τέσσαρα εἰσὶν ἕξ μείον δύο· τέσσαρα εἰσὶ πέντε μείον ἕν. κτλ.

Ἡ μέθοδος αὕτη τοῦ ὑπολογισμοῦ πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ εἰς τὰ τέκνα διὰ τοῦ ἄδακος.

Ἡ ἐξήγησις τῆς προηγουμένης μεθόδου τοῦ ὑπολογισμοῦ δύναται νὰ προῃκταῖ κατὰ τὸν ἐπόμενον τρόπον.

ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ.

Ἡ διδάσκαλος μεταφέρει πρὸς τὰ ἔμπροσθεν τέσσαρας σφαῖρας ἐπὶ τῆς τετάρτης σειρᾶς, καὶ τρεῖς ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης.

Πόσαι σφαῖραί εἰσιν ἐπὶ τῶν δύο τούτων σειρῶν;
— Ἑπτὰ.

Πόσαι εἰσὶν ἐπὶ τῆς τετάρτης σειρᾶς; — Τέσσαρες.

Πόσαι ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης σειρᾶς; — Τρεῖς.

Λοιπὸν ἑπτὰ εἰσὶ τέσσαρα καὶ τρία.

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ.

Ἄς τεθῶσιν αἱ σφαῖραι ὅπως εἰς τὸν προηγούμενον τρόπον.

Πόσαι σφαῖραι εἰσὶν εἰς τὰς δύο ταύτας σειρὰς ὁμοῦ;
— Ἑπτὰ.

Πόσαι εἰσὶν ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης σειρᾶς; — Τρεῖς.

Πόσαι ἐπὶ τῆς τετάρτης σειρᾶς; — Τέσσαρες.

Μεταφέρω τὰς ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης σειρᾶς τρεῖς σφαῖρας,
πόσαι ἀπομένουσιν ἤδη; — Τέσσαρες.

Λοιπὸν τέσσαρές εἰσιν ἑπτὰ μείον τρεῖς.

Τὸ αὐτὸ πράττομεν καὶ εἰς τὴν πρόσθεσιν καὶ ἀφαίρεσιν
οἷωνδ' ἥποτε δύο ἄλλων περιττῶν ἀριθμῶν.

Τὰ τέκνα πρέπει νὰ ἐξετασθῶσιν εἰς τὸν προηγηθέντα
τρόπον τοῦ μαθάνειν τὸν πίνακα.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐξετάσεως παραπέμπω τὸν ἀ-
ναγνώστην εἰς τὴν μέθοδον, τὴν ὁποίαν ἠκολουθήσαμεν
κατὰ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ πίνακος τῶν
ἀρτίων ἀριθμῶν.

ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΟΣ ΠΕΡΙΤΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ.

Αἱ χρήσεις τοῦ πίνακος περιττῶν ἀριθμῶν εἰσὶν αἱ ἑξῆς.

1. Ἀναπληροῖ τὰς ἐλλείψεις, αἵτινες μένουσιν ἀνα-
πλήρωτοι εἰς τὸν πίνακα τῶν ἀρτίων ἀριθμῶν. Οὕτως εἰς
τὸν προηγούμενον πίνακα τὸ τέκνον ἐδιδάχθη, ὅτι εἴκοσι-
τέσσαρα καὶ τέσσαρα εἰσὶν εἴκοσι ὀκτώ. Οἱ μεταξὺ ἀριθμοὶ
εἴκοσι πέντε, εἴκοσι ἕξ, εἴκοσι ἑπτὰ, μένουσιν ἀναπλήρω-

τοι. Ἦδη γινώσκει, ὅτι εἴκοσι τέσσαρα καὶ ἓν εἰσὶν εἴκοσι πέντε· εἴκοσι τέσσαρα καὶ δύο, εἴκοσι ἑξ· εἴκοσι τέσσαρα καὶ τρία εἴκοσι ἑπτά.

2. Περιέχει ἐν ἑαυτῷ τὰ στοιχεῖα, δι' ὧν αἱ ἴδιαι αὐτοῦ ἐλλείψεις δύνανται ν' ἀναπληρωθῶσι. π. χ. Εἰς τὸν πίνακα δὲν φαίνεται, ὅτι τέσσαρα καὶ πέντε εἰσὶν ἑννέα. Πῶς δύνανται τὰ τέκνα νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν γνῶσιν ταύτην; Ἐμαθον ἤδη πραγματικῶς τοῦτο, καὶ ἀπαιτεῖται νὰ συλλογισθῶσιν ἐπὶ μίαν μόνην στιγμὴν, ἵνα σχηματίσωσι τὴν ἑνωσιν. π. χ. ἐκ τῶν πινάκων ἔμαθον, ὅτι πέντε εἰσὶ τέσσαρα πλέον ἓν. Ὅτι τέσσαρα καὶ τέσσαρα εἰσὶν ὀκτώ. Ὅτι ὀκτὼ καὶ ἓν εἰσὶν ἑννέα. Λοιπὸν τέσσαρα καὶ πέντε εἰσὶν ἑννέα. Δὲν ἔμαθον ὅτι ἑννέα εἰσὶ πέντε πλέον τέσσαρα. Ἀλλ' ἔμαθον ὅλα τὰ πρὸς τὸ συμπέρασμα τοῦτο τείνοντα, π. χ. ὅτι ἑννέα εἰσὶ ἓν πλέον ὀκτώ. Ὅκτὼ εἰσὶ τέσσαρα πλέον τέσσαρα κ.τ.λ. Δὲν εἶναι χρεῖα, τῇ ἀληθείᾳ νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι αὕτη πρέπει νὰ ᾖ ἡ ἀκριβοῦς μέθοδος, δι' ἧς τὰ τέκνα θέλουσιν ἀφίχθῃ πρὸς τὸ ὀρθὸν συμπέρασμα· ἀλλ' ἔχοντα καλῶς ἐντετυπωμένα εἰς τὸν νοῦν αὐτῶν ἀπαντα τὰ μεταξὺ βήματα δὲν δύνανται ν' ἀμφιβάλλωσιν ὅτι τὸ συμπέρασμα θέλει εἶσθαι ὀρθόν, καὶ ταχέως ἀποκτᾶται.

3. Ἑτέρα χρῆσις τοῦ πίνακος τούτου θέλει εὑρεθῇ εἰς τὸν ὑπολογισμόν τῶν ἀριθμῶν ἐκείνων, οἵτινες ὑπερβαίνουν τὴν πραγματικὴν ἔκτασιν αὐτοῦ τοῦ πίνακος· διότι τὰ τέκνα ἔμαθον τὴν κατὰ δέκα ἀρίθμωσιν εἰς τὸν πρῶτον πίνακα, ὃ δὲ ἐνώπιον ἡμῶν ἤδη ὑπάρχων δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κανὼν ὑπολογισμοῦ ἀριθμῶν, εἰς Πρόσθεσιν καὶ Ἀφαίρεσιν, μεταξὺ εἴκοσι καὶ τριάκοντα, τριάκοντα καὶ τεσσαράκοντα, ἢ μεταξὺ αἰουδῆποτε ὑψηλοτέρου ἀριθμοῦ

τὴ δέκα, ὡς ἐπίσης μεταξὺ ἐνὸς καὶ δέκα, ἢ δέκα καὶ εἴκοσι. Οὕτως εἴκοσι τέσσαρα καὶ ἐννέα, ἰσοδυναμοῦσι πρὸς εἴκοσι καὶ ἐννέα καὶ τέσσαρα. Τὰ τέκνα ἔμαθον ὅτι ἐννέα καὶ τέσσαρα εἰσὶ δεκατρία, καὶ ὅτι δεκατρία, εἰσὶ δέκα καὶ τρία. Ὅποια λοιπὸν εἶναι ἡ πραγματικὴ κατάστασις τῆς γνώσεως τῶν τέκνων ὡς πρὸς τὸν ἐνώπιον αὐτῶν ὑπολογισμόν; Ὅτι εἴκοσι καὶ δέκα εἰσὶ τριάκοντα, καὶ τρία ἔτι εἰσὶ τριάκοντα τρία.

4. Ἐτέρα χρῆσις τοῦ πίνακος θέλει εὐρεθῇ εἰς τὴν ἔνωσιν αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἄλλου πίνακος· π. χ. τεσσαράκοντα ἑπτὰ εἰσὶ τεσσαράκοντα τέσσαρα καὶ τρία. Ἀλλὰ τέσσαρες φορὰὶ ἑνδεκα εἰσὶ τεσσαράκοντα τέσσαρα. Ἐπομένως τεσσαράκοντα ἑπτὰ εἰσὶ τέσσαρες φορὰὶ ἑνδεκα καὶ προσέτι τρία· ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς εἶναι τεσσαράκοντα ὀκτὼ μείον ἐνὸς, ἢ τέσσαρες φορὰὶ δώδεκα μείον ἐνὸς. Ἡ τεσσαράκοντα ἑπτὰ εἰσὶ τεσσαράκοντα τέσσαρα πλέον τρία· τοῦτέστιν, εἰς τεσσαράκοντα ἑπτὰ εἰσὶν ἑνδεκα φορὰὶ τέσσαρα καὶ προσέτι τρία.

V. Προφορικὴ Διδασκαλία,

Δέον ἐνταῦθα νὰ σημειωθῇ ὅτι εἰς ἅπαντα τὰ περιγραφέντα τὸ νηπιακὸν σχολεῖον μετέχει τοῦ κατ' εὐθείαν σκοποῦ ἄλλων καταστημάτων πρὸς διδασκαλίαν τῶν τέκνων. Τὰ μαθήματα ἐτακτοποιήθησαν οὕτως ὥστε νὰ καταστήσωσι τὸ νηπιακὸν σχολεῖον ἀρμόδιον προπαρασκευαστικὸν κατάστημα ἄλλων σχολείων· ὑπάρχουσιν ὁμωστινά, καὶ ταῦτα οὐσιωδέστατα, καθ' ἃ ἡ ἐν τῷ νηπιακῷ σχολείῳ διδασκαλία δέον ν' ἀκολουθήσῃ τὴν ἰδιάζουσαν αὐτῷ πορείαν. Ὁ κύριος αὐτοῦ σκοπὸς εἶναι νὰ διορθώσῃ τὰς διαθέσεις, νὰ μορφώσῃ καλὰς ἔξεις, καὶ ἐμφυτεύσῃ τὰς

καλλίστας ἀρχὰς εἰς τοὺς νόας τῶν τέκνων. Ὁ τρόπος τῆ μεταδίδειν γνῶσιν, λίαν ἀτελὴς ὑπάρχων εἰς ἄλλα σχολεῖα, δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ τούτου. Τείνει μᾶλλον εἰς τὸ νὰ διεγείρῃ κακὰ αἰσθήματα, καὶ ταλαιπωρήσῃ τὸν νοῦν, ἀντὶ νὰ προάξῃ τὰς καλλιτέρας τῆς ψυχῆς διαθέσεις. Ἐτι καὶ ἂν ἡ χρῆσις βιβλίων, κατὰ τὸν γενικὸν τρόπον τοῦ διδάσκειν διὰ τῆς μνήμης, ἦτον ἐπιθυμητή, εἶναι πρᾶξις ἥτις δὲν δύναται τοσοῦτον καλῶς νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς νηπιακόν τι σχολεῖον, ἀφοῦ τὸ νὰ μάθῃ τις ν' ἀναγινώσκη ἤθελε καθ' ἑαυτὸ ὑπὸ τοιαύτην τάξιν καθέξει τὸ κύριον μέρος τοῦ χρόνου, ὅπερ εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὰ καταστήματα ταῦτα. Δὲν δύναταί τις, προσέτι, ν' ἀρνηθῇ, ὅτι ἂν τὰ ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα εἵπομεν ὅτι κατέχουσι τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὸ σύστημα τῆς διδασκαλίας τῶν νηπίων, πρέπη νὰ θεωρῶνται ὡς τὰ οὐσιωδέστατα εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν νέων, ἡ πρωῒμωτάτη περίοδος εἶναι ἀρμοδιωτάτη πρὸς τὴν μετάδοσιν αὐτῶν. Τὰ πρῶτα ἑπτὰ ἔτη εἰσὶν ὁ σπόριμος χρόνος τῆς ζωῆς. Ἐὰν ταῦτα πληρωθῶσι μετὰ γνώσεων τέχνης τινός, καὶ ἐγκαταλειφθῶσι νὰ παρέλθωσι χωρὶς τινος κατ' εὐθείαν καὶ ἐπιμόνου προσπάθειας πρὸς καλλιέργειαν τῶν ἠθικῶν αἰσθημάτων, αἱ δυσκολίαι, αἵτινες ἀνθίστανται εἰς πᾶσαν οὐσιώδη βελτίωσιν, πρέπει φοβερῶς ν' αὐξήσωσιν. Ἄς μὴ νομίσῃ δέ τις ὅτι ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ πράγματος εἶναι ἀνάγκη ἀργοπορίας τινός. Ἐκτατοὶ διανοητικαὶ δυνάμεις εἰσὶ, τῇ ἀληθείᾳ, ὁ κλῆρος ὀλίγων· ἀλλ' ἅπαντες οἱ νόες, εἰς πάσας τὰς περιόδους τῆς ζωῆς, εἰσὶν ἐπιδεκτικοὶ διὰ τῆς βοηθείας ἐκείνης τοῦ Ὑψίστου, ἥτις ἐπιδαφιλεύεται ἐπὶ πάντας τοὺς ζητοῦντας αὐτήν, νὰ λάβωσι τὸ μέτρον ἐκεῖνο τῆς γνώσεως, ἥτις ἀρκεῖ πρὸς τὴν τακτοποίησιν αὐτῶν.

Εἶναι ἀπορίας ἄξιον, τοῦ ὄντι, ὅτι τοσοῦτον γενικῶς ἐπι-
κρατεῖ ἡ ἰδέα, ὅτι ἡ μάθησις τοῦ ἀναγινώσκειν εἶναι τὸ
πρῶτον βῆμα τῆς παιδείας, καὶ ὅτι μικρόν τι δύναται νὰ
κατορθωθῇ πρὸς τὴν ἀποτελεσματικὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ
νοῦς τέκνου τινὸς πρὶν ἢ διδαχθῇ νὰ μεταχειρίζηται τὸ βι-
βλίον. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐνθυμώμεθα, ὅτι ἡ ἀπόκτησις τέ-
χνης τινὸς ἀπαιτεῖ ἀκρίβειαν παρατηρήσεως, καὶ ἐνέργειαν
τῶν διανοητικῶν δυνάμεων, αἵτινες δὲν εἰσὶ κατὰ τὴν αὐ-
τὴν ἔκτασιν ἀναγκαῖαι πρὸς τὴν ἀπόκτησιν πολλῶν ἄλλων
ἀντικειμένων γνώσεως, καὶ αἱ ὅποια πραγματικῶς, διε-
γείρονται, καὶ ὠριμάζουσι διὰ τῆς ἀσκήσεως, εἰς ἣν ὁ νοῦς
καλεῖται προσπαθῶν νὰ συμμορφώσῃ ἑαυτὸν πρὸς τὰ νέα
ἀντικείμενα συλλογισμοῦ, ἅτινα παρουσιάζονται οὕτως εἰς
αὐτόν.

Εἶναι ἀδύνατον, ὅμως, νὰ πέσῃ τις εἰς τοιοῦτον ἀμάρ-
τημα εἰς τὴν διδασκαλίαν Νηπιακοῦ τινος σχολείου, ἐὰν
καταβάλλῃ πᾶσαν δυνατὴν πρὸς τοῦτο προσπάθειαν. Ἡ
διδάσκουσα θέλει ταχέως ἀνακαλύψῃ, ὅτι αὕτῃ πρέπει
νὰ ᾗ ἡ πηγὴ τῆς γνώσεως καὶ αἰσθημάτων διὰ τοὺς μι-
κροὺς αὐτῆς μαθητάς. Αὕτῃ πρέπει νὰ μεταδίδῃ ἰδέας
ἀπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῆς νοῦς εἰς τὸν ἐκείνων καὶ αἰσθήματα
ἀπὸ τῆς ἰδίας αὐτῆς καρδίας εἰς τὴν ἐκείνων. Θέλει εὑρεῖ
ὅτι πρέπει ν' ἀρχίσῃ τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτῶν οὐχὶ ἀφοῦ
γείνωσιν ἱκανὰ νὰ ἀναγινώσκωσι, ἀλλ' ἅμα δύνανται νὰ
συλλογίζωνται, καὶ αἰσθάνωνται ὅφειλει νὰ ἀρχίσῃ ἔτι
πρωϊμώτερον τούτου. Πρέπει πρῶτον νὰ προκαλέσῃ τὸν
νοῦν αὐτῶν εἰς ἐνέργειαν, καὶ διδάξῃ αὐτὰ πῶς νὰ συλ-
λογίζωνται, πότε νὰ συλλογίζωνται, καὶ πῶς νὰ καθυπο-
τάττωνται.

Τὸ οὐσιωδέστατον μέρος, λοιπόν, τῶν χρεῶν τῆς διδα-

σκούσης εἶναι τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ τακτοποιηθῇ ὑπὸ τὸ κεφάλαιον τῆς προφορικῆς διδασκαλίας, δι' ἧς αὐτὴ ἡ ἰδία κοινωνεῖ μάθησιν καὶ αἰσθήματα εἰς τὰ ἐμπεπιστευμένα αὐτῇ τέκνα.

Εἰς τὴν χρῆσιν τῆς προφορικῆς διδασκαλίας ἡ διδάσκαλος Νηπιακοῦ τινος σχολείου θέλει ἔχει νὰ παλαίσῃ πρὸς διαφόρους δυσκολίας. Ὅφείλει νὰ προσηλώσῃ τὴν προσοχὴν αὐτῶν, νὰ καλλιεργῇ τὸν νοῦν, νὰ προκαλῇ τὰς διανοητικὰς αὐτῶν δυνάμεις εἰς ἐνέργειαν, νὰ ἐνδυναμόνῃ τὸ μνημονικόν, νὰ ἐπασχολῇ τὰς συμπαθείας, καὶ οὕτω νὰ μεταδίδῃ ὅ,τι ἔχει νὰ εἴπῃ εἰς αὐτά, ἵνα ἡ ἀπόκτησις γνώσεως συνοδεύηται ἐκ πρώτης ἀφετηρίας ὑπὸ τῶν εὐχαριστοτάτων συγκινήσεων.

Ἡ προφορικὴ, λοιπόν, διδασκαλία διαιρεῖται εἰς δύο κεφάλαια, τὸν Τρόπον, καθ' ὃν δύναται νὰ γείνη, καὶ τὰ Ὑποκείμενα, τὰ ὁποῖα οὕτω πῶς δύνανται νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὰ τέκνα. Περὶ τῶν τελευταίων τούτων παραπέμπεται ὁ ἀναγνώστης εἰς τὸ Β^{ον} Τμῆμα τοῦ βιβλίου.

Τ Ρ Ο Π Ο Σ.

Οὗτος ἐκτελεῖται διαφόρως.

Ι ΔΡ ΟΡΑΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ.

Οὗτος εἶναι ὁ πρῶτος τρόπος τῆς φύσεως τοῦ διδάσκειν τὸν ἀνθρώπινον νοῦν. Τὸ τέκνον διηνεκῶς λαμβάνει δι' ὅλων τῶν αἰσθήσεων ὕλην πρὸς συλλογισμὸν ἀφ' ὅλων τῶν περὶ αὐτό, ἅτινα παρσιάζονται εἰς τὴν προσοχὴν αὐτοῦ. Αἱ πρῶται αὐτοῦ συλλήψεις εἰσὶν ἀτελεῖς, καὶ συχνάκις ἐσφαλμέναι· ἀλλ' ὁ χρόνος καὶ ἡ πείρα, καὶ ἡ σύγκρισις τῶν

γεγονότων καὶ τῶν ἀντικειμένων δδηγοῦσιν αὐτὸ τελευ-
ταῖον εἰς ἱκανὸν βαθμὸν ἀκριθείας καὶ ἀληθείας. Ἡ σύγ-
κρισις τῆς πείρας καὶ γνώσεως ἐνὸς ἀνθρώπου ἢ μιᾶς γε-
νεᾶς ἀνθρώπων πρὸς τὴν τῆς ἄλλης βελτιώνει τὸ γενικὸν
πνεῦμα, καὶ ἀποκαθιστᾷ τὴν δδὸν πρὸς ὑψηλοτέραν ἀπό-
κτησιν γνώσεως ἔτι εὐκολωτέραν καὶ βεβαιωτέραν εἰς
πάντα διαδεχόμενον αἰῶνα. Καὶ τοῦτο τυχόντι εἶναι τὸ ὄ-
φελος τῆς πρακτικῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν νέων ὑπὸ τὴν
δδηγίαν πρεσβυτέρων καὶ ἐμπειροτέρων. Ὁ νοῦς τῶν νη-
πίων δδηγεῖται οὕτως δι' εὐθυτέρας δδοῦ πρὸς τὴν ἀλή-
θειαν. Τὰ περὶ τοῦ νηπίου ἀντικείμενα φαίνονται λίαν
ἀτελεῖ εἰς τὴν ὄψιν αὐτοῦ. Εἰς τοὺς ἡλικιωμένους καὶ ἐμ-
πίρους ἀναλαμβάνουσι νοητικότητα, ἣτις φωτίζει τὸν
παρατηρητήν, ἐνῷ διεγείρει τὴν περιέργειαν καὶ διασκε-
δάζει τὰ αἰσθήματα αὐτοῦ· αἱ ιδιότητες τῶν ὄσων βλέπει
ἀμέσως μεταδίδονται, καὶ ἰδίως διδάσκεται νὰ συνδέῃ
πάντα μετὰ τῶν ὑψίστων καὶ καλλίστων αὐτοῦ συμφε-
ρόντων, ἐν τε τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἄλλ' ἂν καὶ ἡ ἐκπαίδευσις δι' ἀντικειμένων ἀρμόζῃ
εἰς Νηπιακὸν τι σχολεῖον, ὀφειλομένῳ νὰ διαγράψωμεν
τὰ ὅρια, ἐντὸς τῶν ὁποίων τιαύτη μέθοδος πρέπει νὰ πε-
ριορίζηται.

Ἦθελεν εἶσθαι μάταιον νὰ θεωρήσωμεν τὰ ἀντικείμε-
να τὰ παρουσιαζόμενα εἰς Σχολεῖον τι νηπίων ἀναφορικῶς
πρὸς οἷονδ' ἢ ποτε φιλοσοφικὸν σύστημα, εἰς ὃ δύνανται νὰ
ὑπάγωνται. Ἐνταῦθα πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ἀποκεχω-
ρισμένα κατὰ τε τὰ μέρη καὶ τὰς χρήσεις αὐτῶν, κατ' ἐξο-
χὴν ἀναφορικῶς πρὸς τὴν σαφὴν καὶ ἀγαθότητα Ἐκείνου,
ὅστις εἶναι ὁ μέγας Ποιητὴς ὅλων, καὶ προσέτι πρὸς τὰ
ἐμπεριεχόμενα ἐν τῷ βιβλίῳ ἐκείνῳ, ἀπὸ τῆς ὀρθῆς γνώ-

σεως τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾶται ἡ αἰώνιος εὐδαιμονία ὅλων.

Τοῦ τρόπου τῆς ἐκπαιδεύσεως δι' ἀντικειμένων ἐγένετο ἤδη χρήσις διὰ τοῦ ἁδᾶκος εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἀριθμῶν. Τὸ δὲ ἐπόμενον ὅμως παράδειγμα θέλει χρησιμεύσει πρὸς πλειοτέραν διασάφισιν τῶν λεχθέντων.

Ἡ διδάσκαλος ἄς λάβῃ κλάδον δένδρου τινός, π. χ. ὄρουός, καὶ ἄς ἐρωτήσῃ, Τί εἶναι τοῦτο; — Κλάδος. Πῶς ἐξεύρετε ὅτι δὲν εἶναι ὁλόκληρον δένδρον; — Διότι δὲν ἔχει ῥίζας. Τί εἶναι ῥίζαι δένδρου τινός; — Τὸ μέρος ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον αὐξάνει ὑπὸ τὴν γῆν. Τίς ἡ χρήσις τῶν ῥιζῶν; — Ὑποστηρίζουσι τὸ δένδρον καὶ προμηθεύουσι τροφήν εἰς αὐτό. Ἡ διδάσκαλος δύναται νὰ κάμῃ διάφορους ἐρωτήσεις περὶ τοῦ καρποῦ, τῶν φύλλων, τοῦ σπόρου, τῆς βλαστήσεως. κλ.

II ΔΡ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

Αἱ εἰκονογραφίαι δύνανται νὰ ἐκπληρώσωσι τὸν διπλὸν τοῦτον σκοπόν: νὰ παραστήσωσιν ἢ ἀντικείμενα, ἅτινα αἱ περιστάσεις δὲν ἐπιτρέπουσι τῇ διδασκάλῳ νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὰ ὄμματα τῶν τέκνων, ἢ γεγονός τι μεθ' οὗ τὰ τέκνα εἰσι νεωστὶ ἢ πρὸ πολλοῦ συνουκειωμένα. Εἰς τὴν πρώτην περίστασιν αἱ εἰκονογραφίαι εἰσὶν οἱ κάλλιστοι ἀντικαταστάται τῶν ἀληθῶν ἀντικειμένων, τοὺς ὁποίους δύναται τις νὰ εὔρῃ· εἰς δὲ τὴν δευτέραν τῶν πραγματικῶν πράξεων τῆς ζωῆς.

1) Εἰκονογραφίαι ἀντικειμένων.

Ὑποθεθείσθω, ὅτι ἡ διδάσκαλος κρεμᾷ ἐπὶ τοῦ Σιω-

πηλοῦ Διδασκάλου τὴν εἰκονογραφίαν μιᾶς ἀγελᾶδος.

Ἐξεύρετε τί ζῶον ἡ εἰκονογραφία αὕτη παριστᾷ;

— Μάλιστα, ἀγελᾶδα.

Δύνασθε νὰ μοὶ εἵπητέ τι περὶ τῆς ἀγελᾶδος;

Τί τρώγει; — Χόρτον.

Ποῦ ζῇ; — Εἰς τοὺς ἀγρούς.

Ἔχει κέρατα; — Ἔχει.

Πῶς ὀνομάζεται τὸ μικρὸν μιᾶς ἀγελᾶδος;

— Μοσχάριον.

Μᾶς χρησιμεύει ἡ ἀγελᾶς κατὰ τι ἐνῶ εἶναι ζῶσα;

— Μάλιστα, μᾶς δίδει γάλα.

Εἰς τί χρησιμεύει τὸ γάλα; — Πρὸς τροφήν ἡμῶν.

Κατασκευάζεται τι ἐκ τοῦ γάλακτος;

— Τυρὸς καὶ βούτυρον.

Μᾶς χρησιμεύει ἡ ἀγελᾶς εἰς ἄλλο τι;

— Τινὲς μεταχειρίζονται τὴν ἀγελᾶδα ἵνα ἀροτριῶσι τὴν γῆν.

Εἰς τί χρησιμεύει ἡ ἀγελᾶς ἀφοῦ φονευθῇ;

— Τὸ μὲν κρέας αὐτῆς πρὸς τροφήν ἡμῶν, τὰ κέρατα πρὸς κατασκευὴν κτενίων καὶ διαφόρων ἄλλων πραγμάτων, καὶ τὸ δέρμα πρὸς κατασκευὴν ὑποδημάτων κτλ.

Παρατηρήσατε πάλιν εἰς τὴν εἰκονογραφίαν.

Ποῖος ἔκαμε τὴν ἀγελᾶδα; — Ὁ Θεός.

Εἴμεθα ὡς ἡ ἀγελᾶς; — Οὐχί· ἡ ἀγελᾶς ἔχει τέσσαρα σκέλη καὶ κέρατα, καὶ τὸ δέρμα αὐτῆς εἶναι κεκαλυμμένον μὲ τρίχας, καὶ τρώγει χόρτον.

Δὲν ὑπάρχει τι ἐντός μας, τὸ ὁποῖον ἡ ἀγελᾶς δὲν ἔχει;

— Μάλιστα, ἡ ψυχὴ. Ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ συλλογίζώμεθα, νὰ προσευχώμεθα, καὶ νὰ δοξολογῶμεν τὸν Θεόν· ἡ ἀγελᾶς δὲν δύναται. Ἀφοῦ δὲ ἡ ἀγελᾶς ψοφήσῃ τὸ πᾶν

τελειώνει με αὐτήν. Δὲν ἔχει οὕτω με ἡμᾶς. Ἀφοῦ ἡμεῖς ἀποθάνωμεν αἱ ψυχαί μας πορεύονται εἴτε εἰς τὸν οὐρανόν, ἢ εἰς τὴν κόλασιν.

Ὅταν βλέπετε ἀγελάδα, ἀκριθά μου τέκνα, εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, ὅτι σᾶς ἔπλασε λογικὰ ὄντα, καὶ παρακαλεῖτε αὐτὸν νὰ σᾶς βοηθῇ ὅταν ἀποθάνητε νὰ ὑπάγητε εἰς τὸν οὐρανόν

2) Εἰκονογραφία συμβεβηκότων.

Δυνάμεθα ἤδη νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι εἰκονογραφία συμβεβηκότος τινὸς ἐν τῇ ζωῇ τοῦ εὐλογημένου ἡμῶν Σωτῆρος, — ἡ εὐλογία τῶν τέκνων π. χ. ἀναρτᾶται ἐνώποιον τῶν τέκνων. Αἱ μητέρες αὗται εἰσὶν (ὀεικνύουσα τὴν εἰκόνα) ἐκεῖναι αἵτινες ἔφερον πρὸς αὐτὸν τὰ ἑαυτῶν τέκνα, ἵνα εὐλογήσῃ αὐτά. — Οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, — ἄνθρωποι, οἵτινες συνείθιζον ν' ἀκολουθῶσιν Αὐτὸν πανταχοῦ, νὰ διδάσκωνται ὑπ' Αὐτοῦ τὴν πρὸς τὸν οὐρανὸν δόξαν, ἵνα γίνωσιν ἱκανοὶ νὰ διδάσκωσιν ἄλλους. Ἀλλὰ δὲν φαίνονται εἰσέτι ἐννοήσαντες τὸν Κύριον αὐτῶν· διότι ἐνόμισαν τὰς μητέρας, αἵτινες ἔφερον τὰ νήπια αὐτῶν πρὸς τὸν Χριστὸν ἐνοχλητικάς. Ἀλλ' ἰδὲ πόσον φιλοφρόνως ὁ Σωτὴρ ἡμῶν δέχεται αὐτά. Ἐπιτιμᾷ τοὺς μὴ ἐννοοῦντας μαθητάς, καὶ λαμβάνει τὰ νήπια εἰς τοὺς βραχίονας αὐτοῦ, καὶ θέτει τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτῶν, καὶ εὐλογεῖ αὐτά! Εἶπε δὲ τοὺς λόγους τούτους, ἀκριθά μου τέκνα, τοὺς ὁποίους πρέπει πάντα νὰ προσπαθῇτε νὰ ἐνθυμῆσθε.

« Ἀφήσατε τὰ παιδία νὰ ἔλθωσι πρὸς με, καὶ μὴ ἐμποδίζετε αὐτά, διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. »

Παρακλητήσατε τώρα εἰς τὴν εἰκόνα. Ποῖον παριστᾷ αὕτη; — Τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

Ποῖος εἶναι δ' Ἰησοῦς Χριστός; — Ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Ποῦ ἦτον δ' Ἰησοῦς Χριστός πρὶν ἔλθῃ εἰς τὸν κόσμον; — Εἰς τὸν Οὐρανόν.

Ποῦ εἶναι ἤδη; — Εἰς τὸν Οὐρανόν.

Τί ἔπραττεν, ὅτε ἦτον ἐπὶ τῆς γῆς;

Ἐπραττε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, τὰ ὅποια ὅλα ἦσαν μεγάλα καὶ ἀγαθὰ. Εὐλόγει πάντα τὸν ἐρχόμενον πρὸς Αὐτόν.

Τί δ' ἐγένετο; — Ἐσταυρώθη, καὶ ἀπέθανε διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν.

Δὲν ἔπρεπεν ὑμεῖς νὰ ἀγαπᾶτε τὸν Ἰησοῦν Χριστόν δι' ὅλον τοῦτο; — Μάλιστα, ἔπρεπε.

Τί πρέπει νὰ κάμνητε ἵνα δείξητε τὴν πρὸς Αὐτόν ἀγάπην σας; — Πρέπει νὰ τηρῶμεν τὰς ἐντολὰς Αὐτοῦ, νὰ ἐμπιστευώμεθα καὶ προσευχώμεθα εἰς Αὐτόν, καὶ νὰ προσπαθῶμεν νὰ εἴμεθα φιλόφρονες καὶ καλοὶ ὡς Αὐτός.

Ποῖοι εἰσὶν οὗτοι, οἵτινες φαίνονται τόσον δυσηρεστημένοι; — Οἱ μαθηταί.

Ποῖοι ἦσαν οἱ μαθηταί; — Ἄνθρωποι οἵτινες ἠκολούθουν τὸν Σωτῆρα ἡμῶν ἵνα διδάκωνται ὑπ' Αὐτοῦ.

Τί δὲ νομίζετε, ὅτι ἐδίδασκεν αὐτοὺς εἰς τὴν περίστασιν ταύτην; — Νὰ ᾧσι φιλόφρονες πρὸς πάντας, ἔτι καὶ εἰς τὰ μικρὰ παιδία, καὶ νὰ εὐλογῶσιν αὐτά.

Θέλω σᾶς εἶπει, ἀγαπητά μοι τέκνα, πῶς νὰ γείνητε μαθηταί τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πρέπει νὰ ἀκολουθῆτε Αὐτόν διὰ τοῦ νοός σας, ν' ἀγαπᾶτε Αὐτόν, καὶ ν' ἀναγινώσκητε τὸν λόγον Αὐτοῦ. Ἡ Γραφή σᾶς διδάσκει ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἠθέλεε σᾶς διδάξει, ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς ἑσᾶς. Ἀλλὰ ποῖαι εἰσὶν αὗται; Αὗται εἰσὶν αἱ μητέρες αἱ-

τινες ἔφερον τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

Ἐπραξαν ὀρθῶς νομίζετε; Μάλιστα, αἱ μητέρες ἔπρεπε νὰ φέρωσι τὰ τέκνα αὐτῶν πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

Ἀληθῶς, ἀγαπητά μοι τέκνα, ὀφείλουσι νὰ δέωνται δι' αὐτά, καὶ διδάσκωσι τοὺς λόγους τοῦ Χριστοῦ ἐκ τῆς Ἀγίας Γραφῆς, καὶ προσπαθῶσι νὰ κἀμνωσιν αὐτὰ νὰ συλλογίζωνται περὶ τοῦ Σωτῆρος αὐτῶν.

Διατί, νομίζετε, αἱ μητέρες σας ἔπεμψαν ὑμᾶς εἰς τὸ σχολεῖον; Ἰνα μάθωμεν τί εἶναι καλόν, ὥπως ἔλθωμεν εἰς τὸν Χριστόν.

Ἐπιθυμοῦμεν νὰ σᾶς ὁδηγήσωμεν πρὸς Αὐτόν. Προσπαθήσατε νὰ πράττητε πᾶν ὃ,τι διδάσκεσθε. Σᾶς δεικνύει ἡ εἰκὼν ὅτι ὁ Χριστὸς ἐδέχθη τὰ παιδία; — Μάλιστα, καὶ ἔθεσε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτά, καὶ ἠϋλόγησεν αὐτά.

Τότε εἶπέτε τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους ὁ εὐλογημένος ἡμῶν Σωτὴρ εἶπεν.

« Ἀφήσατε » κτλ.

Θέλω σᾶς εἶπει ἄλλο ῥητὸν τῆς Γραφῆς, τὸ ὁποῖον σημαίνει τὸ αὐτὸ πράγμα ἀλλὰ τὸ ὁποῖον ἀπευθύνεται πρὸς πάντας· « Τὸν ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ ἀποβάλλω. »

III ΔΙΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΩΝ.

Τοῦτο διαφέρει τῶν προηγουμένων εἰς τοῦτο, ὅτι γίνεται ἄνευ εἰκόνων, καὶ ὅτι ἡ ἐξήγησις ἀναλαμβάνει διάφορον τῆς προηγουμένης μορφήν· ἡ δὲ ἐφαρμογὴ αὐτῆς εἰς τὰ τέκνα εἶναι μᾶλλον περιορισμένη.

Σ Α Μ Ο Υ Η Λ.

Προσέξατε εἰς ἐμέ, ἀγαπητά μοι τέκνα, καὶ θέλω εἶπει
ὁμῖν ἱστορίαν τινὰ ἐκ τοῦ καλλίστου τῶν βιβλίων, τὴν Ἰε-
ρὰν Γραφὴν.

Ἐπῆρχέ ποτε εἰς τὴν χώραν, ἔνθα μετέπειτα ἐγεννή-
θη ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ἀγαθὴ τις καὶ εὐσεβὴς γυνή, ὀνο-
μαζομένη Ἄννα. Δὲν εἶχε τέκνα, καὶ μολονότι προσεπά-
θει νὰ δουλεύῃ τὸν Θεόν, εὗρισκε τὸν οἶκον αὐτῆς ἔρη-
μον χωρὶς νὰ ἔχῃ νὰ περιποιῇται ἀκριδὸν τι μικρὸν τέκνον.
Οὕτω προσηυχήθη εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἶπεν, ὅτι ἐὰν ὁ Θεὸς
ἔδιδεν αὐτῇ τέκνον, ἤθελεν ἀφιερῶσαι αὐτὸ εἰς τὸν Κύριον
πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Ὁ Θεὸς εὐηρεστήθη
μετὰ πολὺν χρόνον νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν μικρὸν τινα υἱόν,
τὸν ὁποῖον ἐκ τῆς χαρᾶς τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, ὠνόμασε
Σαμουὴλ, ὅπερ δηλοῖ, «ζητημένον ἀπὸ τὸν Κύριον.»
Εὐθὺς μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Σαμουὴλ ἡ εὐγνώμων μή-
τηρ ἤρχισε νὰ σκέπτηται περὶ τῆς ὑποσχέσεως, τὴν ὁποί-
αν ἔδωκε, καὶ νὰ ἐρωτᾷ ἑαυτὴν πῶς ἠδύνατο νὰ δείξῃ
τὴν πρὸς τὸν Θεὸν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς, ὅστις ἤκουσε
τῆς δεήσεως αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτῇ τὸ ἀγαπητὸν παιδίον.
Εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ἦτο μέγας τις ναός, ὅπου, ὡς εἰς
τὰς ἐκκλησίας ἡμῶν, ὁ λαὸς συνείθιζε ν' ἀναβαίνειν νὰ προ-
σκυνῇ τὸν Θεόν. Εἰς τὸν ναὸν τοῦτον ἦσαν πολλοὶ ἱερεῖς,
— ἄνθρωποι, οἵτινες, ὡς οἱ ἱερεῖς ἡμῶν, ἔδαπάνων τὸν
καιρὸν αὐτῶν πράττοντες ὅ,τι ἦτον ἀναγκαῖον πρὸς τὴν
ὑπηρεσίαν τοῦ Θεοῦ. Μεταξὺ τούτων τῶν ἱερέων ὁ πρῶτος
καὶ κάλλιστος ἦτον ὁ Ἡλὶ, ἄνθρωπος γέρων καὶ καλός.
Ἡ Ἄννα ἐνόμισεν ὅτι ἤθελε δείξει πόσον εὐγνώμων ἦτον

εἰς τὸν Θεόν, ἐὰν ἔφερε τὸν μικρὸν αὐτῆς Σαμουήλ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, νὰ ὑπηρετῇ τὸν Ἡλί, καὶ δαπανήσῃ τὸν καιρὸν αὐτοῦ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὑπηρετῇ Αὐτὸν διαπαντός. Ἐφερε, λοιπόν, τὸν Σαμουήλ πρὸς τὸν Ἡλί, καὶ ἦτον πάντοτε εἰς τὸν ναόν· ἅπαξ δὲ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀνέβαινεν εἰς Ἱερουσαλήμ φέρουσα εἰς αὐτὸν μικρὸν φόρεμα, ὅπερ κατεσκεύαζε δι' αὐτόν.

Μετά τινα χρόνον ὁ Θεὸς ὠργίσθη κατὰ τοῦ Ἡλί, διότι δὲν ἀπέτρεπε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀπὸ τῶν πονηρῶν αὐτῶν ἐδῶν, καὶ μολονότι δὲν ἤθελε νὰ κακοποιήσῃ αὐτὸν τὸν Ἡλί, ὁ Θεὸς ἀπεφάσισεν ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ Ἡλί ἔπρεπε νὰ τιμωρηθῶσι. Νύκτα τινά, ὅτε τὰ πάντα ἦσαν ἡσυχά, ὁ δὲ Ἡλί ἐκοιμᾶτο, καὶ ὁ Σαμουήλ ἐπλαγίασεν εἰς τὴν μικρὰν αὐτοῦ κλίνην, ἤκουσε φωνὴν καλοῦσαν αὐτόν, Σαμουήλ! Τὸ παιδίον, ἐνόμισεν, ὅτι ὁ Ἡλί ἐκάλει αὐτόν, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ, καὶ ἔτρεξεν ἀπὸ τῆς κλίνης αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἡλί· ἀλλ' ὁ Ἡλί εἶπεν εἰς αὐτόν νὰ ὑπάγῃ πάλιν εἰς τὴν κλίνην αὐτοῦ, διότι δὲν ἐκάλεσεν αὐτόν. Μόλις ὁ Σαμουήλ κατεκλίθη, καὶ ἀμέσως ἤκουσε τὴν φωνὴν δευτέραν φορὰν, Σαμουήλ! Ἐκ νέου ἠγέρθη ἐκ τῆς κλίνης αὐτοῦ, καὶ ἔδραμε πρὸς τὸν Ἡλί, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, ὅτι ἤκουσεν αὐτόν νὰ τὸν καλῇ. Τοῦτο συνέβη τρίς, καὶ τότε ὁ Ἡλί ἐννόησεν ὅτι ἦτον ὁ Θεὸς ὁ καλῶν τὸν Σαμουήλ, καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν, ἐὰν ἤκουε τὴν φωνὴν καὶ πάλιν, νὰ εἴπῃ, λάλει, Κύριε, διότι ὁ δοῦλός σου ἀκούει. Ἡ φωνὴ ἠκούσθη ἐκ νέου, Σαμουήλ, Σαμουήλ! Ἀφοῦ δ' ὁ Σαμουήλ εἶπε, Λάλει, Κύριε, ὁ Θεὸς εἶπεν εἰς αὐτόν πόσον ἦτον ὠργισμένος κατὰ τῆς κακίας τῶν τέκνων τοῦ Ἡλί, καὶ ὅτι προετίθετο νὰ τιμωρήσῃ αὐτά.

Ἀφοῦ ἐξημέρωσεν, ὁ Ἡλί ἐκάλεσε τὸν Σαμουήλ, ὁ

δὲ Σαμουήλ εἶπεν εἰς αὐτόν πάντα, ὅσα ἐλάλησεν εἰς αὐτόν ὁ Κύριος.

Ὁ δὲ Σαμουήλ ἠϋξάνεν εἰς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ· καί, ἀφροῦ δ' Ἡλὶ ἀπέθανεν, ἐγένετο μέγας προφήτης τοῦ Κυρίου.

Εἶναι ὀρθὸν ἢ διδάσκαλος νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὴν αὐτὴν ἱστορίαν κατὰ διαφόρους καιροὺς, καὶ κατὰ τεμάχια, ἕως οὗ τὰ τέκνα ἱκανῶς συνοικειωθῶσι μετ' αὐτῆς. Περὶ τούτου δύναται νὰ κρίνῃ ἐκ τοῦ μέτρου τῆς προσοχῆς, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ἐφελκύσῃ. Ἀφροῦ δ' νεωτερισμὸς παύσῃ, ἢ δὲ ἱστορία ἀρκετὰ καλῶς γνωστῇ, ἢ προσοχὴ τῶν τέκνων δὲν θέλει διεγείρεσθαι διὰ τῆς ἐπαναλήψεως αὐτῆς.

Τότε δύναται ν' ἀποτανθῇ πρὸς τὰ τέκνα κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον.

Ἀγαπητά μοι τέκνα, θέλομεν διέλθῃ ἤδη τὴν ἱστορίαν τοῦ Σαμουήλ. Ὅταν σταματήσω, πρέπει νὰ μοι λέγηται πῶς νὰ προῶ.

Σ Α Μ Ο Υ Η Λ.

κ. τ. λ.

IV ΔΙΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ.

Ὁ τρόπος τοῦ συνδιαλέγεσθαι εἶναι κατάλληλος εἰς τὰ ἀντικείμενα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια δὲν προσφέρουσί τι δυνάμενον νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὰς αἰσθήσεις τῶν τέκνων, ἢ νὰ παρασταθῇ καλῶς ἐπὶ τινος εἰκόνης, ἀλλὰ τὸ ὅποῖον πρόκειται νὰ ἐντυπωθῇ εἰς τὸν νοῦν διὰ τινος κατ' εὐθειᾶν γενομένης ἀναφορᾶς εἰς τε τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν.

ΜΑΘΗΜΑ ΤΙ ΔΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΕΝ ΕΙΔΕΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ.

*Περὶ τῶν καθηκόντων τῶν τέκνων πρὸς τοὺς
ἐαυτῶν γονεῖς.*

Ἦδη, ἀγαπητά μοι τέκνα, θέλομεν συνδιαλεχθῇ ὁμοῦ περὶ τῶν πατέρων καὶ μητέρων σας. Δύνασθε ν' ἀποτείνητε πρὸς ἐμὲ οἵανδ' ἢ ποτε ἐρώτησιν ἐπιθυμεῖτε, καὶ θέλω ἐρωτήσῃ ὑμᾶς τοιαῦτα, ὅποῖα νομίζω κατάλληλα. Ἄς κάμω τὴν πρώτην ἐρώτησιν.

Ἐξεύρετε τί ἐννοῶ, ὅταν λέγω τὸ πρὸς τοὺς γονεῖς σας καθῆκον; Τί ἐννοεῖ ἡ λέξις καθῆκον; Δὲν ἐξεύρετε. Λοιπὸν καθῆκον ἐννοεῖ ὅ,τι σεῖς πρέει νὰ κάμνητε, — ὅ,τι ὀφείλετε σεῖς νὰ πράττητε. Τί πρέπει νὰ κάμνητε πρὸς τοὺς γονεῖς σας;

— Πρέπει νὰ κάμνωμεν ὅ,τι αὐτοὶ διέταξαν εἰς ἡμᾶς. Ὑπάρχει ἄλλο τι, διδασκάλισσα, ὅπερ ὀφείλομεν νὰ πράττωμεν πρὸς τοὺς γονεῖς ἡμῶν;

Μάλιστα, νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ πράττητε πᾶν ὅ,τι νομίζετε ὅτι θέλει εὐαρεστήσῃ αὐτούς. Ἦθελεν εἶσθαι σκληρὸν εἰς αὐτοὺς ἐὰν ἐκάμνετε μόνον ὅ,τι ἐκεῖνοι διέταττον. Ἐὰν δὲ πράττετε ὅ,τι νομίζετε ὅτι ἤθελεν εὐχαριστήσῃ αὐτούς, ὀφείλετε νὰ πράττητε τοῦτο ἐπίσης ἐν τῇ ἀπουσίᾳ αὐτῶν, ὥς καὶ ὅταν βλέπωσιν ὑμᾶς. Πρέπει νὰ πράττωμεν τοῦτο ὅταν ἐρχώμεθα εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ ὅταν παίζωμεν ὁμοῦ. Νομίζετε ὅτι ὑπάρχει ἄλλο τι διδασκάλισσα ὅπερ πρέπει νὰ κάμνωμεν;

Μάλιστα, μοι φαίνεται ὅτι ὀφείλετε ν' ἀγαπᾶτε, καὶ σέβεσθε τοὺς γονεῖς σας. Πρέπει ν' ἀγαπᾶτε αὐτούς

κάλλιον παντός ἄλλου. Δὲν ἠθέλατε πράττει τὸ πρὸς τοὺς γονεῖς ὑμῶν καθήκον, ἐὰν μόνον ἐπράττετε πᾶν πράγμα, διότι ἐροθεῖσθε ὅτι ἤθελον ὀργισθῇ καθ' ὑμῶν, ἐὰν δὲν ἐπράττετε τοῦτο. Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀγάπη εἰς παντός τέκνου καρδίαν, ἀγάπη πρὸς τὸν Θεόν, ἀγάπη πρὸς τοὺς γονεῖς, ἀγάπη πρὸς πάντα ἄνθρωπον.

Ἄς σᾶς ἐρωτήσω ἤδη ἄλλην ἐρώτησιν· ἕκαστον δὲ τέκνον ἃς μοι δώσῃ ὅποιαν ἀπόκρισιν νομίζει καλόν, ὅταν ἀποτανθῶ πρὸς αὐτό. Θέλω ἀποτανθῇ πρῶτον εἰς ἓν, ἔπειτα εἰς ἄλλο. Δύνασθε νὰ μοι εἵπητέ τινα ἐκ τῶν πραγμάτων, τὰ ὅποια πρέπει κατὰ χρέος νὰ κάμνητε εἰς τοὺς γονεῖς σας;

Πρέπει νὰ προσπαθῶμεν νὰ εἵμεθα καλὰ τέκνα.

Δὲν πρέπει νὰ φιλονεικῶμεν πρὸς ἄλληλα. Πρέπει νὰ προσπαθῶμεν νὰ μὴ ὀργιζώμεθα. Δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν κακὰς συναναστροφάς. Πρέπει νὰ μανθάνωμεν τὰ μαθήματά μας εἰς τὸ σχολεῖον.

Πρέπει νὰ εὐχαριστῶμεθα νὰ λέγωμεν τὰ μαθήματά μας ἐκ νέου εἰς αὐτοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐὰν ζητήσωσι τοῦτο.

Πρέπει νὰ κάμνωμεν προθύμως πᾶν ὅ,τι λέγωσιν εἰς ἡμᾶς.

Πρέπει νὰ προσπαθῶμεν νὰ ὦμεν φιλόφρονες εἰς τοὺς γονεῖς μας.

Ἐὰν ἀσθενῶσι πρέπει νὰ περιποιώμεθα αὐτούς.

Πρέπει νὰ λαμβάνωμεν πρόνοιαν περὶ τῶν

φορεμάτων ἡμῶν καὶ ὧλων ὅσα ἔχομεν.

Πρέπει νὰ ὦμεν εὐπρεπεῖς καὶ καθαροί.

Πρέπει νὰ προσπαθῶμεν νὰ δουλεύωμεν τὸν Θεόν, καὶ ν' ἀρέσκωμεν Αὐτῷ.

Μάλιστα, ἀκριβῶς μου τέκνα, ὁ κάλλιστος τρόπος τοῦ πράττειν τὸ πρὸς τοὺς γονεῖς σας καθῆκον εἶναι ν' ἀρχίσητε πράττοντες τὸ πρὸς τὸν Θεὸν ὑμῶν καθῆκον.

Θέλω σᾶς ἐρωτήσῃ ἄλλην ἐρώτησιν. Διατί ὀφείλετε νὰ κάμνητε τὸ πρὸς τοὺς γονεῖς σας χρέος;

— Διότι εἰσὶ φιλόφρονες εἰς ἡμᾶς, καὶ φροντίζουν δι' ἡμᾶς. Προμηθεύουσιν εἰς ἡμᾶς τροφήν, καὶ ἐνδύματα. Ὅταν εἴμεθα ὑγιεῖς διδάσκουσιν ἡμᾶς πᾶν ὅτι καλόν· ὅταν δὲ ἀσθενῶμεν ἀγρυπνοῦσιν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ καὶ δίδουσιν ἱατρικόν, καὶ προσπαθοῦσι νὰ καταστήσωσιν ἡμᾶς ἐκ νέου ὑγιεῖς. Δύνασθε νὰ εἴπητε εἰς ἡμᾶς ἄλλον λόγον διδασκάλισσα;

Μάλιστα, πολλούς, ἀλλ' ἰδίως, ὅτι ὁ Θεὸς διέταξεν ὅλα τὰ μικρὰ τέκνα νὰ ὑπακούωσι τοὺς γονεῖς αὐτῶν. Εἶναι ἡ πέμπτη ἐτολή. Ποῖος δύναται νὰ εἴπῃ τὴν πέμπτην ἐντολήν; — « Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα γείνης μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς, τὴν ὁποίαν Κύριος ὁ Θεός σου σοὶ δίδει » Πάντοτε μᾶς λέγετε κάτι τι ἐκ τῆς Γραφῆς. Δύνασθε νὰ μᾶς εἴπητε περὶ κανενὸς τέκνου ἐν τῇ Γραφῇ, τὸ ὁποῖον ὑπήκουε τοὺς γονεῖς αὐτοῦ;

Μάλιστα, ἰδίως δ' αὐτὸς ὁ εὐλογημένος ἡμῶν Σωτήρ. Λέγεται, ὅτι ὅταν ἦτο παιδίον, μολονότι ἦτον ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, μόνον τοῦτο ὑπετάσσετο εἰς τοὺς ἐπιγείους γονεῖς αὐτοῦ. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν, ὅτι ἦτον ἀληθῶς ὁ μονογενὴς υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι καθ' ἑλὴν αὐτοῦ τὴν ζωὴν, εἰς πᾶν ὅτι ἔπραττεν, ἔλεγε, καὶ ὑπέφε-

ρεν, ἔκαμνε τὸ θέλημα τοῦ Οὐρανίου αὐτοῦ Πατρός.
Προσπαθεῖτε σεῖς, ἀκριβὰ μου τέκνα, νὰ ἦσθε ὅμοιοι μὲ
αὐτόν. Ἐστὲ καλὰ τέκνα, ὑπήκοα εἰς τοὺς γονεῖς σας εἰς
πᾶν πρᾶγμα. Οὐδέποτε θέλετε δυνηθῇ νὰ ἀνταμείψητε
αὐτοὺς διὰ τὰς μεγάλας φροντίδας καὶ τὰς φιλοφροσύνας,
τὰς ὁποίας ἐκεῖνοι ἔδειξαν πρὸς σᾶς. Πρὶν σεῖς εἴσθε ἱκα-
νοὶ νὰ φροντίζηται περὶ ὑμῶν αὐτῶν, αὐτοὶ ἐφρόντιζον
διὰ σᾶς, καὶ ἤδη κοπιᾶζουσι διὰ τὸ καλὸν σας. Πρέπει νὰ
ἐνθυμῆσθε, προσέτι, ἀκριβὰ μου τέκνα, ὅτι ἐὰν δὲν ὑπα-
κούηται τοὺς γονεῖς, οὐδέποτε δύνασθε νὰ ὑπακούητε τὸν
τὸν Θεόν. Ὑπηρετεῖτε τὸν Θεόν, ὅταν ὑπηρετεῖτε αὐτούς.
Παρακούετε τὸ Θεοῦ, ὅταν εἴσθε πονηρὰ τέκνα, καὶ ἀπο-
στατεῖτε κατὰ τῆς θελήσεως τοῦ πατρός σας καὶ τῆς μη-
τρός σας.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΑΠΛΑ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΓΡΑΦΩΝ.

ТМНМА ДЕУТЕРОН.

ΑΙΛΙΑ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕΙΝ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ ΠΑΡΟΝ.

ΑΠΛΑ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΓΡΑΦΩΝ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Ποῦ μανθάνομεν περὶ Θεοῦ;

Εἰς τὰς Ἀγίας Γραφάς.

Πόθεν ἐλάβομεν τὰς Γραφάς;

Ἐκ τοῦ Θεοῦ. (Β'. Τιμοθέου γ'. 16.) « Πᾶσα γραφὴ
θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγ-
χον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ. »

Πῶς διαιροῦνται αἱ Γραφαί;

Εἰς Παλαιὰν καὶ Νέαν Διαθήκην.

Πῶς διαιρεῖται ἡ παλαιὰ Διαθήκη;

Εἰς τὸν Νόμον, εἰς Ἱστορικά βιβλία, καὶ εἰς τοὺς
Προφῆτας.

Ποῖον μέρος τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης περιέχει τὸν
Νόμον; — Ἡ Πεντάτευχος.

Πῶς διαιρεῖται ἡ Πεντάτευχος; Εἰς πέντε βιβλία.

Δύνασθε νὰ ὀνομάσητε αὐτά;

Γένεσις, Ἔξοδος, Λευϊτικόν, Ἀριθμοί, καὶ Δευτε-
ρονόμιον.

Τίς ἔγραψε τὴν Πεντάτευχον; Ὁ Μωϋσῆς.

Ποῖον εἶναι τὸ ἔσχατον βιβλίον τῆς Πεντατεύχου;

Τὸ Δευτερονόμιον.

Δύνασθε νὰ ὀνομάσητε ἄλλα βιβλία εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην;

Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ,

Β'. Βασιλέων,

Κριταί,

Α'. Χρονικῶν,

Ῥούθ,

Β'. Χρονικῶν,

Α'. Σαμουήλ,

Ἑσδρας,

Β'. Σαμουήλ,

Νεεμίας,

Α'. Βασιλέων,

Ἑσθήρ.

Πῶς ὀνομάζονται τὰ βιβλία τὰ ὁποῖα ἀνεφέρατε;

Ἱστορικὰ βιβλία.

Τί ἔχομεν μετὰ ταῦτα;

Τὸν Ἰώβ, καὶ τοὺς Ψαλμούς.

Τίς ἔγραψε τοὺς Ψαλμούς; — Ὁ Δαβίδ.

Ποῖον βιβλίον εἶναι μετὰ τοὺς Ψαλμούς;

Αἱ Παροιμίαι, Ὁ Ἐκκλησιαστής, Τὸ Ἄσμα Ἀσμάτων.

Ποῖος ἔγραψε ταῦτα; — Ὁ Σολομών.

Μετὰ ταῦτα ποῖον μέρος τῆς Ἱερᾶς Γραφῆς ἔχομεν;

Τοὺς Προφῆτας.

Δύνασθε νὰ ὀνομάσητε τὰ βιβλία τῶν Προφητῶν;

Ἡσαΐας, Ἱερεμίας, Θρηνοὶ τοῦ Ἱερεμίου, Ἰεζεκιήλ, Δανιήλ.

Πῶς ὀνομάζονται οὗτοι; — Οἱ μεγάλοι Προφῆται.

Ποῖα εἶναι τὰ ἄλλα βιβλία;

᾽Ωσιέ, Ἰωήλ, Ἀμώς, Ἀθδίου, Ἰωνᾶς, Μιχαίας, Ναούμ,
Ἀββακούμ, Σοφρονίας, Ἀγγαῖος, Ζαχαρίας, καὶ Μαλαχίας.

Δύνασθε νὰ ὀνομάσητε ὅλα τὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς
Διαθήκης, ἀπὸ τῆς Γενέσεως μέχρι τοῦ Μαλαχίου;

Τώρα εἰπέτε μοι ποῖα ἐμπεριέχουσι τὸν Νόμον;

Ποῖα εἶναι τὰ ἱστορικὰ βιβλία;

Ποῖον ἀπὸ τὰ βιβλία ἔγραψεν ὁ Δαβίδ;

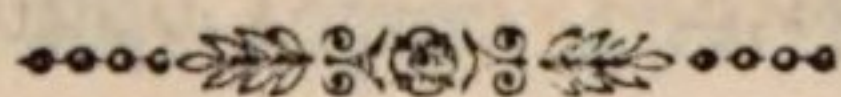
Ποῖα ἔγραψεν ὁ Μωϋσῆς;

Ποῖα ὁ Σολομών;

Ποῖα βιβλία θὲν ὠνομάσατε;

Ἀπὸ ποίους ἐγράφησαν τὰ βιβλία τῶν προφητῶν;

Ἀπὸ ἑκαστον τῶν προφητῶν, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα
φέρουσιν.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Εἴπετε, ὅτι αἱ Γραφαὶ διαιροῦνται εἰς Παλαιὰν καὶ
Νέαν Διαθήκην, δύνασθε νὰ μοὶ εἴπητε τὴν διαίρεσιν τῆς
Νέας Διαθήκης;

Διαιρεῖται εἰς τέσσαρα Εὐαγγέλια, εἰς τὰς Πράξεις τῶν
Ἀγ. Ἀποστόλων, εἰς τὰς ἐπιστολάς Παύλου, Ἰακώβου,
Πέτρου, Ἰούδα, Ἰωάννου, καὶ εἰς τὸ βιβλίον τῆς Ἀπο-
καλύψεως.

Τίνες ἔγραψαν τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια;

Ὁ Ματθαῖος, Μάρκος, Λουκᾶς, καὶ Ἰωάννης.

Ποῖον μέρος τῆς Νέας Διαθήκης ἐμπεριέχει τὰ τέσ-
σαρα Εὐαγγέλια;

Τὰ τέσσαρα πρῶτα βιβλία.

Ποῖον βιβλίον τῆς Ν. Διαθήκης ἀκολουθεῖ μετὰ ταῦτα;

Αἱ Πράξεις τῶν Ἀγ. Ἀποστόλων.

Τίς ἔγραψεν αὐτάς; — Ὁ Ἀγ. Λουκᾶς.

Ποῖα βιβλία ἀκολουθοῦσιν; — Αἱ Ἐπιστολαί.

Ἡ πρὸς Ῥωμαίους, Θεσσαλονικεῖς Α΄,

» » Κορινθίους Α΄, Θεσσαλονικεῖς Β΄,

» » Κορινθίους Β΄, Τιμόθεον Α΄,

» » Γαλάτας, Τιμόθεον Β΄,

» » Ἐφεσίους, Τίτον,

» » Φιλιππησίους, Φιλήμονα,

» » Κολοσσαεῖς, Ἑβραίους.

Τίς ἔγραψε τὰς Ἐπιστολάς ταύτας;

Ὁ Ἅγιος Παῦλος.

Εἶναι ἄλλαι ἐπιστολαί εἰς τὴν Ν. Διαθήκην;

Αἱ τοῦ Ἀγ. Ἰακώβου, Α΄, καὶ Β΄, Πέτρου, Α΄, Β΄, καὶ
Γ΄, Ἰωάννου, ἡ τοῦ Ἰούδα, καὶ ἡ Ἀποκάλυψις τοῦ Ἀγίου
Ἰωάννου.

Δύνασθε νὰ εἰπῇτε τὰ ὀνόματα τῶν Ἀποστόλων, οἵ-
τινες ἔγραψαν τὰ διάφορα μέρη;

Ὁ ἅγ. Ματθαῖος ἔγραψε τὸ Εὐαγγέλιόν του, ὁ ἅγ.
Μάρκος τὸ Εὐαγγέλιόν του, ὁ ἅγ. Λουκᾶς τὸ Εὐαγγέλιόν
του καὶ τὰς Πράξεις, ὁ ἅγ. Ἰωάννης τὸ Εὐαγγέλιόν του,
τρεῖς ἐπιστολάς, καὶ τὴν Ἀποκάλυψιν.

Αἱ ἐπιστολαὶ πρὸς Ῥωμαίους, Α΄, καὶ Β΄, Κορινθίους, Γαλάτας, Ἐφεσίους, Φιλιππησίους, Κολοσσαεῖς, Α΄, καὶ Β΄, Τιμοθέου, Τίτου, Φιλήμονος, καὶ πρὸς Ἑβραίους, αἵτινες ἐγράφησαν παρὰ τοῦ Ἀγ. Παύλου.

Ὁ Ἀγ. Ἰάκωβος ἔγραψε μίαν, ὁ Ἀγ. Πέτρος δύο, ὁ Ἀγ. Ἰούδας μίαν.

Δύνασθε νὰ ὀνομάσητε ὅλα τὰ βιβλία κατὰ τάξιν;

Π Ρ Ο Σ Ε Υ Χ Η.

Μὲ ποῖον τρόπον θέλει καθαρίζει ὁ νέος τὸν δρόμον του;

Μὲ τὴν φύλαξιν τῶν λόγων Σου. (Ψαλμ. ριθ'. 9.)

Δίδαξέ με, Κύριε, τὸν δρόμον τῶν διαταγμάτων Σου, καὶ θέλω φυλάττει αὐτὸν μέχρι τέλους (στιχ. 33.)

Ω Δ Η.

Ὅσα τὰ ἔργα ὅλα σου Θεέ!

Θαυμάζων Σε θωρῶ,

Εἰς δὲ τὴν βίβλον σεβαστέ,

Σὲ βλέπω καὶ Σ' ὑμνῶ.

2.

Λάμπεις καὶ εἰς τὸν οὐρανόν,

Λάμπεις καὶ εἰς τὴν γῆν,

Λάμπεις εἰς τὸν Ὠκεανόν,

Πλὴν μᾶλλον ὅς τὴν Γραφὴν.

3.

Ἐδὼ εἶν' ὅλοι οἱ θησαυροί,
Καὶ ὄπλα τῆς ψυχῆς,
Ἐδὼ Θεὸς μὲ ὁμιλεῖ,
Κι' ἀκούω τῆς φωνῆς.

4.

Φωνεῖ πῶς ἔπαθ' ὁ Χριστὸς
Ὡς θυμ' ἀμαρτωλῶν·
Καὶ μ' ἐνθαρρύνει ὁ Θεὸς
Μ' ἐλπίδα ᾧς τὸν Σταυρόν.

5.

ὦ ! φώτισόν με, φώτισον,
Τὸν Νόμον νὰ νοῶ,
Κι' ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιον
Τὴν χάριν νὰ δεχθῶ.

6.

Δὲν βλέπω ᾧς ὅλην Σου τὴν γῆν,
Κ' εἰς ὅλον Σου τὸ πᾶν
Παιδείαν τόσῳ θεϊκῇ,
Ἡ τόσῳ φανεράν.

7.

Ἐγὼ ἄς μελετῶ λοιπόν,
Ὅσάκις εὐκαιρῶ,
Τὸν ἐπουράνιον χρησμόν,
Τὴν θεῖαν Σου ἡχώ.

ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ ΔΙΑ ΤΑ ΝΗΠΙΑ.

Η ΚΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.

1. Τίς ἔκτισε τὸν κόσμον; — Ὁ Θεός.
2. Πῶς τὸν ἔκτισε; — Διὰ τοῦ λόγου Αὐτοῦ.
3. Εἰς πόσας ἡμέρας; — Εἰς ἕξ.
4. Τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς τὴν πρώτην ἡμέραν; — Τὸ φῶς.
5. Τί τὴν δευτέραν; — Τὸ στερέωμα ἢ οὐρανόν.
6. Τί τὴν τρίτην; — Ὁ Θεὸς ἐσύναξε τὰ ὕδατα, καὶ ἐπρόσταξε τὴν γῆν ν' ἀναδώσῃ τὰ φυτὰ καὶ τὰ δένδρα.
7. Τί τὴν τετάρτην; — Τὸν ἥλιον τὴν σελήνην καὶ τὰ ἄστρα.
8. Τί τὴν πέμπτην; — Τὰ πτηνὰ καὶ τὰ θύαρια.
9. Τί τὴν ἕκτην; — Ὅλα τὰ ζῶα καὶ τελευταῖον τὸν ἄνθρωπον.
10. Ποῖον ἦτο τὸ τελευταῖον πλάσμα τοῦ Θεοῦ; — Ὁ ἄνθρωπος.
11. Τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς τὴν ἐβδόμην ἡμέραν; — Κατέπαυσεν ἀπὸ ὅλα αὐτοῦ τὰ ἔργα καὶ ἡγίασεν αὐτήν.
12. Διέταξεν ὁ Θεὸς πού καὶ ἡμᾶς νὰ φυλάττωμεν ἡμέραν τινὰ ἁγίαν; — Μάλιστα. Εἰς τὴν Δεκάλογον τοῦ Μωϋσέως, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ.

13. Τίς γινώσκει νὰ μοὶ εἴπῃ τί λέγει ὁ Θεὸς περὶ τῆς ἐβδόμης ἡμέρας; « Ἐνθυμοῦ τὴν ἡμέραν κτλ.

14. Ποία εἶναι ἡ πρώτη ἐντολή, ἡ β', ἡ γ' ;

15. Πῶς ὠνομάζετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος; — Ἀδάμ.

16. Πῶς ἡ πρώτη γυνή; — Εὕα.

17. Εἰς ποίαν κατάστασιν ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὕαν; — Ἀθώους.

18. Ἐμείναν ἀθῶοι ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν; — Ὁχι· ἡμάρτησαν παρακούσαντες τὴν θείαν ἐντολήν.

19. Ποία ἦτον αὕτη ἡ θεία ἐντολή; — Νὰ μὴ φάγωσιν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ δένδρου τῆς γνώσεως· ἐκεῖνοι, ὅμως, ἔφαγον, καὶ διὰ τοῦτο ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔγειναν ἁμαρτωλοὶ καὶ θνητοί.

20. Ποῖον ἦτο τὸ πρῶτον τέκνον τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὕας; — Ὁ Κάϊν.

21. Ποῖον ἦτο τὸ δεύτερον; — Ὁ Ἀβελ.

22. Ποῖον ἦτο τὸ ἔργον τοῦ πρώτου; — Γεωργός.

23. Ποῖον ἦτο τοῦ δευτέρου; — Ποιμὴν προβάτων.

24. Τί συνέβη μίαν ἡμέραν, ὅταν ἦσαν εἰς τὴν πεδιάδα; — Ὁ Κάϊν ἀπὸ ζηλοτυπίας ἐφόνευσε τὸν Ἀβελ.

25. Ποίαν ἀπὸ τὰς θείας ἐντολὰς παρήκουσεν ὁ Κάϊν; — Τὴν ἕκτην· « Μὴ φονεύσης. »

26. Καὶ διατί ἐφόνευσε τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ ὁ Κάϊν; — Διότι τὰ ἔργα τοῦ Ἀβελ ἦσαν δίκαια.

27. Ποῖον υἱὸν ἐγέννησεν ἔπειτα ἡ Εὕα; — Τὸν Σήθ.

28. Ὁποῖος ἄνθρωπος ἦτον ὁ Σήθ; — Καλός, καὶ οἱ

ἀπόγονοι αὐτοῦ ἐλάτρευσαν μερικὸν καιρὸν τὸν Κύριον.

29. Τίς ἀπὸ τούτων ἀπογόνους τοῦ Σήθ εὐηρέστησε τὸν Θεόν; — Ὁ Ἐνώχ.

30. Πότε ἀπέθανεν ὁ Ἐνώχ; — Δὲν ἀπέθανεν ὁ Ἐνώχ· διότι ὁ Θεὸς τὸν μετέθεκε.

31. Ποῖος ἄλλος μετετέθη χωρὶς ν' ἀποθάνῃ; — Ἡλίας ὁ προφήτης.

32. Τίς ἀπὸ τούτων ἀπογόνους τοῦ Ἐνὼχ εὗρε χάριν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ; — Ὁ Νῶε.

33. Τί συνέβη εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Νῶε; — Ὁ Κατακλυσμός.

34. Τίς δύναται νὰ εἴπῃ κάτι τι περὶ τοῦ κατακλυσμοῦ; — Ὅταν οἱ ἄνθρωποι ἤρχισαν νὰ πληθύνωνται ἔπασαν εἰς ἀπρεπεῖς πράξεις καὶ διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἀπεφάσισε νὰ ἐξολοθρεύσῃ αὐτούς.

35. Ἀπέθανεν ὁ Νῶε μετὰ τῶν λοιπῶν; — Ὅχι· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ κάμῃ κοιθωτόν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμβῆκεν αὐτός, ἡ γυνὴ αὐτοῦ, οἱ τρεῖς υἱοὶ τοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν τοῦ· καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ ζῶα καὶ πετεινὰ ὁ Θεὸς ἐπρόσταξε τὸν Νῶε νὰ λάβῃ μαζὺ τοῦ διὰ νὰ φυλάξῃ τὴν ζωὴν των.

36. Πόσαι ἦσαν ὅλα αἱ ψυχαί, αἱ ὁποῖαι διεσώθησαν ἀπὸ τοῦ παγκοσμίου κατακλυσμοῦ; — Ὅκτω.

37. Πῶς ὠνομάζοντο οἱ υἱοὶ τοῦ Νῶε; — Σήμ, Χάμ, καὶ Ἰάφεθ.

38. Θέλει στείλῃ ὁ Θεὸς πλεόν κατακλυσμόν; — Ὅχι.

39. Τί σημεῖον ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Νῶε, ὅτι ποτὲ δὲν θέλει στείλει κατακλυσμόν; — Τὸ οὐράνιον τόξον. (Γεν. θ'. 13).

40. Ὑπῆρχον τότε γλῶσσαι διάφοροι ὅπως ἦδη; — Ὅχι. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐλάλουν μίαν γλῶσσαν μέχρι τῆς κτίσεως τῆς Βαβέλ.

41. Τίς δύναται νὰ μοὶ ἐξιστορήσῃ τὴν κτίσιν τῆς Βαβέλ; — Οἱ ἄνθρωποι ἐκ νέου ἤρχισαν νὰ πληθύνωνται καὶ διὰ νὰ μὴ ἀφρανισθῶσι πάλιν ὑπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐπεχείρησαν νὰ κτίσωσι πύργον διὰ ν' ἀποθανατίσωσι τὸ νόμα αὐτῶν.

42. Ἀφῆκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς νὰ ἐκτελέσωσι τὸν σκοπὸν των; — Ὅχι· διότι ὁ Θεὸς ἐσύγχυσε τὰς γλώσσας των, καὶ οὕτως ἔπαυσαν νὰ οἰκοδομῶσι.

43. Τί ἀξιοσημεῖωτον ἔγινε μετὰ τὴν σύγχυσιν τῶν γλωσσῶν; — Ἡ κλησις τοῦ Ἀβραάμ.

44. Τίς ἦτον ὁ Ἀβραάμ; — Ὁ Ἀβραάμ ἦτον ἄνθρωπος εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς εὐηρεστήθη νὰ φανερώσῃ τὸ θεῖον αὐτοῦ θέλημα, καὶ διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Γραφὴ λέγει ὅτι ὠνομάσθη φίλος τοῦ Θεοῦ, πατὴρ τῶν πιστῶν, καὶ ἔλαβε τὰς θείας ὑποσχέσεις.

45. Ποῖαι ἦσαν αὗται αἱ ὑποσχέσεις; — Ὁ Θεὸς ὑπέσχεθη εἰς τὸν Ἀβραάμ νὰ δώσῃ εἰς τοὺς ἀπογόνους του τὴν γῆν Χαναάν, καὶ ὅτι εἰς τὸ σπέρμα του ἤθελον εὐλογηθῇ εἶναι αἱ γεννεαὶ τῆς γῆς· δηλ. ὅτι ἐκ τῆς γενεᾶς του ἔμελλε νὰ γεννηθῇ ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

46. Ποία ἦτον ἡ γυνὴ τοῦ Ἀβραάμ; — Ἡ Σάρα.
47. Πόσων ἐτῶν ἦτον ὅταν ἐγεννήθη δ' Ἰσαάκ; — 90.
48. Πόσων ἦτον δ' Ἀβραάμ; — 100 χρόνων.
49. Πῶς ἐπωνομάζετο δ' Ἰσαάκ, ἐπειδὴ ἐγεννήθη
κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Θεοῦ; — Υἱὸς ὑποσχέσεως.
50. Πόσους υἱοὺς ἐγέννησεν δ' Ἰσαάκ; — Δύω διδύ-
μους, τὸν Ἡσαῦ καὶ Ἰακώβ.

Ο ΘΕΙΟΣ ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ.

1.

Α'. Θεὸς καὶ Πλάστης πλὴν ἐμοῦ,
Οὐδεὶς τρώντι εἶναι·
Προστάζω εἰς Θεοὺς ψευδεῖς
Τὰ γόνατα μὴ κλῖνε.

2.

Β'. Γλυπτὰ καὶ ὁμοιώματα,
Τῶν κάτω ἢ τῶν ἄνω,
Ποτὲ νὰ μὴ λατρεύῃς σὺ
Οὐτ' εἰδωλα λαμβάνω.

3.

Γ'. Εἰς μάτην τ' ὄνομα Θεοῦ
Νὰ λάβῃς εἶν' κακία·
Δ'. Ἐργάζου ἐξ ἡμέρας σὺ·
Ἡ δ' ἄλλη εἶν' ἀγία.

4.

Ε'. Πατέρα σέβου πάντοτε,
Καὶ τίμα τὴν μητέρα·
Καὶ εὖ σοι γίνεται ἐπὶ γῆς,
Νυκτὶ τε καὶ ἡμέρα.

5.

ΣΤ'. Μὴ χύσης αἷμα, φύγε δὲ
Τὴν ὀλεθροπραξίαν·
Ζ'. Καὶ μὴ μοιχεύσης, μήτε ζῇς
Εἰς βδελυρὰν πορνείαν.

6.

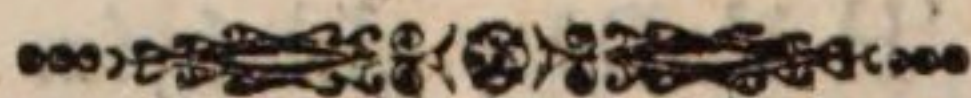
Η'. Πτωχὸς ἂν ᾗσαι, μᾶλλον ζῇς
Πτωχός, παρὰ νὰ κλέψης·
Θ'. Τῆς ψευδομαρτυρίας δὲ
Μὴ γένοιτό σοι σκέψις.

7.

Τὸ κλέπτειν εἶναι βδελυρόν,
Κι' ἀπάνθρωπον ἐπίσης,
Τὰ ξένα νὰ ἐπιθυμῇς
Μηδέποτε τολμήσης.

Η ΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΔΕΚΑΛΟΓΟΥ.

Μὲ ὅλην τὴν καρδίαν σου
Ἀγάπα τὸν Θεόν·
Κι' ἀγάπα τὸν πλησίον σου
Ὡς ἀγαπᾷς σαυτόν.

ΠΕΡΙ ΚΑΙΡΟΥ.

Πόσας ἐβδομάδας ἔχει ὁ μῆν ; — Τέσσαρας.

Πόσους μῆνας ἔχει τὸ ἔτος ; — δώδεκα.

Ποῖον εἶναι τὸννομα τοῦ πρώτου μηνός ; — Ἰανουάριος.

Ποῖον τοῦ δευτέρου ; — Φεβρουάριος.

Ποῖον τοῦ τρίτου ; — Μάρτιος.

Ποῖον τοῦ τετάρτου ; — Ἀπρίλιος.

Ποῖον τοῦ πέμπτου ; — Μάϊος .

Ποῖον τοῦ ἑκτου ; — Ἰούνιος

Ποῖον τοῦ ἐβδόμου ; — Ἰούλιος.

Ποῖον τοῦ ὀγδόου ; — Αὐγουστος.

Ποῖον τοῦ ἐννάτου ; — Σεπτέμβριος.

Ποῖον τοῦ δεκάτου ; — Ὀκτώβριος.

Ποῖον τοῦ ἐνδεκάτου ; — Νοέμβριος.

Ποῖον τοῦ δωδεκάτου ; — Δεκέμβριος.

Εἰπέτε μοι πῶς ὀνομάζεται ὁ δ' μῆν, ὁ ζ', ὁ θ', ὁ θ',
ὁ γ', ὁ ς', ὁ α', ὁ ια', ὁ ε', ὁ η', ὁ ι', ὁ ιβ'.

Ποῖον εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ τρέχοντος μηνός ;

Πῶς διαιροῦνται οἱ δώδεκα μῆνες ; — Εἰς τέσσαρα μέ-
ρη, ἕκαστον περιέχει τρεῖς μῆνας.

Πῶς ὀνομάζονται τὰ τέσσαρα μέρη ; — Ὁραι

Ποῖα εἶναι τὰ ὀνόματα αὐτῶν ; — Ἀνοιξίς, Θέρος,
Φθινόπωρον, καὶ Χειμῶν.

Πόθεν γνωρίζομεν τὴν Ἀνοιξιν ;

Πόθεν τὸ θέρος;

Πόθεν τὸ Φθινόπωρον;

Πόθεν τὸν Χειμῶνα;

Σημείωσις. Κάμε τὰ παιδιά νὰ σὲ εἴπωσί τι τὸ ὅποιον ν' ἀρμόζη εἰς ἐκάστην ὥραν.

Ποῖα εἶναι τὰ ὀνόματα τῶν μηνῶν τῆς Ἀνοίξεως;

Ποῖα τὰ τοῦ θερούς;

Ποῖα τὰ τοῦ Φθινοπώρου;

Ποῖα τὰ τοῦ Χειμῶνος;

Πόσαι ὥραι κάμνουσιν ἐν ἔτος;

Πόσους μῆνας περιέχει ἐκάστη ὥρα;

Πόσαι ὥραι εἶναι;

Πόσα κάμνουν $3 \times 4 = 12$.

Πόσους μῆνας περιέχει τὸ ἔτος; — 12.

Δύνασθε νὰ ἐκστηθίσητε τραγῳδίον τι ἀρμόζον πρὸς τοῦτο τὸ μάθημα;

1.

Τὰ βουνὰ εἰς τὸν χειμῶνα

Εἰν' γεμάτα ἀπὸ χιόνια,

Καὶ τὴν ἀνοιξὶν τὸν Μάρτι,

Κελαδοῦσιν ἀηδόνια.

2.

Εἰς τὸ θέρος εἶναι ζέστη,

Τὰ σχολεῖά μας σφαλοῦν,

Τὸ φθινόπωρον δροσίζει

Τότε πάλιν ἀρχινοῦν.

Πῶς διαιρεῖται ἡ ἐβδομάς; — Εἰς ἡμέρας.

Πῶς διαιροῦνται αἱ ἡμέραι; — Εἰς ὥρας.

Πῶς διαιροῦνται αἱ ὥραι; — Εἰς λεπτά.

Πόσαι ὥραι κάμνουσιν ἐν ἡμερονύκτιον; — 24.

Πόσα λεπτά ἔχει ἡ ὥρα; — 60.

Πῶς διαιροῦνται τὰ λεπτά; — Εἰς δεύτερα.

Πόσα δεύτερα κάμνουσιν ἐν λεπτόν; — 60.

Πῶς διαιροῦνται οἱ μῆνες; — Εἰς ἐβδομάδας καὶ ἡμέρας.

Πόσας ἐβδομάδας ἔχει ἕκαστος μῆν; — Τέσσαρας.

Ἔχουσιν ὅλοι οἱ μῆνες τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ἡμερῶν; —

Ὁχι· διαφέρουσι. Τινὲς ἔχουσι 31 ἡμέρας, ἄλλοι 30, καὶ εἷς 28, καὶ ἐνίοτε 29.

Δύνασθε νὰ μοὶ εἴπητε ποῖοι μῆνες ἔχουσι 31; — Ἐπτὰ ἔχουσι τριάντα μίαν. Ὁ Ἰανουάριος, Μάρτιος, Μαΐος, Ἰούλιος, Αὐγούστος, Ὀκτώβριος, καὶ Δεκέμβριος.

Πόσοι μῆνες ἔχουσι τριάντα ἡμέρας; — Τέσσαρες.

Ὁ Ἀπρίλιος, Ἰούνιος, Σεπτέμβριος, καὶ Νοέμβριος.

Ποῖος ἔχει 28; — Ὁ Φεβρουάριος.

Ἔχει πάντοτε ὁ Φεβρουάριος εἰκοσιοκτώ; — Ὁχι· μίαν φορὰν εἰς τέσσαρα ἔτη ἔχει 29, καὶ τὸ ἔτος ἐκεῖνο λέγεται Βίσεκτον.

Δύνασθε νὰ ἐκστηθίσητε τραγῳδίον τι, τὸ ὁποῖον νὰ περιλαμβάνῃ τὰς ἡμέρας τῶν μηνῶν;

Τριάντα ἡμέρας ἔχει ὁ Σεπτέμβριος,
Ἀπρίλιος, Ἰούνιος, καὶ Νοέμβριος.

Τριάντα μίαν οἱ λοιποί,

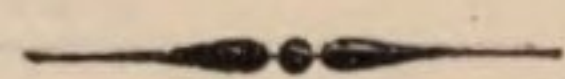
Εἷς μόνος ὃς ἐξαιρεθῇ.

Τὸν Φεβρουάριον ἴσοῦ,

Δὺς δέκα ἔχει καὶ ὀκτώ.

Καὶ ὅταν Βίσεκτος φανῇ,

Ἡμέρα ἄλλ' ὃς προστεθῇ.

Αἱ ἀκόλουθοι ἐπερωτήσεις χρησιμεύουσιν εἰς τὸ νὰ
κάμωσι τὰ παιδιὰ νὰ συλλογίζωνται ἐπὶ ἐκείνων
τὰ ὅποια ἔμαθον, καὶ ν' ἀναφέρωσιν αὐτά.

Πῶς διαιρεῖται τὸ ἔτος; — Εἷς καιροῦς, μῆνας, ἐβδο-
μάδας, καὶ ἡμέρας.

Πόσας ὥρας περιέχει τὸ ἔτος;

Πῶς ὀνομάζονται;

Πόσοι εἶναι οἱ μῆνες;

Ποῖα εἶναι τὰ ὀνόματά των;

Πόσας ἐβδομάδας περιέχει τὸ ἔτος;

Ἦδη γνωρίζετε ὅλας τὰς διαιρέσεις τοῦ καιροῦ.

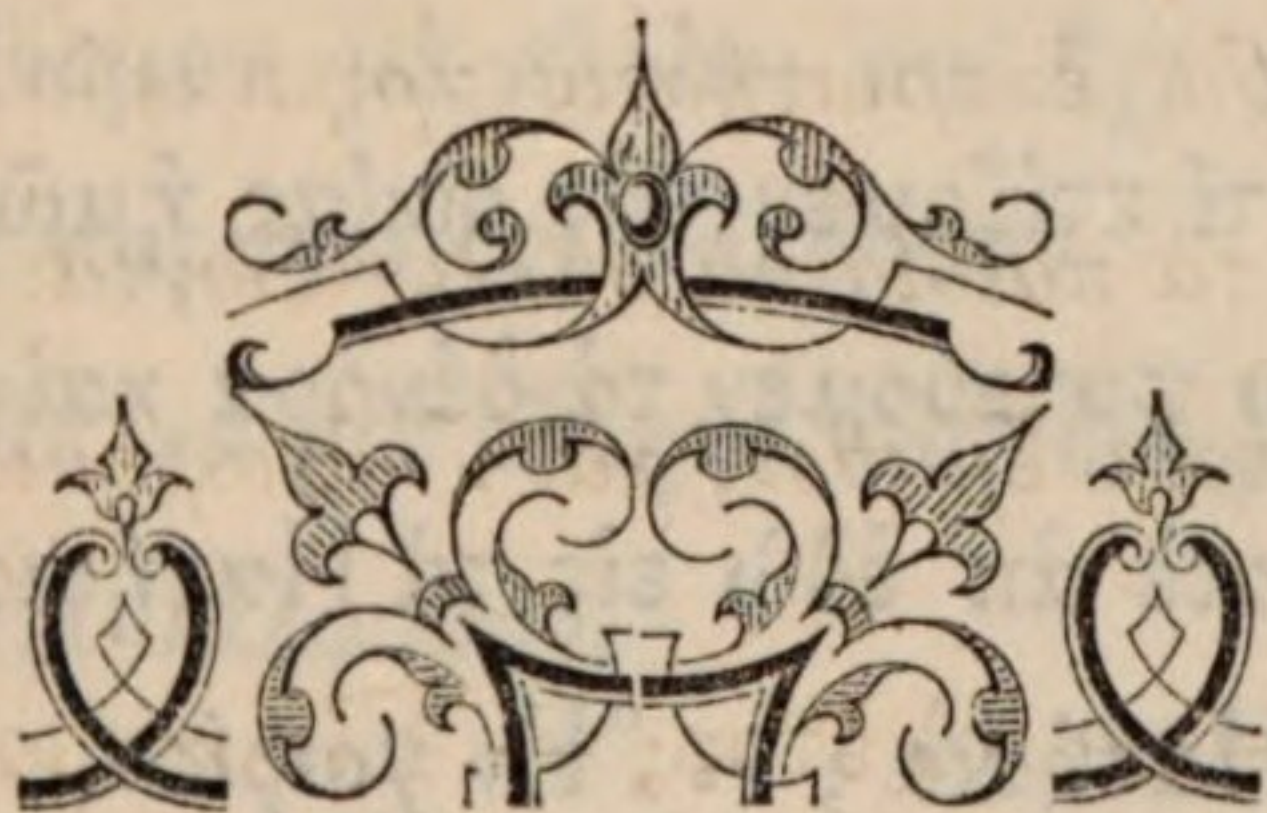
Δύνασθε ν' ἀναφέρητε τὰς διαιρέσεις ἀπὸ τὴν μι-
κροτέραν ἕως τὴν μεγαλειτέραν;

Ἐν δεύτερον εἶναι τὸ μικρότατον, ἓν λεπτόν, μία
ὥρα, μία ἡμέρα, μία ἐβδομάς, εἷς μῆν, μία ὥρα, καὶ
ἐν ἔτος.

Γινώσκετε τί προξενούσιν αἱ διαιρέσεις αὗται ;
Τὴν ἡμερήσιον καὶ ἐτήσιον κίνησιν τῆς γῆς.
Πόθεν μαυθάνομεν τοῦτο ; — Ἀπὸ τὰς Γραφάς.

ΠΣΟΣΕΥΧΗ.

Δίδαξέ μας οὕτω νὰ μετρῶμεν τὰς ἡμέρας ἡμῶν
ὥστε νὰ προσκολλῶμεν τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς τὴν σοφίαν.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΔΙΑ ΤΑ ΝΗΣΙΑ.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ.

ΜΑΘΗΜΑ Α'.

Πῶς ὀνομάζεται ἐκεῖνο ἐπὶ τοῦ ὁποίου περιπατοῦμεν ;

— Γῆ.

Ἐπάνω εἰς τί κτίζομεν τὰς οἰκίας ἡμῶν ;

Εἰς τί ἐπάνω φυτεύομεν τὰ δένδρα καὶ τὰ φυτά ;

Ἐπήγατε ποτὲ ἀπ' ἐδῶ εἰς τὰ Πατήσια ;

Τί εἶναι τὰ Πατήσια ; — Ἐν χωρίον.

Ἐπάρχουσιν ἄλλα χωρία ἐδῶ πλησίον ; — Τὸ Ἀμα-
ρούσιον, ἡ Κηφησιᾶ, κλπ.

Ἐπήγατέ ποτε εἰς κανέν ἐκ τούτων τῶν χωρίων ;

Εἰπετέ μοι τὴν διαφορὰν μεταξὺ τούτων τῶν τόπων
καὶ τῶν Ἀθηνῶν ;

Σημείωσις, Τὰ παιδιά πρέπει ν' ἀποκρίνωνται ἐκ τῶν ἰδίων
αὐτῶν παρατηρήσεων.

Πῶς ὀνομάζονται ἐκεῖνα τὰ μέρη, εἰς τὰ ὅποια εἶναι
πολλοὶ ἄνθρωποι, αἱ οἰκίαι μεγάλαι καὶ κτισμέναι κατὰ
σειράν ; — Πόλεις.

Πῶς ὀνομάζονται τὰ μικρότατα μέρη, ἔνθα εἶναι ὀλί-
γοι ἄνθρωποι, αἱ οἰκίαι μικραὶ καὶ χωριζόμεναι ἀπὸ κή-

πους, καὶ ὅπου ὑπάρχουσι πλῆθος πρασίνων δένδρων
καὶ νερὸν ῥέον; — Χωρία.

Δύνασθε νὰ μοὶ εἴπητε τὰ ὀνόματά τινων χωρίων;

Γνωρίζετε τὰ ὀνόματα μερικῶν πόλεων;

Ἵπῆγατέ ποτε εἰς τὸν Πειραιᾶ;

Τί βλέπομεν πολλὰ πλησίον εἰς τὸν Πειραιᾶ, τὸ ὁποῖον
δὲν εἶναι εἰς τὰς Ἀθήνας; — Θάλασσαν.

Πῶς πηγαίνομεν εἰς τὸν Πειραιᾶ; — Μὲ τὴν ἄμαξαν.

Γνωρίζετε τί εἶναι ἡ Αἴγινα;

Πῶς πηγαίνομεν εἰς τὴν Αἴγιναν; — Μὲ πλοῖον.

Διατὶ πηγαίνομεν μὲ πλοῖον καὶ ὄχι μὲ ἄμαξαν; —
Διότι πρέπει νὰ περάσωμεν θάλασσαν.

Τώρα δύνασθε νὰ μοὶ εἴπητε πῶς διαιρεῖται ὁ κόσμος;
— Εἰς ξηρὰν καὶ θάλασσαν.

ΜΑΘΗΜΑ Β'.

Ποῖον εἶναι τὸ σχῆμα τῆς Γῆς; — Εἶναι στρογγύλον
ὥς πορτογάλλιον ἢ σφαῖρα.

Πῶς ὀνομάζεται ἐν στρογγύλλῳ στερεὸν σῶμα;

Πῶς ὀνομάζεται τὸ μέτρον τὸ διὰ μέσου τῆς Γῆς
διερχόμενον; — Διάμετρος.

Πῶς τὸ περὶ τὴν γῆν μέτρον; — Περιφέρεια.

Πῶς ὀνομάζεται ἡ διάμετρος τῆς γῆς ἀπὸ βορρᾶν εἰς
νότον; — Ἀξων.

Διατί ὀνομάζεται ἄξων; — Διότι ἡ γῆ στρέφεται περίξ αὐτοῦ.

Ἐμπορεῖτε ν' ἀναφέρητε πρᾶγμα τι, τὸ ὁποῖον στρέφεται περὶ ἄξωνα; — Ὁ τροχός.

Πῶς ὀνομάζονται τὰ δύο ἄκρα τοῦ ἄξωνος; — Πόλοι. Βόρειος καὶ Νότιος.

Ὅταν ἴστασθε ἐστραμμένοι πρὸς τὴν Δύσιν, πρὸς ποῖον μέρος εἶναι ὁ βορρᾶς; — Πρὸς τὰ δεξιὰ.

Πῶς ὀνομάζεται ἡ πρὸς τὸ μέσον τῆς γῆς περιφέρεια, ἡ ὁποία ἀπέχει ἑξίσου ἀπὸ ἑκαστον πόλον; — Ἰσημερινός.

Πῶς ὀνομάζονται τὰ δύο μέρη τὰ κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν τοῦ Ἰσημερινοῦ; — Τὸ ἐν ὀνομάζεται Βόρειον ἡμισφαίριον καὶ τὸ ἄλλο Νότιον.

Ἐὰν διαιρέσω τὴν γῆν οὕτω, (τύρουσα μίαν δριζόντιον γραμμὴν) πῶς ὀνομάζονται αὐτὰ τὰ δύο μέρη; — Τὸ ἐν Ἀνατολικὸν ἡμισφαίριον, καὶ τὸ ἄλλο Δυτικόν.

Ὅταν ἡ γῆ μετρηῇται ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ πρὸς τὸν βόρειον πόλον, πῶς ὀνομάζεται τὸ μέτρον τοῦτο; — Βόρειον πλάτος.

Ὅταν μετρηῇται ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ πρὸς τὸν νότιον πόλον; — Νότιον πλάτος.

Ὅταν μετρηῇται ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν πρὸς τὴν Δύσιν; — Ὀνομάζεται ἀνατολικὸν μῆκος.

Ὅταν μετρηῇται ἀπὸ τὴν Δύσιν πρὸς τὴν Ἀνατολὴν; — Ὀνομάζεται δυτικὸν μῆκος.

ΜΑΘΗΜΑ Γ'.

Ποῖαι εἶναι αἱ μεγαλείτεραι διαιρέσεις τοῦ κόσμου; —

Ἡ Ξηρὰ καὶ ἡ Θάλασσα.

Πῶς ὀνομάζονται αἱ μεγαλείτεραι διαιρέσεις τῆς ξη-
ρᾶς; — Ἡπειροί.

Πόσαι ἡπειροὶ ὑπάρχουσι; — Τέσσαρες.

Πῶς ὀνομάζονται; — Εὐρώπη, Ἀσία, Ἀφρικὴ, καὶ
Ἀμερικὴ.

Ποῖον ἄλλο μέρος ὀνομάζεται πολλάκις ἡπειρος; — Ἡ
Νέα Ὀλλανδία.

Πῶς ὀνομάζονται αἱ μεγαλείτεραι διαιρέσεις τοῦ ὕδα-
τος; — Ὠκεανοί.

Πόσοι Ὠκεανοὶ ὑπάρχουσι; — Πέντε.

Πῶς ὀνομάζονται; — Ἀτλαντικός, Εἰρηνικός, Βόρειος,
Νότιος, καὶ Ἰνδικός.

Ποῦ κεῖται ὁ Ἀτλαντικός; κτλ. — Μεταξὺ Εὐρώπης,
Ἀφρικῆς καὶ Ἀμερικῆς.

Ποῦ ὁ Εἰρηνικός; — Μεταξὺ Ἀσίας καὶ Ἀμερικῆς.

Ποῦ ὁ Βόρειος; — Μεταξὺ τοῦ βορείου πολικοῦ κύ-
κλου καὶ τοῦ βορείου τροπικοῦ.

Ποῦ ὁ Νότιος; — Μεταξὺ τοῦ νοτίου τροπικοῦ καὶ
τοῦ νοτίου πολικοῦ.

Ποῦ ὁ Ἰνδικός; — Μεταξὺ Ἀφρικῆς καὶ Νέας Ὀλ-
λανδίας.

Μοὶ εἶπετε ὅτι ὁ κόσμος διαιρεῖται εἰς ξηρὰν καὶ θάλασσαν.

Εἶναι ὅλη ἡ γῆ ὁμαλὴ ὥς αὐτὸ τὸ πάτωμα; — Ὅχι· μερικὰ μέρη εἶναι ὑψηλὰ καὶ μερικὰ χαμηλὰ· εἶναι ἀνώμαλος.

Ὅταν κάμνητε περίπατον παρατηρεῖτέ τι ὑφούμενον ἐκ τῆς πεδιάδος; — Τὴν Ἀκρόπολιν, τὸν Φιλόπαππον, καὶ τὸν Λυκαβηττόν.

Πῶς ὀνομάζονται αὐτὰ τὰ μέρη; — Λόφοι.

Παρατηρήσατε ἄλλα ὑψηλότερα ἀπ' αὐτὰ τὰ ὅποια ἀνεφέρατε; — Τὸν Ὑμηττόν, τὸ Πεντελικόν, καὶ τὸν Πάρνηθα.

Πῶς ὀνομάζονται αὐτά; — Ὅρη.

Ὅταν θέλωμεν νὰ περάσωμεν ἀπὸ ἐν ὄρος εἰς ἄλλο, εὐρίσκομέν τι τὸ ὅποιον μᾶς βοηθεῖ; — Τὰς κοιλάδας.

Ὅταν πηγαίνωμεν εἰς τὸν Πειραιᾶ θὰ περάσωμεν ἀπὸ κανέν ὄρος; — Ὅχι.

Πῶς ὀνομάζονται ἐκεῖνα τὰ μέρη τῆς γῆς, ὅπου δὲν εὐρίσκονται οὔτε ὄροι οὔτε λόφοι; — Πεδιάδες.

Πῶς ὀνομάζεται αὕτῃ ἡ ἐκτεταμένη πεδιάς, τὴν ὁποίαν βλέπομεν τρυγύρω μας; — Πεδιάς τῶν Ἀθηνῶν.

Ὑπήγατέ ποτε εἰς τὸ μονοπάτι εἰς τοὺς μύλους;

Πῶς ὀνομάζεται ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα, τὸ ὅποιον τρέχει ἐκεῖ; — Ποταμός.

Πῶς ὀνομάζεται ὁ ποταμὸς ἐκεῖνος; — Κηφισός.

Ὑπήγατέ ποτε εἰς τὴν Καλλιῶρόην;

Τί κάμνουσιν ἐκεῖ αἱ γυναῖκες;

Πῶς ὀνομάζεται ἐκεῖνος ὁ ποταμός; — Ἰλισσός

Εἶδετέ ποτε μεγάλην ποσότητα ὕδατος, περικυκλωμένην ὀλοκλήρως ἀπὸ ξηράν; — Μάλιστα.

Πῶς ὀνομάζεται; — Λίμνη.

ΜΑΘΗΜΑ Δ'.

Τώρα δύνασθε νὰ μοὶ εἴπητε τί ἐμάθατε ἀπ' αὐτὴν τὴν μικρὰν Γεωγραφίαν; — Ὅτι ἡ γῆ εἶναι στρογγύλη, ὅτι διαιρεῖται εἰς ξηράν καὶ θάλασσαν, ὅτι αἱ μεγαλλεῖτεραι διαιρέσεις τῆς ξηρᾶς ὀνομάζονται ἥπειροι, ὅτι εἶναι τέσσαρες, καὶ τὰ ὀνόματά των εἶναι τὰ ἑξῆς, Εὐρώπη, Ἀσία, Ἀφρικὴ, καὶ Ἀμερικὴ, ὅτι ἡ ξηρὰ ἔχει χώρας καὶ πόλεις, ἔχει ὄρη, λόφους, κοιλάδας, πεδιάδας, καὶ ποτομοὺς ῥέοντας διὰ μέσου αὐτῶν.

Τί ἐμάθετε περὶ τῶν μεγαλλειτέρων διαιρέσεων τοῦ ὕδατος; — Ὅτι ὑπάρχουσι πέντε μεγάλοι Ὠκεανοί, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἶναι Ἀτλαντικός, Εἰρηνικός, Βόρειος, Νότιος, καὶ Ἰνδικός.

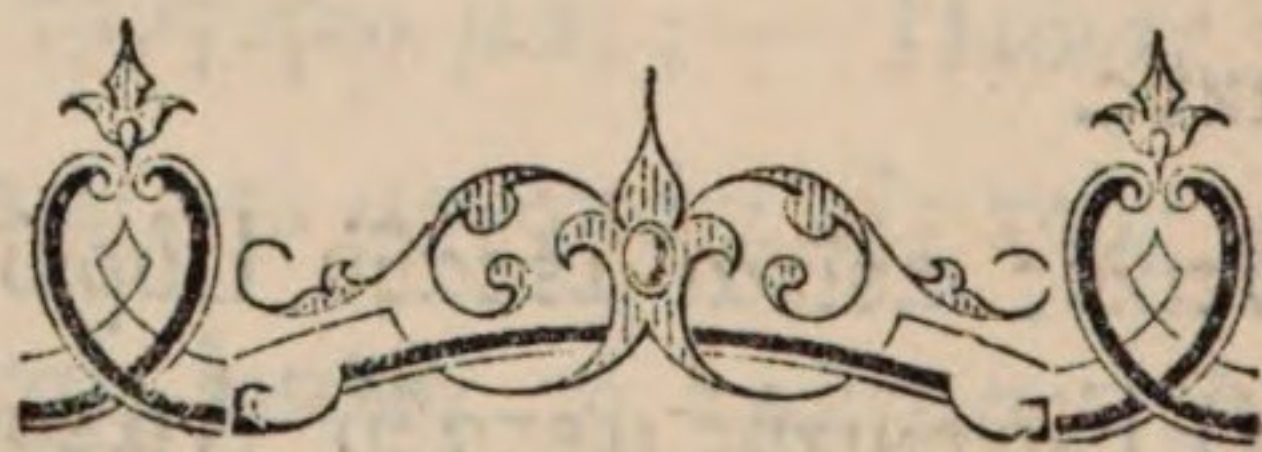
Ὅτι ὁ Ἀτλαντικός κεῖται μεταξὺ Εὐρώπης, Ἀφρικῆς καὶ Ἀμερικῆς. Ὁ Εἰρηνικός μεταξὺ Ἀμερικῆς καὶ Ἀσίας. Ὁ Βόρειος πλησίον τοῦ βορείου πόλου, καὶ ὁ Νότιος πλησίον τοῦ νοτίου, ὁ Ἰνδικός μεταξὺ Ἀφρικῆς καὶ Νέας Ὀλλανδίας.

Δύνασθε νὰ μοὶ εἴπητε κἀνὲν τραγῳδίον, διὰ τοῦ δοῖε
νὰ ἐνθυμῆσθε αὐτὴν τὴν μικρὰν Γεωγραφίαν ;

Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ.

Αὖτ' ἡ σφαῖρα μὲ μανθάνει, ὅτ' ἡ γῆ 'ναι στρογγυλή.
Κ' εἰς αὐτὴν ἐπάνω ζῶσι πλῆθος ἄνθρωποι πολλοί.
Καὶ δὲν στέκει, ἀλλὰ γυρίζει τὴν ἡμέραν μιὰ φοράν.
Καὶ ἀκόμη διαιρεῖται εἰς θαλάσσας καὶ ξηράν.
Πέντε ἥπειροι μεγάλοι εἰν' ἐπάνω εἰς τὴν γῆν,
'Η Εὐρώπη, ἡ Ἀσία, Ἀφρική, καὶ Ἀμερική,
Καὶ κοντὰ εἰς τὴν Ἀσίαν εἰν' ἡ Νέα Ὀλλανδία.
Διὰ ὅλ' αὐτὰ μᾶς λέγει ἡ μικρὰ Γεωγραφία.
Καὶ τῆς θάλασσας ὑπάρχουν πέντε μέρ' ἐκτεταμένα,
Εἰς τὴν σφαῖραν καθὼς βλέπω φαίνονται σημειωμένα.
'Σ τὴν ξηράν ὑπάρχουν ὄροι, μικροὶ λόφοι, καὶ κοιλάδες,
'Ακρωτήρια μεγάλα, καὶ ὠραῖαι πεδιάδες.
Μὲ νερὸν εἶναι αἱ λίμναι, ποταμοί, πηγαί, καὶ βρύσεις,
Κι' ὅταν ὅλα τὰ ἡξεύρεις Γεωγράφος τότε εἶσαι.

Δ. Π.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΔΙΑΣΚΕΛΑΣΕΩΣ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΙΣΘΗΣΕΩΝ.

1. Θεωρήσατε ἐδῶ· τί βλέπετε εἰς τὴν χεῖρά μου; —
"Εν πορτογάλλιον.
2. Πόθεν γνωρίζετε ὅτι εἶναι πορτογάλλιον; — "Ε-
πειδὴ τὸ βλέπομεν.
3. Πῶς ὀνομάζονται αὐτὰ τὰ ὄργανα, τὰ ὁποῖα σᾶς δί-
δουσι τὴν ὄρασιν; — "Οφθαλμοί.
4. Πῶς ὀνομάζεται αὐτὴ ἡ δύναμις, διὰ μέσου τῆς
ὁποίας παρατηρεῖτε; — "Ορασις.
- Λάβετε αὐτὸ τὸ πορτογάλλιον εἰς τὴν χεῖρά σας, καὶ
μυρίσατέ το.
5. Ποίαν μυρωδίαν ἔχει, εἶναι εὐωδὲς ἢ δυσωδὲς;
6. Ποία εἶναι αὐτὴ ἡ δύναμις, ἡ ὁποία σᾶς κάμνει νὰ
γνωρίζητε, ἐὰν τὸ πρᾶγμα ᾔῃναι εὐωδὲς, ἢ ὄχι; — "Η
"Οσφρησις.
- Θέλω σᾶς κόψῃ αὐτὸ τὸ πορτογάλλιον καὶ σᾶς δώσῃ
ἐν μερίδιον, τότε εἵπετέ μοι ἐὰν ᾔῃναι γλυκύ, ἢ ξυνόν;
- Λάβετε αὐτὸ τὸ κομμάτιον τῆς ζακχάρεως, γεύθητέ
το, καὶ εἵπετέ μοι.
7. Ποῖον εἶναι γλυκύτερον, τὸ πορτογάλλιον ἢ ἡ ζάκ-
χαρις;

8. Πόθεν γνωρίζετε τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν δύο;
— Ἀπὸ τὴν Γεῦσιν.

Ἡ διδασκάλισσα τότε κτυπᾷ τὸν Κώδωνα.

9. Τί ἔκαμα; — Ἐκτυπήσατε τὸν κώδωνα.

10. Πῶς ὀνομάζεται ἡ αἴσθησις αὕτη, ἡ ὁποία σᾶς
κάμνει νὰ ἐξεύρητε, τί λέγει ἢ τί κάμνει τις; — Ἀκοή.

11. Λάβετε αὐτὸ τὸ μανδύλι καὶ αὐτὸ τὸ κομμάτιον
τοῦ ξύλου, καὶ εἰπετέ μοι ποίαν διαφορὰν ἔχουσι; — Τὸ
εἶναι μαλακόν, καὶ τὸ ἄλλο σκληρόν.

12. Τί σᾶς διδάσκει αὐτὴν τὴν διαφορὰν; — Ἡ Ἀφή.
Πῶς ὀνομάζονται αὐτὰ τὰ προτερήματα; — Αἰ-
σθήσεις.

13. Πόσας ἔχομεν; — Πέντε.

14. Ὀνομάσατέ τας, καὶ μετρήσατέ τας.

Ὅρασις, Ὀσφρησις, Γεῦσις, Ἀκοή, καὶ Ἀφή.

Μὲ τοὺς ὀφθαλμούς μας, βλέπομεν.

Μὲ τὴν μύτην μας ὀσφραϊνόμεθα.

Μὲ τὸ στόμα μας γευόμεθα.

Μὲ τὰ ὠτά μας ἀκούομεν

Μὲ τὰς χεῖράς μας πιάνομεν.

Ποῖος σᾶς ἔδωκεν ὅλας αὐτάς τὰς αἰσθήσεις, διὰ μέ-
σου τῶν ὁποίων λαμβάνετε τριαύτας εὐχαριστήσεις; —
Ὁ Θεός.

Πόθεν γνωρίζετε, ὅτι χρεωστεῖτε ὅλα αὐτὰ εἰς τὸν Θεόν; — Ἀπὸ τὰς Γραφάς.

Ψαλμ. ρλθ'. 14. «θέλω σὲ ὑμνεῖ, διότι φοβερῶς καὶ θαυμασίως ἐπλάσθην· θαυμαστὰ εἶναι τὰ ἔργα σου, καὶ ἡ ψυχὴ μου κάλλιστα τὸ γνωρίζει.»

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ.

Δύνασθε νὰ μοὶ εἴπητε τὰ ὀνόματα τῶν χρωμάτων, τὰ ὅποια βλέπετε εἰς αὐτὴν τὴν πλεξοῦδαν; — Μάλιστα.

α'. Ἐρυθρόν,

β'. Χρυσόχρουν,

γ'. Ξανθόν,

δ'. Πρασινόχρουν, (χλωρόμορφον),

ε'. Κυανοῦν,

ς'. Πορφυροῦν,

ζ'. Ἰοειδὲς (ιόχρουν),

Πῶς ὀνομάζονται αὐτὰ τὰ χρώματα τὰ διὰ τοῦ πρίσματος φαινόμενα; — Πρισματικά.

Πόθεν γίνονται αὐτὰ τὰ χρώματα; — Ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, αἱ ὅποιαί πίπτουν ἐπὶ τοῦ ὕδατος.

Εἶδετέ ποτε αὐτάς τὰς ἀκτῖνας ὁμοῦ; — Μάλιστα εἰς τὸ πρίσμα, τὸ ὅποιον μᾶς ἐδείξατε.

Τὰς εἶδετέ ποτε ἀλλαχοῦ; — Μάλιστα εἰς τὸ οὐράνιον τόξον.

Τί εἶναι τὸ οὐράνιον τόξον; — Τὸ τόξον, τὸ ὁποῖον βλέπομεν πολλάκις φαινόμενον εἰς τὸν οὐρανόν, ὅταν βρέχη, ἐν ᾧ ὁ ἥλιος λάμπει.

Τί βλέπετε τότε εἰς τὸ σύννεφον; — Ἐν τόξον ἔχον τὰ ἴδια χρώματα, τὰ ὁποῖα εἶναι εἰς τὸ πρίσμα.

Ποῦ ἀναγινώσκετε περὶ αὐτοῦ τοῦ τόξου; — Εἰς τὰς Γραφάς. Ὁ Θεὸς τὸ ἔδειξεν εἰς τὸν Νῶε μετὰ τὸν κατακλυσμόν.

Πρὸς τί διώρισεν ὁ Θεὸς τὸ τόξον; — Ὡς σημεῖον τῆς ὑποσχέσεώς Του, ὅτι δὲν θέλει ἀφανίσει τὸν κόσμον με κατακλυσμόν.

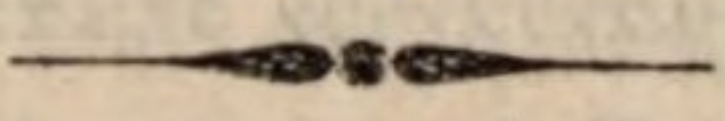
Ἡμπορεῖτε νὰ ἐκστηθίσητε τὸν στίχον, ὅστις ἐμπεριέχει αὐτὴν τὴν ὑπόσχεσιν; — Γεν. θ'. 13. « Θέτω τὸ τόξον Μου εἰς τὴν νεφέλην, καὶ θέλει εἶσθαι ὡς σημεῖον τῆς Διαθήκης μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς ».

« Γεν. θ'. 16. Καὶ τὸ τόξον θέλει εἶσθαι εἰς τὴν νεφέλην, καὶ θέλω βλέπει αὐτὸ διὰ νὰ ἐνθυμῶμαι τὴν παντοτεινὴν διαθήκην μεταξὺ Θεοῦ καὶ παντὸς ἐμψύχου ζώου ὅποιασδήποτε σαρκός, ἥ ὁποία εἶναι ἐπάνω εἰς τὴν γῆν ».

ΑΣΜΑΤΑ ΝΗΠΙΑΚΑ.

Τώρα δὲν εἶν' ἁμαρτία

Τὰ μικρὰ ἡμεῖς παιδιά

νὰ καθήμεθα ἄργά;

Ἀγαπῶντα τὸ Σχολεῖον

Τῆς ψυχῆς τὸ ἱατρεῖον

Εἵμεθ' ἀπ' αὐτὸ μακρά.

Ἔ! Παιδιά πῶς ἠμποροῦμεν

Ἐνῷ τοῦτο ἀγαποῦμεν

Νὰ καθήμεθα ἄργά;

Ἐ τῶν νηπίων τὸ Σχολεῖον

Τῶν καλῶν διδασκαλεῖον

Πάγωμεν ἡμεῖς μικρά.

Στείλέ μας 'ς αὐτὸ Μητέρα

Εἰς τὴν αὐρινὴν ἡμέραν

Νὰ μὴ εἵμεθα ἄργά.

Στείλέ μας παρακαλῶμεν

Ἐκεῖ ἵνα διδαχθῶμεν

Α, Β, Γ, Δ, τὰ καλά.

Ψαλμούς, βῆμα ἀγαπῶμεν

Κ' εἰς τὰ ἀβάχια νὰ 'μιλῶμεν

Πόσον θέλομεν ἡμεῖς;

Νὰ βαδίζωμεν εὐτάκτως
Γύρω γύρω ἀταράχως
Πόσον θέλομεν ἡμεῖς ;
Ἐκεῖ βλέπουν ζωγραφίας
Καὶ μανθάνουν σημασίας
Τούτων τῶν ζωγραφιῶν.

Ἐκεῖ μανθάνουν νὰ μετρῶσι
Ἀκριβῶς νὰ ἀριθμῶσι
Χιλιάδας ἀριθμῶν.

Δός μας ἄδειαν Μητέρα
Ἵς τὸ Σχολεῖον καθημέρα
Νὰ πηγαίνομ' τακτικῶς,

Καὶ νὰ ῥχώμεθα ἐσπέρας
Ἐεύροντα τὸ τῆς ἡμέρας
Μάθημά μας ἀκριβῶς.

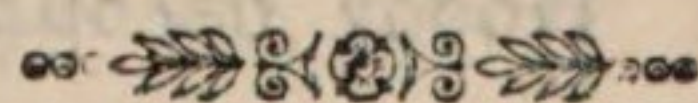
Νὰ σοῦ λέγωμεν ἐκ στήθους
Προσευχὰς μικρὰς καὶ μύθους
Μικροὺς ὕμνους Θεϊκοὺς.

Κι' ὅταν θὲ νὰ κοιμηθῶμεν
Τὸν Θεόν μας νὰ ὑμνῶμεν
Μὲ ψαλμοὺς μελωδικούς.

Κι' ὅταν πάλιν ἐγερθῶμεν
Θὲ νὰ τὸν εὐχαριστῶμεν
Ὡς Πατέρα μας καλόν.

Κι' οὕτω πάλιν Ἵς τὸ Σχολεῖον
Τῆς ψυχῆς τὸ ἱατρεῖον
Νὰ πηγαίνωμεν πρῦργόν.

Μ. Ἀρ.

ΠΕΡΙ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΟΣ

"Οταν νίπτεσαι, φωνάζεις,
καὶ δὲν εἶσαι καθαρά.
Καὶ πηγαίνεις 'ς τὸ Σχολεῖον
ἄσχημος καὶ βδελυρά.
Νά! ἰδὲ τὰ δάκτυλά σου
εἶν' ὡς μαύρη τις σειρά,
Πῶς θὲ νὰ τὰ βλέπ' ὁ κόσμος,
καθὼς εἶναι μυσαρά!

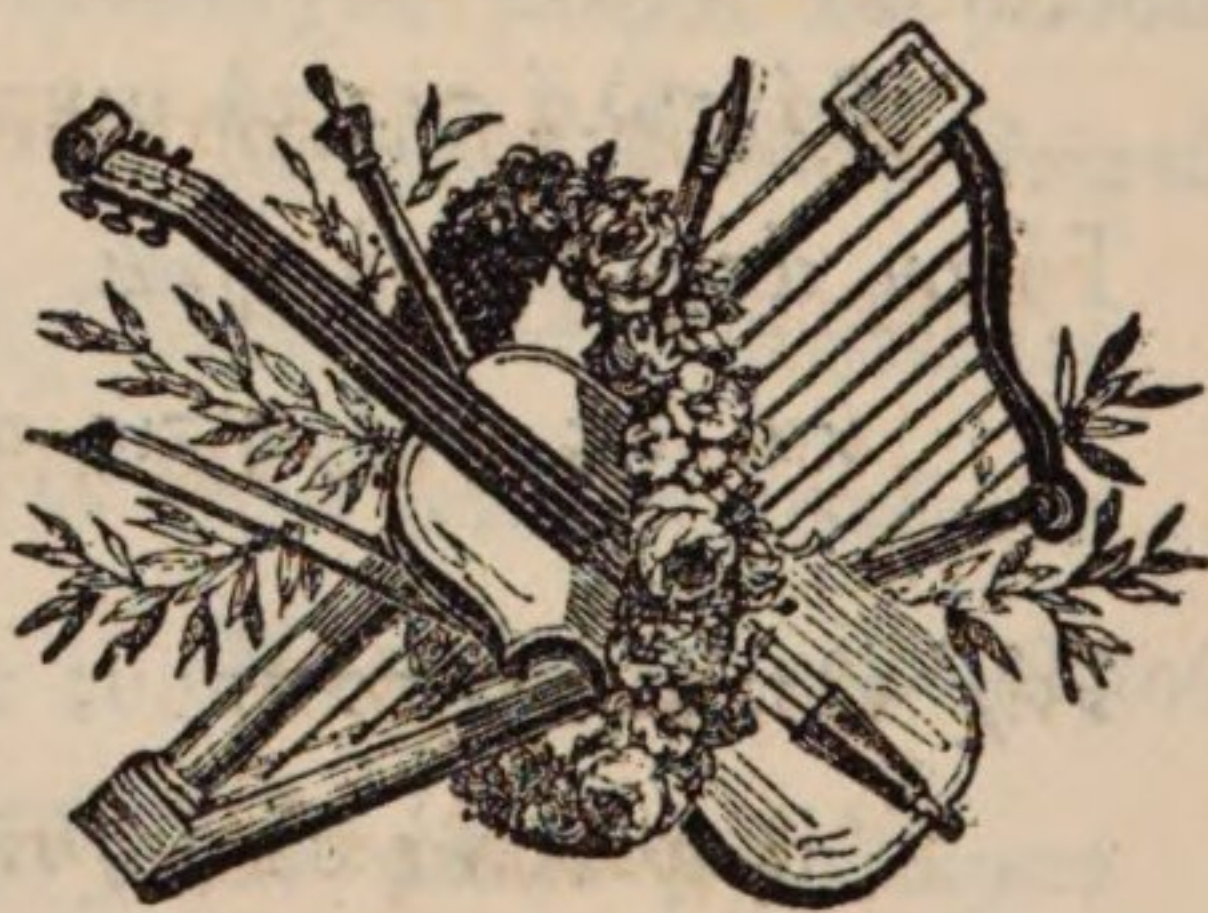
"Αν σ' ἀφήσω, καθὼς εἶσαι,
τίποτε νὰ μὴ σ' εἰπῶ,
Θ' ἀποροῦν καὶ αἱ Κυρίαι
μὲ τὸ ἄτοπον αὐτό,
Θὲ νὰ λέγουν ἐντροπ' εἶναι
δάκτυλά της τὰ μικρά,
Τόσον ἄσχημα νὰ ᾔναι
καὶ ὡς μαύρη τις σειρά!

Τάχ' ἐλπίζεις ὁ παππούς σου
ἱλαρῶς νὰ σὲ δεχθῇ;
Κι' εἰς τὰ γόνατά του ἐπάνω
'ς τὸ ἐξῆς νὰ σὲ κρατῇ,
Νὰ σὲ μάθῃ νὰ διαβάζῃς
Α, Β, Γ, Δ, καθαρά,
"Οταν 'ὀῇ τὰ δάκτυλά σου
ὥς τινὰ μαύρη σειρά;

Καὶ αἱ συμμαθήτριά σου
ἔταν βλέπουν, καὶ μετροῦν,
Πρόσωπα τὰ καθαρὰ των,
διὰ σὲ τί θὰ εἰποῦν;
Πῶς θὰ ᾄδῃ τὰ δάκτυλά σου
καθὼς εἶναι τώρ' αὐτά;
Εἶδες σύ ποτε τοσαῦτα
ὥσ' ἂν μαύρη τις σειρά;

Ἔλα, ἔλα ᾄδῃ σὺ τώρα,
ἤρχισες νὰ ῥυθριᾷς
Βδελυρά, τῷ ὄντι, εἶσαι,
δὲν εἶν' ἔτζι; σιωπᾷς;
Ὅχι, ὄχι, θὰ πασχίσω
καθαρὰ ἵνα γενῶ,
Καὶ ἀξία τῆς ἀγάπης
τῶν Κυρίων νὰ φανῶ.

Μ. Ἀρ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ.

Ἰάγω ἰὼ μικρὸ παιδίον
Ἐῖς Νηπίων τὸ σχολεῖον.
Χρόνων εἶμαι μὲν τριῶν
Ὅχι ὄμως καὶ μωρόν.

1, 2, 3, μετρῶ
3, κάμνουν 1, καὶ 2,
Ἄφερ' 1, καὶ μένουν 2,
Τ' ἀποδείχνω τώρ' ἐγώ.

2, εἶναι τὸ 1, δις
4, τὸ 2, δις
6, εἶν' τὰ 2, τρίς
5, δῖς, 10 ῥιθμεῖς.

Ἀλλὰ δὲν εἶν' μόνον αὐτό,
Μύθους καὶ ἀποστηθῶ.
Ἀλεποῦ καὶ πετεινὸ
Ἦχον ψάλλω, καὶ κτυπῶ.

Αἰ Ἀθῆναι ἔχουν Α,
Κ' ἡ μυθώδης Ἀθηνᾶ.
Α, Στοιχεῖον Ἀληθείας,
Τῆς Ἀγάπης καὶ Ἀνδρείας.

Β, Ὁ Βοῦς καὶ ὁ Βοσκός,
Βούτυρον καὶ Βαθρακός,
Βότζαρης καὶ Βαῖρών,
Κι' ὁ κλεινὸς ὁ Βασιγκτών.

Γ, 'Ο Γεωργὸς κ' ἡ Γῆ

Καὶ ἡ Ἱερὰ Γραφή
Γράμματ' εἶναι τὰ καλὰ

Σὰν τὸ Γάλα 'ς τὰ παιδιὰ.

Τὸ Ε, εἶν' Ἑλευθερία

Κ' ἡ Ἑλλάς πατρίς γλυκεῖα

Ζ, Ζωή, Ζώνη, καὶ Ζῶον.

Θ. Θεὸς τῶν ὄντων ὅλων.

Ξ. Ἐξεύρω θυῶ Οὐσίας.

Μὴ κινεῖται, βλέπ', ἀκούει

Καὶ ἡ ἄλλ' ἐξ ἐναντίας

Οὔτε βλέπει, οὐτ' ἀκούει.

Καὶ μανθάν' ὅτι ὁ Θεὸς

"Ολων εἶν' δημιουργός,

"Επλασ' Οὐρανὸν καὶ Γῆ

Πλάσματά του γὼ καὶ σύ.

Μ. Αρ.

ΠΕΡΙ ΥΠΑΚΟΗΣ.

Τί ώραῖα παιδιὰ εἶσθε,
Μικρά, ὅταν προθυμῆσθε,
Βῆμα τοῦτο νὰ μιμῆσθε,
Ἐνῷ ἐξασκεῖσθε σεῖς.

Χεῖρ δεξιὰ καὶ ἀριστερά,
Ἐπίσω χειρὰς, σεῖς μικρά,
Ν' ἀγαπᾶσθε καθαρὰ,
Ἐνῷ ἐξασκεῖσθε σεῖς.

Βῆμ' ἀρχίστε τακτικῶς,
Κεφαλὴν κρατεῖτ' ὀρθῶς,
Πόδας, γόνατα ἐντός,
Ἐνῷ κ. τ. λ.

Ποῦς δεξιὸς καὶ ἀριστερός,
Ἐπίσω, λέγω, ἀκριβῶς,
Ἀκούετ' ἐμὲ προσεκτικῶς,
Ἐνῷ κ. τ. λ.

Παῖδες στῆτε ζωηρῶς,
Καὶ βαδίζτε τακτικῶς,
Ψάλλετε ἀρμονικῶς,
Ἐνῷ κ. τ. λ.

Δάσκαλέ μας τὴν καλὴν σου,
Ναί! τηροῦμεν συμβουλὴν σου,
Καὶ βαδίζομεν μαζῇ σου
ἐξασκούμενα ἡμεῖς.

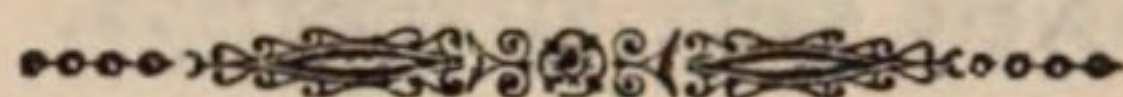
Μ. Αρ.

ΠΕΡΙ ΕΥΤΑΞΙΑΣ.

Ὅλα θέλομεν καθήσει εἰς τὸν τόπον μας καλὰ,
Ἀκριβῶς θὲ νὰ εἰπῶμεν τὰ μαθήματα κι' ἀργά.
Ἡ Δασκάλισσα ἂν μάθῃ, ὅτι εἴμεθ' ἀμελεῖς,
Εἰς τὸν τοῖχον θὰ μᾶς στήσῃ κ' εἰς παιδεῖαν
παρευθύς.

Δ. Π.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ.

1. Νὰ ἐκτύπησεν ὁ κώδων, ἡγὼ δὲν θέλω νὰ σταθῶ
Ἄς ὑπάγῃ νὰ καθήσῃ, καὶ ἄς μὴν ἀργοπορῶ.
Ἄς εἶν' ἄλλοι ὀκνηροί, ἡγὼ πηγαίνω παρευθύς
Μήτε θέλω γὰρ νὰ χάσῃ τὸν καιρὸν τῆς προσευχῆς
2. Ὅταν σκότος ἰσχυιάζῃ τὸ ἀπέναντι βουνόν,
Κ' εὐμορφα ἴς τὴν φωλεάν του πλαγιάζει τὸ πτηνόν.
Καὶ ἐγὼ ἔμπορῶ νὰ λάβω γλυκὺν ὕπνον ὡς μικρός,
Διότι εἶν' ἔξυπνος ἐπάνω ὁ ἐμοῦ Δημιουργός.
3. Νὰ πλαγιάζω ἴς τὸ κρεβάτι εἶναι πράγμα ἡδονικόν.
Νὰ στοχάζωμαι πῶς ἔχω φύλακά μου τὸν Θεόν.
Τὸ παιδίον π' ἔχει ἐλπίδας, τὸ ἐννοιάζεται Αὐτός
Εἰς τὸ ἥσυχον τὸ σκότος, εἰς τὴν ὥραν τῆς νυκτός.

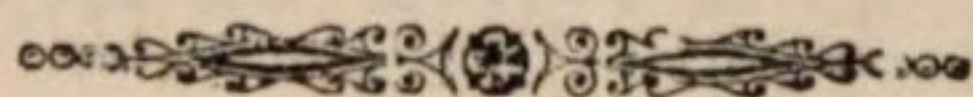
Δ. Π.

ΠΕΡΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΩΣ

Πᾶτε, πᾶτε, προπατεῖτε ὅς τὰ μικρά σας πραγματάκια,
Καὶ βαδίστε, καὶ πηδᾶτε, ὅς τὰ καλὰ σας παιγνιδάκια,
Ἀρκετά, μικρὰ παιδιὰ μου, ἡσυχάζατε ἐδῶ,
Τώρα τρέξατε, σᾶς λέγω, τρέξατε νὰ σᾶς ἰδῶ,
Τὰ μικρὰ παιδιὰ πρέπει νὰ βαδίζουν, νὰ πηδοῦν,
Ὅταν ὁμῶς ἐντελῶς τὰ μαθήματα γενοῦν.

Δ. Π.

ΠΕΡΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.

1. Ὡς καλὸν ἐγὼ παιδίον,
Ἐρχομαι εἰς τὸ σχολεῖον,
Εἶμαι μὲν πολλὰ μικρόν,
Ἀλλ' ἔχω νοῦν καὶ λογικόν.

2. Ἄνθρωπε μανθάνω ν' ἀριθμῶ,
Ἐνα, δύο, τρία μετρῶ.
Νὰ προσθέτω, ν' ἀφαιρῶ,
Ἀριθμοὺς νὰ διαιρῶ.

3. Ἄνθρωπε μανθάνω μὲ χαρὰν
Νὰ διαβάζω καθαρὰ
Ὅς τὰ βιβλία τὰ ἀπλὰ
Τοῦ Θεοῦ μας τὰ καλὰ.

4. Δύναμαι νὰ τραγωδῶ,
Τὴν Τριάδα νὰ ὑμνῶ
Τακτικὰ νὰ περιπατῶ,
Νὰ ἔχω νοῦν προσεκτικόν.

5. Καὶ νὰ γράφω ἡμπορῶ
’Σ τὸ χαρτὶ ὅ,τι ἰδῶ
Κ’ ἡ μητέρα μ’ ἂν μοῦ ’πῇ
’Γὼ τῆς γράφω μιὰ γραφή.

6. ’Δῶ θὰ μάθω τ’ εἶναι γῆ
Ποῖον ἔχει ποιητὴ,
Καὶ τίς εἶναι ἀληθῶς
’Ολων ὁ Δημιουργός.

7. ’Ολ’ αὐτὰ καταλαμβάνω
’Σ τὸ σχολεῖόν μας μητέρα.
Κι’ ἄλλ’ ἀκόμη παραπάνω
Θὰ μανθάνω καθημέρα.

Δ. Π.

ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟΝ.

Ἐρ. Τί εἶναι σήμερον; — Σάββατον.

Ἡ ἐβδομάς παρῆλθε τώρα,

Καὶ νὰ σχολάσωμεν ἡμεῖς, νομίζω, εἶναι ὥρα.

Ὡς τὸ σπῆτί μου θὰ κάθημαι τὴν αὐρινὴν ἡμέραν,

Νὰ μελετήσω ὅς' ἔμαθον ἐδῶ ἀπ' τὴν δευτέραν.

Τὴν Κυριακὴν θὰ σηκωθῶ ὡς τὴν Ἐκκλησιάν θὰ ᾠάγω,

Κι' ὅταν ἐξέλθω ἀπ' αὐτήν, τὸ πρόγευμα θὰ φάγω.

Κι' ὡς εὐτακτον, καὶ φρόνιμον, καὶ εὐσεβὲς παιδίον,

Προσεκτικὰ καὶ ἡσυχὰ θὰ ἔλθω ὡς τὸ Σχολεῖον.

Π. Δ.

Ο ΚΩΔΩΝ.

Νὰ ὁ κώδων μας κτυπᾷ

Εἶναι ὥρα νὰ ἐμβῶμεν

Ὡς τὸ σχολεῖόν μας παιδιὰ.

Εἰς τὴν τάξιν ὅς ἐμβῶμεν.

Δ. Π.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΑΛΗΘΕΙΑΣ.

1. Ἐξέυρεις ἡ Διδάσκαλος μᾶς λέγει, ὅτι πρέπει νὰ λέγωμεν πάντοτε τὴν ἀλήθειαν ;

2. Μάλιστα, καὶ οἱ γονεῖς μας τὸ ἔλεγον εἰς ἡμᾶς, καὶ ἡ Αγία Γραφή ἀκόμη μᾶς τὸ λέγει.

3. Ἀλλ' εἰπέ μοι, τί εἶναι Ἀλήθεια ;

4. Νά ! εἶναι νὰ λέγωμεν πᾶν πράγμα σωστὰ καθὼς εἶναι.

5. Καὶ πῶς ἐμποροῦμεν νὰ λέγωμεν πάντοτε τὴν ἀλήθειαν ;

6. ὦ ! πρέπει νὰ λέγωμεν πάντοτε τὴν ἀλήθειαν· ἂν δὲν τὴν λέγωμεν, τότε δοιλοῦμεν ψεύματα.

7. Ἀλλ' ἐγώ, ὅταν ψιθυρίζω, δὲν θέλω νὰ τὸ εἶπω εἰς τὴν Διδασκάλισσαν σωστὰ καθὼς εἶναι.

8. Λοιπὸν εἶναι καλλίτερον νὰ μὴ ψιθυρίξης.

9. Τί ! νὰ μὴ ψιθυρίζω ποτέ ! ἐπιθυμῶ νὰ εἶπω κάτι τι τώρα καὶ ἄλλοτε

10. Θὰ ᾔτον πολὺ καλλίτερον νὰ μὴ ψιθυρίσης ποτέ παρὰ νὰ εἶπης ἓν ψεῦμα.

11. Ἀλλὰ δὲν ἐμπορῶ ἐνίοτε νὰ βάλλω τὸ βιβλίον ἐμπρὸς εἰς τὸ πρόσωπόν μου, καὶ νὰ ψιθυρίζω ;

12. Καὶ τί θὰ σοῦ κάμῃ τὸ βιβλίον σου ;

13. Πῶς δὲν τὸ καταλαμβάνεις; θὰ κάμῃ νὰ στο-
χασθῇ ἡ Διδάσκαλος, ὅτι διαβάζω, ἢ σπουδάζω τὸ μά-
θημά μου.

14. Ἐ! καὶ δὲν τὸ στοχάζεσαι, ὅτι τοῦτο εἶναι ὡς νὰ
εἵπης ψεῦμα;

15. Πῶς θὰ εἴπω ψεῦμα, ἂν δὲν λέγω τίποτε;

16. Ἀλλὰ τὰ ἔργα ὁμιλοῦν ἐνίοτε χωρὶς λόγους.

17. Τί θὰ εἴπη τὰ ἔργα ὁμιλοῦν;

18. Νά! Ἄν ἐγὼ τρώγω σταφίδας, καὶ σὺ ἀπλώσης
τὴν χεῖρά σου διὰ μερικὰς, εἶναι τὸ ἴδιον ὡς νὰ μοῦ ἐξή-
τεις νὰ σοῦ δώσω μερικὰς.

19. Ἀ! μάλιστα, τὸ ἐξεύρω· δὲν εἶδες σήμερον τὴν
Ἀσπασίαν, ἣτις ἤπλωσε τὸ χέρι της διὰ τὸ μῆλον;

20. ὦ! ναί! καὶ εἶδον ὅτι ἐσῆκονες τὸ κεφάλι σου,
καὶ τοῦτο ἦτο τὸ ἴδιον ὡς νὰ ἔλεγες, ὅχι, δὲν θέλω νὰ
σοῦ δώσω.

21. Μάλιστα, τοῦτο ἦτο τὸ ἴδιον, τώρα ἐξεύρω τί θὰ
εἴπη τὰ ἔργα ὁμιλοῦν· ἀλλὰ πρῶτον δὲν ἠδυνάμην νὰ κα-
ταλάβω τί ἐννόεις μὲ τοῦτο.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΝΗΠΙΩΝ.

Πρῶτος παῖς.

Τάχ' ἀκούει ὁ Θεός,
Τὴν προσευχὴν μικροῦ παιδός;

Δεύτερος παῖς.

Ἔχε πίστην εἰς Αὐτὸν
Κι' Αὐτὸς σ' ἀκούει, ὦ μικρόν.

Πρῶτος παῖς.

Τάχα βλέπει ὁ Θεὸς
Τὰ σφάλματα μικροῦ παιδός;

Δεύτερος παῖς.

Ἦμέρα νύκτ' Αὐτὸς σὲ βλέπει
Κι' ὅτι κάμνεις τὸ προσέχει.

Πρῶτος παῖς.

Τάχ' ἐξεύρ' Αὐτὸς τὸ πνεῦμα,
Ἄν εἰπῶ κἀνένα ψεῦμα;

Δεύτερος παῖς.

Κι' ἂν ἐσὺ σιγᾷ τὸ 'πῆς
Ἐκεῖνος τὸ 'ξεύρει παρευθύς.

Πρῶτος παῖς.

Τάχα φροντίζει ὁ Θεός,
Ἄν ἡμᾱι καλὰ ἢ πτωχός;

Δεύτερος παῖς.

Ναί, ὅσα τρώγεις, καὶ φορεῖς,
Εἰν' Αὐτοῦ, νὰ Τὸν ὑμνῇς.

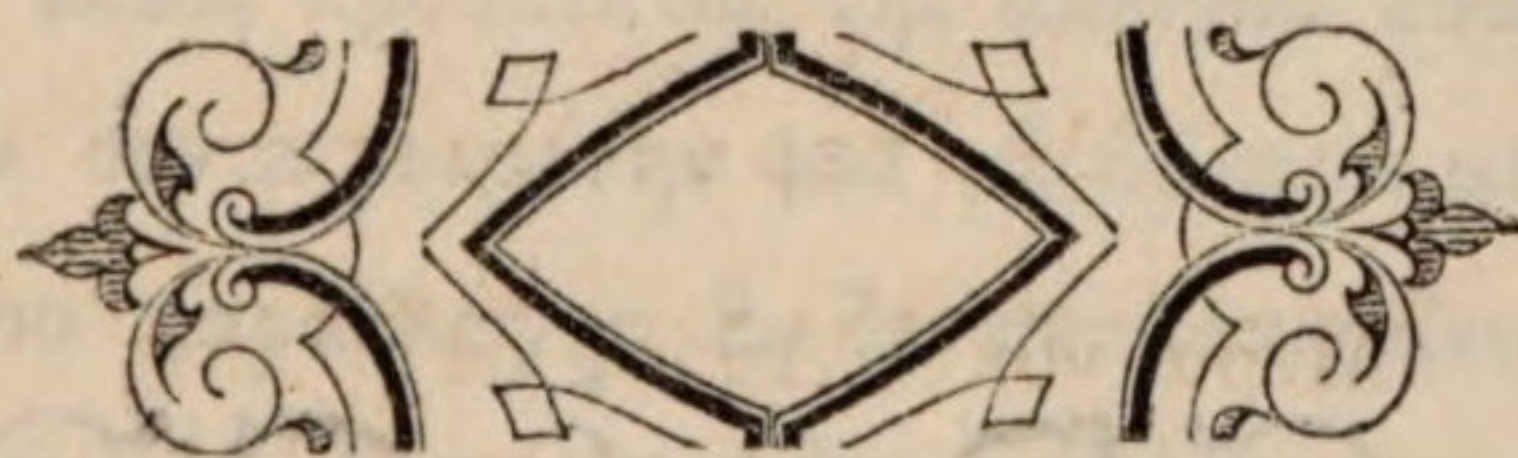
Πρῶτος παῖς.

Τάχα θὰ 'πάγω 'ς τὸν Θεὸν
"Υμνους κ' ὥδ' ας νὰ Τὸν εἰπῶ;

Δεύτερος παῖς.

Ναί, παιδί, ἀλλ' ὥς νὰ πᾶς,
'Εδῶ Αὐτὸν νὰ ἀγαπᾶς.

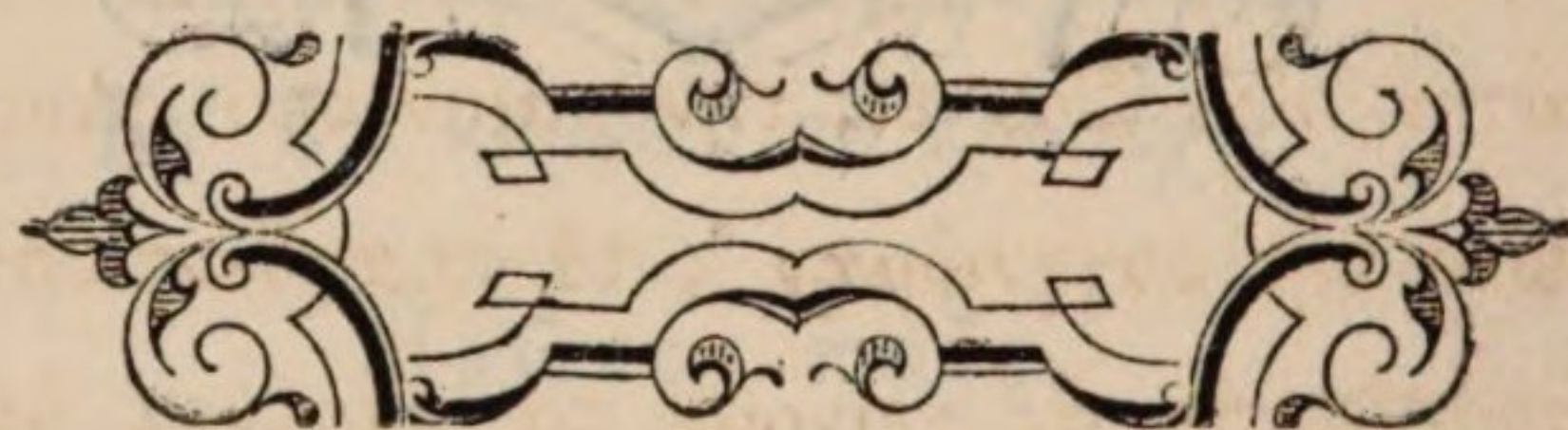
Δ Π.

Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ.

Πατέρα μας οὐράνιε, ἅγιον τὸ ὄνομά Σου,
 Γενέσθ' ἐπάνω εἰς τὴν γῆν τὸ θεῖον θέλημά Σου.
 Δός εἰς ἡμᾶς τὴν σήμερον τὸ ἱκανὸν ψωμί μας,
 Κι' ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας μας λύτρωσον τὴν ψυχὴν μας.
 Κ' ἡμεῖς θὰ συγχωρήσωμεν ἅπαντας τοὺς ἐχθρούς μας,
 Ἐμπόδισε μακρὰν ἡμῶν ὅλους τοὺς πειρασμούς μας.
 Κι' ἀπ' τὸν ἐχθρὸν τὸν πονηρόν, ὦ Σῶτερ, λύτρωσέ μας
 Βασιλεία καὶ δύναμις ὀικία σου εἶν' Θεέ μας !

Δ. Π.

Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΜΙΚΡΟΥ ΠΑΙΔΟΣ.

Κυρίέ μου καταδέξου νὰ δεχθῆς τὴν προσευχήν μου,
Σὲ γνωρίζω ὡς Σωτῆρα, ὡς Θεὸν, καὶ Ποιητὴν μου.
Σὺ τὰ σύμπαντα τοῦ κόσμου μὲ σοφίαν διατάττεις
Καὶ τὸ πλάσμα σου ἐμένα ἡμέρα νύκτα μὲ φυλάττεις.
Πλὴν ὡς ἄνθρωπος μὲ σάρκα καθ' ἡμέραν παραβαίνω
Κάθε νόμον ἰδικόν Σου, κ' ἀπ' τὸν δρόμον Σου ἐδγαίνω.
Ὡς ἂν πρόβατον χαμένον ὁῶ κ' ἐκεῖ περιπλανῶμαι
Κ' εἰς τοῦ κόσμου τὰς παγίδας πλάνομαι, καὶ τυραννῶμαι
Εἶμ' ἀνάξιος, τῷ ὄντι, νὰ σταθῶ ἐδῶ ἐμπρὸς Σου
Μ' ἓνα πλῆθος ἁμαρτίας ἔς τὰς ἀκτῖνας τοῦ φωτός σου.
Πλὴν ἔς τὸ ἔλεος προσπίπτω τῆς ἀπείρου εὐσπλαγχνίας
Μὲ καρδιὰν συντετριμμένην καὶ μὲ δάκρυα μετανοίας.
Μὴ Θεέ μου παραβλέψῃς ἐν ὃν πεπλανημένον
Ἕνα ἄσωτον υἱόν Σου εἰς τὴν χάριν σου φερμένον.
Ἀλλὰ δῶσε τὴν συγγνώμην ἔς τὰ πραχθέντα σφάλματά μου,
Καὶ εὐπρόσδεκτα ᾗς γείνουν τὰ παρόντα δάκρυά μου.
Φώτισόν με ἀκολουθῶς ἔς τὴν ὁδόν Σου νὰ πηγαίνω
Καὶ εἰς ὅλην τὴν ζωὴν μου σταθερῶς ἐκεῖ νὰ μένω.
Κ' οὕτω πλέον νὰ ἔμπορέσω μετὰ θάνατον νὰ ζήσω
Τὴν ζωὴν τὴν μακαρίαν, κ' αἰωνίως νὰ ὑμνήσω.

Δ. Π.

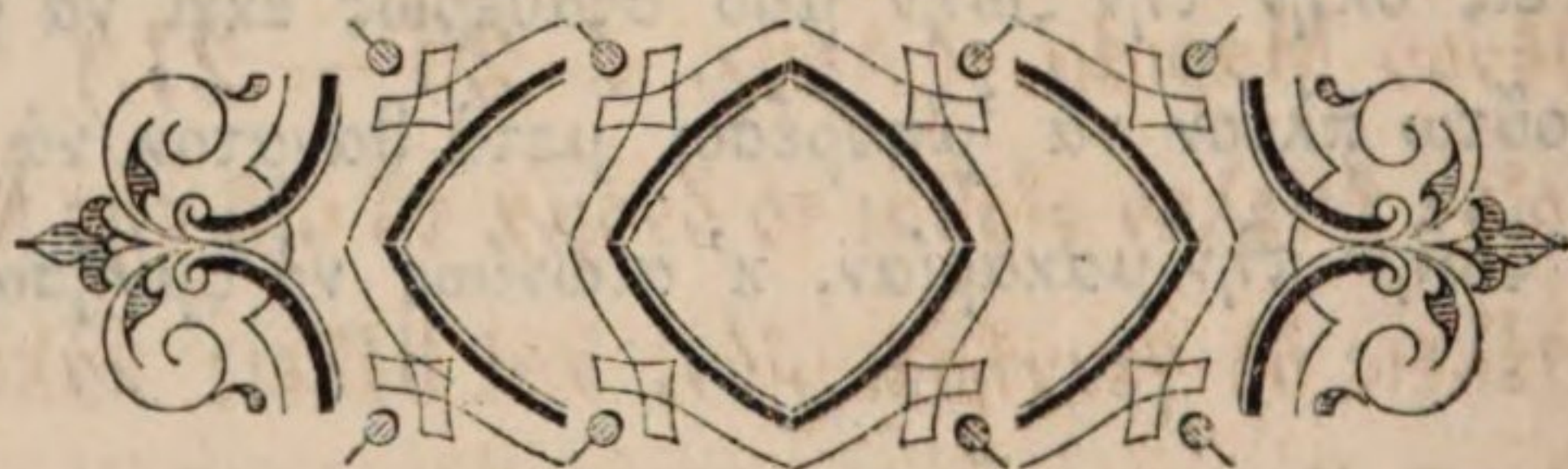

ΠΕΡΙ ΑΓΑΠΗΣ.

(Ψαλ. ργ'.)

Μέτρον καλόν, πόσον τερπνόν, ἤθελε τοῦτο γένει
Ὡς ἀδελφοὶ οἱ ἄνθρωποι νὰ ζοῦν ἡγαπημένοι.
Καθεὶς νὰ κάμνη τὸ καλόν, κὶ' ὅ,τ' ὁ Χριστὸς μᾶς λέγει,
Ἄς κάμνωμεν τὸ χρέος μας, τότε κάνεις δὲν πταίει.
Ἄς φεύγωμεν τοὺς πειρασμούς, τοῦ κόσμου τὰς παγίδας,
Κὶ' ἄς ζῶμεν ὅλοι ἡσυχα, χωρὶς πολλὰς φροντίδας.
Ὁ κόσμος εἶναι μάταιος, καὶ ψεύτικ' ἡ ζωὴ μας,
Θνητὸν εἶναι τὸ σῶμά μας, κὶ' ἀθάνατ' ἡ ψυχὴ μας,
Δι' αὐτὴν οἱ ἄνθρωποι ἐδῶ ὀφείλουν νὰ φροντίζουν
Καὶ εὐτυχίαν ἔπειτα αἰώνιον κερδίζουν.

Δ. Π.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΕΡΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἀπὸ τῆς γεννήσεως μέχρι τῆς ἀναλύσεως.

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Ἐρ. Ποῦ ἐγεννήθη ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός;

Ἀπ. Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, διότι οὕτως εἶναι γεγραμμένον διὰ τοῦ προφήτου. (Ματθ. β'. 5.)

Ἐρ. Τίς ἦλθεν εἰς τὴν Μαρίαν τὴν μητέρα τοῦ Κυρίου μας, καὶ τῆς εἶπεν, ὅτι θὰ ἔχη υἱόν;

Ἀπ. Κατὰ δὲ τὸν μῆνα τὸν ἕκτον ἀπεστάλη ὁ Ἄγγελος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας ὀνομαζομένην Ναζαρέτ, πρὸς παρθένον ἡρβαδωνισμένην μὲ ἄνδρα ὀνομαζόμενον Ἰωσήφ ἐξ οἴκου Δαβίδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. (Λουκ. α'. 26 — 27.)

Ἐρ. Ποῖον ἤθελεν εἶσθαι τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τῆς Μαριάμ;

Ἀπ. Θέλεις δὲ γεννήσει υἱόν, καὶ θέλεις καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, διότι αὐτὸς θέλει σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ. (Ματθ. α'. 21.)

Ἐρ. Ποῦ ἔθεσεν ἡ Μαρία τὸν μικρὸν υἱὸν της, ὅταν ἐγεννήθη;

Ἄπ. Καὶ ἐγέννησε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ κατέκλινεν αὐτὸν εἰς τὴν φάτνην, διότι οὕτως ἦτο τόπος δι' αὐτοῦς ἐντὸς τοῦ καταλύματος. (Λουκ. β'. 7.)

Ἐρ. Τίνες ἔδοσκον τὰ ποιμνιά των εἰς τοὺς ἀγροὺς κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν;

Ἄπ. Καὶ ποιμένες ἦσαν κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος μένοντες ἔξω εἰς τοὺς ἀγροὺς, καὶ φυλάττοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὸ ποιμνιον αὐτῶν. (Λουκ. β'. 8.)

Ἐρ. Τίς ἐφάνη εἰς τοὺς ποιμένας;

Ἄπ. Καὶ ἰδοὺ Ἄγγελος Κυρίου ἐξαίφνης ἐφάνη εἰς αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. (Λουκ. β'. 9.)

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Ἄγγελος εἰς αὐτούς;

Ἄπ. Καὶ εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἄγγελος, μὴ φοβεῖσθε, διότι ἰδοὺ σᾶς εὐαγγελίζομαι χαρὰν μεγάλην, ἥτις θέλει εἶσθαι εἰς πάντα τὸν λαόν. (Λουκ. β'. 10.)

Ἐρ. Ποῖα ἦσαν αὐτὰ τὰ καλὰ νέα καὶ ἡ μεγάλη χαρά;

Ἄπ. Διότι σήμερον ἐγεννήθη εἰς ἐσᾶς ἐν τῇ πόλει τοῦ Δαβὶδ σωτὴρ, ὅστις εἶναι Χριστὸς Κύριος. (Λουκ. β'. 11.)

Ἐρ. Τί σημεῖον ἔδωκεν ὁ Ἄγγελος εἰς τοὺς ποιμένας διὰ νὰ γνωρίσωσι τὸ ἅγιον βρέφος;

Ἄπ. Καὶ τοῦτο θέλει εἶσθαι τὸ σημεῖον εἰς ἐσᾶς, θέλετε εὑρεῖ βρέφος ἐσπαργανωμένον ἐν τῇ φάτνῃ. (Λουκ. β'. 12.)

Ἐρ. Τί γλυκεῖς ἤχους ἤκουσαν οἱ ποιμένες ἐξ οὐρανῶ;

Ἄπ. Καὶ ἐξαίφνης ὁμοῦ μὲ τὸν Ἄγγελον ἐφάνη πλη-

θος στρατιᾶς οὐρανόυ ὑμνοῦντων τὸν Θεόν, καὶ λεγόντων,

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ ἐν ἀνθρώποις
εὐδοχία. (Λουκ. 6'. 13 — 14.)

Διότι παιδίον ἐγεννήθη εἰς ἡμᾶς, υἱὸς ἐδόθη εἰς

ἡμᾶς, καὶ ἡ ἐξουσία θέλει εἶσθαι ἐπάνω

εἰς τὸν ὦμον αὐτοῦ. Καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ

θέλει καλεσθῆναι θαυμαστός, Σύμβου-

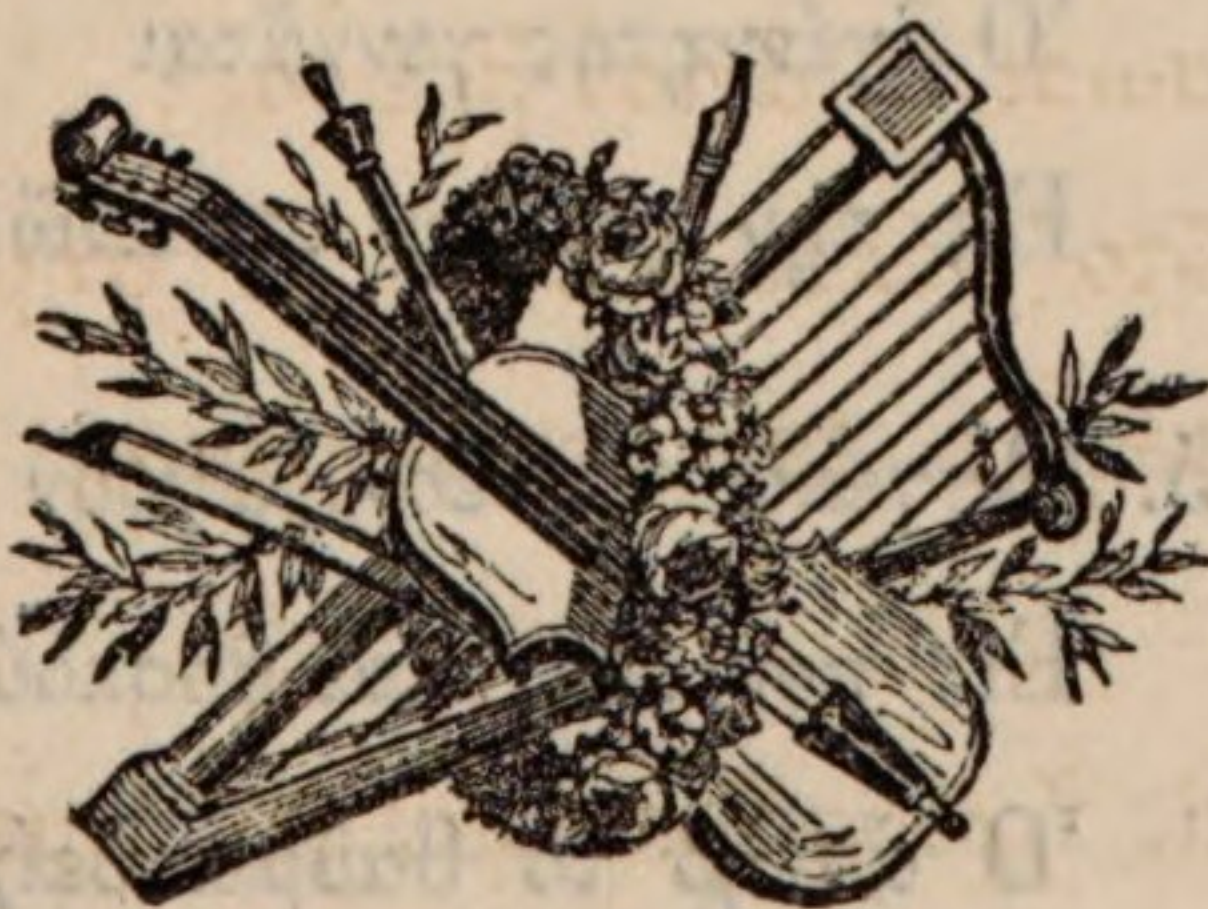
λος, Ἰσχυρὸς Θεός, ὁ Πατήρ

τοῦ μέλλοντος αἰῶνος,

ὁ Ἄρχων τῆς

εἰρήνης.

(Ἑσ. 6'. 6.)

ΑΣΜΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ.

1. Αὕτη εἶναι ἡ ἡμέρα
Ποῦ ᾿σαρκώθ᾿ ὁ λυτρωτής·
᾿Απὸ Μαριὰμ μητέρα
Τὴν Παρθένον γεννηθείς.
2. Αὕτη εἶναι ἡ ἡμέρα,
Ποῦ ηὐδόκησ' ὁ Θεός,
Εἰς τὴν γῆϊνὸν μας σφαῖραν
Νὰ κατέλθῃ ὁ Υἱὸς.
3. Αὕτη εἶναι ἡ μεγάλη
Τοῦ Χριστοῦ μας ἑορτή,
ἣν προεῖπον οἱ προφῆται
Ἐν τῇ Ἱερᾷ Γραφῇ.
4. ᾿Αναρχὸς ἀρχὴν λαμβάνει,
Καὶ σαρκοῦται ὁ Θεός,
᾿Ο ἀγέννητος γεννᾶται
Εἰς τὴν φάτνην ταπεινῶς.
5. ᾿Αγγελοι τὸ νέον λέγουν
Εἰς ποιμένας καὶ βοσκούς,
᾿Ο ἀστὴρ τὸ θαῦμα δείχνει
Εἰς τοὺς μάγους καὶ σοφοὺς.

6. Εἰς τὴν σήμερον ἡμέραν

Ὅπου τίκτετ' ὁ Χριστός,

Δόξα ἐν ὑψίστοις ψάλλουν

Τῶν ἀγγέλων ὁ χορός.

7. Καὶ ἡμεῖς ἐδῶ οἱ παῖδες

Τῶν ἀγγέλων τὴν ᾠδὴν,

« Δόξα, δόξα ἐν ὑψίστοις »

Ψάλλωμεν ᾠς τὸν Λυτρωτὴν.

8. Κ' εἰς τὴν γῆν ἡμῶν εἰρήνην

Εὐδοκία ᾠς τὸν λαόν,

« Δόξα, δόξα ἐν ὑψίστοις

ᾠς τὸν Σωτῆρα καὶ Θεόν.

**ΔΟΞΑ ΕΝ ΥΨΙΣΤΟΙΣ ΘΕΩ ΚΑΙ ΕΠΙ
ΓΗΣ ΕΙΡΗΝΗ ΕΝ ΑΝΘΡΩΠΟΙΣ
ΕΥΔΟΚΙΑ.**

**ΔΙΑΛΟΓΟΣ
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ.**

- Α'. χορός. Δὲν μᾶς λέγετε, ἀδελφοί, εἰς τὴν σήμερον διατί,
Γίνεται τόσον μεγάλη εἰς τὸν κόσμον ἑορτή;
- Β'. "Οτι σήμερον κατέβη εἰς τὴν γῆν μας ὁ Θεός,
Κ' ἐκ τῆς Μαριὰμ Παρθένου ἐγεννήθη ὡς Υἱός.
- Α'. Διατί ἐκατεδέχθη νὰ κατέβη ἐπὶ γῆς
Ὁ Θεὸς ὁ ἔχων θρόνον ὑψιστον ἐν οὐρανοῖς;
- Β'. Διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ ἐκ πολλῶν ἁμαρτιῶν
Τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ν' ἀνοίξῃ σωτηρίας τὴν ὁδόν.
- Α'. Πρίν, ἐγνώριζεν ὁ κόσμος τοῦ Θεοῦ τὸν ἐρχομόν,
Τῶν πολλῶν ἁμαρτιῶν του τὸν τοιοῦτον ἱλασμόν;
- Β'. Οἱ προφῆται εἶπον ὅλοι εἰς Σωτὴρ θέλει ἔλθῃ,
Κι' ὁ Θεὸς ᾗς τοὺς πατριάρχας εἶχ' αὐτὸν ὑποσχεθῇ.
- Α'. Καὶ ποῦ ἐγεννήθη οὗτος ὁ τοῦ κόσμου Λυτρωτής;
Ποῖα ἦσαν τὰ σημεῖα τῆς γεννήσεως αὐτῆς;

Β'. Εἰς τὴν Βηθλεὲμ ἔγεννήθη εἰς τὸν σταῦλον τῶν βοῶν,
Κ' εἰς ποιμένας παρεστάθη Ἄγγελος τῶν Οὐρανῶν,
Καὶ τοὺς λέγει ἔγεννήθη Χριστός, κόσμου ὁ Σωτήρ·
Καὶ εἰς Μάγους ἀνεφάνη εἰς Ἀνατολὴν Ἀστήρ.

Ὁμοῦ Τὸ λοιπόν, ὦ φίλτατοί μου, ἃς δοξάσωμεν κ' ἡμεῖς,
Δι' αὐτὴν τὴν σωτηρίαν τὸν Θεόν, ὡς εὐσεβεῖς,
Λέγοντες με τοὺς Ἀγγέλλους, Θεῷ δόξ' ἐν οὐρανοῖς,
Ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία, καὶ εἰρήνη ἐπὶ γῆς.

ΤΡΟΠΑΡΙΟΝ ἤχος δ'.

Ἡ Γέννησίς Σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀνέτειλε τῷ
κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως· ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις
λατρεύοντες, ὑπὸ ἀστέρος ἐδιδάσκοντο, Σὲ προσκυνεῖν
τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης, καὶ Σὲ γινώσκειν ἐξ ὕψους
ἀνατολὴν, Κύριε, δόξα Σοι.

Η ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΤΩΝ ΜΑΓΩΝ.

Ἐρ. Ἀφοῦ δ' Ἀγγελος ἔφυγεν, ὑπῆγαν οἱ ποιμένες εἰς τὴν Βηθλεέμ, διὰ νὰ ζητήσωσι τὸ παιδίον;

Ἀπ. Καὶ καθὼς οἱ Ἀγγελοι ἀνεχώρησαν ἀπὸ αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οἱ ἄνθρωποι, οἱ ποιμένες, εἶπον πρὸς ἀλλήλους, ἃς ὑπάγωμεν, λοιπόν, ἕως τὴν Βηθλεέμ, καὶ ἃς ἴδωμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο τὸ γεγονός, τὸ ἑποῖον ὁ Κύριος ἐφανερώσεν εἰς ἡμᾶς (Λουκ. β'. 15.)

Ἐρ. Τί εὔρον, ὅταν ἦλθον εἰς τὴν Βηθλεέμ;

Ἀπ. Καὶ ἦλθον μετὰ σπουδῆς, καὶ εὔρον τὴν Μαρίαν καὶ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. (Λου. β'. 16.)

Ἐρ. Τίς ἦλθε νὰ προσκυνήσῃ τὸ ἅγιον βρέφος ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν;

Ἀπ. Ἀφοῦ δὲ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς ἐν Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ Μάγοι ἐξ Ἀνατολῶν ἦλθον εἰς Ἱεροσόλυμα. (Ματ. β'. 1.)

Ἐρ. Τί εἶπον οἱ Μάγοι;

Ἀπ. Ποῦ εἶναι ὁ γεννηθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, διότι εἶδομεν τὸν ἀστέρα αὐτοῦ εἰς τὴν Ἀνατολήν, καὶ ἦλθομεν νὰ προσκυνήσωμεν αὐτόν. (Ματθ. β'. 2.)

Ἐρ. Τίς ἐσυγχίσθη, ὅταν ἤκουσεν, ὅτι βασιλεὺς ἐγεν-
νήθη εἰς τὴν Ἰουδαίαν;

Ἀπ. Ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη καὶ
ἔλα τὰ Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ. (Ματθ. θ'. 3.)

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Ἡρώδης εἰς τοὺς Μάγους;

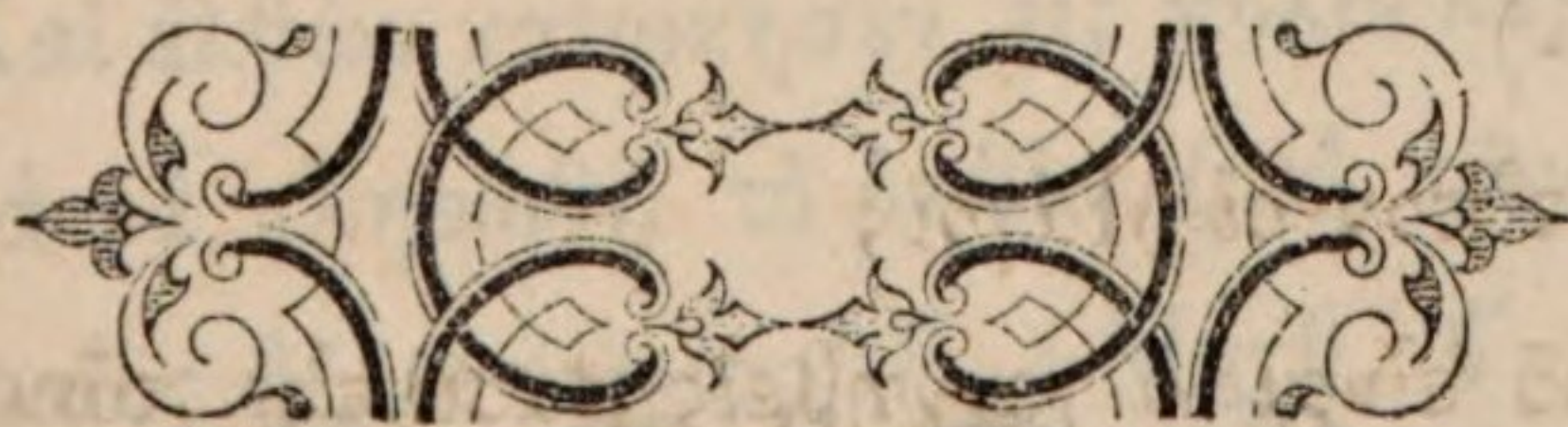
Ἀπ. Τότε ὁ Ἡρώδης καλέσας κρυφίως τοὺς Μάγους
ἐξηκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν καιρὸν τῆ φαινομένης ἀσέρος.
(Ματθ. θ'. 7.)

Ἐρ. Ποίαν προσταγὴν τοὺς ἔδωκεν ὁ Ἡρώδης;

Ἀπ. Καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεέμ εἶπε πορευ-
θέντες ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου, ἄφου δὲ εὑ-
ρετε αὐτό, ἀπαγγεῖλαιτέ μοι, διὰ νὰ ἔλθω καὶ ἐγὼ νὰ
προσκυνήσω αὐτό. (Ματθ. θ'. 8.)

Ἐρ. Ἀφου οἱ Μάγοι εὑρον τὸ βρέφος, ὑπέστρεψαν νὰ
τὸ εἴπωσιν εἰς τὸν Ἡρώδη;

Ἀπ. Εἰδοποιηθέντες δὲ θεύθεν κατ' ὄναρ νὰ μὴ ἐπι-
στρέψωσι πρὸς τὸν Ἡρώδη, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρη-
σαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. (Ματθ. θ'. 12.)

Η ΦΥΓΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟΝ.

Ἐρ. Ἀφοῦ οἱ Μάγοι ἀνεχώρησαν, τίς ἐφάνη εἰς τὸν Ἰωσήφ κατ' ὄναρ;

Ἀπ. Ἀφοῦ δὲ οὗτοι ἀνεχώρησαν, ἰδοὺ Ἄγγελος Κυρίου φαίνεται εἰς τὸν Ἰωσήφ. (Ματθ. θ'. 13.)

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Ἄγγελος εἰς τὸν Ἰωσήφ;

Ἀπ. Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἔσθ' ἐκεῖ, ἕως νὰ σὲ εἴπω, διότι μέλλει ὁ Ἡρώδης νὰ ζητήσῃ τὸ παιδίον διὰ νὰ ἀπολέσῃ αὐτό. (Ματθ. θ'. 13.)

Ἐρ. Ὅταν ὁ Ἰωσήφ ἐσηκώθῃ, τί ἔκαμε;

Ἀπ. Ἐκεῖνος δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ διὰ νυκτός, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον. (Ματθ. θ'. 14.)

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΩΝ ΒΡΕΦΩΝ ἢ Η ΒΡΕΦΟΚΤΟΝΙΑ.

Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ κακὸς βασιλεὺς Ἡρώδης εἰς ὅλα τὰ βρέφη τῆς Βηθλεέμ;

Ἀπ. Τότε ὁ Ἡρώδης ἰδὼν, ὅτι ἐνεπαίχθη ἐπὶ τῶν Μάγων, ἐθυμώθη σφόδρα, καὶ ἀποστείλας ἐφόνευσεν ὅλα τὰ παιδία τὰ εἰς τὴν Βηθλεέμ καὶ εἰς πάντα τὰ ὄρια αὐτῆς ἀπὸ δύο ἐτῶν καὶ κατωτέρω κατὰ τὸν καιρὸν, τὸν ὁποῖον ἐξηκρίθωσεν παρὰ τῶν Μάγων. (Ματθ. β'. 16.)

Ἐρ. Ἀφοῦ ἀπέθανεν ὁ Ἡρώδης, τίς ἀράνη εἰς τὸν Ἰωσήφ εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Ἀπ. Ἀποθανόντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ. (Ματθ. β'. 19.)

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Ἄγγελος εἰς τὸν Ἰωσήφ;

Ἀπ. Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ὕπαγε εἰς τὴν γῆν Ἰσραὴλ, διότι ἀπέθανον οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. (Ματ. β'. 20.)

Ἐρ. Ἀφοῦ ὁ Ἰωσήφ ἀφῆκε τὴν Αἴγυπτον, ποῦ ἦλθε νὰ κατοικήσῃ;

Ἀπ. Καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ, διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τῶν προφητῶν, ὅτι Ναζωραῖος θέλει ὀνομασθῇ. (Ματθ. β'. 23.)

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΝΟΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ.

Ἐρ. Ὅταν ὁ Χριστὸς ᾗτον δώδεκα ἐτῶν, ποῦ τὸν ἔφερον οἱ γονεῖς του ;

Ἀπ. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἐτῶν δώδεκα, ἀνέβησαν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἐορτῆς. (Λουκ. β'. 42.)

Ἐρ. Ὅταν ἐτελείωσαν τὰς ἡμέρας, καὶ ὑπέστρεψον, τί ἔκαμε τὸ παιδίον Ἰησοῦς ;

Ἀπ. Τὸ παιδίον Ἰησοῦς ἔμεινεν ὀπίσω ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ δὲν ἐννόησεν ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. (Λου. β'. 43.)

Ἐρ. Ποῦ ἐνόμιζον οἱ γονεῖς του, ὅτι ᾗτον ;

Ἀπ. Νομίσαντες δὲ ὅτι αὐτὸς ᾗτον ἐν τῇ συνοδίᾳ, ἦλθον μιᾶς ἡμέρας δδόν, καὶ ἀνεζήτησαν αὐτὸν μεταξὺ τῶν συγγενῶν καὶ γνωρίμων αὐτῶν. (Λουκ. β'. 44.)

Ἐρ. Καὶ ἀφοῦ δὲν τὸν εὔρον, τί ἔκαμον ;

Ἀπ. Καὶ μὴ εὐρόντες αὐτόν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ζητοῦντες αὐτόν. (Λουκ. β'. 45.)

Ἐρ. Ποῦ τὸν εὔρον ;

Ἀπ. Καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας εὔρον αὐτόν ἐν τῷ ἱερῷ καθήμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, ἀκούοντα, καὶ ἐρωτῶντα αὐτούς. (Κουκ. β'. 46.)

Ἐρ. Ποίαν ἐντύπωσιν ἔκαμεν εἰς ὅσους τὸν εἶδον ;

Ἀπ. Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτόν διὰ τὴν σύνεσιν καὶ τὰς ἀποκρίσεις αὐτοῦ. (Λουκ. β'. 47.)

Ἐρ. Ὅταν τὸν εἶδεν ἡ μήτηρ του, τί εἶπε πρὸς αὐτόν ;

Ἀπ. Τέκνον διατί ἔπραξας εἰς ἡμᾶς οὕτως ; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου καὶ ἐγὼ καταλυπούμενοι σὲ ἐζητοῦμεν. (Λουκ. β'. 48.)

Ἐρ. Πῶς τοὺς ἀπεκρίθη ;

Ἀπ. Διατί μὲ ἐζητεῖτε, δὲν ἠξεύρετε, ὅτι πρέπει νὰ ἦμαι εἰς τὰ τοῦ πατρός μου (Λουκ. α'. 49.)

Ἐρ. Ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς μὲ τοὺς γονεῖς του ;

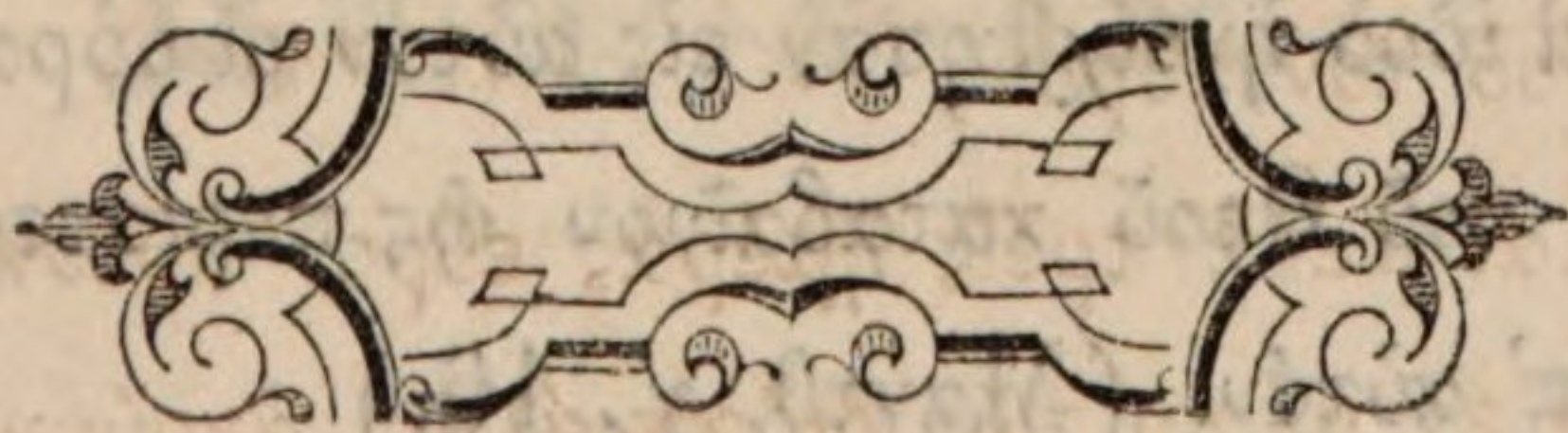
Ἀπ. Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ, καὶ ἦτον ὑποτασσόμενος εἰς αὐτούς. (Λουκ. β'. 51.)

Ἐρ. Τί ἔκαμεν ἡ μήτηρ του ;

Ἀπ. Ἐφύλαττε πάντας τοὺς λόγους τέττας ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς (Λουκ. β'. 51.)

Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς Χριστός ;

Ἀπ. Καὶ ὁ Ἰησοῦς προέκοπτεν εἰς σοφίαν, καὶ ἡλικίαν, καὶ χάριν, παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις. (Λουκ. β'. 52.)

ΤΟ ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Ἐρ. Ὅταν ὁ Κύριός μας ἦτο 30 ἐτῶν, τίς ἤρχισε νὰ βαπτίζῃ εἰς τὴν ἔρημον;

Ἀπ. Κατ' ἐκείνας δὲ τὰς ἡμέρας ἔρχεται ὁ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς κηρύττων εἰς τὴν ἔρημον τῆς Ἰουδαίας. (Ματθ. γ'. 1.)

Ἐρ. Τί ἔλεγεν ὁ Ἰωάννης;

Ἀπ. Μετανοεῖτε· διότι ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. (Ματθ. γ'. 2.)

Ἐρ. Τίς ἦλθεν εἰς τὸν Ἰωάννην διὰ νὰ βαπτισθῇ;

Ἀπ. Τότε ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην διὰ νὰ βαπτισθῇ ὑπ' αὐτοῦ. (Ματθ. γ'. 13.)

Ἐρ. Τί συνέβη εἰς τὸν Κύριον ἀφοῦ ἀνέβη ἀπὸ τοῦ ὕδατος;

Ἀπ. Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς, ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος, καὶ ἰδοὺ ἠνοιχθήσαν εἰς αὐτὸν οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδε τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον ὡς περιστερὰν καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν. (Μανθ. γ'. 16.)

Ἐρ. Ποία φωνὴ ἦλθεν εὐθὺς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ;

Ἄπ. Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα, « Οὗτος εἶναι ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὅποιον ἐξηρεστήθην. » (Ματθ. γ'. 17.)

Ἐρ. Ἀφοῦ ἐβαπτίσθη ὁ Ἰησοῦς, ποῦ ἐφέρθη ὑπὸ τοῦ Πνεύματος;

Ἄπ. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐφέρθη ὑπὸ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον, διὰ νὰ πειρασθῇ ὑπὸ τῆς διαβολῆς. (Ματ. δ'. 1.)

ΤΡΟΠΑΡΙΟΝ ἤχος α.

Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου Σου Κύριε, ἡ τῆς Τριάδος ἐφανερώθη προσκύνησις· τοῦ γὰρ Γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει Σοι, ἀγαπητόν Σε Υἱὸν ὀνομάζουσα καὶ τὸ Πνεῦμα ἐν εἵδει περιστερᾶς ἐβεβαίου τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές, ὁ ἐπιφανεὶς Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ τὸν κόσμον φωτίσας δόξα Σοι.

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Ἐρ. Πόσον καιρὸν ἐνήστευσεν ὁ Κύριός μας εἰς τὴν ἔρημον;

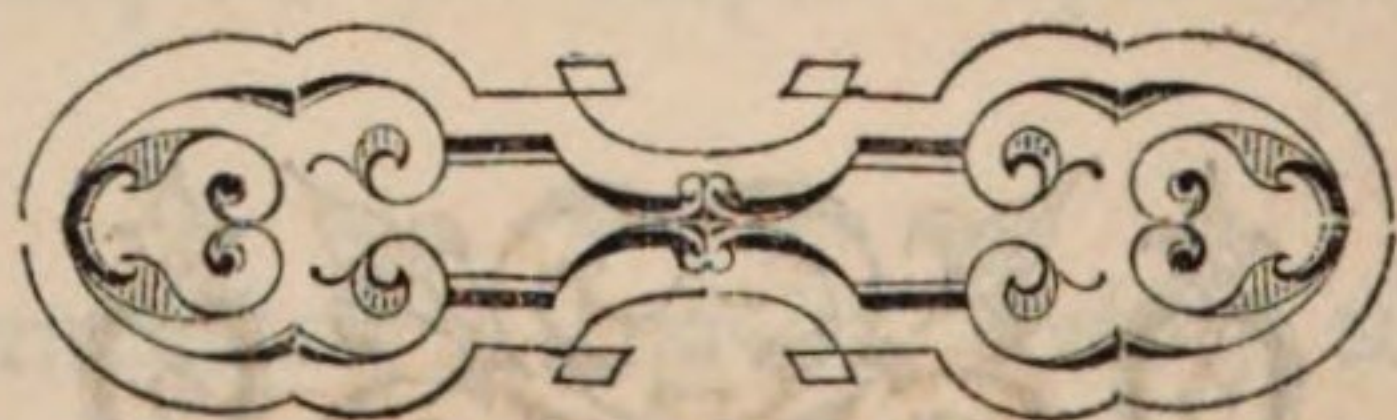
Ἀπ. Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπείνασεν. (Ματθ. δ'. 2.)

Ἐρ. Ὅταν ὁ διάβολος ἦλθεν εἰς αὐτόν, καὶ τὸν ἐπείραξε, διὰ νὰ ἁμαρτήσῃ, τί εἶπεν ὁ Κύριός μας εἰς αὐτόν;

Ἀπ. Ὑπαγε Σατανᾶ, διότι εἶναι γεγραμμένον, «Κύριον τὸν Θεόν σου θέλεις προσκυνήσῃ καὶ αὐτὸν μόνον θέλεις λατρεύσει.» (Ματθ. δ'. 10.)

Ἐρ. Τὸν ἄφρησε τότε ὁ διάβολος;

Ἀπ. Τότε ἀφίνει αὐτόν ὁ διάβολος, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον, καὶ ὑπηρέτουν αὐτόν. (Ματθ. δ'. 11.)

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΡΧΙΖΕΙ ΝΑ ΔΙΔΑΣΚΗ.

Ἐρ. Τί ἤρχισε νὰ κάμνη ὁ Κύριος κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν;

Ἀπ. Ἀπὸ τότε ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ κηρύττῃ, καὶ νὰ λέγῃ· Μετανοεῖτε, διότι ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. (Ματθ. δ'. 17.)

Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Κύριος Ἰησοῦς εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ περίχωρα τῆς Ἰουδαίας;

Ἀπ. Καὶ περιήρχετο ὁ Ἰησοῦς ὅλην τὴν Ἰουδαίαν, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ ἀσθένειαν μετὰ τοῦ λαοῦ. (Ματθ. δ'. 23.)

Ἐρ. Ἠκολέθει πολὺς λαὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν;

Ἀπ. Καὶ συνηθροίζοντο ὄχλοι πολλοὶ διὰ νὰ ἀκούωσι, καὶ νὰ θεραπεύωνται ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τὰς ἀσθενείας αὐτῶν. (Ματθ. δ'. 24—25.)

**ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΑΘΩΝ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΚΑΙ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ.**

Ἐρ. Πόσους Ἀποστόλους ἐξέλεξεν ὁ Κύριος;

Ἀπ. Καί, ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, ἔκραξε τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, καὶ ἐξέλεξεν ἐξ αὐτῶν δώδεκα, τοὺς ὁποίους καὶ ὠνόμασεν Ἀποστόλους.

Ἐρ. Πῶς ὀνομάζονται;

Ἀπ. Σίμων Πέτρος, Ἀνδρέας, Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Ματθαῖος καὶ Θωμᾶς, Ἰάκωβος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου, Ἰούδας ἀδελφὸς τοῦ Ἰακώβου, καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὅστις ἔγεινε προδότης.

Ἐρ. Ἀφοῦ ὁ Κύριός μας ἐξέλεξε τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους, τί ἔκαμε;

Ἀπ. Καὶ μετὰ ταῦτα διήρχετο πᾶσαν πόλιν καὶ κώμην κηρύττων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα ἦσαν μετ' αὐτοῦ (Λουκ. ἡ. 1.)

Ἐρ. Διατί ἐσταυρώθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

Ἀπ. Διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. (Ἰωάν. γ'. 15 — 18.)

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Κύριός μας εἰς τοὺς μαθητάς του, ἐνῶ διέτριβον εἰς τὴν Γαλιλαίαν;

Ἀπ. Καὶ ἐνῷ διέτριβον εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· Μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. (Ματθ. ιζ'. 22.)

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Κύριος, ὅτι θέλουσι κάμει εἰς αὐτόν, ἀφ' οὗ παραδοθῇ;

Ἀπ. Καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτόν, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστηθῇ. (Ματθ. ιζ'. 23.)

Ἐρ. Εἰς ποίαν ἑορτὴν τῶν Ἰουδαίων ἔπρεπεν ὁ Κύριος νὰ παραδοθῇ, καὶ νὰ θανατωθῇ;

Ἀπ. Καί, ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ·

Ἐξεύρετε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας γίνεται τὸ Πάσχα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται διὰ νὰ σταυρωθῇ. (Ματθ. κς'. 1 — 2.)

Ἐρ. Τίνες ἐζήτουν νὰ φονεύσωσι τὸν Κύριον;

Ἀπ. Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς νὰ θανατώσωσιν αὐτόν· διότι ἐφοβοῦντο τὸν λαόν. (Λουκ. κβ'. 2.)

Ἐρ. Τίς ἐμβῆκεν εἰς τὴν καρδίαν Ἰούδα τῆ Ἰσκαριώτη;

Ἀπ. Εἰσῆλθε δὲ ὁ Σατανᾶς εἰς τὸν Ἰούδαν, τὸν ἐπονομαζόμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα. (Λουκ. κβ'. 3.)

Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Ἰούδας, ὅταν ὁ Σατανᾶς εἰσῆλθεν εἰς τὴν καρδίαν του;

Ἀπ. Καὶ ὑπῆγε καὶ συνελάλησε μετὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν στρατηγῶν τὸ πῶς νὰ παραδώσῃ αὐτόν εἰς αὐτούς.

Καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνεφώνησαν νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀργύριον. (Λουκ. κβ'. 4—5.)

Ἐρ. Ὑπесχέθη ὁ Ἰούδας νὰ παραδώσῃ εἰς αὐτοὺς τὸν Κύριον ;

Ἀπ. Καὶ ἔδωκεν ὑπόσχεσιν· καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτοὺς χωρὶς θύρουδον. (Λουκ. κβ'. 6.)

Ἐρ. Ἐφαγεν ὁ Κύριος τὸ Πάσχα μετὰ τοὺς μαθητάς τε ;

Ἀπ. Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἄζύμων, καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ θυσιάσωσι τὸ Πάσχα. Καὶ ὅτε ἦλθεν ἡ ὥρα, ἐκάθησεν εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι μετ' αὐτοῦ. (Λουκ. κβ'. 7. καὶ 14.)

Ἐρ. Μετὰ τὸ δεῖπνον τί ἔκαμεν ὁ Κύριός μας ;

Ἀπ. Καὶ ἐξελθὼν ὑπῆγε κατὰ τὴν συνήθειαν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτὸν καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. (Λουκ. κβ'. 39.)

Ἐρ. Τί ἔκαμεν ἐκεῖ ;

Ἀπ. Ἀφοῦ δὲ ἦλθεν εἰς τὸν τόπον, εἶπε πρὸς αὐτούς· Προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. Καὶ αὐτὸς ἐχωρίσθη ἀπ' αὐτῶν ὡς λίθου βολήν, καὶ γονατίσας προσηύχετο. (Λουκ. κβ'. 40—41.)

Ἐρ. Τίς ἐφάνη εἰς αὐτόν, ἐν ᾧ προσηύχετο ;

Ἀπ. Ἐφάνη δὲ εἰς αὐτόν ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. (Λουκ. κβ'. 43.)

Ἐρ. Ἦτον αὐτὸς εἰς μεγάλην θλίψιν νοός ;

Ἀπ. Καὶ ἐλθὼν εἰς ἀγωνίαν προσηύχετο θερμότερον.

Ἐγεινε δὲ ὁ ἰδρώς αὐτοῦ ὥς θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες εἰς τὴν γῆν. (Λουκ. κβ'. 44.)

Ἐρ. Ἐπιστρέψας εἰς τοὺς μαθητάς του τί τοὺς ἤϊρεν ἵνα κάμνωσιν ;

Ἀπ. Καὶ σηκωθείς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἦλθε πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, καὶ εὔρεν αὐτοὺς κοιμώμενους ἀπὸ τῆς λύπης. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί κοιμᾶσθε; σηκώθητε, καὶ προσεύχεσθε, διὰ ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. (Λουκ. κβ'. 45 — 46.)

Ἐρ. Τίς ἦλθεν, ἐνῶ ἀκόμη αὐτὸς ἐλάλει;

Ἀπ. Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἰς τῶν δώδεκα, ἤρχετο πρὸ αὐτῶν, καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἰησοῦν, διὰ ἵνα φιλήσῃ αὐτόν. (Λουκ. κβ'. 47.)

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Κύριος εἰς αὐτόν;

Ἀπ. Ἰούδα, μὲ φίλημα παραδίδεις τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; (Λουκ. κβ'. 48.)

Ἐρ. Τί ἔκαμε τὸ πλῆθος εἰς τὸν Κύριον;

Ἀπ. Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ κρατοῦντες τὸν Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτόν δέροντες. Καὶ περικαλύψαντες αὐτόν, ἐρράπιζον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἠρώτων αὐτόν, λέγοντες· Προφήτευσον, τίς εἶναι, ὅστις σὲ ἐκτύπησε; (Λουκ. κβ'. 63 — 64.)

Ἐρ. Ποῦ τὸν ἔφεραν;

Ἀπ. Τότε ἐσηκώθη ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ ἔφεραν αὐτόν πρὸς τὸν Πιλάτον. (Λουκ. κγ' 1)

Ἐρ. Τί ἐζήτουν αὐτοὶ οἱ ἄνομοι ἀπὸ τὸν Πιλάτον τὸν ἡγεμόνα;

Ἀπ. Ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐπέμενον μὲ φωνὰς μεγάλας, ζητοῦντες νὰ σταυρωθῇ καὶ αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων ὑπερίσχυσαν.

Καὶ ὁ Πιλάτος ἀπεφάσισε νὰ γείνη τὸ ζήτημα αὐτῶν. (Λουκ. κγ'. 23—24.)

Ἐρ. Ποῖον ἡγγάρευσαν νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρὸν τοῦ;

Ἀπ. Ἐνῷ δὲ ἐξήρχοντο, εὔρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνομαζόμενον Σίμωνα· τοῦτον ἡγγάρευσαν διὰ νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. (Ματθ. κζ'. 32.)

Ἐρ. Ὅταν ἦλθον εἰς Γολγοθᾶ, τί τοῦ ἔδωσαν νὰ πίνῃ;

Ἀπ. Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὅστις λέγεται Κρανίου τόπος. Ἐδωκαν εἰς αὐτὸν νὰ πίνῃ ὄξος μεμιγμένον μετὰ χολῆς καὶ γευθεὶς δὲν ἤθελε νὰ πίνῃ. (Ματθ. κζ'. 33—34.)

Ἐρ. Τὸν ἐσταύρωσαν εἰς Γολγοθᾶ;

Ἀπ. Ἀφοῦ δὲ ἐσταύρωσαν αὐτόν, διμερίσθησαν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον· διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου, « Διμερίσθησαν τὰ ἱμάτιά μου εἰς ἐαυτούς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον. » (Ματθ. κζ'. 35.)

Ἐρ. Τί ἔστησαν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ;

Ἀπ. Καὶ ἔθεσαν ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν

κατηγορίαν αὐτοῦ γεγραμμένην, « Οὗτος ἐστὶν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. » (Ματθ. κζ'. 37.)

Ἐρ. Τίνες ἐσταυρώθησαν μετ' αὐτοῦ;

Ἀπ. Τότε ἐσταυρώθησαν μετ' αὐτοῦ δύο λησταί, εἷς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἷς ἐξ ἀριστερῶν. (Ματθ. κζ'. 38.)

Ἐρ. Τί ἔκαμνον οἱ διαθαίνοντες;

Ἀπ. Οἱ δὲ διαθαίνοντες ἐβλασφήμουν αὐτόν, κινουν-
τες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. (Ματθ. κζ'. 39.)

Ἐρ. Τί σημεῖον ἐφάνη ἐφ' ὅλης τῆς γῆς;

Ἀπ. Ἀπὸ δὲ ἑκτῆς ὥρας σκότος ἔγεινεν ἐφ' ὅλην τὴν
γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης. (Ματθ. κζ'. 45.)

Ἐρ. Περὶ τὴν ἐννάτην ὥραν τί ἔκαμεν ὁ Κύριός μας;

Ἀπ. Περὶ δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς
μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, « Ἡ λ ί, Ἡ λ ί, λ α μ α σ α -
θ α χ θ α ν ί, » τοῦτέστι, « Θεέ μου, Θεέ μου, διατί μὲ ἐγ-
κατέλειπες; » (Ματθ. κζ'. 46.)

Ἐρ. Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἔκράξε πάλιν μὲ μεγάλην φωνὴν
τί συνέβη;

Ἀπ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, πάλιν κράξας μετὰ φωνῆς μεγά-
λης, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα. (Ματθ. κζ'. 50.)

Ἐρ. Τί συνέβη ὅταν ὁ Κύριός μας ἐξεψύχησε;

Ἀπ. Καὶ ἰδοὺ, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς
δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω, καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη, καὶ αἱ πέ-
τραι ἐσχίσθησαν. (Ματθ. κζ'. 51.)

Ἐρ. Τί ἄλλο παράδοξον συνέβη;

Ἀπ. Καὶ τὰ μνημεῖα ἠνοίχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἀνέστησαν. (Ματθ. κζ'. 52.)

Ἐρ. Τίς ἦλθε τὸ ἐσπέρας νὰ ζητήσῃ τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου μας;

Ἀπ. Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἐσπέρας, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τὸ ὄνομα Ἰωσήφ, ὅστις καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

Οὗτος ἐλθὼν πρὸς τὸν Πιλάτον, ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε δὲ Πιλάτος προσέταξε νὰ ἀποδοθῇ τὸ σῶμα. (Ματθ. κζ'. 57, 58.)

Ἐρ. Ἀφοῦ δὲ Ἰωσήφ ἔλαβε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, ποῦ τὸ ἔθεσεν;

Ἀπ. Καὶ ἔθεσεν αὐτὸ ἐν τῷ νέῳ αὐτοῦ μνημείῳ, τὸ ὁποῖον ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν εἰς τὴν θύραν τοῦ μνημείου ἀνεχώρησεν. (Ματθ. κζ'. 60.)

Ἐρ. Τί ἔκαμον οἱ ἀρχιερεῖς διὰ νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ, ὥς προεῖπεν;

Ἀπ. Οἱ δὲ ὑπῆγον καὶ ἠσφάλισαν τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον, καὶ ἐπιστήσαντες φύλακας. (Ματθ. κζ'. 66.)

Α Σ Μ Α

Η ΣΤΑΥΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

1.

Βλέπων τὸ ξύλον τὸ φρικτὸν,
Ὅπου ὑψώθη ὁ Ἀμνός,
Χάνομ' εἰς λύπην καὶ κλαυθμόν,
Καὶ στέκομαι ἐκστατικός.
Θνήσκει, θνήσκει, Χριστιανοί!
Τῶν ἀπάντων ἡ Ζωή.

2.

Οὐδ' αἷματος οἱ ποταμοί
Τῶν Ἰουδαίων θυσιῶν,
Οὐδ' ὅλ' οἱ ἐθνικοὶ βωμοί
Ἀρκοῦν εἰς πλήρη ἱλασμόν.
Θνήσκει, θνήσκει, Χριστιανοί!
Τῶν ἀπάντων ἡ Ζωή!

3.

Ἀλλ' ὅτ' ἐσφάχθη ὁ Χριστός
Ἐξιλεώσας τὸν Κριτὴν,
Μᾶς ἐκαθάρισ' ὁ Ἀμνός
Μὲ προσφορὰν τὴν σταυρικὴν.
Θνήσκει, θνήσκει, Χριστιανοί!
Τῶν ἀπάντων ἡ Ζωή!

4.

ὦ ! κύτταξε τὸν Ἰησοῦν,
Τὰς χεῖρας, πόδας, καὶ τὴν γῆν,
Λύπη καὶ ἀγάπη συναντοῦν
Εἰς τὴν ἀθάνατον σφαγὴν.
Θνήσκει, θνήσκει, Χριστιανοί !
Τῶν ἀπάντων ἡ ζωή.

5.

Ἀγαπητέ μοι, Λυτρωτά !
Ὡς τὸ ὄρος σὲ ἀκολουθῶ.
Εἰς σὲ προστρέχω θαρρῆτά,
Οὐτ' ἐμπορῶ ν' ἀφανισθῶ.
Ζήτω, ζήτω, Χριστιανοί
Τῶν ἀπάντων ἡ ζωή.

KONTAKION, ἦχος πλ. δ'.

Τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα δεῦτε πάντες ὑμνήσωμεν·
αὐτὸν γὰρ κατεῖδε Μαρία ἐπὶ τοῦ ξύλου, καὶ ἔλεγεν·
Εἰ καὶ Σταυρὸν ὑπομένεις, Σὺ ὑπάρχεις ὁ Υἱὸς καὶ
Θεός μου.

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ.

Ἐρ. Τί ἔγεινε τὴν τρίτην ἡμέραν;

Ἀπ. Καὶ ἰδοὺ ἔγεινε σεισμὸς μέγας· διότι ἄγγελος Κυρίου καταβάς ἐξ οὐρανοῦ, ἤλθε, καὶ ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. (Ματθ. κή. 2.)

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Ἀγγελος εἰς τὴν γυναῖκα, ἥτις ἤλθε νὰ ζητήσῃ τὸ σῶμα;

Ἀπ. Δὲν εἶναι ἐδῶ· διότι ἀνέστη, καθὼς εἶπεν· ἔλθετε ἴδετε τὸν τόπον, ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. (Ματθ. κή. 6.)

Ἐρ. Εἶδον πολλοὶ τὸν Κύριον, ἀρ' οὕτως ἀνέστη;

Ἀπ. Ἐπειτα ἐφάνη εἰς τὸν Ἰάκωβον, ἔπειτα εἰς πάντας τοὺς Ἀποστόλους. (1 Κορινθ. ιέ. 7.)

Ἐρ. Πῶς ἐδείχνετο εἰς αὐτούς;

Ἀπ. Εἰς τοὺς ὁποίους καὶ ἐφανερώσεν ἑαυτὸν ζῶντα, μετὰ τὸ πάθος αὐτοῦ διὰ πολλῶν τεκμηρίων, ἐμφανιζόμενος εἰς αὐτοὺς τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. (Πράξ. α. 3.)

Α Σ Μ Α .

1.

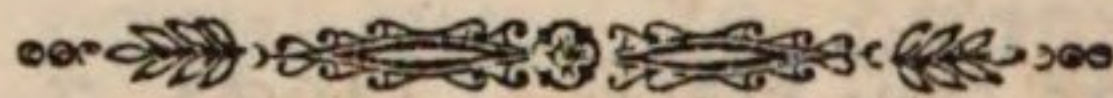
Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν,
Εὐφράνθητε οἱ οὐρανοί!
Κυκλώσατε λαοὶ Σιών,
Καὶ δότε δόξαν ἐν αὐτῇ.
Τὸ ἔργον του ἐτελειώθη,
Καὶ ἡ ψυχὴ μας διεσώθη.

2.

Ἵμνήσατ' ἅγιε χορέ!
Σαλπίσατε πρὸς τὸν Ἀμνόν.
Ἐκεῖ ᾽ς τὸν τάφον ἄφησε
Τὰς λύπας του καὶ τὰς ἡμῶν.
Τὸ ἔργον του ἐτελειώθη
Καὶ ἡ ψυχὴ μας διεσώθη.

3.

ὦ μυροφόροι σεῖς πισταί!
Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν!
Μὴ κλαίετε, μὴ κλαίετε,
Ἐνέκρωσε τὸν θάνατον.
Τὸ ἔργον του ἐτελειώθη,
Καὶ ἡ ψυχὴ μας διεσώθη.

ΤΡΟΠΑΡΙΟΝ, ἦχος πλ. α΄.

Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας
καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος.

Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ.

Ἐρ. Τί συνέβη εἰς τὸ τέλος τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν ;

Ἀπ. Καὶ ἄρ οὖ εἶπε ταῦτα, βλέπόντων αὐτῶν, ἀνε-
λήφθη, καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν
αὐτῶν. (Πράξ. α. 9.)

Ἐρ. Πότε θά ἔλθῃ πάλιν ὁ Κύριος ;

Ἀπ. Καὶ ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχέως· καὶ ὁ μισθός με εἶναι
μετ' ἐμοῦ, διὰ νὰ ἀποδώσω εἰς ἕκαστον, ὡς θέλει εἶσθαι
τὸ ἔργον αὐτοῦ. Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα, Ναί, ἔρχομαι
ταχέως Ἀμήν. Ναί, ἔρχου Κύριε Ἰησοῦ. (Ἀποκ. κβ'.
12. 23.)

Α Σ Μ Α.

Χαῖρε, ὦρα ποθητή!

Ἀναβαίν' ὁ Νικητής.

Εὐφράνθητε οἱ οὐρανοί,

Ἡ γησιῖα τοῦ πατρίς!

Τώρα ἄνω βασιλεύει,

Καὶ δι' ὅλους μεσιτεύει.

2.

Τῶν ψυχῶν μας ὁ Σωτὴρ

Ἀνελήφθη ὡς Θεός.

Πνεῦμα, Λόγος, καὶ Πατήρ,
Παντοκράτωρ ἰσχυρός.
Τώρα ἄνω βασιλεύει,
Καὶ δι' ὅλους μεσιτεύει.

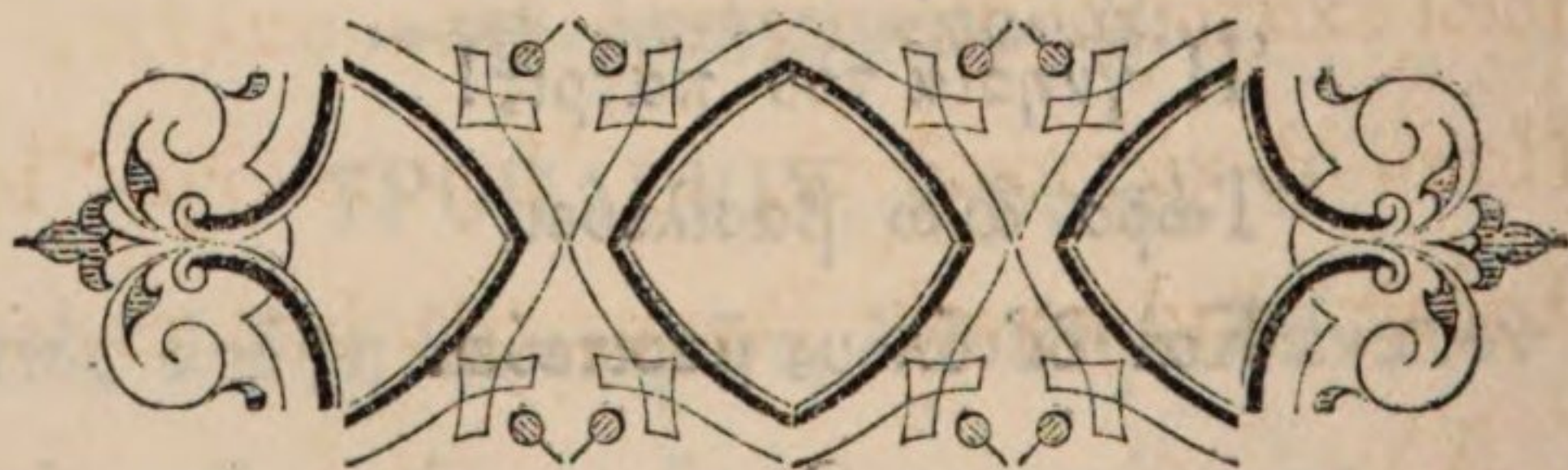
3.

Ὁ Καλός μας Ἰησοῦς,
Εἰς Θεοῦ τὰ δεξιά,
Δὲν ἀφίνει ὀρφανούς,
Οὔτε φίλους του πλανᾷ.
Εἰς τὰ ἄνω βασιλεύει,
Καὶ δι' ὅλους μεσιτεύει.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ, ἦχος δ'.

Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, χαροποιή-
σας τοὺς μαθητὰς τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος·
βεβαιωθέντων αὐτῶν διὰ τῆς εὐλογίας, ὅτι σὺ εἶ ὁ Υἱὸς
τοῦ Θεοῦ ὁ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ.

Ἐρ. Πότε ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι ὁμοῦ;

Ἀπ. Καὶ ὅτε ἦλθεν ἡ ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. (Πράξ. β'. 1.)

Ἐρ. Τί ἦλθεν ἐξαίφνης ἀπὸ τὸν οὐρανόν;

Ἀπ. Καὶ ἐξαίφνης ἔγεινεν ἤχος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὥς ἀνέμου βιαίως φερομένου, καὶ ἐγέμισεν ὅλον τὸν οἶκον ὅπου ἦσαν καθήμενοι. (Πράξ. β'. 2.)

Ἐρ. Τί ἐφάνησαν εἰς αὐτούς;

Ἀπ. Καὶ ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὥς πυρός, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ ἓνα ἕκαστον αὐτῶν. (Πράξ. β'. 3.)

Ἐρ. Καὶ μὲ τί ἐπλήσθησαν ὅλοι;

Ἀπ. Καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρχισαν νὰ λαλῶσι ξένας γλώσσας, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς νὰ λαλῶσιν. (Πράξ. β'. 4.)

Ἐρ. Ποῖοι ἐκατοικοῦσαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ;

Ἀπ. Ἦσαν δὲ κατοικοῦντες ἐν Ἱεροσαλήμ Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. (Πράξ. β'. 5.)

Ἐρ. Πόθεν ἔγεινε γνωστόν;

Ἀπ. Καθὼς ἔγεινεν ἡ φωνή.

Ἐρ. Τί ἔκαμε τὸ πλῆθος ;

Ἀπ. Συνῆλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεταράχθη· διότι εἷς ἕκαστος ἤκουον αὐτοὺς λαλοῦντας εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ διάλεκτον. (Πράξ. β'. 6.)

Ἐρ. Τί ἔλεγεν ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον ;

Ἀπ. Ἰδοὺ, πάντες οὗτοι οἱ λαλοῦντες ὁὖν εἶναι Γαλι-
λαῖοι ; (Πράξ. β'. 7.)

Ἐρ. Τί ἤκουσαν αὐτοί ;

Ἀπ. Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκρόμεν ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ ἡμῶν
διαλέκτῳ, ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν ; (Πράξ. β'. 8.)

Ἐρ. Τί ἔλεγον πάλιν ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον ;

Ἀπ.. Ἐθαύμαζον δὲ πάντες καὶ ἠπόρουν, ἄλλος πρὸς
ἄλλον λέγοντες, Τί σημαίνει τοῦτο ; (Πράξ. β'. 12.)

Ἐρ. Καὶ ἄλλοι τί ἔλεγον ;

Ἀπ. Ὅτι εἶναι μεσοὶ ἀπὸ γλυκὺν οἶνον. (Πράξ. β'. 13.)

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ, ἤχος πλ. δ'.

Εὐλογητὸς εἶ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πανσόφους τοὺς
ἄλιεις ἀναδείξας, καταπέμφας αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ
Ἅγιον, καὶ δι' αὐτῶν τὴν οἰκουμένην σαγηνεύσας· φι-
λάνθρωπε, δόξα Σοι.

ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΤΡΙΑΔΑ.

1.

Ἕγμνῶ Πατέρα τὸν Θεόν,
Τὸν ζῶντα κ' ἀληθῆ.
Μᾶς ἐξαπέστειλεν Υἱόν,
Ὡς θυμα νὰ σφαχθῇ.

2.

Ἀρμόζει δόξα ἡ αὐτῇ
᾿Σ τὸν ἀναρχον Υἱόν·
Νὰ λυτρωθοῦν οἱ ἄνθρωποι
Ἐπῆρε τὸν σταυρόν.

3.

Μὲ θείαν δόξαν τὴν αὐτὴν
Τὸ Πνεῦμα ἀνυμνῶ.
Μοῦ ἀναπλάττει τὴν ψυχὴν,
᾿Σ τὸν οὐρανὸν νὰ ζῶ.

4.

Τρισάγιέ μας Ποιητά!
Πνεῦμα, Υἱός, Πατήρ·
Χαῖρε ὦ Θεῖε Λυτρωτά,
Τοῦ κόσμου ὁ Σωτήρ!

Α Σ Μ Α.

ΤΟ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΤΡΙΑΔΑ ΤΡΟΠΑΡΙΟΝ.

1.

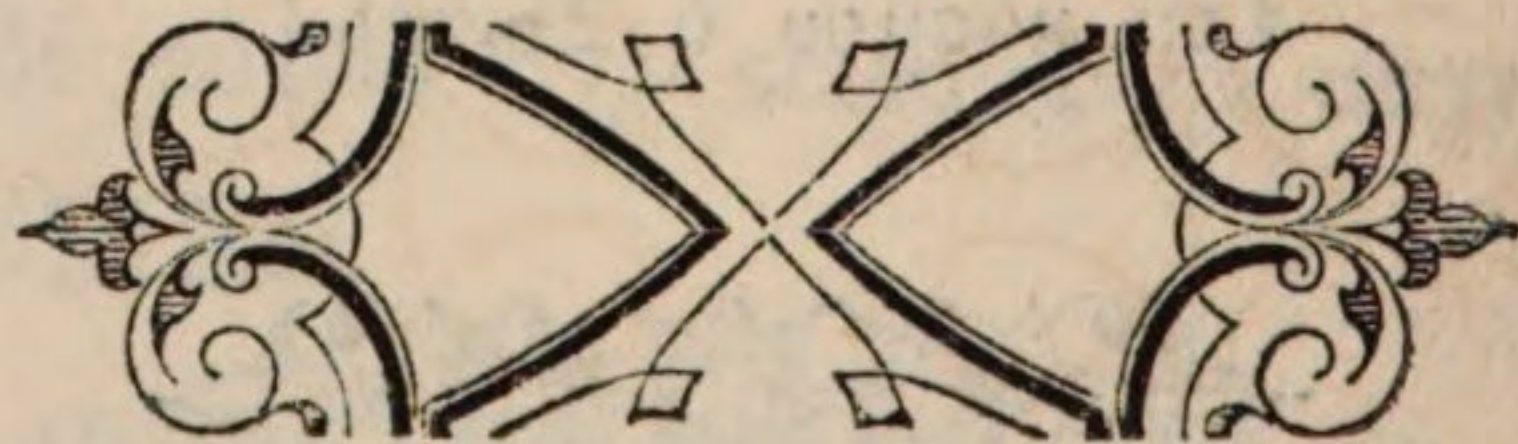
Ἡ ἐλπίς μου ὁ Πατήρ,
Κατοικῶν ἐν οὐρανῳ,
Εἰς κινδύνους ὁ Σωτήρ·
Διατί ν' ἀπελπισθῶ;

2.

Καταφυγή μου ὁ Υἱός,
Ἄν βροντᾷ Θεοῦ ὀργή.
Μὲ λυτρώνει ὁ σταυρός,
Οὐδ' ὁ ᾄδης κεραυνοῖ.

3.

Πνεῦμα Θεῖον! σκέπη μου!
Σὺ φωτίζεις, μόνον Σὺ.
Βόησον, ὦ γλῶσσά μου,
Τριάς Ἀγία, δόξα Σοι.

ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ ΚΑΙ ΥΜΝΟΙ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον θὸς ἡμῖν σήμερον· καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκεις ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

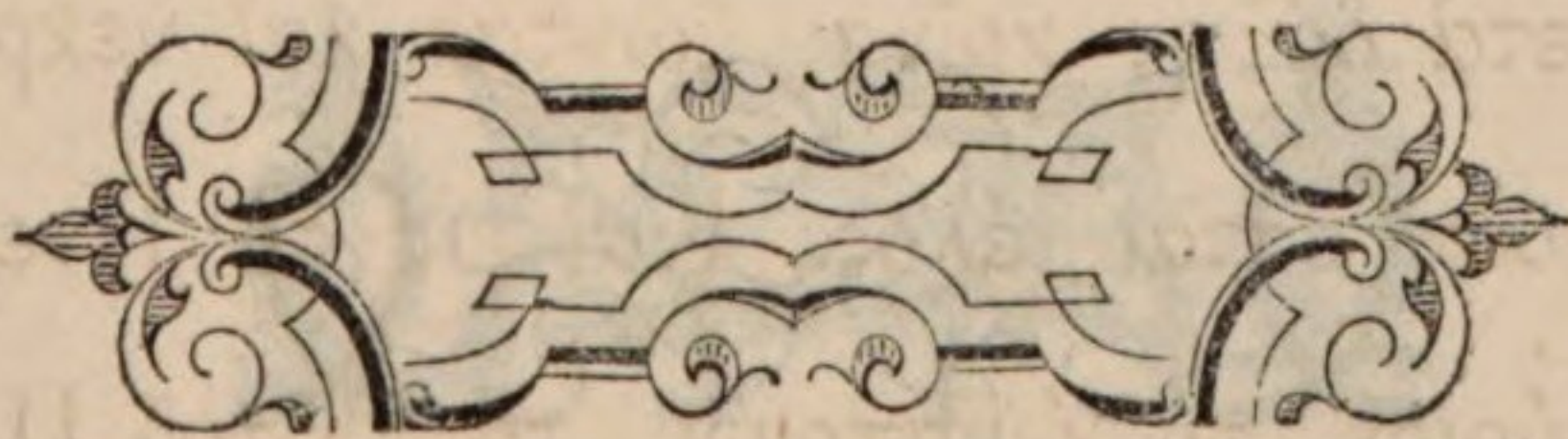
ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟΝ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ.

Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα παντοκράτορα, Ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, δρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων. Καὶ εἰς ἓνα Κύριον, Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων. Φῶς ἐκ Φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα, καὶ ταφέντα. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος. Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ Κύριον, τὸ Ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον, καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν Προφητῶν. Εἰς μίαν Ἁγίαν, Καθολικὴν, καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκ-

κλησίαν. Ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.
Προσδοκῶ Ἀνάστασιν νεκρῶν. Καὶ Ζωὴν τοῦ μέλλοντος
αἰῶνος. Ἀμήν.

Βασιλεῦ Οὐράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀλη-
θείας, ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν· ὁ θη-
σαυρὸς τῶν ἀγαθῶν, καὶ ζωῆς χορηγός, ἐλθέ, καὶ σκή-
νωσον ἐν ἡμῖν, καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος·
καὶ σῶσον, ἀγαθέ, τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ΨΑΛΜΟΣ ρά.

Ἀπὸ τὰ βάθ' ἐφώναξα πρὸς Σέ, ὦ Κύριέ μου!
Τὴν δέησιν καὶ τὴν φωνήν, ἣν λέγω ἄκουσέ μου
Τὰς ἀνομίας ἂν ἰδῇς, ἃς κάμνει ὁ λαός Σου,
Τὶς ἐμπορεῖ ἵνα σταθῇ, ὦ Κύριε, ἐμπρὸς Σου.
Εἰς Σὲ εἶναι συγχώρησις διὰ νὰ σὲ φοβῶνται,
Κι' ἀπὸ τὰς ἀνομίας των οὕτω νὰ συγχωρῶνται.
Ἐπρόσμεινα τὸν Κύριον, ἐπρόσμειν' ἡ ψυχὴ μου,
Καὶ πάντοτε ᾗς τὸν λόγον Του ἐλπίζω τὴν ζωὴν μου.
Ψυχὴ μου εἰς τὸν Κύριον προσμέν' ἀκόμη πλέον.
Παρὰ αὐτοὶ ποῦ καρτεροῦν αὐγῆς τὸ φῶς τὸ νέον.
Οἱ ἄνθρωποι εἰς τὸν Θεὸν μὲ πίστιν ἃς ἐλπίζουν,
ᾗς αὐτὸν ὅτ' εἶναι ἔλεος μέγαν ἃς νομίζουν.
Καὶ πάντ' αὐτὸς θὰ συγχωρῇ ὅλας τὰς ἀνομίας,
Καὶ θὰ λυτρώναι ὅλους μας ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας.

Υ Μ Ν Ο Σ.

Τὸν μέγαν μας Κύριον καὶ Θεόν,
Ποιητὴν τοῦ κόσμου καὶ οὐρανῶν,
Τὸν θερμὸν προστάτην τῶν εὐσεβῶν,
Πρόθυμον σωτῆρα ἁμαρτωλῶν,
Τὸν πολλὰ παθόντα ὑπὲρ ἡμῶν,
Καὶ ἀποθανόντα εἰς τὸν σταυρὸν
Ὅμοφύως ὅλοι ᾗς προσκυνήσωμεν.

Καὶ μὲ ὕμνους θείους τὸ θεῖον Ὄν
Τῶν ἀπηλπισμένων τὸν βοηθόν,
Τὴν παρηγορίαν τῶν ὀρφανῶν,
Καὶ τὴν θεραπείαν τῶν ἀσθενῶν,
Καὶ παντὸς τοῦ κόσμου τὸν ὁδηγόν,
Τὸν ἐξαναστάντα ἐκ τῶν νεκρῶν
Καὶ ἀναληφθέντα Θεὸν ὑμνήσωμεν.

Υ Μ Ν Ο Σ.

Παιδιά! τὴν προσευχήν μας,

Μὲ δλὴν τὴν ψυχὴν μας,

Ἄς κάμωμεν μαζῇ.

Ὅποιος Θεὸν φοβεῖται,—

Λατρεύει,—δὲν ἀρνεῖται

Εὐτυχισμένως ζῇ.

Αὐτὸν ἄς προσκυνῶμεν,

Καὶ ἄς παρακαλῶμεν

Νὰ γείνη βοηθός,

Εἰς τὰ μαθήματά μας,

Κ' εἰς τὰ κινήματά μας,

Ὡς Σώστης ἀληθῶς.

Μὲ τὴν θεοφοβίαν,

Μελέτην ἀγρυπνίαν,

Ὁ νέος προχωρεῖ,

Προκόπτει καὶ μανθάνει,

Εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ φθάνει

Δὲν πρέπει ν' ἀπορῇ.

Ἔτσι! παιδιά φρονεῖτε,

Καὶ φιλοτιμηθεῖτε

Ἐκαστον νὰ φανῇ

Πῶς τὴν εὐεργεσίαν,

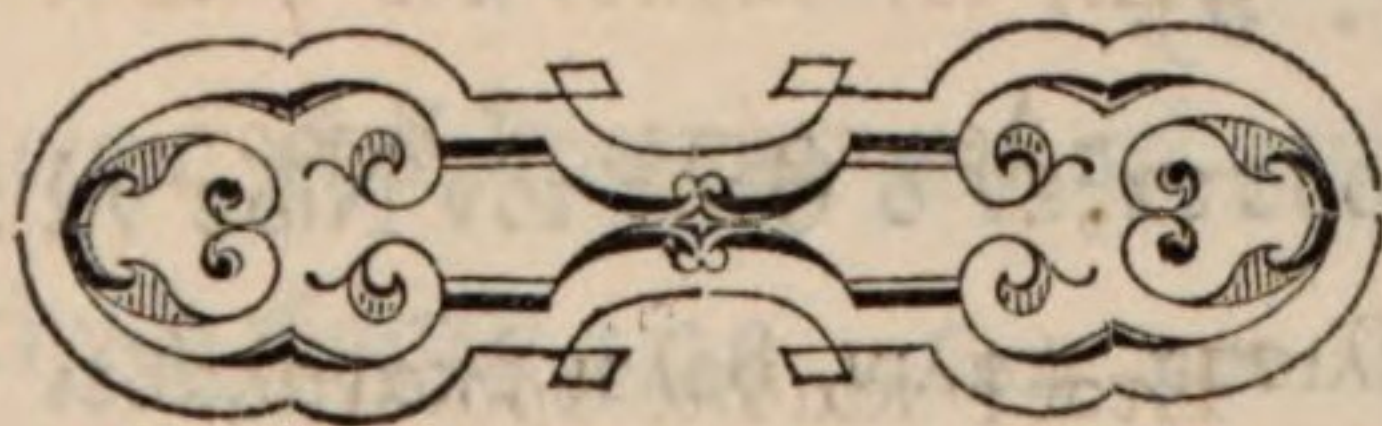
Καὶ τὴν διδασκαλίαν,

Τιμᾷ κ' εὐγνωμονεῖ.

ΟΙ ΚΑΡΠΟΙ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εἰς τὸ στάδιον τῶν φώτων μᾶς ἀνοίγεται ἄγών,
Τὸν Θεὸν ζητοῦμεν πρῶτον βοηθὸν καὶ ὁδηγόν,
Ἡ ταχύτης τῶν προόδων καθεμῶς μας θὰ δειχθῇ·
Κ' ἡ ἀξία δὲ τὸ ρόδον τῶν ἐπαίνων θὰ δεχθῇ.
Τῆς μαθήσεως ὁ δρόμος μακρὸς εἶναι καὶ τραχὺς
Εἰς λειμῶνας, ὄμως, φέρει ἀνθηροὺς καὶ εὐτυχεῖς.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΙΕΡΟΓΡΑΦΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ο ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΣ.

Ο ΝΩΕ ΕΜΒΑΙΝΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΙΒΩΤΟΝ.

(Μὲ εἰκονογραφίας)

Ἐρ. Τί παριστάνει αὕτη ἡ εἰκών;

Ἀπ. Τὴν Κιβωτὸν τοῦ Νῶε.

Ἐρ. Τί ἦτον ἡ Κιβωτός;

Ἀπ. Μέγα πλοῖον.

Ἐρ. Τίς ἦτον ὁ Νῶε;

Ἀπ. Ὁ Νῶε ἦτον ἄνθρωπος δίκαιος, τέλειος μεταξὺ τῶν συγχρόνων αὐτοῦ· μετὰ τοῦ Θεοῦ περιεπάτησεν ὁ Νῶε. (Γεν. ς'. 9).

Ἐρ. Τί ἐπρόσταξεν ὁ Θεὸς τὸν Νῶε νὰ κάμῃ;

(Ἡ Διδασκάλισσα πάλιν θέλει ἐπαναλάβει τὰς προσταγὰς τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Νῶε ὡς μίαν ἱστορίαν.) (Γεν. ς'. 13—14)

Ἐρ. Ἐκαμεν ὁ Νῶε καθὼς τὸν ἐπρόσταξεν ὁ Θεός;

Ἀπ. Καὶ ἔκαμεν ὁ Νῶε κατὰ πάντα ὅσα προσέταξεν εἰς αὐτὸν ὁ Θεός· οὕτως ἔκαμε. (Γεν. ς'. 22)

Ἐρ. Ὅταν ἐτελείωσεν ἡ Κιβωτός, τί εἶπεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Νῶε;

(Ἡ Διδασκάλισσα πάλιν θέλει εἶπῃ εἰς τὰ παιδία μέρος τῆς ἱστορίας τοῦ Νῶε.)

Ἐρ. Τίς ἐμβῆκε μέ τὸν Νῶε εἰς τὴν Κιβωτόν.

Ἀπ. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Νῶε, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, εἰς τὴν Κιβωτόν, ἐξ αἰτίας τῶν ὑδάτων τοῦ κατακλυσμοῦ. (Γεν. ζ'. 7)

Ἐρ. Ὅταν ἡσφαλίσθησαν εἰς τὴν Κιβωτόν ὅλα, ὅσα ἐπρόσταξεν ὁ Θεὸς τὸν Νῶε, τί ἐπρόσταξε τότε ὁ Θεός ;

Ἀπ. Καὶ ἔκλεισεν ὁ Κύριος τὴν Κιβωτόν ἐπάνω αὐτοῦ. (Γεν. ζ'. 16.)

Ἐρ. Πόσον καιρὸν ἔθρεχεν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν,

Ἀπ. 40 ἡμέρας. (Γεν. ζ'. 17)

Ἐρ. Πόσον ὑπερεπλήθυνον τὰ ὕδατα ἐπάνω εἰς τὴν γῆν ;

Ἀπ. Καὶ τὰ ὕδατα ὑπερεκραταιοῦντο σφόδρα ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐσκεπάσθησαν πάντα τὰ ὑψηλότερα ὄρη τὰ ὑποκάτω εἰς ὅλον τὸν οὐρανόν. (Γεν. ζ'. 19.)

Ἐρ. Τί ἔγειναν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κτήνη, τὰ ὅποια δὲν ἦσαν εἰς τὴν Κιβωτόν ;

Ἀπ. Καὶ ἀπέθανε πᾶσα σὰρξ, κινουμένη ἐπὶ τῆς γῆς, τῶν πτηνῶν, καὶ τῶν κτηνῶν, καὶ τῶν ζώων, καὶ πάντων τῶν ἐρπετῶν τῶν ἐρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς ἄνθρωπος.

Καὶ ἐξηλείφθη πᾶν τὸ ὑπάρχον ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, ἕως ἐρπετοῦ, καὶ ἕως

πτηνοῦ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐξηλείφθησαν ἀπὸ τῆς γῆς· ἔμεινε δὲ μόνον ὁ Νῶε, καὶ ὅσα ἦσαν μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ Κιβωτῷ. (Γεν. ζ'. 21—23.)

Ἐρ. Ἐμεινεν ὁ Νῶε ὅλην του τὴν ζωὴν εἰς τὴν Κιβωτόν ;

Ἀπ. Καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Θεὸς τὸν Νῶε, καὶ πάντα τὰ ζῶα, καὶ πάντα τὰ κτήνη, τὰ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ Κιβωτῷ· καὶ διεβίβασεν ὁ Θεὸς ἄνεμον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τὰ ὕδατα ἐστάθησαν. (Γεν. η'. 1—4.)

Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Νῶε διὰ νὰ μάθῃ, ἂν ἔπαυαν τὰ ὕδατα ;

Ἀπ. Καὶ μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἤνοιξεν ὁ Νῶε τὴν θυρίδα τῆς Κιβωτοῦ, τὴν ὁποίαν εἶχε κάμει.

Καὶ ἀπέστειλε τὸν κόρακα, ὅστις ἐξελθὼν ὑπήγαινε, καὶ ἤρχετο, ἕωσού ἐξηράνθησαν τὰ ὕδατα ἀπὸ τῆς γῆς. (Γεν. η'. 6—7.)

Ἐρ. Ἐστειλεν ὁ Νῶε μετὰ ταῦτα ἄλλο πτηνόν, τὸ ὁποῖον ὑπέστρεψε ;

Ἀπ. Μάλιστα τὴν περιστερὰν, ἥτις μὴ εὐρίσκουσα ἀνάπαυσιν τῶν ποδῶν αὐτῆς ὑπέστρεψε πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν Κιβωτόν, διότι τὰ ὕδατα ἦσαν ἐπὶ τοῦ προσώπου πάσης τῆς γῆς. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἐπίασεν αὐτήν, καὶ εἰσήγαγεν αὐτήν πρὸς ἑαυτὸν εἰς τὴν Κιβωτόν. (Γεν. η'. 9)

Ἐρ. Μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας τί ἔκαμεν ὁ Νῶε ;

Ἀπ. Καὶ ἀνέμεινεν ἔτι ἄλλας ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ πάλιν ἀπέστειλε τὴν περιστερὰν ἐκ τῆς Κιβωτοῦ. (Γεν. η'. 10.)

Ἐρ. Μὲ τί ὑπέστρεψεν ἡ περιστερὰ ;

Ἀπ. Καὶ ὑπέστρεψε πρὸς αὐτὸν ἡ περιστερὰ πρὸς τὸ ἑσπέρας, καὶ ἰδοὺ, ἦτον ἐν τῷ στόματι αὐτῆς φύλλον ἐλαίας ἀπесπασμένον· καὶ ἐγνώρισεν ὁ Νῶε, ὅτι ἔπαυσαν τὰ ὕδατα ἀπὸ τῆς γῆς. (Γεν. ἡ. 11.)

Ἐρ. Ἐστείλε πάλιν ὁ Νῶε τὴν περιστερὰν ;

Ἀπ. Καὶ ἀνέμεινεν ἔτι ἄλλας ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ἀπέστειλε τὴν περιστερὰν, καὶ δὲν ὑπέστρεψε πλέον πρὸς αὐτόν. (Γεν. ἡ. 12.)

Ἐρ. Τί ἐγνώρισε τότε ὁ Νῶε ;

Ἀπ. Ὅτι ἐξέλιπον τὰ ὕδατα ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐσῆκωσεν ὁ Νῶε τὴν στέγην τῆς Κιβωτοῦ, καὶ εἶδε καὶ ἰδοὺ, ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. (Γεν. ἡ. 13)

Ἐρ. Ποίαν προσταγὴν ἔλαβε τότε ὁ Νῶε ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ;

Ἀπ. Νὰ ἐκβῇ ἀπὸ τὴν Κιβωτὸν μὲ τοὺς υἱοὺς τοῦ καὶ μὲ τὰς θυγατέρας τοῦ καὶ ὅλα, ὅσα ἦσαν εἰς αὐτήν. (Γεν. ἡ. 16.)

Ἐρ. Τί ἔκαμε τότε ὁ Νῶε ;

Ἀπ. Καὶ ὠκοδόμησεν ὁ Νῶε θυσιαστήριον εἰς τὸν Κύριον, καὶ ἔλαθεν ἀπὸ παντὸς κτήνους καθαρῶ, καὶ ἀπὸ παντὸς πτηνοῦ καθαρῶ, καὶ προσέφερεν ὀλοκαυτώματα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. (Γεν. ἡ. 20.)

Ἐρ. Ποίαν ὑπόσχεσιν ἔδωκε τότε ὁ Θεός ;

Ἀπ. Καὶ εἶπε Κύριος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, δὲν θέλω καταρασθῇ πλέον τὴν γῆν ἐξ αἰτίας τοῦ ἀνθρώπου· διότι

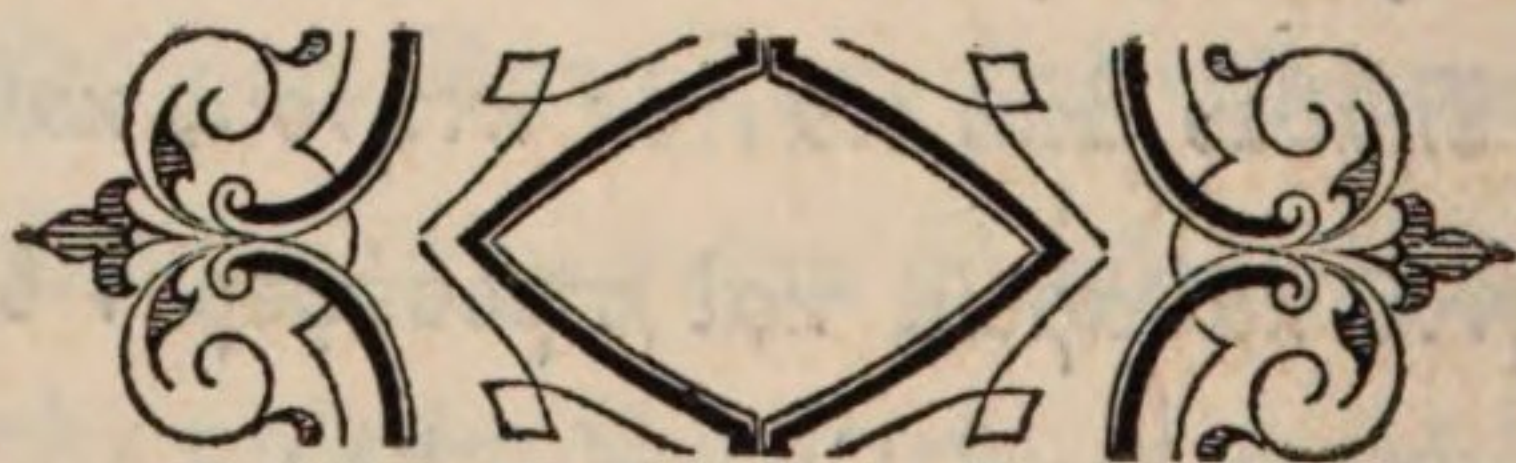
ὁ λογισμὸς τῆς καρδίας τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι κακὸς ἐκ νηπιότητος αὐτοῦ· οὐδὲ θέλω πατάξει πλέον πάντα τὰ ζῶντα, καθὼς ἔκαμον. Ἐν ὅσῳ μένει ἡ γῆ, σπορά, καὶ θερισμός, καὶ φύχος, καὶ καῦμα, καὶ θέρος, καὶ χειμῶν, καὶ ἡμέρα καὶ νύξ, δὲν θέλουσι παύσει. (Γεν. η'. 21—22)

Ἐρ. Ποίαν διαθήκην ἔκαμεν ὁ Θεὸς μετὰ τοῦτο;

Ἀπ. Καὶ στήνω τὴν διαθήκην μου πρὸς ἐσᾶς· καὶ δὲν θέλει πλέον ἐξολοθρευθῇ πᾶσα σὰρξ ἀπὸ τῶν ὑδάτων τοῦ κατακλυσμοῦ· οὐδὲ θέλει εἶσθαι πλέον κατακλυσμὸς διὰ νὰ φθείρῃ τὴν γῆν. (Γεν. θ'. 11)

Ἐρ. Ποῖον ἦτο τὸ σημεῖον αὐτῆς τῆς διαθήκης;

Ἀπ. Θέτω τὸ τόξον μου ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ θέλει εἶσθαι εἰς σημεῖον διαθήκης μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς· Καὶ τὸ τόξον θέλει εἶσθαι ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ θέλω βλέπει αὐτό, διὰ νὰ ἐνθυμῶμαι τὴν παντοτεινὴν διαθήκην τὴν μεταξὺ Θεοῦ καὶ παντὸς ἐμψύχου ζώου ἐκ πάσης σαρκός, ἥτις εἶναι ἐπὶ τῆς γῆς. (Γεν. 13 καὶ 16.)

Η ΚΤΙΣΙΣ ΤΗΣ ΒΑΒΕΛ
ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΥΣΙΣ ΤΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ.

Ἐρ. Ποίας γλώσσης ἦσαν οἱ ἄνθρωποι μετὰ τὸν κατα-
κλυσμόν;

Ἀπ. Δεῦτε ἅς κάμωμεν πλίνθους, καὶ ἅς ψήσωμεν αὐ-
τάς μετὰ τὸ πῦρ. Καὶ ἐχρησίμευσεν εἰς αὐτοὺς ἡ πλίνθος
ἀντὶ πέτρας, καὶ ἡ ἄσφαλτος ἐχρησίμευσεν εἰς αὐτοὺς
ἀντὶ πηλοῦ.

Ἐρ. Τί εἶπον, ὅτι ἤθελον κάμει ;

Ἀπ. Πύργον.

Ἐρ. Πόσον ὑψηλὸν εἶπον, ὅτι ἤθελον τὸν κάμει ;

Ἀπ. Νὰ φθάνη μέχρι οὐρανοῦ.

Ἐρ. Διατὶ ἤθελον νὰ τὸν κάμωσι, τόσον ὑψηλόν ;

Ἀπ. Καὶ εἶπον Ἐλθετε ἅς οἰκοδομήσωμεν εἰς ἑαυτοὺς
πόλιν, πύργον, τοῦ ὁποίου ἡ κορυφή νὰ φθάνη ἕως τοῦ
οὐρανοῦ· καὶ ἅς ἀποκτήσωμεν εἰς ἑαυτοὺς ὄνομα, μήπως
διασπαρῶμεν ἐπὶ τοῦ προσώπου πάσης τῆς γῆς.

Ἐρ. Τίς παρετήρησε τὴν πράξιν των ;

Ἀπ. Καὶ κατέβη ὁ Κύριος διὰ νὰ ἴδῃ τὴν πόλιν καὶ
τὸν Πύργον, τὸν ὁποῖον ὠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀν-
θρώπων.

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Κύριος;

Ἀπ. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος ἰδοὺ, οὗτος, εἶναι εἴ-

ὅλοι ἔχουν μίαν γλῶσσαν, καὶ ἤρχισαν νὰ κάμνωσι τοῦτο· καὶ τώρα δὲν θέλει ἐμποδισθῇ εἰς αὐτοὺς ὅλον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐσκόπευον νὰ κάμωσι.

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Κύριος, ὅτι ἤθελε κάμει;

Ἀπ. Δεῦτε, λοιπόν, ἅς καταβῶμεν, καὶ ἅς συγχύσωμεν ἐκεῖ τὴν γλῶσσαν αὐτῶν, διὰ νὰ μὴν ἐννοῇ ἕκαστος τὴν γλῶσσαν τοῦ πλησίον αὐτοῦ.

Ἐρ. Μὲ ποῖον ἐσυμβουλευθή;

Ἀπ. Μὲ τὸν Υἱὸν καὶ μὲ τὸ ἅγιον Πνεῦμα.

Ἐρ. Ποία ἦτον ἡ αἰτία τῆς συγχύσεως τῶν γλωσσῶν;

Ἀπ. Ἐπειδὴ ἔκαμον τὸν πύργον.

Ἐρ. Πῶς ὠνομάσθη τὸ ὄνομα τοῦ πύργου;

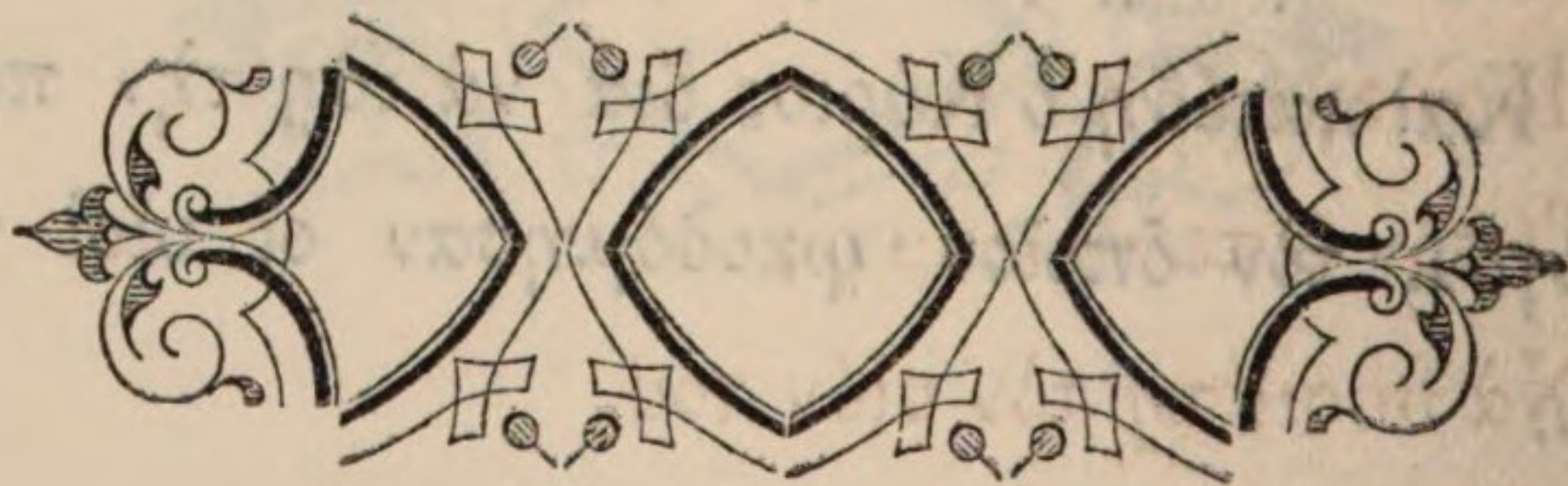
Ἀπ. Βαβέλ.

Ἐρ. Διατί ὠνομάσθη Βαβέλ;

Ἀπ. Διότι ἐκεῖ ἐσύγχυσεν ὁ Θεὸς τὰς γλώσσας αὐτῶν.

Ἐρ. Ἐμειναν μετὰ τοῦτο τὸ συμβᾶν εἰς τὸν ἴδιον τόπον;

Ἀπ. Ὁχι ὁ Κύριος διεσκόρπισεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΙΣΑΑΚ.

Κεφ. κδ'.

Ἐρ. Τίς εἶναι ὁ γέρων, τὸν ὁποῖον βλέπετε εἰς ταύτην τὴν εἰκόνα;

Ἀπ. Ὁ Ἀβραάμ.

Ερ. Τί θέλει νὰ κάμῃ.

Ἀπ. Νὰ προσφέρῃ τὸν υἱόν του ὡς δλοκαύτωμα.

Ἐρ. Πῶς ὀνομάζεται ὁ υἱὸς τοῦ Ἀβραάμ;

Ἀπ. Ἰσαάκ;

Ἐρ. Τίς ἐπρόσταξε τὸν Ἀβραάμ νὰ προσφέρῃ τὸν υἱόν του;

Ἀπ. Ὁ Θεός.

Ἐρ. Τί ἐπεθύμει ὁ Θεὸς νὰ κάμῃ;

Ἀπ. Νὰ δοκιμάσῃ τὸν Ἀβραάμ.

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Θεὸς εἰς αὐτόν;

Ἀπ. Ἀβραάμ.

Ἐρ. Πῶς ἀπεκρίθη;

Ἀπ. Ἰδοὺ ἐγώ.

Ἐρ. Τί τὸν εἶπε νὰ κάμῃ;

Ἀπ. Νὰ θυσιάσῃ τὸν υἱόν του.

Ἐρ. Ποῦ ἤθελε νὰ ὑπάγῃ μὲ τὸν υἱόν του.

Ἀπ. Εἰς τὸν τόπον Μοριά.

Ἐρ. Τί ἔμελλε νᾶ τὸν κάμη ;

Ἀπ. Νᾶ τὸν θυσιάσῃ.

Ἐρ. Τί ἔκαμεν δ' Ἀβραάμ ;

Ἀπ. Σηκωθεὶς δὲ δ' Ἀβραάμ τὸ πρωῒ, ἐσαμάρωσε τὴν ὄνον του καὶ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ δύο ἐκ τῶν δούλων του καὶ Ἰσαάκ τὸν υἱόν του. (Γέν. κβ' 3.)

Ἐρ. Ποίαν ἐτοιμασίαν ἔκαμε.

Ἀπ. Τὴν δλοκαύτωςιν.

Ἐρ. Ποῦ ὑπῆγεν ;

Ἀπ. Εἰς τὸν τόπον Μοριά.

Ἐρ. Τί εἶδε τὴν τρίτην ἡμέραν ;

Ἀπ. Τὸν τόπον μακρόθεν.

Ἐρ. Τί εἶπεν δ' Ἀβραάμ εἰς τοὺς δούλους του ;

Ἀπ. Σεῖς μὲν καθήσατε αὐτοῦ μετὰ τῆς ὄνου, ἐγὼ δὲ καὶ τὸ παιδάριον θέλομεν ὑπάγει ἕως ἐκεῖ, καὶ ἀφοῦ προσκυνήσωμεν θέλομεν ἐπιστρέψει εἰς ἐσᾶς.

Ἐρ. Τί ἔκαμεν δ' Ἀβραάμ τὰ ξύλα ;

Ἀπ. Καὶ λαβὼν δ' Ἀβραάμ τὰ ξύλα τῆς δλοκαυτώσεως ἐπέθεσεν ἐπὶ τὸν Ἰσαάκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

Ἐρ. Τί ἄλλο ἐπῆρε μαζύ του ;

Ἀπ. Τὸ πῦρ καὶ τὴν μάχαιραν.

Ἐρ. Ἐνῷ ὑπήγαινον ὁμοῦ, τί εἶπεν δ' Ἰσαάκ ;

Ἀπ. Πάτερ μου. Ἴδού τὸ πῦρ καὶ τὰ ξύλα, ἀλλὰ ποῦ εἶναι τὸ πρόβατον διὰ τὴν δλοκαύτωςιν ;

Ἐρ. Πῶς τὸν ἀπεκρίθη δ πατήρ του ;

Ἀπ. Ὁ Θεὸς θέλει προβλέπει τέκνον μου.

Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Ἀβραάμ ὅταν ἦλθεν εἰς τὸν τόπον
οὗτον τὸν εἶπεν ὁ Θεός ;

Ἀπ. Ὁκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον.

Ἐρ. Τί ἔκαμε τὸν Ἰσαάκ ;

Ἀπ. Τὸν ἔδεσεν.

Ἐρ. Ἀφοῦ ἐδέσθη ὁ Ἰσαάκ, τί ἔκαμεν ὁ πατήρ του ;

Ἀπ. Ἐλαβε τὴν μάχαιραν διὰ νὰ σφάξῃ αὐτόν.

Ἐρ. Ἀφοῦ ὁ Ἀβραάμ ἔκαμεν ὅλα ταῦτα, τίς τὸν
ἔκραξεν ;

Ἀπ. Ὁ Ἀγγελος.

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Ἀβραάμ ;

Ἀπ. Ἰδοὺ ἐγώ.

Ἐρ. Τί τὸν εἶπεν ὁ Ἀγγελος ;

Ἀπ. Μὴ βάλῃς τὴν χεῖρά σου ἐπάνω εἰς τὸ παιδάριον
καὶ τίποτε μὴ κάμῃς εἰς αὐτό· διότι τώρα ἐγνώρισα ὅτι
φοβεῖσαι τὸν Θεόν, ἐπειδὴ δὲν ἐλυπήθης τὸν υἱόν σου τὸν
μονογενῆ δι' ἐμέ.

Ἐρ. Τί εἶδε τότε ὁ Ἀβραάμ ;

Ἀπ. Ἐν κριάριον.

Ἐρ. Ἐρ. Τί ἔκαμε τὸ κριάριον ;

Ἀπ. Τὸ ἐθυσίασεν ἀντὶ τοῦ υἱοῦ του.

ΤΟ ΕΝΥΠΝΙΟΝ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒ.

Γένεσις κεφ. κή.

Ἐρ. Τίς εἶναι ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὅστις κοιμᾶται ;

Ἀπ. Ὁ Ἰακώβ.

Ἐρ. Τίνος υἱὸς ἦτον ὁ Ἰακώβ ;

Ἀπ. Τοῦ Ἰσαάκ.

Ἐρ. Ποῦ ὑπάγει ;

Ἀπ. Ἀναχωρεῖ ἀπὸ Βηρσαβέε, καὶ ὑπάγει εἰς Χαρρᾶν.

Ἐρ. Ἀφοῦ ὁ ἥλιος ἔδυσε, τί ἔκαμε ;

Ἀπ. Ἀπεκοιμήθη.

Ἐρ. Τί συνέβη εἰς τὸν ὕπνον του ;

Ἀπ. Ὡνειρεύθη.

Ἐρ. Ποῖον ἦτο τὸ ὄνειρόν του ;

Ἀπ. Καὶ ἰδοὺ κλίμαξ ἐστηριγμένη εἰς τὴν γῆν, τῆς ὁποίας ἡ κορυφή ἔφθανεν ἕως οὐρανοῦ, καὶ ἰδοὺ οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον ἐπ' αὐτῆς.

Ἐρ. Τίς ἔστεκεν ἐπὶ τῆς κλίμακος ;

Ἀπ. Ὁ Κύριος.

Ἐρ. Τί τὸν εἶπεν ;

Ἀπ. Ἐγὼ εἶμαι Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ τοῦ πατρός σου, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαάκ, τὴν γῆν, ἐπὶ τῆς ὁποίας κοιμᾶσαι, εἰς σέ θέλω δώσει αὐτὴν καὶ εἰς τὸ σπέρμα σου.

Ἐρ. Πόσον μέγα τὸν εἶπεν ὁ Θεὸς ὅτι ἤθελεν εἶσθαι τὸ σπέρμα του;

Ἀπ. Καὶ τὸ σπέρμα σου θέλει εἶσθαι ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς, καὶ θέλεις ἐξαπλωθῇ πρὸς δύσιν, καὶ πρὸς ἀνατολήν, καὶ πρὸς βορρᾶν, καὶ πρὸς νότον.

Ἐρ. Τίνες θέλουσιν εὐλογηθῇ εἰς τὸ σπέρμα του;

Ἀπ. Ὅλα τὰ ἔθνη τῆς γῆς.

Ἐρ. Ποίαν ὑπόσχεσιν ἔδωσεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Ἰακώβ;

Ἀπ. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἶμαι μετὰ σοῦ, καὶ θέλω σὲ διαφυλάττει πανταχοῦ, ὅπου ἂν ὑπάγῃς, καὶ θέλω σὲ ἐπιναφέρει εἰς τὴν γῆν ταύτην· διότι δὲν θέλω σὲ ἐγκαταλείψαι, ἕως νὰ κάμω ἔλα ὅσα ἐλάλησα πρὸς σέ.

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Ἰακώβ ἀφοῦ ἐξύπνησε;

Ἀπ. Βέβαια ὁ Κύριος εἶναι εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἐγὼ δὲν τὸ ἤξευρα.

Ἐρ. Τί τοῦ ἐπροξένησεν αὐτὸ τὸ ὄνειρον;

Ἀπ. Φόβον.

Ἐρ. Τί εἶπεν;

Ἀπ. Πόσον φοβερὸς εἶναι ὁ τόπος οὗτος! δὲν (εἶναι) τοῦτο εἰμὴ οἶκος Θεοῦ, καὶ αὕτη ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ.

Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Ἰακώβ;

Ἀπ. Καὶ σηκωθείς ὁ Ἰακώβ τὸ πρωῒ, ἔλαβε τὸν λίθον τὸν ὁποῖον εἶχε θέσει προσκεφάλαιον αὐτοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν διὰ στήλην, καὶ ἔχυσεν ἔλαιον ἐπὶ τὴν κορυφὴν αὐτῆς.

Ἐρ. Πῶς ὠνόμασε τὸν τόπον ἐκεῖνον;

Ἀπ. Βαιθήλ.

Ἐρ. Τί ἔκαμε μετὰ τοῦτο ὁ Ἰακώβ;

Ἀπ. Ἐταξε τάξιμον.

Ἐρ. Ποῖον ἦτο τὸ τάξιμόν του;

Ἀπ. Ἄν ὁ Θεὸς εἶναι μετ' ἐμοῦ, καὶ μὲ διαφυλάξει ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγω, καὶ μοι δώσῃ ἄρτον νὰ φάγω, καὶ ἔνδυμα νὰ ἐνδυθῶ, καὶ ἐπιστρέψω ἐν εἰρήνῃ εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου, τότε ὁ Κύριος θέλει εἶσθαι Θεός μου.

Ἐρ. Τί εἶπε περὶ τοῦ λίθου;

Ἀπ. Καὶ ὁ λίθος οὗτος, τὸν ὁποῖον ἔστησα διὰ στήλην, θέλει εἶσθαι οἶκος Θεοῦ.

Ἐρ. Τί ὑπεσχέθη ὅτι θέλει προσφέρει εἰς τὸν Θεόν;

Ἀπ. Τὸ δέκατον ἀφ' ὅσα ἔχει.

Ὁ Θεὸς εὐλογεῖ τὸν Ἰακώβ, τὸν δίδει πλοῦτον καὶ πολλὰ τέκνα καὶ μετὰ πολλὰ ἔτη ἐφάνη πάλιν ὁ Θεὸς εἰς αὐτόν.

ΓΕΝΕΣΙΣ κεφ. κθ'.

Ἐρ. Ἐκαμεν ὁ Ἰακώβ κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ Θεοῦ;

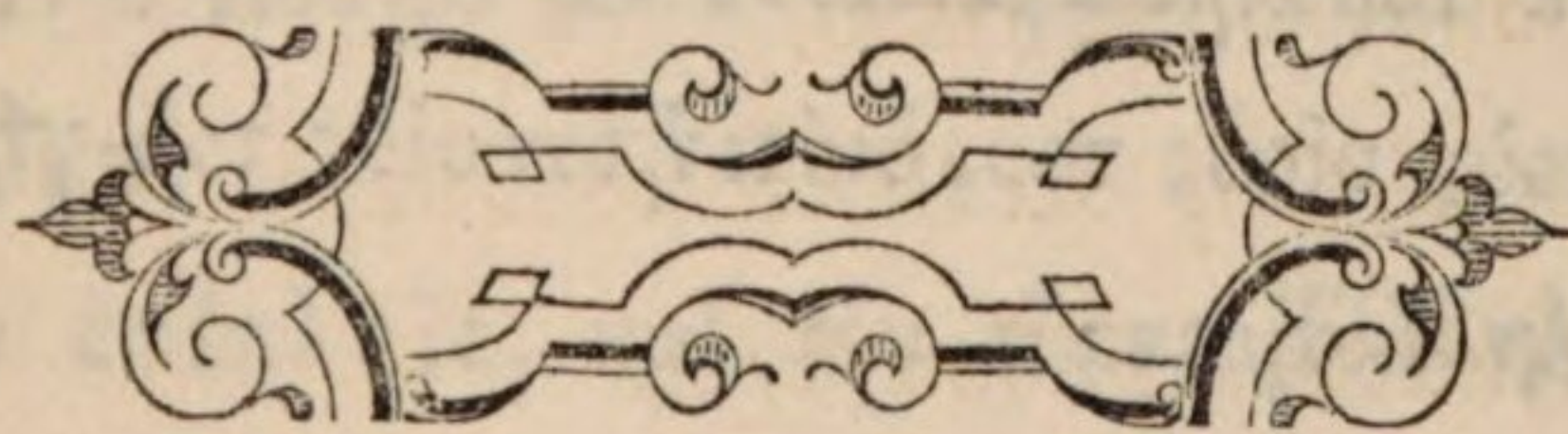
Ἀπ. Καὶ ὁ Ἰακώβ εἶπεν εἰς τὴν οἰκογένειάν του, ἃς σηκωθῶμεν, καὶ ἃς ὑπάγωμεν εἰς Βαιθήλ, καὶ ἐκεῖ θέλω κάμει θυσιαστήριον εἰς τὸν Θεόν, ὅστις μὲ ἀπεκρίθη εἰς τὴν ἡμέραν τῆς θλίψεώς μου, καὶ ὅστις ἦτο μαζὺ μου εἰς τὸν ὁρόμον, τὸν ὁποῖον ὑπήγαινα.

Ἐρ. Ὑπῆγεν ὁ Ἰακώβ εἰς τὸν τόπον, ὅπου τὸν ἔστει-
λεν ὁ Θεός;

Ἀπ. Οὕτω ὁ Ἰακώβ ἦλθεν εἰς Χαναάν, ἥτις εἶναι εἰς
Βαιθήλ, αὐτὸς καὶ ὅλος ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ.

Ἐρ. Τί τὸν εἶπε μετὰ ταῦτα ὁ Θεός;

Ἀπ. Καὶ εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ Θεὸς τὸ νομά σου εἶναι
Ἰακώβ, πλὴν δὲν θέλεις ὀνομάζεσθαι πλέον Ἰακώβ, ἀλ-
λὰ Ἰσραὴλ θέλει εἶσθαι τὸ ὄνομά σου, καὶ ἐκάλεσε τὸ
ὄνομα αὐτοῦ Ἰσραὴλ.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΙΩΣΗΦ.

ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἐρ. Τίνος υἱὸς ἦτον ὁ Ἰωσήφ;

Ἀπ. Τοῦ Ἰακώβ.

Ἐρ. Ποῖος ἀπὸ τοὺς υἱοὺς ἦτον;

Ἀπ. Ὁ μικρότερος.

Ἐρ. Διατί τὸν ἠγάπα ὁ πατήρ του περισσότερο ἀπὸ τοὺς λοιποὺς υἱοὺς του;

Ἀπ. Ὁ δὲ Ἰσραὴλ ἀγαποῦσε τὸν Ἰωσήφ περισσότερο παρ' ὅλους τοὺς υἱοὺς του, διότι ἦτον υἱὸς τοῦ γήρατός του.

Ἐρ. Τί τὸν ἔκαμεν;

Ἀπ. Καὶ ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ἓν ποικιλόχρουν ἔνδυμα.

Ἐρ. Τὸν ἠγάπων ὡσαύτως καὶ οἱ ἀδελφοί του;

Ἀπ. Βλέποντες δὲ οἱ ἀδελφοί του, ὅτι ὁ πατήρ των ἀγαποῦσεν αὐτὸν περισσότερο παρ' ὅλους τοὺς ἀδελφούς του, ἐμίσησαν αὐτὸν καὶ δὲν ἤμποροῦσαν νὰ τὸν ὁμιλῶσιν εἰρηνικῶς.

Ἐρ. Τί εἶδεν ὁ Ἰωσήφ;

Ἀπ. Καὶ ὁ Ἰωσήφ εἶδεν ἐνύπνιον εἰς τὸν ὕπνον του, καὶ διηγήθη αὐτὸ εἰς τοὺς ἀδελφούς του, καὶ ἐκεῖνοι ἐμίσησαν αὐτὸν μᾶλλον.

Ἐρ. Ἐμπορεῖτε νὰ μὲ εἴπητε τὸ ὄνειρον;

Ἀπ. Ἴδού ἡμεῖς ἐδέναμεν χειρόβουλα εἰς τὸ μέσον τῆς

πεδιδάδος, καὶ ἰδοὺ ἐστηκώθη τὸ ἰδικόν μου χειρύβολον
καὶ ἐστάθη ὄρθιον, καὶ ἰδοὺ τὰ ἰδικά σας χειρύβολα ἐστά-
θησαν τριγύρω, καὶ ἐπροσκύνησαν τὸ ἰδικόν μου χειρύ-
βολον.

Ἐρ. Ἀκούσαντες οἱ ἀδελφοί του τὸ ὄνειρον τί εἶπον;

Ἀπ. Θέλεις τῶντι βασιλεύσει ἐπάνω εἰς ἡμᾶς, ἢ
θέλεις τῶντι κυριεύσει ἡμᾶς.

Ἐρ. Τί ἄλλο ἐνύπνιον εἶδεν ὁ Ἰωσήφ;

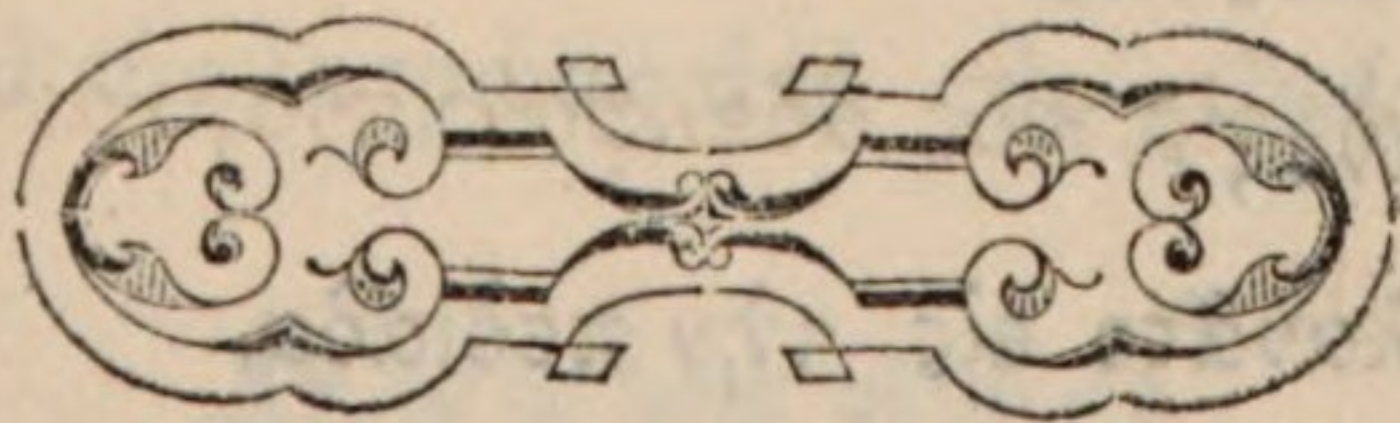
Ἀπ. Ἰδοὺ εἶδον εἰς τὸν ὕπνον μου ἄλλο ἐνύπνιον,
καὶ ἰδοὺ ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη, καὶ ἑνδεκα ἀστέρες μ' ἐ-
προσκύνησαν.

Ἐρ. Ὅταν ὁ Ἰωσήφ εἶπε τὸ ὄνειρον εἰς τὸν πατέρα
του τί τὸν εἶπε;

Ἀπ. Τὸν ἐπέπληξε, καὶ τὸν εἶπε, Τί ὀηλοῖ τὸ ἐνύ-
πνιον, τοῦτο τὸ ὁποῖον ὠνειρεύθης; θέλομεν τῶντι ἔλθει
ἐγὼ καὶ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου διὰ νὰ σὲ προ-
σκυνήσωμεν ἕως καὶ εἰς τὴν γῆν;

Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὅμως ὁ πατήρ του;

Ἀπ. Ἐφύλαττε τὸν λόγον.

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Κεφ. λζ'. 12.

Ὁ Ἰωσήφ ῥίπτεται εἰς τὸν λάκκον.

Ἐρ. Ποῦ ὑπῆγον οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ;

Ἀπ. Καὶ ὑπῆγον οἱ ἀδελφοὶ τοῦ νὰ βοσκήσωσι τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς των εἰς τὴν Συχέμ.

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Ἰσραὴλ εἰς τὸν Ἰωσήφ;

Ἀπ. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰσραὴλ εἰς τὸν Ἰωσήφ, Δὲν βόσκουν οἱ ἀδελφοί σου τὰ πρόβατα εἰς τὴν Συχέμ, ἔλα νὰ σὲ στείλω εἰς αὐτούς.

Ἐρ. Τί τὸν ἀπεκρίθη αὐτός;

Ἀπ. Ἴδοὺ ἐγώ.

Ἐρ. Ποῦ τὸν εἶπε ὁ Ἰσραὴλ νὰ ὑπάγῃ;

Ἀπ. Καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν, πῆγαινε, σὲ παρακαλῶ, νὰ ἴδῃς ἂν ᾔναι καλὰ οἱ ἀδελφοί σου καὶ τὰ πρόβατα, καὶ φέρεμε εἶδῃσιν. Οὕτω ἔστειλεν αὐτὸν ἀπὸ τὴν κοιλάδα τῆς Χεβρών, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Συχέμ.

Ἐρ. Τίς ἤρρε τὸν Ἰωσήφ;

Ἀπ. Ἄνθρωπός τις.

Ἐρ. Τι ἔκαμνε;

Ἀπ. Περιεπλανᾷτο εἰς τὴν πεδιάδα.

Ἐρ. Τί τὸν ἠρώτησεν ὁ ἄνθρωπος;

Ἀπ. Τί ζητεῖς.

Ἐρ. Τί τὸν εἶπεν ὁ Ἰωσήφ;

Ἀπ. Ζητῶ τοὺς ἀδελφούς μου, φανέρωσέ με, σὲ παρακαλῶ, ποῦ βόσκουν.

Ἐρ. Τί τὸν εἶπεν ὁ ἄνθρωπος;

Ἀπ. Ἀνεχώρησαν ἀπ' ἐδῶ, διότι τοὺς ἤκουσα νὰ λέγωσιν, Ἄς ὑπάγωμεν εἰς Δωθάν.

Ἐρ. Εὗρεν ὁ Ἰωσήφ τοὺς ἀδελφούς του, ὅπου τοῦ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος;

Ἀπ. Καὶ ὑπῆγεν ὁ Ἰωσήφ κατόπιν τῶν ἀδελφῶν του καὶ εὗρηκεν αὐτοὺς εἰς Δωθάν.

Ἐρ. Ὅταν αὐτοὶ τὸν εἶδον μακρόθεν, τί ἔκαμον;

Ἀπ. Ἐκαμον συνωμοσίαν ἐναντίον του νὰ τὸν φονεύσωσι.

Ἐρ. Τί εἶπον;

Ἀπ. Ἴδου ἔρχεται ὁ ἐνυπνιαστής.

Ἐρ. Τίς ἤκουσε τοῦτο;

Ἀπ. Ὁ Ρουθήμ.

Ἐρ. Τί ἔκαμεν αὐτός, καὶ τί εἶπεν;

Ἀπ. Καὶ ἀκούσας ὁ Ρουθήμ ἠλευθέρωσεν αὐτὸν ἀπὸ τὰς χεῖράς των, λέγων, Ἄς μὴ τὸν βλάψωμεν εἰς τὴν ζωὴν, ἀλλ' ἄς τὸν ρίψωμεν εἰς τοῦτον τὸν λάκκον.

Ἐρ. Διατί ἔδωκεν αὐτὴν τὴν συμβουλήν;

Ἀπ. Διὰ νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖράς των.

ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Ἀπὸ τοῦ ἐδαφ. 23.

Ὁ Ἰωσήφ πωλεῖται εἰς τοὺς Ἰσμηλίτας.

Ἐρ. Τί ἔκαμον οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ, ὅταν ἦλθεν εἰς αὐτούς;

Ἀπ. Ὅτε λοιπὸν ἦλθεν ὁ Ἰωσήφ εἰς τοὺς ἀδελφούς του, ἔκδυσαν τὸν Ἰωσήφ τὸ φόρεμά του, τὸ φόρεμα τὸ ποικιλόχρουν, τὸ ὁποῖον ἦτον ἐπάνω του.

Ἐρ. Ποῦ τὸν ἔρριψαν;

Ἀπ. Εἰς τὸν λάκκον.

Ἐρ. Ἀφοῦ ἐτελείωσαν τὸ ἐπιχείρημά των, τί ἔκαμον;

Ἀπ. Ἐκάθησαν νὰ φάγωσι ψωμίον.

Ἐρ. Ἐνῷ ἔτρωγον, τίνας εἶδον ἐρχομένους;

Ἀπ. Συνοδείαν Ἰσμηλιτῶν.

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Ἰούδας;

Ἀπ. Τίς ἢ ὠφέλεια, ἐὰν φονεύσωμεν τὸν ἀδελφόν μας, καὶ κρύψωμεν τὸ αἷμά του. Ἐλάτε νὰ πωλήσωμεν αὐτόν.

Ἐρ. Συγκατένευσαν εἰς τοῦτο;

Ἀπ. Καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ συγκατένευσαν.

Ἐρ. Τί ἔκαμον τέλος τὸν Ἰωσήφ;

Ἀπ. Τὸν ἔσυραν ἀπὸ τὸν λάκκον.

Ἐρ. Διὰ πόσα ἀργύρια τὸν ἐπώλησαν;

Ἀπ. Διὰ εἴκοσι.

Ἐρ. Ὅταν ὁ Ρουβὴν ὑπέστρεψε, καὶ δὲν εὔρε τὸν Ἰωσήφ, τί ἔκαμε;

Ἀπ. Ἐσχισε τὰ φορέματά του.

Ἐρ. Καὶ τί εἶπεν εἰς τοὺς ἀδελφούς του ;

Ἀπ. Τὸ παιδίον δὲν εὐρίσκεται, καὶ ἐγώ, ἐγώ, ποῦ νὰ ὑπάγω.

Ἐρ. Ὅταν ἔδειξαν τὸ φόρεμά του εἰς τὸν πατέρα των τί εἶπον ;

Ἀπ. Εὐρήκαμεν τοῦτο, γνώρισε τώρα, ἂν ἦναι τὸ φόρεμα τοῦ υἱοῦ σου ἢ ὄχι.

Ἐρ. Τί ἔκαμεν δ' Ἰσραὴλ ἰδὼν τὸ φόρεμα τοῦ υἱοῦ του ;

Ἀπ. Καὶ δ' Ἰακώβ ἐξέσχισε τὰ φορέματά του, καὶ ἔβαλε σάκκον εἰς τὴν ὁσφύν του, καὶ ἐπένθησε τὸν υἱόν του ἡμέρας πολλάς.

Ἐρ. Τί ἔκαμον οἱ υἱοὶ του καὶ αἱ θυγατέρες του ;

Ἀπ. Ἐσηκώθησαν νὰ τὸν παρηγορήσωσιν.

Ἐρ. Ἡδύνατο ἐκεῖνος νὰ παρηγορηθῇ ;

Ἀπ. Ὅχι, ἀλλ' εἶπεν, ὅτι μὲ τὸ πένθος θέλω καταβῆ πρὸς τὸν υἱόν μου εἰς τὸν τάφον.

Ἐρ. Τί ἀπέγεινεν δ' Ἰωσήφ.

Ἀπ. Οἱ δὲ Μαδιανῖται ἐπώλησαν αὐτὸν εἰς τὴν Αἴγυπτον, εἰς τὸν Πετεφρῆ, ὑπουργὸν τοῦ Φαραώ, ἄρχοντα τῶν σωματοφυλάκων.

ΜΑΘΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Γένεσις Κεφ. λθ'.

Ἐρ. Ποῦ ἐφέρθη δ' Ἰωσήφ ;

Ἀπ. Εἰς τὴν Αἴγυπτον.

Ἐρ. Τίς τὸν ἠγόρασεν ἀπὸ τοῦς Ἰσμαηλίτας ;

Ἀπ. Ὁ Πετερρῆς τοῦ Φαραὼ δ' ὑπουργὸς καὶ ἄρχων τῶν σωματοφυλάκων.

Ἐρ. Τίς ἦτο μὲ τὸν Ἰωσήφ ;

Απ. Ὁ Κύριος.

Ἐρ. Τί σημαίνει τὸ νὰ ᾔηται ὁ ἄνθρωπος εὐοδούμενος ;

Ἀπ. Καὶ ὁ Κύριος ἦτο μὲ τὸν Ἰωσήφ, καὶ ἦτον ἄνθρωπος εὐοδούμενος, καὶ εὗρίσκετο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου του τοῦ Αἰγυπτίου.

Ἐ. Τί παρατήρησεν ὁ αὐθέντης του ;

Ἀπ. Ὅτι ὁ Κύριος ἦτον μετ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι ὁ Κύριος εὐώδονεν εἰς τὰς χεῖράς του ὅλα ὅσα ἔκαμνε.

Ἐρ. Τί εὗρῆκεν ὁ Ἰωσήφ εἰς τὸν κύριόν του ;

Ἀπ. Χάριν.

Ἐρ. Τί τὸν κατέστησεν ;

Ἀπ. Ἐπιστάτην τῆς οἰκίας του.

Ἐρ. Τί ἔλαθεν ὁ αὐθέντης του διὰ χάριν αὐτοῦ ;

Ἀπ. Εὐλογίαν εἰς ὅλον τὸν οἶκόν του, καὶ εἰς ὅλα ὅσα εἶχεν.

ΜΑΘΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ

Κεφ. μα'. 1—8.

Ἐρ. Ποίας ἡλικίας ἦτον ὁ Ἰωσήφ ὅταν παρεστάθῃ
ἔμπροσθεν τοῦ Φαραώ;

Ἀπ. Τριάκοντα ἐτῶν.

Ἐρ. Τίς ἦτον ὁ Φαραώ;

Ἀπ. Βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου.

Ἐρ. Τί συνέβη ἀκολούθως;

Ἀπ. Ὁ Φαραὼ ὠνειρεύθη.

Ἐρ. Τί ὠνειρεύθη;

Ἀπ. Ἑπτὰ δαμάλια εὖμορφα καὶ παχέα ἀνέβαινον
ἀπὸ τὸν ποταμὸν καὶ ἔβοσκον εἰς τὸ λιβάδιον. Καὶ
ἰδοὺ ἄλλα ἑπτὰ δαμάλια ἀνέβαινον μετ' ἐκεῖνα ἀπὸ
τὸν ποταμὸν, ἄσχημα καὶ κατὰξηρα, καὶ ἐστέκοντο
πλησίον εἰς τὰ ἄλλα δαμάλια ἐπάνω εἰς τὸ χεῖλος
τοῦ ποταμοῦ.

Καὶ τὰ ἑπτὰ δαμάλια τὰ ἄσχημα καὶ κατὰξηρα κα-
τέφαγον τὰ ἑπτὰ δαμάλια τὰ εὖμορφα καὶ παχέα.

Ἐρ. Ἀφοῦ ἐξύπνησε, τί ἔκαμε;

Ἀπ. Τὸ πνεῦμά του ἦτο τεταραγμένον.

Ἐρ. Ἠμπόρεσε κάνεις τῶν μάγων νὰ τοῦ ἐξηγή-
σῃ τὸ ὄνειρον;

Ἀπ. Ὁχι.

Ἐρ. Τίς ὠμίλησε τότε;

Ἀπ. Ὁ ἀρχιοινοχόος.

Ἐρ. Καὶ τί εἶπεν;

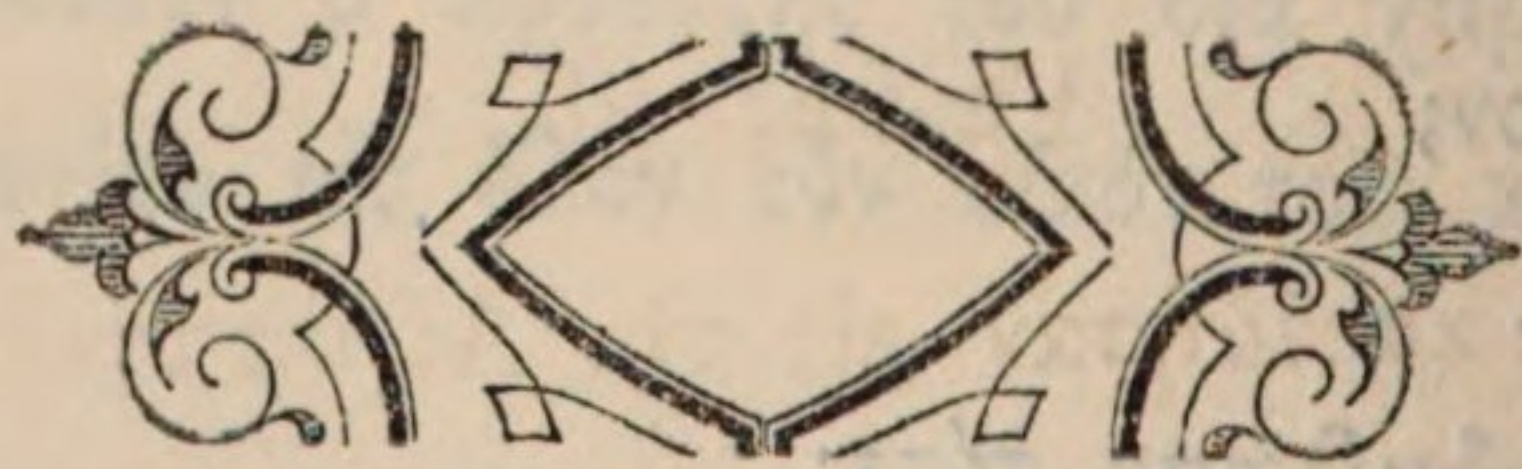
Ἀπ. Σήμερον ἐνθυμοῦμαι τὸ σφάλμα μου. Ὁ Φαραὼ εἶχεν ὀργισθῆ ἑναντίον εἰς τοὺς δούλους του, καὶ με ἔβαλεν εἰς φυλακὴν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχοντος τῶν σωματοφυλάκων, ἐμὲ καὶ τὸν ἀρχισιτοποιόν. Καὶ ὠνειρεύθημεν καθεὶς κατὰ τὴν ἐξήγησιν τοῦ ὄνείρου του. Καὶ ἦτον ἐκεῖ με ἡμᾶς νέος τις Ἑβραῖος, δοῦλος τοῦ ἀρχοντος τῶν σωματοφυλάκων, καὶ διηγήθημεν εἰς αὐτόν, καὶ ἡμεῖς ἐξήγησε τὰ ὄνειρά μας, εἰς καθένα κατὰ τὸ ὄνειρόν του ἔκαμε τὴν ἐξήγησιν εἰς ἡμᾶς, οὕτω καὶ συνέβη, ἐγὼ μὲν ἀπεκατεστάνην εἰς τὸ ὑπούργημά μου, ἐκεῖνος δὲ ἐκρεμάσθη.

Ἐρ. Τί ἔκαμε τότε ὁ Φαραώ;

Ἀπ. Ἐστειλε, καὶ ἔκραξε τὸν Ἰωσήφ μετὰ σπουδῆς ἀπὸ τὴν φυλακὴν, τὸν ἐξύρισαν, καὶ ἤλλαξαν τὰ φορέματά του, καὶ ἦλθεν εἰς τὸν Φαραώ.

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Ἰωσήφ εἰς τὸν Φαραώ;

Ἀπ. Δὲν ἀνήκει τοῦτο εἰς ἐμέ. Ὁ Θεὸς θέλει δώσει εἰς τὸν Φαραὼ ἀπόκρισιν εἰρήνης.

Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΙΩΣΗΦ.

Γένεσις μά. 19.

Ἐρ. Τί ἦτον τὸ ὄνειρον τοῦ Φαραώ; (17—24.)

Τί εἶπεν ὁ Ἰωσήφ εἰς τὸν Φαραώ, ὅταν ἤκουσε τὸ ὄνειρον; (25.)

Ἀπ. Καὶ ὁ Ἰωσήφ εἶπεν εἰς τὸν Φαραώ. Τὸ ὄνειρον τοῦ Φαραώ εἶναι ἓν, ὁ Θεὸς ἔδειξεν εἰς τὸν Φαραώ τί μέλλει νὰ κάμῃ.

Ἐρ. Πῶς ἐξήγησεν ὁ Ἰωσήφ τὸ ὄνειρον; (26—31.)

Διατί ἐδευτερώθη τὸ ὄνειρον; (32.)

Ἀπ. Περὶ δὲ τοῦ ὅτι ἐδευτερώθη τὸ ὄνειρον εἰς τὸν Φαραώ τοῦτο φανερώνει ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀπερασισμένον ἀπὸ τὸν Θεόν, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς ταχέως θέλει ἐκτελέσει αὐτό.

Ἐρ. Τί ἐσυμβούλευσεν ὁ Ἰωσήφ τὸν Φαραώ; (32—36.)

Τί εἶπεν ὁ Φαραώ, ὅταν ἤκουσε τὴν συμβουλὴν τοῦ Ἰωσήφ; (37—38.)

Τί εἶπεν εἰς τὸν Ἰωσήφ; (40—42.)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Γένεσις μδ'.

Ἐρ. Ποῖοι κατέβησαν εἰς τὴν Αἴγυπτον διὰ νὰ ἀγοράσωσι σῖτον;

Ἀπ. Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ.

Ἐφερον καὶ τὸν Βενιαμὴν μεταξὺ των; (4.)

Ἐγνώρισεν δ' Ἰωσήφ τοὺς ἀδελφούς του; (8.)

Τί ἐνθυμήθη δ' Ἰωσήφ; 9.

Πῶς ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν; (10—11.)

Πῶς ὠμίλησεν δ' Ἰωσήφ εἰς αὐτούς; (12.)

Τί εἶπον οἱ ἀδελφοί του; (13.)

Τί εἶπεν δ' Ἰωσήφ εἰς αὐτοὺς ὅτι πρέπει νὰ κάμωσι
διὰ νὰ ἀποδείξωσιν ὅτι δὲν εἶναι κατάσκοποι; (16—17.)

Τί εἶπε πρὸς αὐτοὺς τὴν τρίτην ἡμέραν; (18—20.)

Ὅταν δ' Ἰωσήφ εἶπε τοῦτο, τί εἶπον ὁ εἷς πρὸς τὸν
ἄλλον;

Τί εἶπεν ὁ Ρουβὴν; (22.)

Ἐκαταλάμβανεν δ' Ἰωσήφ τί ἔλεγον οἱ ἀδελφοί τε; (23.)

Ὅταν ἤκουσε τί εἶπον οἱ ἀδελφοί του, τί ἔκαμε; (24.)

Εἶπον εἰς τὸν Ἰακώβ τί τοὺς συνέβη; (29—34.)

Τί εὗρήκαν εἰς τοὺς σάκκους των;

Τί εἶπεν ὁ Ἰακώβ ὅταν ἤκουσε τὴν ἱστορίαν τῶν υἱῶν
του; (36—38.)

Κεφ. μγ'.

Ἐστειλεν δ' Ἰακώβ τὸν Βενιαμὴν μὲ τοὺς ἀδελφούς
του; (13—14.)

Τί εἶπεν δ' Ἰωσήφ ὅταν εἶδε τοὺς ἀδελφούς τε; (27, 28.)

Ὅταν εἶδε τὸν μικρότερόν του ἀδελφόν, τί εἶπεν; (29.)

Ποῦ ὑπῆγεν; (30—31.)

Πῶς τοὺς ἔβαλε νὰ καθήσωσιν εἰς τὴν τράπεζαν; (33.)

Ποίου μερίς ἦτο ἡ μεγαλειτέρα; (34.)

Ἡ ΑΡΓΥΡΑ ΚΟΥΠΑ ΤΟΥ ΙΩΣΗΦ ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ
ΕΙΣ ΤΟΥ ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΤΟ ΦΟΡΤΙΟΝ.

Γένεσις μδ'.

Ἀνάγνωσον ἀπὸ τὸν 1—5.

Ποίαν παραγγελίαν ἔδωκεν ὁ Ἰωσήφ εἰς τὸν ἐπιστά-
την του; (1—2.)

Ὅταν ἀνεχώρησαν οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ, τί εἶπεν εἰς
τὸν ἐπιστάτην του νὰ κάμῃ; — Ἀπ. Νὰ τοὺς προφθάσῃ.

Τί εἶπον οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ εἰς τὸν ἐπιστάτην; (7,8.)

Τί εἶπον αὐτοὶ νὰ γείνη εἰς ὁποίου σάκκου ἤθελεν
εὐρεθῇ ἡ ἀργυρᾶ κοῦπα; (9.)

Τί ἔκαμον τότε αὐτοί; (11.)

Ποῦ εὐρέθη ἡ ἀργυρᾶ κοῦπα;

Εἰς τοῦ Βενιαμὶν τὸ φορτίον.

Τί ἔγεινε τότε;

Τί παρεκάλεσεν ὁ Ἰούδας τὸν Ἰωσήφ; (33.)

Ο ΙΩΣΗΦ ΦΑΝΕΡΟΝΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟΥΣ
ΑΔΕΛΦΟΥΣ ΤΟΥ.

Γένεσις μέ.

Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Ἰωσήφ μετὰ τὴν ὁμιλίαν τοῦ Ἰούδα

Ἀπ. Ἐκλαυσε. (1—2.)

Ἐρ. Τί εἶπεν εἰς τοὺς ἀδελφούς του; (3.)

Τί εἶπεν δ' Ἰωσήφ εἰς τοὺς ἀδελφούς του διὰ νὰ τοὺς παρηγορήσῃ; (7—8.)

Ποίαν εἶδῃσιν ἔστειλεν δ' Ἰωσήφ εἰς τὸν πατέρα του;

Τί εἶπεν δ' Ἰσραήλ ὅταν ἤκουσε τί συνέβη εἰς τὴν Αἴγυπτον; (28.)

Ο ΙΑΚΩΒ ΕΡΧΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟΝ.

Γένεσις μέ.

Ἐρ. Τί ἔκαμεν δ' Ἰωσήφ ὅταν ἤκουσεν ὅτι ἔφθασεν ὁ πατήρ του εἰς τὴν γῆν Γεσέν;

Ἀπ. Ζεύξας δὲ δ' Ἰωσήφ τὴν ἄμαξάν αὐτοῦ, ἀνέβη εἰς συνάντησιν Ἰσραήλ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς Γεσέν· καὶ ἰδὼν αὐτόν, ἔπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσε πολλὴν ὥραν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ.

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ πατήρ του;

Ἀπ. Ἄς ἀποθάνω τώρα, ἀφ' οὗ εἶδον τὸ πρόσωπόν σου, διότι σὺ ἔτι ζῇς. (30.)

Ἐρ. Ὅταν δ' Ἰωσήφ ἔφερε τὸν πατέρα του εἰς τὸν Φαραὼ τί ἔκαμεν ὁ Ἰακώβ;

Ἀπ. Εὐλόγησε τὸν Φαραώ. (Γένεσις μζ'. 7.)

Ἐρ. Παρουσίασε καὶ ἄνδρα ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς του εἰς τὸν Φαραώ;

Ἀπ. Ὁ Ἰωσήφ παρουσίασε πάντες ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς τῶν

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΩΥΣΕΩΣ.

Ἔξοδος α.

Ἐρ. Ποίαν διαταγὴν ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου διὰ τὰ ἀρσενικὰ παιδία τῶν Ἰσραηλιτῶν;

Ἀπ. Πᾶν ἀρσενικόν, τὸ ὅποιον ἤθελε γεννηθῇ, νὰ ρίπτηται αὐτὸ εἰς τὸν ποταμόν. (σιχ. 22.)

Ἐρ. Πῶς ἐλέγετο ὁ βασιλεὺς; — Ἀπ. Φαραώ.

Ἐρ. Ποῖος ἐγέννησεν υἱὸν κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν;

Ἀπ. Ὑπῆγε δὲ ἄνθρωπός τις ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν τοῦ Λευΐ, καὶ ἐπῆρε διὰ γυναῖκα μίαν ἀπὸ τὰς θυγατέρας τοῦ Λευΐ. Καὶ ἡ γυνὴ συνέλαβε, καὶ ἐγέννησεν ἀρσενικόν. (Ἔξοδος β'. 1—2.)

Ἐρ. Τί ἔκαμεν ἡ μήτηρ του με αὐτό;

Ἀπ. Βλέπουσα δὲ αὐτὸ ὅτι ἦτον εὐμορφον, τὸ ἔκρυψε τρεῖς μῆνας. (Ἔξοδος β'. 24.)

Ἐρ. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠμποροῦσε νὰ τὸ κρύψῃ περισσότερο, τί ἔκαμεν;

Ἀπ. Ἐπῆρε δι' αὐτὸ κιβώτιον ἀπὸ σπάρτους, καὶ τὸ ἔχρισε με ἀσφαλτόπισσαν, καὶ ἔβαλε μέσα τὸ παιδίον, καὶ ἔθεσεν αὐτὸ εἰς τὸν βάλτον εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ. (Ἔξοδος β'. 3.)

Ἐρ. Τίς παρεμόνευεν μακρόθεν;

Ἀπ. Καὶ ἡ ἀδελφὴ του παρεμόνευε μακρόθεν διὰ νὰ ἴδῃ τὸ ἀποδησόμενον εἰς αὐτό.

Ἐρ. Ποία κατέβη με τὰς παιδίσκας της εἰς τὸν ποταμὸν διὰ νὰ λουσθῇ ;

Ἀπ. Ἡ θυγάτηρ τοῦ Φαραώ.

Ἐρ. Καὶ ὅταν εἶδε τὸ κιβώτιον, τί ἔκαμε ;

Ἀπ. Ἐστειλλε μίαν ἀπὸ τὰς θεραπαίνας της νὰ πάρῃ αὐτό. (Ἐξοδος θ'. 5.)

Ἐρ. Τί ἔγεινεν, ὅταν ᾔνοιξαν τὸ κιβώτιον ;

Ἀπ. Βλέπει τὸ παιδίον, καὶ ἰδοὺ, τὸ νήπιον ἔκλαιε.

Ἐρ. Καὶ τί εἶπεν ;

Ἀπ. Τὸ ἐλυπήθη, λέγουσα· Ἀπὸ τὰ παιδία τῶν Ἑβραίων εἶναι τοῦτο.

Ἐρ. Τί εἶπεν ἡ ἀδελφή του πρὸς τὴν θυγατέρα τοῦ Φαραώ ;

Ἀπ. Θέλεις νὰ ὑπάγω νὰ κράξω εἰς σὲ καμμίαν βυζάσραν ἀπὸ τὰς Ἑβραίας, διὰ νὰ βυζάσῃ τὸ παιδίον τοῦτο ;

Ἐρ. Πῶς ἀπεκρίθη ἡ θυγάτηρ τοῦ Φαραώ ;

Ἀπ. Ὑπαγε.

Ἐρ. Τί παραγγελίαν ἔδωκεν ἡ θυγάτηρ τοῦ Φαραώ πρὸς τὴν μητέρα τοῦ παιδίου ;

Ἀπ. Πάρε τὸ παιδίον τοῦτο, καὶ βύζασε αὐτό, καὶ ἐγὼ θέλω σὲ δώσει τὸν μισθόν σου.

Ἐρ. Ποίου υἱὸς ἔγεινεν ;

Ἀπ. Καὶ ἀφοῦ τὸ παιδίον ἐμεγάλωσεν, ἔφερεν αὐτό εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ Φαραώ, καὶ ἔγεινεν υἱὸς της.

Ἐρ. Πῶς τὸν ὠνόμασεν ;

Ἀπ. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Μωϋσῆν.

Η ΚΑΙΟΜΕΝΗ ΒΑΤΟΣ.

Ἐρ. Ὅταν ἐμεγάλωσεν ὁ Μωϋσῆς τί ἔκαμεν;

Ἀπ. Ἔβασκε τὰ πρόβατα τοῦ πενθεροῦ τοῦ Ἰοθόρ.
(Ἐξοδος γ'. 1.)

Ἐρ. Ποῦ ἔφερε τὰ ποίμνιά του;

Ἀπ. Καὶ ἔφερε τὰ πρόβατα εἰς τὸ ὀπισθεν μέρος τῆς ἐρήμου, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Θεοῦ, τὸ Χωρήδ.(γ'. 1.)

Ἐρ. Τίς ἐφάνη εἰς αὐτόν;

Ἀπ. Ὁ ἄγγελος τοῦ Κυρίου μέσα εἰς φλόγα πυρὸς ἀπὸ τὸ μέσον τινὸς βάτου. (γ'. 2.)

Ἐρ. Ὅταν ὁ Μωϋσῆς ἐκύτταξεν, τί εἶδεν;

Ἀπ. Καὶ ἰδοὺ ἡ βάτος ἐκαίετο ἀπὸ τὸ πῦρ, ἡ βάτος ὅμως δὲν κατεκαίετο. (2.)

Ἐρ. Καὶ τί εἶπεν ὁ Μωϋσῆς;

Ἀπ. Τώρα θέλω στρέψει, καὶ θέλω παρατηρήσει τὸ μέγα τοῦτο θέαμα, διατί ἡ βάτος δὲν κατακαίεται. (3.)

Ἐρ. Ὅταν ἔστρεψεν νὰ κυττάξῃ, τί ἔκαμεν ὁ Θεός;

Ἀπ. Τὸν ἐφώναξεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸ μέσον τῆς βάτου λέγων, Μωϋσῆ, Μωϋσῆ.

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Θεὸς εἰς αὐτόν νὰ κάμῃ;

Ἀπ. Μὴ πλησιάσῃς ἐδῶ· ἔχθαλε τὰ ὑποδήματά σου ἀπὸ τοὺς πόδας σου· διότι ὁ τόπος, εἰς τὸν ἐπιῖον στέκεσαι, εἶναι τόπος ἅγιος.

Ἐρ. Ποίου Θεὸς εἶπεν ὅτι ἦτον;

Ἀπ. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ πατρός σου, ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ.

Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Μωϋσῆς;

Ἀπ. Ἐκρυψε δὲ τὸ πρόσωπόν του ὁ Μωϋσῆς, διότι ἐφοβεῖτο νὰ βλέπῃ ἀντικρὺ εἰς τὸν Θεόν.

Ἐρ. Πότε ἐφάνη ὁ Θεὸς εἰς τὸν Ἀβραάμ;

Ἀπ. Μετὰ δὲ τὰ πράγματα ταῦτα ὁ Θεὸς ἐδοκίμασε τὸν Ἀβραάμ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἀβραάμ· ὁ δὲ εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγώ. (Γένεσις κβ'. 1.)

Ἐρ. Πότε εἰς τὸν Ἰσαάκ;

Ἀπ. Ἐφάνη δὲ εἰς αὐτόν ὁ Κύριος, καὶ εἶπε. Μὴ καταβῇς εἰς Αἴγυπτον, κατοίκησον ἐν τῇ γῇ, τὴν ὁποίαν θέλω σοὶ εἶπει. Παροίκει ἐν τῇ γῇ ταύτῃ καὶ ἐγὼ θέλω εἰσθαι μετὰ σοῦ, καὶ θέλω σὲ εὐλογῆσαι· διότι εἰς σὲ καὶ εἰς τὸ σπέρμα σου θέλω δώσει πάντας τοὺς τόπους τούτους, καὶ θέλω ἐκπληρώσει τὸν ὄρκον, τὸν ὁποῖον ὤμοσα πρὸς Ἀβραάμ τὸν πατέρα σου. Καὶ θέλω πληθύνει τὸ σπέρμα σου ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ θέλω δώσει εἰς τὸ σπέρμα σου πάντας τοὺς τόπους τούτους, καὶ θέλουσιν εὐλογηθῇ ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. (Γέν. κς'. 2, 3, 4.)

Ἐρ. Πότε εἰς τὸν Ἰακώβ;

Ἀπ. Καὶ ἰδού, ὁ Κύριος ἵστατο ἐπάνωθεν αὐτῆς, καὶ εἶπεν. Ἐγὼ εἶμαι Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ τοῦ πατρός σου, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαάκ, τὴν γῆν, ἐπὶ τῆς ὁποίας κοιμᾶσαι, εἰς σὲ θέλω δώσει αὐτὴν καὶ εἰς τὸ σπέρμα σου. Καὶ θέλει εἰσθαι τὸ σπέρμα σου ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς, καὶ θέλεις ἐξαπλωθῇ πρὸς δύσιν, καὶ πρὸς ἀνατολήν, καὶ πρὸς βορρᾶν, καὶ πρὸς νότον· καὶ θέλουσιν εὐλογηθῇ ἐν σοί, καὶ

ἐν τῷ σπέρματί σου, πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. (Γένεσις. κη'. 13. 14.)

ΟΙ ΦΛΟΓΕΡΟΙ ΟΦΕΙΣ.

Ἀριθμοὶ κα'. 5.

Ἐρ. Τί παρουσιάζει ἡ εἰκονογραφία αὕτη;

Ἀπ. Τοὺς φλογεροὺς ὄφεις.

Ἐρ. Ποῖος λαὸς εἶναι οὗτος, ὅστις κεῖται ἐδῶ;

Ἀπ. Οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραήλ.

Ἐρ. Ποῖοι ἦσαν οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραήλ;

Ἀπ. Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰακώβ.

Ἐρ. Ποῦ ἦσαν οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραήλ τότε;

Ἀπ. Εἰς τὴν Ἐρημον.

Ἐρ. Τί εἶχον πράξει;

Ἀπ. Εἶχον λαλήσει κατὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ κατὰ τῆ Μωϋσῆ, λέγοντες. «Διατί ἀνεβίβασας ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου διὰ ν' ἀποθάνωμεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; διότι ἄρτος δὲν εἶναι, καὶ ὕδωρ δὲν εἶναι· ἡ ψυχὴ ἡμῶν ἀηδίασε τὸν ἄρτον τοῦτον τὸν ἐλαφρόν.»

Ἐρ. Ποῖοι ἦσαν ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ααρών;

Ἀπ. Οἱ ὁδηγοὶ τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς διώρισε διὰ νὰ τοὺς ἐκβάλουν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ λαὸς εἰς τοὺς ὁδηγούστων;

Ἀπ. Διατί μᾶς ἐκβάλες ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον διὰ νὰ ἀποθάνωμεν εἰς τὴν ἔρημον.

Ἐρ. Πῶς τοὺς ἐτιμώρησεν ὁ Κύριος;

Ἄπ. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ Κύριος εἰς τὸν λαὸν τοὺς φλογεροὺς ὄφεις, καὶ ἐδάγκανον τὸν λαόν, καὶ πολλὸς λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἀπέθνησκε.

Ἐρ. Τί ἔκαμε τότε ὁ λαός;

Ἄπ. Ἦλθον πρὸς τὸν Μωϋσῆν.

Ἐρ. Καὶ τί εἶπον πρὸς αὐτόν;

Ἄπ. Ἠμαρτήσαμεν, διότι ἐλαλήσαμεν κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ σοῦ.

Ἐρ. Τί εἶπον εἰς τὸν Μωϋσῆν νὰ κάμῃ;

Ἄπ. Παρακάλεσον τὸν Κύριον νὰ σηκώσῃ τοὺς ὄφεις ἀπὸ ἡμᾶς.

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Κύριος εἰς τὸν Μωϋσῆν νὰ κάμῃ;

Ἄπ. Κάμε εἰς τὸν ἑαυτόν σου ὄφιν χαλκοῦν, καὶ βάλε αὐτὸν ἐπάνω εἰς ξύλον, καὶ πᾶς ὅστις ἐδαγκάσθῃ, ὅταν κυττάξῃ εἰς αὐτόν, θέλει ζῆσει.

Ἐρ. Ἐκαμεν ὁ Μωϋσῆς ὡς τὸν ἐπρόσταξεν ὁ Κύριος;

Ἄπ. Καὶ ἔκαμεν ὁ Μωϋσῆς ὄφιν χαλκοῦν, καὶ ἔβαλεν αὐτόν ἐπάνω εἰς ξύλον, καὶ ἐὰν ὅστις ἐδάγκανέ τινα, οὗτος ἐζοῦσεν ὅταν ἐκύτταζε τὸν χάλκινον ὄφιν.

Ἐρ. Ποῖος παραβάλλει τὸν ἑαυτόν τε μὲ τοῦτον τὸν ὄφιν;

Ἄπ. Ὁ Χριστός. «Καὶ καθὼς ὁ Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτω πρέπει νὰ ὑψωθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.»

Ἐρ. Ἀπὸ ποῖον ὄφιν ἐδαγκάσθῃ ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος;

Ἀπ. Ἀπὸ τὸν ἀρχαῖον ὄφιν.

Ἐρ. Ποῦ μαρθάνομεν περὶ τοῦ ἀρχαίου ὄφεως ;

Ἀπ. Εἰς τὴν Γένεσιν γ'.

Ἐρ. Τί ἀποτέλεσμα ἔφερεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὸ δάγκασμα τοῦ ἀρχαίου ὄφεως ;

Ἀπ. Ἐγειναν ὅλοι ἁμαρτωλοί.

Ἐρ. Δύνανται οἱ ἁμαρτωλοὶ νὰ ἀγαπῶσι τὸν Θεόν ;

Ἀπ. Ὁχι.

Ἐρ. Πῶς φιλιόνονται οἱ ἁμαρτωλοὶ μὲ τὸν Θεόν ;

Ἀπ. Διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. « Διότι τόσον ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον ὥστε ἔδωκε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογε-
νῆ, διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν, ἀλλὰ
νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. (Ἰωάν. γ'. 16.)

Καὶ αὕτη εἶναι ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν
εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ εἶναι ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ.
Ὅστις ἔχει τὸν υἱὸν ἔχει τὴν ζωὴν, ὅστις δὲν ἔχει τὸν υἱὸν
τοῦ Θεοῦ, τὴν ζωὴν δὲν ἔχει. (Α'. Ἰωάν. Ε'. 11. 12.)

« Ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι μετέβημεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς
τὴν ζωὴν, διότι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς, ὅστις δὲν ἀγα-
πᾷ τὸν ἀδελφὸν μένει ἐν τῷ θανάτῳ. » (Α'. Ἰωάν. γ'. 14.)

Ο ΔΑΝΙΗΛ ΤΙΣ ΤΟΝ ΛΑΚΚΟΝ ΤΩΝ ΛΕΟΝΤΩΝ.

Δανιήλ ς΄.

Ἐρ. Τί παρουσιάζει αὕτη ἡ εἰκονογραφία;

Ἀπ. Τὸν Δανιήλ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων.

Ἐρ. Ποῖος ἦτον ὁ Δανιήλ;

Ἀπ. Προφήτης τοῦ Κυρίου.

Ἐρ. Ἀπὸ ποῖον ἔθνος ἦτον ὁ Δανιήλ;

Ἀπ. Ἑβραῖος.

Ἐρ. Ποῖος ἦτον ὁ πατὴρ τούτου τοῦ ἔθνους;

Ἀπ. Ὁ Ἀβραάμ.

Ἐρ. Ποῦ ἦσαν τὰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν;

Ἀπ. Ἦσαν αἰχμάλωτοι εἰς τὴν Βαβυλῶνα.

Ἐρ. Ποῖος βασιλεὺς ἦτο τότε;

Ἀπ. Δαρεῖος ὁ Μῆδος.

Ἐρ. Τί ἐπεθύμει ὁ βασιλεὺς νὰ κάμῃ τὸν Δανιήλ;

Ἀπ. Νὰ τὸν καταστήσῃ ἄρχοντα εἰς τὸ βασιλεῖόν του.

Ἐρ. Διατὶ ἐπροτίμησε τὸν Δανιήλ;

Ἀπ. Διότι πνεῦμα ἔξοχον ἦτον εἰς αὐτόν.

Ἐρ. Τί ἐζήτουν οἱ πρόεδροι καὶ οἱ σατράπαι νὰ εὕρωσιν εἰς αὐτόν;

Ἀπ. Πρόφασιν ἐναντίον τοῦ Δανιήλ κατὰ τῆς βασιλείας.

Ἐρ. Ἐδυνήθησαν νὰ εὕρωσιν;

Ἀπ. Ὁχι, διότι ἦτο πιστός, καὶ δὲν εὗρέθη εἰς αὐτὸν κανὲν σφάλμα, οὐδὲ ἀμάρτημα.

Ἐρ. Τί εἶπον τότε οἱ ἄνθρωποι οὗτοι;

Ἀπ. Δὲν θέλομεν εὐρεῖ πρόφασιν κατὰ τοῦ Δανιήλ τούτου, ἐκτὸς ἐὰν εὕρωμέν τι ἐναντίον του ἐκ τῆς θρησκείας αὐτοῦ.

Ἐρ. Τί ἔκαμον τότε οἱ πρόεδροι;

Ἀπ. Συνετάχθησαν εἰς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπον οὕτω πρὸς αὐτὸν «νὰ ἐκδοθῇ βασιλικὸν ψήφισμα, καὶ νὰ κηρυχθῇ ἀπαγόρευσις νὰ μὴ κάμητις αἰτήσιν τινα ἀπὸ ὅποιον δῆποτε θεὸν ἢ ἄνθρωπον, ἕως τριάκοντα ἡμέρας, ἐκτὸς τοῦ βασιλέως Δαρείου. »

Ἐρ. Ποίαν παιδείαν ἤθελε λάβει ὅστις παραβῇ τὸ ψήφισμα.

Ἀπ. Νὰ ρίπτηται εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων.

Ἐρ. Ὅταν ὁ Δανιήλ ἤκουσεν ὅτι ὑπεγράφη τὸ ψήφισμα, τί ἔκαμεν;

Ἀπ. Εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκόν του καὶ ἔχων τὰς θυρίδας τοῦ κοιτῶνος του ἀνεωγμένας πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἔπιπτεν ἐπάνω εἰς τὰ γόνατά του τρεῖς τῆς ἡμέρας προσευχόμενος καὶ δοξολογῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ του, καθὼς ἔκαμνε πρότερον.

Ἐρ. Τί ἔκαμον τότε αὐτοὶ οἱ κακοὶ ἄνθρωποι;

Ἀπ. Συνήχθησαν καὶ εὐρῆκαν τὸν Δανιήλ, κάμνοντα αἰτήσιν, καὶ ἱκετεύοντα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ του.

Ἐρ. Καὶ τί εἶπον εἰς τὸν βασιλέα;

Ἀπ. Δὲν ὑπέγραψες ἀπόφασιν;

Ἐρ. Πῶς τοὺς ἀπεκρίθη ὁ βασιλεύς;

Ἀπ. Ἀληθινὸς εἶναι ὁ λόγος.

Ἐρ. Τί εἶπον τότε εἰς τὸν βασιλέα;

Ἀπ. Ὁ Δανιήλ ἐκεῖνος, ὅστις εἶναι ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ Ἰούδα, δὲν σὲ σέβεται, βασιλεῦ, οὐδὲ τὴν ἀπόφασιν τὴν ὁποίαν ὑπέγραψες, ἀλλὰ κάμνει τὴν δέησίν του τρεῖς τῆς ἡμέρας.

Ἐρ. Ὅταν ὁ βασιλεὺς ἤκουσε τοῦτο τί ἐπροσπάθησε νὰ κάμῃ;

Ἀπ. Ἐλυπήθη πολὺ, καὶ ἐφρόντιζεν ἐγκαρδίως περὶ τοῦ Δανιήλ νὰ ἐλευθερώσῃ αὐτόν.

Ἐρ. Τότε τί ἔκαμον οἱ ἐχθροὶ τοῦ Δανιήλ;

Ἀπ. Ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἐξευρε, βασιλεῦ, ὅτι ὁ νόμος τῶν Μήδων καὶ Περσῶν εἶναι, Κάρμια ἀπαγόρευσις οὔτε διαταγή, τὴν ὁποίαν ὁ βασιλεὺς ἤθελε κάμει, νὰ μὴ ἀκυρόνηται.

Ἐρ. Τί ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς νὰ γείνη;

Ἀπ. Νὰ φέρωσι τὸν Δανιήλ, καὶ νὰ τὸν ῥίψωσιν εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων.

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Βασιλεὺς εἰς τὸν Δανιήλ;

Ἀπ. Ὁ Θεός σου, τὸν ὁποῖον σὺ λατρεύεις ἀκαταπαύστως, αὐτὸς θέλει σὲ ἐλευθερώσει.

Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ βασιλεὺς πολλὰ ἔνωρὶς τὸ πρωῒ;

Ἀπ. Ὑπῆγε μετὰ σπεδῆς εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων.

Ἐρ. Ὅταν ἦλθεν εἰς τὸν λάκκον τί ἔκαμεν;

Ἀπ. Ἐφώναξε μὲ κλαυθμηρὰν φωνὴν καὶ εἶπεν, Δανιήλ, Δανιήλ, δοῦλε τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ Θεός σου, τὸν

δοῖον σὺ λατρεύεις ἀκαταπαύστως, ἡδυνήθη νὰ σὲ ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τοὺς λέοντας ;

Ἐρ. Πῶς ὠμίλησεν ὁ Δανιὴλ εἰς τὸν βασιλέα ;

Ἀπ. Βασιλεῦ ζῆθι εἰς τὸν αἰῶνα. Ὁ Θεός μου ἀπέστειλε τὸν ἄγγελόν του, καὶ ἔφραξε τὰ στόματα τῶν λεόντων, καὶ δὲν μὲ ἔδλαψαν, διότι ἀθωότης εὗρέθη εἰς ἐμὲ ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ἀκόμη ἔμπροσθεν σοῦ, βασιλεῦ, πταῖσμα δὲν ἔπραξα.

Ἐρ. Τί ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς νὰ κάμωσι σεβόμενος τὸν Δανιήλ ;

Ἀπ. Καὶ ἐπρόσταξε νὰ ἀναβιδάσωσι τὸν Δανιὴλ ἀπὸ τὸν λάκκον. Οὕτως ὁ Δανιὴλ ἀνεβιδάσθη ἀπὸ τὸν λάκκον, καὶ κάμμία βλάβη δὲν εὗρέθη εἰς αὐτόν.

Ἐρ. Διὰ τί δὲν τὸν ἔδλαψαν οἱ λέοντες ;

Ἀπ. Διότι ἐπίστευεν εἰς τὸν Θεόν.

Ἐρ. Τί ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς νὰ κάμωσι εἰς τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Δανιήλ ;

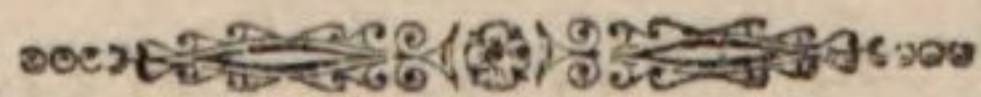
Ἀπ. Ὁ βασιλεὺς ἐπρόσταξε καὶ ἔφερον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων ὁμοῦ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν.

Ἐρ. Τί ἀπέγειναν αὐτοί ;

Ἀπ. Οἱ λέοντες συνήρπασαν αὐτοὺς, καὶ κατεσύντριψαν ὅλα τὰ ὀστέα αὐτῶν.

Ἐρ. Τί διαταγὴν ἐξέδοσεν ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος ;

Ἀπ. Νὰ τρέμωσι καὶ νὰ φοβῶνται ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ τοῦ Δανιήλ· διότι αὐτὸς εἶναι Θεὸς ζῶν, καὶ διαμένων εἰς τὸν αἰῶνα,

Ο ΤΙΜΟΘΕΟΣ.

Ἐρ. Τίς ἦτο δ Τιμόθεος;

Ἀπ. Τὸ γνήσιον τέκνον εἰς τὴν πίσιν, εἴη χάρις, ἔλεος, εἰρήνη, ἀπὸ Θεοῦ, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. (Α΄ Τιμ. 1. 2.)

Ἐρ. Εἰς τί παρεκίνει τὸν Τιμόθεον δ Ἅγιος Παῦλος;

Ἀπ. Σὺ λοιπὸν τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ διὰ τῆς χάριτος τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. (Β΄ Τιμοθ. β΄ 1.)

Ἐρ. Ἦσαν καὶ ἄλλοι εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Τιμοθέου, οἵτινες εἶχον τὴν αὐτὴν πίσιν;

Ἀπ. Ἀνακαλῶν εἰς τὴν μνήμην σου τὴν ἐν σοὶ ἀνυπόκριτον πίσιν, ἣτις πρῶτον κατέκχησεν ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι καὶ ἐν τῇ μητρὶ σου Εὐνίκη· εἶμαι δὲ πεπεισμένος ὅτι καὶ ἐν σοί. (Β΄ Τιμοθ. α΄ 5.)

Ἐρ. Τί ἐγνώριζεν δ Τιμόθεος παιδιόθεν;

Ἀπ. Καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους γνωρίζεις τὰ ἱερὰ γράμματα (Β΄ Τιμοθ. γ΄ 15.)

Ἐρ. Τί δύνανται αἱ Γραφαὶ νὰ κάμωσιν εἰς ἓν παιδίον.

Ἀπ. Νὰ τὸ σοφίσωσιν εἰς σωτηρίαν. (γ΄ 15.)

Ἐρ. Πόθεν ἔχομεν τὰς Γραφάς;

Ἀπ. Ὅλη ἡ Γραφή εἶναι Θεόπνευστος, καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς ἐκπαίδευσιν τὴν μετὰ τῆς δικαιοσύνης. (γ΄ 16.)

Ἐρ. Τί γίνονται ὅσοι ἀγαποῦν καὶ σπουδάζουν τὰς Γραφάς νηπιόθεν;

Ἀπ. Διὰ νὰ ᾔῃ τελείος ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ᾔτοιμασμένος εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. (γ'. 17.)

Ἐρ. Δύνασαι νὰ μοὶ ἀναφέρῃς κἀνὲν ῥητὸν τὸ ἐποῖον διδάσκει τὰ τέκνα πῶς νὰ γείνουν καλὰ ;

Ἀπ. Καὶ ἐνθυμοῦ τὸν Πλάστην σου εἰς τὰς ἡμέρας τῆς νεότητός σου· πρὶν ἔλθωσιν αἱ κακαὶ ἡμέραι, καὶ φθάσωσι τὰ ἔτη εἰς τὰ ὁποῖα θέλεις εἰπεῖ, Δὲν ἔχω εὐχαρίστησιν εἰς αὐτά. (Εκκλησι. ιβ'. 1.)

Ἐρ. Τίς ἔγραψε τοῦτο ;

Ἀπ. Ὁ Σολομών.

Ἐρ. Ποίου υἱὸς ᾔτον ὁ Σολομών ;

Ἀπ. Υἱὸς τοῦ Δαβίδ.

Ἐρ. Γνωρίζεις τί λέγει ὁ Δαβίδ περὶ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ὅστις κάμνει τοὺς νέους καλοὺς ;

Ἀπ. Τίνι τρόπῳ θέλει καθαρίζει ὁ νέος τὴν δὸδὸν αὐτοῦ ; φυλάττων τοὺς λόγους σου. (Ψαλ. ριθ'. 9.)

Ἐρ. Δύνασαι νὰ εἰπῇς καμμίαν προσευχὴν τοῦ Δαβίδ εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ἐκφράζεται ὑπὲρ τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ ;

Ἀπ. Δίδαξόν με Κύριε, τὴν δὸδὸν τῶν διαταγμάτων σου, Συνέτισόν με, καὶ θέλω φυλάττει τὸν νόμον σου. (Ψαλ. ριθ'. 33, 34.)

Ἐρ. Εἰσήκουσεν ὁ Θεὸς τὴν προσευχήν του ;

Ἀπ. Πόσον ἀγαπῶ τὸν νόμον σου ; ἔλην τὴν ἡμέραν εἶναι μελέτη μου. Ἀπὸ πάσης ὁδοῦ πονηρᾶς ἐκώλυσά τοὺς πόδας μου, διὰ νὰ φυλάξω τὸν λόγον σου. (Ψαλμ. ριθ'. 97, 101.)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ.

1

Πόσοι τύποι ἀρετῆς,
Πόσα εὐσεβῆ παιδία,
Εἰς τὸν λόγον τῆς ζωῆς,
Νεαρὰ τῇ ἡλικίᾳ!

2.

Πρῶτος μὲν ὁ Λυτρωτῆς
Ἐτιμοῦσε τὸν Πατέρα,
Καὶ ὦν βρέφος ἐπὶ γῆς,
Πάντ' ἡγάπα τὴν μητέρα.

3.

Χρόνων δώδεκα αὐτὸς
Ἐμίλησε μὲ γηραλέους·
Τί παράδειγμα φωτὸς
Εἰς τοὺς ἀμαθεῖς καὶ νέους!

4.

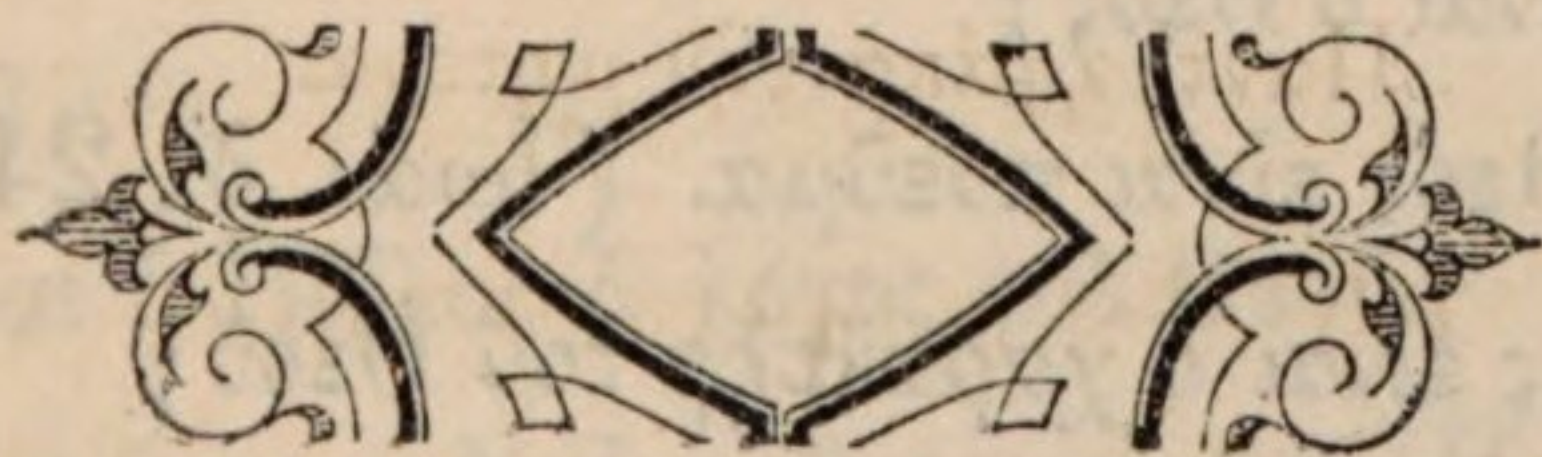
Εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ
Πλῆθος τῶν μικρῶν παιδίων,
Ἐψωσαν τερπνὴν φωνήν
Πρὸς Χριστὸν μετὰ βαΐων.

6.

Σαμουήλ, μικρὸν παιδί,
Τρὶς ἐκράχθη οὐρανόθεν
Κ' ἐδιδάχθη τῇ γραφῇ
Ὁ Τιμόθεος μικρόθεν.

7.

ὦ πανάγαθε ποιμήν!
Ἐπὶ νέος ἃς ἀρχίσω,
ὦς αὐτοί, χρηστὴν ζωήν,
Μὲ αὐτοὺς καὶ σὲ νὰ ζήσω.

ΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ.

Ἐρ. Ποῖος σὲ ἔπλασε ;

Ἀπ. Καὶ ἔπλασε Κύριος ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ
χῶμα ἐκ τῆς γῆς. (Γεν. β'. 7.)

Ἐρ. Πῶς ἐπλάσθης ;

Ἀπ. Φοβερῶς καὶ θαυμασίως ἐπλάσθην. (Ψαλ. ρλθ' 14.)

Ἐρ. Διατὶ ἐπλάσθης ;

Ἀπ. Δοξάσατε λοιπὸν τὸν Θεὸν διὰ τοῦ σώματός σας,
καὶ διὰ τοῦ πνεύματός σας, τὰ ὁποῖα εἶναι τοῦ Θεοῦ. (Α'.
Κορ. ζ'. 20.)

Ἐρ. Τί εἶναι ὁ Θεός ;

Ἀπ. Ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα. (Ἰωάν. δ'. 24.)

Ἐρ. Ποῖος εἶναι ὁ χαρακτήρ τοῦ Θεοῦ ;

Ἀπ. Ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη. (Α'. Ἰωάν. δ'. 8.)

Ἐρ. Εἶναι ὡσαύτως δίκαιος καὶ Ἅγιος ;

Ἀπ. Θεὸς πιστός, καὶ δὲν ὑπάρχει ἀδικία (ἐν αὐτῷ)
δίκαιος καὶ εὐθὺς (εἶναι) αὐτός. (Δευτ. λβ'. 4.)

Ἐρ. Ποίους ἀγαπᾷ ὁ Θεός ;

Ἀπ. Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ ἀγαπῶντας ἀγαπῶ· καὶ οἱ ζητοῦν-
τές με θέλουσι με εὐρεῖ. (Παροιμ. ή. 17.)

Ἐρ. Ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς τοὺς ἀσεβεῖς ;

Ἀπ. Ὁ Θεὸς (εἶναι) κριτὴς δίκαιος, καὶ Θεὸς ὀργιζόμε-
νος καθ' ἐκάστην ἡμέραν. (Ψαλ. ζ'. 11.)

Ἐρ. Δύναται ἐν μικρὸν παιδίον καθὼς ἐσὲ νὰ ἐνθυμη-
ται τὸν Θεόν;

Ἀπ. Καὶ ἐνθυμοῦ τὸν Πλάστην σου ἐν ταῖς ἡμέραις
τῆς νεότητός σου. (Εκκλ. ιβ'. 1.)

Ἐρ. Δύναται ὁ Θεὸς νὰ σὲ ἰδῇ;

Ἀπ. Σὺ Θεὸς, ὅστις μὲ εἶδες. (Γεν. ιζ'. 13.)

Ἐρ. Εἶναι ὁ Θεὸς πανταχοῦ παρών;

Ἀπ. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Κυρίου (εἶναι) ἐν παντὶ τόπῳ,
παρατηροῦντες κακοὺς καὶ ἀγαθοὺς. (Παροιμ. ιέ. 3.)

Ἐρ. Ἀκούει ὁ Θεὸς ὅλα ὅσα λέγεις;

Ἀπ. Διότι καὶ πρὶν (ἔλθῃ) ὁ λόγος εἰς τὴν γλῶσσάν
μου, ἰδοὺ, Κύριε, γνωρίζεις τὸ πᾶν. (Ψαλ. ρλθ'. 4.)

Ἐρ. Γνωρίζει ὁ Θεὸς τοὺς διαλογισμοὺς σας;

Ἀπ. Τὰ διαβούλια τοῦ πνεύματός σας ἐγὼ ᾔξεύρω.
(Ιεζ. ιά. 5.)

Ἐρ. Εἶναι ἡ Βίβλος ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ;

Ἀπ. Ὅλη ἡ γραφὴ εἶναι θεόπνευστος. (Β'. Τιμ. γ'. 16.)

Ἐρ. Τί δύνανται νὰ σὲ κάμουν αἱ Γραφαί;

Ἀπ. Τὰ ἱερὰ γράμματα τὰ δυνάμενα νὰ σὲ σοφίσωσιν
εἰς σωτηρίαν. (Β'. Τιμοθ. γ'. 15.)

Ἐρ. Διατάττεσαι νὰ ἀναγινώσκῃς τὰς Γραφάς;

Ἀπ. Ἐρευνᾶτε τὰς Γραφάς. (Ιωάν. έ. 39.)

Ἐρ. Τί θέλει εἶσθαι ἡ Βίβλος εἰς σέ;

Ἀπ. Λύχνος εἰς τοὺς πόδας μου (εἶναι) ὁ λόγος σου,
καὶ φῶς εἰς τὰς τρίβους μου. (Ψαλ. ριθ'. 105.)

Ἐρ. Ἐὰν ἀγαπᾷς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ θὰ σὲ προφυλάξῃ
ἀπὸ ἁμαρτίας;

Ἀπ. Ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἐφύλαξα τὰ λόγια σου, διὰ νὰ μὴ ἁμαρτάνω εἰς σέ. (Ψαλμ. ριθ'. 11.)

Ἐρ. Ποίαν ὑπόσχεσιν δίδει ὁ Θεὸς εἰς τὴν Βίβλον διὰ τὰ μικρὰ παιδία;

Ἀπ. Καὶ οἱ ζητοῦντες ἐμὲ ἐνωρὶς θέλουν μὲ εὐρεῖ. (Παροιμ. ἡ 17.)

Ἐρ. Τί ὑπόσχεται εἰς τὴν Βίβλον διὰ τοὺς τεθλιμμένους Χριστιανούς;

Ἀπ. Μετ' αὐτοῦ θέλω εἶσθαι ἐν θλίψει. (Ψαλ. 44. 15.)

Ἐρ. Τί ὑπόσχεται ὁ Θεὸς εἰς τοὺς ἀσθενεῖς;

Ἀπ. Ὁ Κύριος θέλει ἐνδυναμώσει αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς ἀσθενείας· ἐν τῇ ἀρρώστια αὐτοῦ σὺ θέλεις στρώσει ὄλην τὴν κλίνην αὐτοῦ. (Ψαλμ. 34. 3.)

Ἐ. Τί ὑπόσχεται εἰς τὸν ἀποθνήσκοντα Χριστιανόν;

Ἀπ. Καὶ ἐν κοιλάδι σκιᾶς θανάτου ἐὰν περιπατήσω, δὲν θέλω φοβηθῆ κακόν· διότι σὺ (εἶσαι) μετ' ἐμοῦ ἡ ῥάβδος σου καὶ ἡ βακτηρία σου, αὗται μὲ παρηγοροῦσιν. (Ψαλμ. 43. 4.)

Ἐρ. Τί ὑπόσχεται ὁ Θεὸς εἰς τὰ ὀρφανά;

Ἀπ. Πιτὴρ τῶν ὀρφανῶν, καὶ κριτὴς τῶν χηρῶν, (εἶναι) ὁ Θεὸς ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ τόπῳ. (Ψαλ. 146. 5.)

Ἐρ. Τί ὑπόσχεται εἰς τοὺς γέροντας;

Ἀπ. Καὶ ἕως τοῦ γήρατός (σας) ἐγὼ αὐτὸς (εἶμαι)· καὶ ἕως τῶν λευκῶν τριχῶν ἐγὼ θέλω (σᾶς) βαπτάσει· ἐγὼ (σᾶς) ἔκαμα καὶ ἐγὼ θέλω (σᾶς) σηκώσει· ναί, ἐγὼ θέλω (σᾶς) βαπτάσει καὶ σώσει. (Ἠσ. 46. 4.)

Ἐρ. Συνεργοῦσιν ὅλα τὰ πράγματα εἰς τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ;

Ἀπ. Ἐξέβρομεν δὲ ὅτι πάντα συνεργοῦσι πρὸς τὸ ἀγαθὸν εἰς τοὺς ἀγαπῶντας τὸν Θεόν. (Ῥωμ. ἡ. 28.)

Ἐρ. Πόθεν μᾶς ἔρχονται ὅλαι αἱ εὐλογίαι;

Ἀπ. Πᾶσα δόσις ἀγαθῆς, καὶ πᾶν δώρημα τέλειον, εἶναι ἄνωθεν καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων. (Ἰακώβου α. 17.)

Ἐρ. Εἶσαι ἁμαρτωλός;

Ἀπ. Ἐπειδὴ πάντες ἥμαρτον, καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. (Ῥωμ. γ'. 23.)

Ἐρ. Πῶς ἦλθεν ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον;

Ἀπ. Διὰ τοῦτο καθὼς δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον. (Ῥωμ. ε. 12.)

Ἐρ. Ποῦ θὰ ὑπάγουσιν οἱ ἁμαρτωλοί;

Ἀπ. Οἱ ἀσεβεῖς θέλουσιν ἐπιστραφῆ εἰς τὸν ἄδην. (Ψαλ. θ'. 17.)

Ἐρ. Πῶς δύναται ἡ ψυχὴ σας νὰ σωθῇ;

Ἀπ. Πίστευσον εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ θέλεις σωθῆ. (Πράξ. ιε'. 31.)

Ἐρ. Διατί ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἰς τὸν κόσμον;

Ἀπ. Ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ σώσῃ τοὺς ἁμαρτωλούς. (Α'. Τιμ. α. 15.)

Ἐρ. Ὁ Χριστός εἶναι Θεός;

Ἀπ. Ὁ ὢν ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τὸν αἰῶνα. (Ῥωμ. θ'. 5.)

Ἐρ. Εἶναι ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὴν ἀρχήν;

Ἀπ. Οὗτος ἦτο ἐν ἀρχῇ παρὰ τῷ Θεῷ. (Ἰωάν. ἀ. 2).

Ἐρ. Ἐγείναν ὅλα τὰ πράγματα διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ;

Ἀπ. Πάντα δι' αὐτοῦ ἔγειναν· καὶ χωρὶς αὐτοῦ δὲν ἔγεινεν οὐδὲ ἓν τὸ ἐποῖον ἔγεινεν. (Ἰωάν. ἀ. 3).

Ἐρ. Εἶναι ὁ Χριστὸς ὁ αὐτὸς πάντοτε;

Ἀπ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ αὐτὸς χθές, καὶ σήμερον, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. (Εβρ. ιγ'. 8).

Ἐρ. Γνωρίζει ὁ Χριστὸς ὅλα τὰ πράγματα;

Ἀπ. Κύριε, Σὺ ἡξεύρεις τὰ πάντα. (Ἰωάν. κα. 17).

Ἐρ. Δύναται ὁ Χριστὸς νὰ κάμῃ κάθε τι;

Ἀπ. Ἐδόθη εἰς ἐμὲ ἐξουσία πᾶσα ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. (Ματθ. κή. 18.)

Ἐρ. Πρέπει νὰ προσκυνῇται ὁ Χριστὸς ὡς Θεός;

Ἀπ. Διὰ νὰ τιμῶσι πάντες τὸν Υἱόν, καθὼς τιμῶσι τὸν Πατέρα. (Ἰωάν. ε. 23.)

Ἐρ. Ἐπροσκύνησαν οἱ Ἀπόστολοι τὸν Χριστόν;

Ἀπ. Καὶ ἰδόντες αὐτόν, ἐπροσκύνησαν αὐτόν. (Ματθ. κή. 17.)

Ἐρ. Δύναται ὁ Χριστὸς νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας;

Ἀπ. Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας (τότε λέγει πρὸς τὸν παραλυτικόν,) Ἐγερθεῖς, σήκωσον τὴν κλίνην σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. (Ματθ. θ'. 6).

Ἐρ. Δύναται ἄλλος τις νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, παρὰ μόνος ὁ Θεός;

Ἀπ. Τίς δύναται νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, εἰμὴ εἷς ὁ Θεός; (Μάρκ. 6. 7.)

Ἐρ. Τί λέγει ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ διὰ τὸν Χριστόν;

Ἀπ. Περὶ δὲ τοῦ Υἱοῦ, «Ὁ θρόνος σου, ὦ Θεέ, (εἶναι) εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.» (Ἑβρ. 1. 8.)

Ἐρ. Ἐγένεν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος;

Ἀπ. Ὁ Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί. (Α΄ Τιμοθ. γ'. 16.)

Ἐρ. Ἐστήριξε τὴν διδαχὴν τοῦ μὲ θαύματα;

Ἀπ. Διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε μοι. (Ἰωάν. 14. 11.)

Ἐρ. Ἦσαν τὰ θαύματά του πολυάριθμα;

Ἀπ. Καὶ ἄλλα πολλὰ θαύματα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. (Ἰωάν. 21. 30.)

Ἐρ. Τί ἔκαμνεν ἐπὶ τῆς γῆς;

Ἀπ. Διῆλθεν εὐεργετῶν. (Πράξ. 1. 38.)

Ἐρ. Εἶναι ὁ Χριστὸς ὁ μόνος Σωτὴρ;

Ἀπ. Διότι οὐδὲ ὄνομα ἄλλο εἶναι ὑπὸ τὸν οὐρανὸν δεδομένον μετὰ τῶν ἀνθρώπων, διὰ τοῦ ὁποῖου πρέπει νὰ σωθῶμεν. (Πράξ. 16. 17.)

Ἐρ. Εἶναι ὁ Χριστὸς ὁ μόνος μεσίτης;

Ἀπ. Διότι (εἶναι) εἷς Θεός, εἷς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς. (Α΄ Τιμοθ. 2. 5.)

Ἐρ. Εἶναι ὁ Χριστὸς ὁ Παράκλητός μας;

Ἀπ. Ἐχομεν παράκλητον πρὸς τὸν Πατέρα τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Δίκαιον. (Α΄ Ἰωάν. 2. 1.)

Ἐρ. Μεσιτεύει ὁ Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν;

Ἀπ. Ὅστις καὶ μεσιτεύει ὑπὲρ ἡμῶν. (Ῥωμ. ἡ. 34).

Ἐρ. Ἀγαπᾷ ὁ Χριστὸς τὰ μικρὰ παιδία καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ ἔρχωνται πρὸς αὐτόν;

Ἀπ. Πλὴν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ἀφήσατε τὰ παιδία καὶ μὴ ἐμποδίζεται αὐτὰ νὰ ἔλθωσι πρὸς ἐμέ. (Ματθ. ιθ'. 14.)

Ἐρ. Ἐχετε καρδίαν ἀπατηλὴν;

Ἀπ. Ἡ καρδία εἶναι ἀπατηλὴ ὑπὲρ πάντα, καὶ σφόδρα διεφθαρμένη. (Ἱερειμ. ιζ'. 9.)

Ἐρ. Ἀμαρτάνουν τὰ μικρὰ παιδία;

Ἀπ. Ἀπεξενώθησαν οἱ ἀσεβεῖς ἐκ μήτρας, ἐπλανήθησαν ἀπὸ κοιλίας οἱ λαλοῦντες ψεῦδος. (Ψαλ. νή. 3.)

Ἐρ. Ποίαν καταδίκην ἐπιβάλλει ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ κατὰ τῶν ἁμαρτωλῶν;

Ἀπ. Ἡ ψυχὴ ἡ ἁμαρτάνουσα, αὐτὴ θέλει ἀποθάνει. (Ἰεζ. ιή. 20.)

Ἐρ. Πῶς λοιπὸν θὰ ὑπάγετε εἰς τὸν οὐρανόν;

Ἀπ. Ἐάν τις δὲν γεννηθῇ ἄνωθεν, δὲν δύναται νὰ ἴδῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. (Ἰωάν. γ'. 3.)

Ἐρ. Τί θὰ εἰπῇ νὰ γεννηθῇ τις ἄνωθεν;

Ἀπ. Καὶ νὰ ἀνανεώσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νοός σας. (Ἐφεσ. δ'. 23.)

Ἐρ. Πῶς δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν ἐάν τις ἐγεννήθη ἄνωθεν;

Ἀπ. Διότι πᾶν ὅ,τι ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν Κόσμον. (Α'. Ἰωάν. έ. 4.)

Ἐρ. Τί ἔχει νὰ κάμῃ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα μὲ τὴν παλιγγενεσίαν μας;

Ἄπ. Ἐάν τις δὲν γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. (Ἰωάν. γ'. 5.)

Ἐρ. Εἴμεθα παλιγγεννημένοι διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος;

Ἄπ. Ἐσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινίσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. (Τίτ. γ'. 5.)

Ἐρ. Καλεῖται εἰς πολλὰ μέρη τῆς Γραφῆς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα Θεός;

Ἄπ. Διατί ἐγέμισεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ὥστε νὰ ψευθῇς εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον; δὲν ἐψεύσθης εἰς ἀνθρώπους, ἀλλ' εἰς τὸν Θεόν. (Πράξ. ε'. 3, 4.)

Ἐρ. Τί εἶναι ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος;

Ἄπ. Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματος εἶναι ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίσις, πραΰτης, ἐγκράτεια. (Γαλάτ. ε'. 22.)

Ἐρ. Δύναται τις νὰ ᾔηται Χριστιανὸς χωρὶς νὰ τὸ δείξῃ ἀπὸ τὰ ἔργα του;

Ἄπ. Ἄρα ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν θέλετε γνωρίσει αὐτούς. (Ματθ. ζ'. 20.)

Ἐρ. Πρέπει νὰ προσευχώμεθα;

Ἄπ. Ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ προσεύχωνται καὶ νὰ μὴ ἀποκάμνωσι. (Λουκ. ιγ'. 1.)

Ἐρ. Πρέπει νὰ προσευχώμεθα δι' ὅσα θέλομεν;

Ἄπ. Ἀλλ' ἐν παντὶ (πράγματι) ἃς γνωρίζωνται τὰ ζητήματά σας πρὸς τὸν Θεὸν μετ' εὐχαριστίας διὰ τῆς προσευχῆς καὶ τῆς δεήσεως. (Φιλιπ. δ'. 6.)

Ἐρ. Εἰς ποίου ὄνομα πρέπει νὰ προσευχώμεθα;

Ἀπ. Καὶ ὅ,τι ζητήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, θέλω κάμει τοῦτο. (Ἰωάν. ιδ'. 13.)

Ἐρ. Λέγει ὁ Χριστὸς ὅτι θέλει εἰσακούσῃ τὰς αἰτήσεις σας;

Ἀπ. Αἰτεῖτε, καὶ θέλει σὰς δοθῇ. (Ματθ. ζ'. 7.)

Ἐρ. Θέλει εἰσακουσθῇ ἡ προσευχή σας ἐὰν ἐξακολουθῇτε νὰ ἁμαρτάνετε;

Ἀπ. Ἐὰν ἐθεώρουν ἀδικίαν ἐν τῇ καρδίᾳ μου, ὁ Κύριος δὲν ἤθελεν ἀκούσει. (Ψαλμ. ξς'. 18.)

Ἐρ. Πρέπει νὰ προσευχώμεθα διὰ τοὺς ἄλλους καθὼς καὶ διὰ τὸν ἑαυτὸν μας;

Ἀπ. Παρακαλῶ λοιπὸν πρῶτον πάντων νὰ κάμνητε δεήσεις, προσευχάς, παρακλήσεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων. (Α'. Τιμοθ. ε'. 1.)

Ἐρ. Ἐμποδίζει ὁ Θεὸς νὰ ὀμνύουν εἰς τὸ ὄνομά του;

Ἀπ. Μὴ λάβῃς τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ. (Ἐξοδ. κ'. 7.)

Ἐρ. Πῶς θέλει μεταχειρισθῇ ὁ Θεὸς τοὺς λαμβάνοντας τὸ ὄνομά του ματαίως;

Ἀπ. Διότι δὲν θέλει ἀθωώσει ὁ Κύριος τὸν λαμβάνοντα ἐπὶ ματαίῳ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. (Ἐξοδ. κ'. 7.)

Ἐρ. Πρέπει νὰ ὀμνύωμεν καθόλου;

Ἀπ. Μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν οὐρανόν, μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ἔρκον. (Ἰακώβ. ε. 12.)

Ἐρ. Πῶς πρέπει νὰ φυλάττωμεν τὸ Σάββατον;

Ἀπ. Ἐνθυμοῦ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου, διὰ νὰ ἀγιάζης αὐτήν. (Ἐξοδ. κ'. 8.)

Ἐρ. Διὰ ποῖον ἔγεινε τὸ Σάββατον ;

Ἀπ. Τὸ Σάββατον ἔγεινε διὰ τὸν ἄνθρωπον. (Μάρκ. β'. 27.)

Ἐρ. Πότε ἐσυστήθη τὸ Σάββατον ;

Ἀπ. Καὶ ἀνεπαύθη τὴν ἡμέραν τὴν ἐβδόμην ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ τὰ ὁποῖα ἔκαμε. Καὶ εὐλόγησεν ὁ Θεὸς τὴν ἡμέραν τὴν ἐβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτήν. (Γέν. β'. 2, 3.)

Ἐρ. Τί ὑπεσχέθη ὁ Θεὸς εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας ἐὰν ἐφύλαττον τὸ Σάββατον ;

Ἀπ. Ἐὰν ἀποστρέψῃς τὸν πόδα σου ἀπὸ τοῦ σαββάτου, (ἀπὸ) τοῦ νὰ κάμνῃς τὰ θελήματά σου ἐν τῇ ἀγίᾳ μου ἡμέρᾳ, καὶ ὀνομάζῃς τὸ σάββατον τρυφήν, ἀγίαν (ἡμέραν) τοῦ Κυρίου, ἔντιμον, καὶ τιμᾷς αὐτό, μὴ ἀκολουθῶν τὰς ἰδίας σου δδούς, μηδὲ εὐρίσκων (ἐν αὐτῷ) τὸ ἴδιόν σου θέλημα, μηδὲ λαλῶν τοὺς ἰδίους λόγους σου, Τότε θέλεις ἐντρυφᾷ ἐν Κυρίῳ· καὶ ἐγὼ θέλω σὲ ἱππεύσει ἐπὶ τοὺς ὑψηλὰς τόπους τῆς γῆς, καὶ σὲ θρέψει μὲ τὴν κληρονομίαν τοῦ πατρὸς σου Ἰακώβ. (Ἠσ. νή. 13, 14.)

Ἐρ. Πρέπει νὰ ὑπακούωμεν εἰς τοὺς γονεῖς μας ;

Ἀπ. Τὰ τέκνα ὑπακούετε εἰς τοὺς γονεῖς κατὰ πάντα· διότι τοῦτο εἶναι εὐάρεστον εἰς τὸν Κύριον. (Κολ. γ'. 20.)

Ἐρ. Τί λέγει ἡ Βίβλος διὰ τὰ παιδία ὅσα φέρονται αἰσχροῦς πρὸς τοὺς γονεῖς των ;

Ἄπ. Ἐπικατάρατος ὅστις κακολογήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ. (Δευτ. κζ'. 16.)

Ἐρ. Πρέπει νὰ φέρωμεν σέβας πρὸς τοὺς γέροντας;

Ἄπ. Ἐνώπιον τῆς πολιᾶς θέλεις προσηκόνεσθαι, καὶ θέλεις τιμήσῃ τὸ πρόσωπον τοῦ γέροντος. (Λευιτ. ιθ'. 32.)

Ἐρ. Πρέπει οἱ γονεῖς νὰ ἀφίνουν τὰ τέκνα των νὰ πράττουν κακά, ἢ νὰ τὰ φέρουν εἰς τὴν εὐθεΐαν δδόν;

Ἄπ. Δίδαξον τὸ παιδίον ἐν ἀρχῇ τῆς δδοῦ αὐτοῦ· καὶ δὲν θέλει ἀπομακρυνθῇ ἀπ' αὐτῆς οὐδὲ ὅταν γηράσῃ. (Παροιμ. κθ'. 6.)

Ἐρ. Διατάττει ὁ Θεὸς τοὺς γονεῖς νὰ παιδεύωσι τὰ τέκνα των ὅταν πράττωσι κακά;

Ἄπ. Παίδευε τὸν υἱόν σου ἐν ὄσῳ εἶναι ἐλπίς· ἀλλὰ μὴ διεγείρῃς τὴν ψυχὴν σου, ὥστε νὰ θανατώσῃς αὐτόν. (Παροιμ. ιθ'. 18.)

Ἐρ. Τί εἶπεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Ἡλεὶ ὅστις δὲν ἐπέπληττε τοὺς υἱούς του ὅταν ἔπραττον κακῶς;

Ἄπ. Διότι ἀνήγγειλα πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐγὼ θέλω κρίνε τὸν οἶκον αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, διὰ τὴν ἀνομίαν· ὅτι γνωρίσας ὅτι οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἔφερον κατάραν ἐφ' ἑαυτούς, δὲν συνέστειλεν αὐτούς. (Α'. Σαμ. γ'. 13.)

Ἐρ. Ἐμποδίζεται ὁ φόνος;

Ἄπ. Μάλιστα. Μὴ φονεύσῃς. (Ἐξοδ. κ'. 13.)

Ἐρ. Τί λέγει ἡ Βίβλος διὰ ἐκεῖνον ὅστις μισεῖ τὸν ἀδελφόν του;

Ἄπ. Πᾶς ὅστις μισεῖ τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ εἶναι ἀνθρωποκτόνος. (Α'. Ἰωάν. γ'. 15.)

Ἐρ. Πρέπει νὰ ἤμεθα ὠργισμένοι ;

Ἀπ. Ὁ ἥλιος ἃς μὴ δύῃ εἰς τὸν παροργισμόν σας.

(Ἐφεσ. δ'. 26.)

Ἐρ. Πρέπει νὰ ἀνταποδίδωμεν κακὸν ἀντὶ κακοῦ ;

Ἀπ. Μὴ εἴπης. Καθὼς ἔκαμεν εἰς ἐμέ, οὕτω θέλω κάμει εἰς αὐτόν. (Παροιμ. κδ'. 29).

Ἐμποδίζει ἡ Βίβλος τὴν κακολογίαν ;

Ἀπ. Μηδεὶς λόγος σαπρὸς ἃς ἐξέρχεται ἐκ τοῦ στόματός σας. (Ἐφεσ. δ'. 29.)

Ἐρ. Τί λέγει ὁ Σωτὴρ ἡμῶν διὰ τὴν καθαρὰν καρδίαν ;

Ἀπ. Μακάριοι οἱ καθαροὶ τὴν καρδίαν, διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Θεόν. (Ματθ. έ. 8.)

Ἐρ. Εἶναι πρέπον νὰ πέρνη τις πράγματα τὰ ὅποια δὲν εἶναι ἰδικά του ;

Ἀπ. Μὴ κλέψῃς. (Ἐξοδ. κ'. 15.)

Ἐρ. Εἶναι ἐμποδισμένον τὸ δόλιον μέτρον ;

Ἀπ. Δολία πλάστιγξ βδέλυγμα εἰς τὸν Κύριον. (Παροιμ. ιά. 1.)

Ἐρ. Εἶναι ἐμποδισμένη ἡ πλεονεξία ;

Ἀπ. Νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ (τις) καὶ ἀδικῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἰς τὸ πρᾶγμα (τοῦτο). (Α'. Θεσσαλ. δ'. 6.)

Ἐρ. Εἶναι ἁμαρτία νὰ ἀρνῇται τις νὰ πληρόνῃ ἐν δίκαιον χρέος ;

Ἀπ. Δανείζεται ὁ ἀσεβὴς καὶ δὲν ἀποδίδει. (Ψαλμ. λζ'. 21.)

Ἐρ. Ἐμποδίζεται ἡ ψευδολογία ;

Ἄπ. Λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐ-
τοῦ. (Ἐφεσ. δ'. 25.)

Ἐρ. Πῶς θεωρεῖ ὁ Θεὸς τοὺς ψεύστας ;

Ἄπ. Ψευδῇ χεῖλι βδέλυγμα εἰς τὸν Κύριον. (Παροιμ.
ιβ'. 22.)

Ἐρ. Τί θὰ γείνωσιν ὅλοι οἱ ψεῦσται ;

Ἄπ. Καὶ πάντες οἱ ψεῦσται (θέλουσιν ἔχει) τὴν μερί-
δα αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ μὲ πῦρ καὶ θεῖον.
(Ἀποκ. κα. 8.)

Ἐρ. Εἶναι ἁμαρτία νὰ διαδίδῃ τις ψευδῇ φήμην ;

Ἄπ. Δὲν θέλεις διαδώσει ψευδῇ φήμην. (Ἐξ. κγ'. 1.)

Ἐρ. Εἶναι ἁμαρτία νὰ κακολογῇ τις ;

Ἄπ. Δὲν θέλεις περιφέρεσθαι συκοφαντῶν μεταξὺ τοῦ
λαοῦ σου. (Λευιτ. ιθ'. 16.)

Ἐρ. Ἐμποδίζεσαι ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιθυμῇς ;

Ἄπ. Μὴ ἐπιθυμήσης. (Ρωμ. ιγ'. 9.)

Ἐρ. Ἡ πλεονεξία εἶναι ἐναντίον τοῦ Θεοῦ ;

Ἄπ. Καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἥτις εἶναι εἰδωλολατρεία.
(Κολ. γ'. 5.)

Ἐρ. Τί λέγει ἡ Βίβλος διὰ τὴν φιλαργυρίαν ;

Ἄπ. Διότι ῥίζα πάντων τῶν κακῶν εἶναι ἡ φιλαργυ-
ρία. (Α'. Τιμοθ. ζ'. 10.)

Ἐρ. Δύναται ἓνας πλεονέκτης νὰ χορτάσῃ ;

Ἄπ. Ὁ ἀγαπῶν τὸ ἀργύριον, δὲν θέλει χορτασθῇ ἀρ-
γυρίου, οὐδὲ εἰσροδημάτων ὁ ἀγαπῶν τὴν ἀφθονίαν. (Ἐκ-
κλησι. ι. 10.)

Ἐρ. Πρέπει νὰ ἡμεθα εὐχαριστημένοι μὲ τὴν κατάστασίν μας;

Ἀπ. Ἐπειδὴ ἔμαθον νὰ ἡμαι αὐτάρκης εἰς ὅσα ἔχω. (Φιλιπ. δ'. 11.)

Ἐρ. Εἶναι ἁμαρτία νὰ θέτωμεν τὰς καρδίας μας εἰς κοσμικὰ πράγματα;

Ἀπ. Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. (Α'. Ἰωάν. β'. 15.)

Ἐρ. Δυνάμεθα νὰ ἁμαρτήσωμεν εἰς τὰ μικρὰ πράγματα καθὼς καὶ εἰς τὰ μεγάλα;

Ἀπ. Διότι ὅστις φυλάξῃ ὅλον τὸν νόμον, καὶ πταίσῃ εἰς ἓν, ἔγεινεν ἔνοχος πάντων. (Ἰακώβ. β'. 10.)

Ἐρ. Τί προτιμᾶτε καλὸν ὄνομα ἢ πολλὰ πλούτη;

Ἀπ. Τὸ καλὸν ὄνομα εἶναι προτιμότερον παρὰ πλούτη μεγάλα. (Παροιμ. κβ'. 1.)

Ἐρ. Εἶναι τίς ἐπικίνδυνος ἐὰν προσπαθῇ νὰ ἀποκτήσῃ χρήματα;

Ἀπ. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι δυσκόλως θέλει εἰσελθεῖ πλούσιος εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. (Ματθ. ιθ'. 23.)

Ἐρ. Εἶναι τίποτε πολυτιμότερον ἀπὸ τὴν ψυχὴν;

Ἀπ. Ἐπειδὴ τί θέλει ὠφελήσῃ τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί θέλει δώσῃ ὁ ἄνθρωπος εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. (Μάρκ. ή. 36 — 37.)

Ἐρ. Διατάττεσθε νὰ ἦσθε μεταδοτικοὶ καὶ γενναῖοι;

Ἀπ. Τὴν δὲ ἀγαθοποιΐαν καὶ τὸ μεταδοτικὸν μὴ λη-

σμονεῖτε· διότι εἰς τοιαύτας θυσίας εὐαρεστέϊται ὁ θεός.
(Εβρ. ιγ'. 16.)

Ἐρ. Εἰς ποίους πρέπει νὰ κάμνωμεν καλόν;

Ἀπ. Ἄρα λοιπὸν ἐνόσω ἔχομεν καιρόν, ὥς ἐργαζώμεθα τὸ καλὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως. (Γαλάτ. ζ'. 10.)

Ἐρ. Δύνανται οἱ πτωχοὶ νὰ ᾔναι μεταδοτικοὶ καὶ ἐλευθέριοι ὡς οἱ πλούσιοι;

Ἀπ. Διότι ἐὰν προϋπάρχη ἡ προθυμία, (εἶναι) τις εὐπρόσδεκτος καθ' ὅσα ἔχει, οὐχὶ καθ' ὅσα δὲν ἔχει. (Β'. Κορινθ. ιγ'. 12.)

Ἐρ. Τί πρέπει νὰ κάμνης ὅταν οἱ ἄνθρωποι ἐξακολουθοῦν νὰ σὲ κακομεταχειρίζονται;

Ἀπ. Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας, εὐλογεῖτε ἐκείνους ὅτινες σᾶς καταρῶνται, εὐεργετεῖτε ἐκείνους ὅτινες σᾶς μισοῦσι, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐκείνων ὅτινες σᾶς βλάπτουσι καὶ σᾶς κατατρέχουσι. (Ματθ. έ. 44.)

Ἐρ. Ποῖα εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἁσωτίας εἰς τοῦτον τὸν κόσμον;

Ἀπ. Διότι ὁ μέθυσος καὶ ὁ ἁσωτος θέλουσι πτωχεύσει.
(Παροιμ. κγ'. 21.)

Ἐρ. Τί θὰ γίνουν οἱ μέθυσοι εἰς τὸν ἄλλον κόσμον;

Ἀπ. Οὔτε κλέπται, οὔτε πλεονέκται, οὔτε μέθυσοι, οὔτε λοῖδοροι, οὔτε ἄρπαγες, δὲν θέλουσι κληρονομήσει τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. (Α'. Κορινθ. ζ'. 10.)

Ἐρ. Ἐὰν τοιοῦτον ᾔναι τὸ τέλος τῶν μεθύσων εἰς τοῦ-

τον τὸν κόσμον καὶ εἰς τὸν μέλλοντα, πρέπει νὰ ἐκθέτης
λοιπὸν τὸν ἑαυτὸν σου εἰς πειρασμόν;

Ἀπ. Μὴ θεωρεῖ τὸν οἶνον ὅτι κοκκινίζει, ὅτι δίδει τὸ
χρῶμα αὐτοῦ εἰς τὸ ποτήριον, (ὅτι καταθαίνει εὐαρέστως.)
Ἐν τῷ τέλει αὐτοῦ δάκνει ὡς ὄφις, καὶ κεντρώνει ὡς βα-
σιλίσκος. (Παροιμ. κγ'. 31. 32.)

Ἐρ. Δὲν πρέπει νὰ παύσης ἀπὸ τοῦ νὰ μεθᾶς, ἐὰν τὸ
παράδειγμά σου γίνεται εἰς ἄλλους αἰτία ἀσωτίας;

Ἀπ. Καλὸν (εἶναι) τὸ νὰ μὴ φάγῃς κρέας, μηδὲ νὰ
πίῃς οἶνον, (μηδὲ νὰ πράξῃς τι), εἰς τὸ ὅποιον ὁ ἀδελφός
σου προσκόπτει ἢ σκανδαλίζεται ἢ ἀσθενεῖ. (Ῥωμ. ιδ'. 21)

Ἐρ. Εἶναι ἀσφάλεια νὰ πηγαίνῃ τις εἰς τὴν δδὸν τοῦ
πειρασμοῦ;

Ἀπ. Ἀπόφευγε αὐτήν, μὴ περάσῃς δι' αὐτῆς, ἔκκλινον
ἀπ' αὐτῆς καὶ διάβα. (Παροιμ. δ'. 15.)

Ἐρ. Πῶς δύνασθε νὰ ἐναντιωθῆτε εἰς τὸν πειρασμόν
τοῦ διαβόλου;

Ἀπ. Ἐνδύθητε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ στα-
θῆτε ἐναντίον εἰς τὰς μεθοδεῖας τῆ διαβόλου. (Ἐφεσ. γ'. 11.)

Ἐρ. Τί λέγει ὁ Χριστὸς διὰ τοὺς εἰρηνοποιούς.

Ἀπ. Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ὀνο-
μασθῆν υἱοὶ Θεοῦ. (Ματθ. έ. 9.)

Ἐρ. Πρέπει νὰ ἦσαι φίλαυτος;

Ἀπ. Ὁχι.

Ἐρ. Ἦτον ὁ Χριστὸς φίλαυτος;

Ἀπ. Ἐπειδὴ καὶ ὁ Χριστὸς δὲν ἤρρεσεν εἰς ἑαυτόν.
(Ῥωμ. ιέ. 3.)

Ἐρ. Εἶναι καλὸν νὰ ᾔναι τις ὀκνηρός ;

Ἀπ. Ἡ ὀκνηρία ρίπτει εἰς βαθὺν ὕπνον καὶ ἡ ἄεργος ψυχὴ θέλει πεινᾶ. (Παροιμ. ιθ'. 15.)

Ἐρ. Ἐπρεπε νὰ ἐξουσιάζῃς τὸ πάθος σου ;

Ἀπ. Καλλίτερος ὁ μακρόθυμος παρὰ τὸν δυνατὸν· καὶ ὁ ἐξουσιάζων τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, παρὰ τὸν ἐκπορθοῦντα πόλιν. (Παροιμ. ις'. 32.)

Ἐρ. Πρέπει νὰ ᾔσαι πρὸς τοὺς ἄλλους καλὸς καὶ κοινωνικός ;

Ἀπ. Τελευταῖον δὲ (γίνεσθε) πάντες ὁμόφρονες. (Α'. Πέτρ. γ'. 8.)

Ἐρ. Πρέπει νὰ ἀποκρίνεται τις πρὸς οὐδένα μὲ ἀυστηρότητα ;

Ἀπ. Ἡ γλυκεῖα ἀπόκρισις καταπραΰνει θυμόν. (Παροιμ. ιε'. 1.)

Ἐρ. Εἶναι καλὸν νὰ κολακεύωμεν ;

Ἀπ. Ὁ ἄνθρωπος ὅστις κολακεύει τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐκτείνει δίκτυον ἔμπροσθεν τῶν βημάτων αὐτοῦ. (Παροιμ. ιθ'. 5.)

Ἐρ. Εἶναι ἡ δόξ τῶν παρανόμων εὐχολος ;

Ἀπ. Ἡ δὲ δόξ τῶν παρανόμων (φέρει εἰς) ὄλεθρον. (Παροιμ.)

Ἐρ. Πῶς εἶναι ὁ ὁρόμος τῶν δικαίων ;

Ἀπ. Αἱ δόξ αὐτῆς (εἶναι) δόξ τερπναί, καὶ πᾶσαι αἱ τρίβοι αὐτῆς εἰρήνη. (Παροιμ. γ'. 17.)

Ἐρ. Εἶναι οἱ ἀσεβεῖς εὐτυχεῖς ;

Ἄπ. Εἰρήνη δὲν εἶναι εἰς τοὺς ἀσεβεῖς λέγει Κύριος.
(Ἦσ. μὴ. 22.)

Ἐρ. Πρέπει νὰ ἀποθάνῃς;

Ἄπ. Καὶ καθὼς εἶναι ἀποφασισμένον εἰς τοὺς ἀνθρώ-
πους ἅπας νὰ ἀποθάνωσι, μετὰ δὲ τοῦτο (εἶναι) κρίσις.
(Ἐβρ. θ'. 27.)

Ἐρ. Πῶς ἤλθεν ὁ θάνατος εἰς τὸν κόσμον;

Ἄπ. Διὰ τοῦτο καθὼς δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία
εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος.
(Ῥωμ. έ. 12.)

Ἐρ. Τί λέγει ἡ Βίβλος διὰ τοὺς Χριστιανοὺς ὅταν ἀ-
ποθάνουν;

Ἄπ. Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἵτινες ἀποθνήσκουσιν ἐν Κυ-
ρίῳ ἀπὸ τοῦ νῦν. (Ἀποκ. ιδ'. 13.)

Ἄπ. Δύνανται οἱ νεκροὶ Χριστιανοὶ νὰ νικήσουν τὸν
θάνατον;

Ἄπ. Κατεπόθη ὁ θάνατος ἐν νίκῃ. (Α'. Κορ. ιέ. 54.)

Ἐρ. Τίς δίδει εἰς αὐτοὺς τὴν νίκην;

Ἄπ. Ἀλλὰ χάρις εἰς τὸν Θεόν, ὅστις δίδει εἰς ἡμᾶς
τὴν νίκην διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. (Α'. Κο-
ρινθ. ιέ. 57.)

Ἐρ. Θέλουν ἐπανέλθῃ εἰς ζωὴν;

Ἄπ. Διότι ἔρχεται ὥρα, καὶ ἡν πάντες οἱ ἐν τοῖς μνη-
μείοις θέλουσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ θέλουσιν
ἐξέλθῃ. (Ἰωάν. έ. 28. 29.)

Ἐρ. Τὸ σῶμα θέλει ἀναστηθῇ;

Ἀπ. Διότι πρέπει τὸ φθαρτὸν τοῦτο νὰ ἐνδυθῇ ἀφθαρσίαν. (Α΄ Κορινθ. ιέ. 53.)

Ἐρ. Θέλεις σταθῇ καὶ σὺ ἔμπροσθεν τοῦ κριτηρίου τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ κριθῇς;

Ἀπ. Καὶ εἶδον τοὺς νεκροὺς μικροὺς καὶ μεγάλους, ἱσταμένους ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰ βιβλία ἠνοίχθησαν· καὶ βιβλίον ἄλλο ἠνοίχθη, τὸ ὁποῖον εἶναι τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. (Αποκαλ. κ'. 12.)

Ἐρ. Τί θέλει εἰπεῖ ὁ Ἰησοῦς εἰς ἐκείνους οἵτινες τὸν ἀγαπῶσιν εἰς τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως;

Ἀπ. Ἐλθετε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην εἰς ἑσᾶς βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. (Ματθ. κέ. 34.)

Ἐρ. Τί θέλει εἰπεῖ ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς κακοὺς, εἰς τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως;

Ἀπ. Ὑπάγετε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ κατηραμένοι, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον διὰ τὸν διάβολον καὶ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ. (Ματθ. κέ. 41.)

Ἐρ. Ἐχει ὁ Χριστὸς τρόπον ἡτοιμασμένον διὰ τοὺς ὅσοι τὸν ἀγαπῶσι;

Ἀπ. Ὑπάγω νὰ σᾶς ἐτοιμάσω τρόπον (Ἰωάν. ιδ'. 2.)

Ἐρ. Θέλετε ὑπάγει ὅλοι ἐκεῖ διὰ νὰ ἔχετε τελείαν εὐδαιμονίαν;

Ἀπ. Χορτασμὸς εὐφροσύνης (εἶναι) τὸ πρόσωπόν σου· τερπνότητες (εἶναι) διαπαντὸς ἐν τῇ δεξιᾷ σου (Ψαλ. ις'. 11.)

Ἐρ. Ἡ κατοικία τοῦ οὐρανοῦ ἔχει καμμίαν θλίψιν;

Ἀπ. Καὶ θέλει ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος δὲν θέλει ὑπάρχει πλέον· οὔτε πένθος, οὔτε κραυγή, οὔτε πόνος, δὲν θέλουσιν ὑπάρχει πλέον· διότι τὰ πρῶτα παρῆλθον. (Ἀποκ. κά. 4.)

Ἐρ. Εἶναι εὐκολον νὰ ὑπάγῃ τις εἰς τὸν οὐρανόν;

Ἀπ. Ἀγωνίζεσθε νὰ εἰσέλθῃτε διὰ τῆς στενῆς πόλης· διότι πολλοί, ὡς λέγω, θέλουσι ζητήσῃ νὰ εἰσέλθωσι, καὶ δὲν θέλουσι δυνήθῃ. (Λουκ. ιγ'. 24.)

Ἐρ. Ἀγαπῶσιν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ ὑπάγῳσιν εἰς τὸν οὐρανόν;

Ἀπ. Ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ὀφθαλμοὶ δὲν εἶδε, καὶ ὠτίον δὲν ἤκουσε, καὶ εἰς καρδίαν ἀνθρώπου δὲν ἀνέβησαν τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἡτοίμασεν εἰς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν. Εἰς ἡμᾶς δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψεν (αὐτὰ) διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ (Α' Κορ. β'. 9. 10.)

Ἐρ. Ποῖον εἶναι ὅλον σου τὸ χρέος πρὸς τὸν Θεόν καὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους;

Ἀπ. «Ἀγάπα Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου.» Αὕτη εἶναι πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῆς, «Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.» (Ματθ. κβ'. 37—39.)

Ἐρ. Πῶς δυνάμεθα νὰ δεῖξωμεν τὴν ἀγάπην μας πρὸς τὸν Θεόν;

Ἀπ. Ἐὰν μὲ ἀγαπᾶτε, τὰς ἐντολάς μου φυλάσσετε (Ἰωάν. ιδ'. 15.)

Ἐρ. Πῶς δύνασαι νὰ ἡξεύρῃς πῶς πρέπει νὰ φέρῃσαι πρὸς τοὺς ἄλλους;

Ἀπ. Καὶ καθὼς θέλετε νὰ πράττωσιν εἰς ἐσᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ σεῖς πράττετε ὁμοίως εἰς αὐτούς. (Λουκ. ς'. 31.)

Ἐρ. Τί ζητεῖ ἀπὸ τώρα ὁ Θεὸς νὰ πράττῃς εἰς τὰς ἡμέρας τῆς νεότητός σου;

Ἀπ. Δὲν θέλεις κράζῃ ἀπὸ τοῦ νῦν πρὸς ἐμέ, Πάτερ μου, σὺ, (εἶσαι) ὁ δὴγὼς τῆς νεότητός μου; (Ἱερεμ. γ'. 4.)

Ἐρ. Ἐὰν λάθῃς τὸν Θεὸν ὡς δὴγόν σου τί θέλει ζητήσῃ ἀπὸ ἐσέ;

Ἀπ. Αὐτὸς σοὶ ἔδειξεν ἄνθρωπε, τί τὸ καλόν, καὶ τί ζητεῖ ὁ Κύριος παρὰ σοῦ, εἰμὴ νὰ πράττῃς τὸ δίκαιον, καὶ νὰ ἀγαπᾷς ἔλεος καὶ νὰ περιπατῇς ταπεινῶς μετὰ τοῦ Θεοῦ σου. (Μιχ. ς'. 8.)

Ἐρ. Τί εἶναι τὸ κεφάλαιον τῆς ἀληθοῦς θρησκείας;

Ἀπ. Ἄς ἀκούσωμεν τὸ τέλος τῆς ὅλης ὑποθέσεως· Φοβοῦ τὸν Θεὸν καὶ φύλαττε τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἐπειδὴ τοῦτο (εἶναι) τὸ πᾶν τοῦ ἀνθρώπου. Διότι ὁ Θεὸς θέλει φέρῃ εἰς κρίσιν πᾶν ἔργον καὶ πᾶν κρυπτόν, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε πονηρόν. (Ἐκκλησι. ιβ'. 13, 14.)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ κ. τ. λ.

ΔΙΑ ΤΑ ΜΑΛΛΟΝ ΠΡΟΚΕΧΩΡΗΜΕΝΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΜΑΘΗΜΑ Α'.

Διδ. Τί εἶναι τοῦτο ;

Παιδ. Σφαιρίδιον. (Ἡ διδάσκαλος γράφει ἐπὶ τοῦ ἄβ-
θακος σφαιρίδιον) ἔπειτα λέγει.

Διδ. Σφαιρίδιον εἶναι ὄνομα.

Ἡ Διδάσκαλος γράφει, τὸ, ἐμπρὸς ἀπὸ τὴν λέξιν
σφαιρίδιον καὶ λέγει.

Διδ. Τί ἔγραψα πλησίον εἰς τὸ σφαιρίδιον ;

Παιδ. Τό.

Διδ. Ἡ λέξις αὐτὴ τὸ λέγεται ἄρθρον, καὶ τὸ ἄρθρον
βάλλεται ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ ὄνομα, ὥς βλέπετε γραμμένον τὸ
σφαιρίδιον· (ἔπειτα κάμνει τὰ παιδία νὰ τῇ φέρωσι παρα-
δείγματα, ὥς τὸ μῆλον, τὸ ξύλον, τὸ κάστανον, κτλ.)

Διδ. Τί εἶναι τὸ χρῶμα τοῦ σφαιριδίου τούτου ;

Παιδ. Κόκκινον.

Διδ. Ἡ λέξις κόκκινον λέγεται ἐπίθετον, τὰ ἐπίθετα
βάλλονται μετὰ τῶν ἄρθρων καὶ τῶν ὀνομάτων καὶ φα-
νερώνουσι τί λογῆς εἶναι τὰ πράγματα, καθὼς τὸ βλέπετε
ἐπὶ τοῦ Ἄβθακος.

(Ἡ διδάσκαλος ἀκολουθῶς γράφει)

Τὸ κόκκινον σφαιρίδιον

Τὸ σκληρὸν ξύλον.

Τὸ μαῦρον κάστανον.

Τὸ πράσινον χόρτον.

Τὸ καθαρὸν νερόν.

Ἄφροῦ, τέλος τὰ παιδία ἐννοήσωσι τὸ μάθημα τοῦτο, ἡ διδάσκαλος λέγει εἰς αὐτά.

Διδ. Ἴδου τώρα ἐμάθετε τρία μέρη τοῦ λόγου, ὅποια εἶναι Ὀνομα (καὶ τὸ δεικνύει ἐπὶ τοῦ ἄβδακος) Ἐπίθετον καὶ Ἀρθρον.

ΜΑΘΗΜΑ Β΄.

Ἡ διδάσκαλος ἐπαναλαμβάνει τὸ μάθημα τῆς προτε-
ραίας δεικνύουσα αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ἄβδακος, καὶ λέγει· προσέ-
ξατε! καὶ συγχρόνως κινεῖ ἐν σφαιρίδιον.

Διδ. Τί ἔκαμα τώρα;

Παιδ. Ἐκίνησας ἐν σφαιρίδιον.

Διδ. Ἡ λέξις ἐκίνησας λέγεται ῥῆμα.

Ἡ διδ. κτυπᾷ μὲ τὸν δείκτην ἐπὶ τοῦ θρονίου, ἔπειτα ἐρωτᾷ

Διδ. Τί ἔκαμα τώρα;

Παιδ. Ἐκτύπησας. (Ἡ διδάσκαλος γράφει ἐπὶ τοῦ ἄβ-

βακος λέξεις αἱ ὑποῖαι φανερόνουςιν ἐνέργειαν, ὥς ἐκίνησας, ἐκτύπησας, ἔγραψας, ἔκοψας κτλ.)

Ἐρωτᾷ δὲ καὶ τὰ νήπια νὰ τῇ εἴπωσιν ἄλλας τοιαύτας διὰ νὰ ἴδῃ ὅτι ἐννόησαν.

Ἐπειτα λέγει,

Διδ. Αἱ λέξεις αὗται λέγονται ῥήματα καθὼς καὶ ἄλλαι πολλαί.

Διδ. Ἡ διδάσκαλος ἀκολουθῶς λέγει, τίς ἐκίνησε τὰ σφαιρίδια;

Διδ. Τίς ἐξεύρει νὰ μοῦ εἰπῇ πόσα μέρη τοῦ λόγου σᾶς ἐδίδαξα;

Παιδ. Ἐγώ.

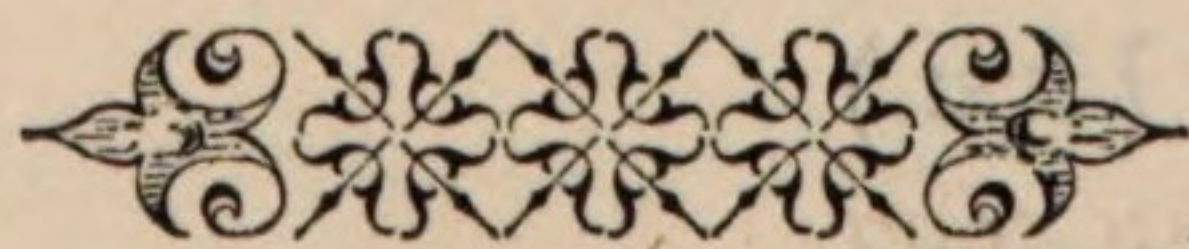
Διδ. Τίς ἐκίνησε τὰ σφαιρίδια;

Παιδ. Σὺ.

Διδ. Τίς ζητεῖ νὰ ὑπάγῃ ἔξω;

Παιδ. Αὐτός.

Διδ. Ἐγώ. Σὺ. Αὐτός, λέγονται Ἀντωνυμῖαι, καὶ λέγονται ἀντὶ τῶν ὀνομάτων· καθὼς, ἀντὶ νὰ εἴπω ἡ Διδασκάλισσα κινεῖ τὰ σφαιρίδια, λέγω, ἐγὼ κινῶ τὰ σφαιρίδια· — ἀντὶ νὰ εἴπω ὁ Δημήτριος κινεῖ τὰ σφαιρίδια, λέγω, Σὺ κινεῖς τὰ σφαιρίδια. Καὶ ἀντὶ νὰ εἴπω τὸ ὄνομα ἐνὸς ἄλλου, ὅστις στέκει πλησίον, λέγω, Αὐτὸς παίζει. κτλ.

ΜΑΘΗΜΑ Γ'.

Ἡ διδ. κινεῖ τὰ σφαιρίδια μὲ ταχύτητα καὶ λέγει εἰς τὰ παιδιά.

Διδ. Τί ἔκαμα τώρα;

Παιδ. Ἐκίνησας τὰ σφαιρίδια γρήγορα.

(Ἡ διδ. κινεῖ τὰ σφαιρίδια ἀργὰ ἔπειτα ἐρωτᾷ)

Διδ. Πῶς ἐκίνησα τώρα τὰ σφαιρίδια;

Παιδ. Ἀργά. (Ἡ διδ. αἱ λέξεις αὗται λέγονται ἐπιρρήματα)

Διδ. Τί μέρος τοῦ λόγου εἶναι αἱ λέξεις, Γρήγορα, Ἀργά;

Παιδ. Ἐπιρρήματα. (Ἡ διδάσκαλος πάλιν σύρει μὲ τὸν δείκτην δύο σφαιρίδια, καὶ λέγει,)

Διδ. Τί ἔκαμα;

Παιδ. Ἐσυρες δύο σφαιρίδια. (Ἡ διδ. πάλιν σύρει δύο ἕτερα, καὶ λέγει,) τί ἔκαμα;

Παιδ. Ἐσυρες καὶ ἄλλα δύο. (Ἡ διδ. λέγει εἰς τὰ παιδιά,)

Διδ. Ἡ λέξις καὶ εἶναι μέρος τοῦ λόγου, καὶ λέγεται Σύνδεσμος, ἐπειδὴ ἐνώνει τὰ ἄνω δύο μετὰ κάτω δύο.

(Ἡ διδάσκαλος πάλιν σύρει 4 σφαιρίδια,)

Διδ. Τί ἔκαμα;

Παιδ. Ἐσυρες 4 σφαιρ. (Ἡ διδάσκ. ἀφαιρεῖ ἐν τῶν σφαιριδίων, καὶ λέγει,)

Διδ. Τί ἔκαμα τώρα;

Παιδ. Ἐξέβαλες ἐν σφαιρίδιον ἀπὸ τὰ τέσσαρα. (Ἡ

διδ. τότε τοῖς λέγει ὅτι ἡ λέξις ἀπὸ λέγεται Πρόθεσις.)

Διδ. Πῶς λέγεται ἡ λέξις ἀπὸ

Παιδ. Πρόθεσις.

(Ἡ διδ. ἐπαναλαμβάνει τὸ μάθημα τῆς ἡμέρας καὶ λέγει, κινουῦσα ταχέως.)

Διδ. Τί ἔκαμα;

Παιδ. Ἐκίνησες γρήγορα, ἀργά, κτλ.

(Ἡ διδ. τότε κάμνει τὰ παιδία νὰ ὀνομάσωσιν ὅλα τὰ μέρη τοῦ λόγου, ὅσα ἔμαθον οἷον Ὀνομα, Ῥῆμα, Ἐπίθετον, Ἄρθρον, Ἀντωνυμίαν, Σύνδεσμον, Ἐπίρρημα, Πρόθεσιν. Ἐπειτα ρίπτουσα κατὰ γῆς τὸν δείκτην, ἢ ἄλλο τι δυνάμενον νὰ κάμῃ κρότον, ἡ ἰδία λέγει, ὦ! ἔπειτα κάμνει, ὅτι κτυπᾷ τὴν χεῖρά της, καὶ λέγει· ἄχ! Τότε λέγει εἰς τὰ παιδία,)

Αἱ λέξεις ὦ! Ἄχ! λέγονται ἐπιφωνήματα.

ΣΤΙΧΟΙ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΝΗΠΙΩΝ.

Εἶπον ὅλα ὅσα ᾿ξεύρω
Περὶ τῆς Γραμματικῆς
᾿Ακουσον ἄν δὲν ᾿βαρύνθῃς
Κ' ἐν τραγῳδίᾳ ἐπ' αὐτῆς.

2.

Ἡ Γραμματικὴ εἶν' τέχνη
Τοῦ διδάσκειν τὰ παῖδ' αἰ
Νὰ διαβάζουσιν, νὰ λαλῶσι,
Καὶ νὰ γράφωσιν ὀρθά.

3.

Ὅλοι οἱ λόγοι, οὗς λαλοῦμεν
Διαιροῦντ' εἰς δέκα τάξεις,
Κ' ἄν καλῶς ἀποκριθοῦμεν
Λόγιοι θὰ κηρυχθοῦμεν
᾿Σ τὰς παροῦσας ἐξετάσεις.

4.

Ἄρθρα εἶναι ὁ, ἡ, τό·
Ὄνόματα, πορτογάλλι καὶ σχολειό·
Ῥήματ' εἶναι γράφω, παίζω,
Ἡ δὲ μετοχὴ μετέχει κ' ἐκ τῶν δυῶ.

5.

Ἐπίθετα εἶναι καλόν, γλυκύ·
Ἀντωνυμίας, ἐγώ, αὐτὸς καὶ σύ·
Προθέσεις εἶν' ἀνά, διά, κατά·
Ἐπιρρήματα σήμερον, χθές, ἀργά.

6.

Σύνδεσμοι εἶναι καί, ἐάν, ἀλλά·
Ἐπιφωνήματα, ἄχ, φεῦ, χά, χά!

7.

Περιπλέον δὲν σοὶ λέγω,
Διότ' ἡ γλῶσσά μου ἔτι σφάλλει
Εἶν' ἀδύνατον νὰ εἶπω,
Ὅσα θέλουν οἱ δασκάλοι.

8.

Ἀφοῦ ὅμως μεγαλώσω
Καὶ καθ' ὅλ' ἀναπτυχθῶ
Θὲ νὰ γράφω, νὰ συνθέτω,
Ἴσως καὶ νὰ στιχοιργῶ.

ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΟΝ ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΣ ΣΤΙΧΟΥΣ.

Ἐνα δάκτυλόν μου ἴσον μιάν γραμμὴν θὰ σχηματίσω
Καὶ τὸ ἄκρον του ἂν θέλῃς ἐν σημεῖον θὰ σοῦ δείξω
Μιάν καμπύλην ἐὰν θέλω τώρ' ἐγὼ νὰ σχηματίσω
Τὸν ἄρμον τὸν μέσον πρέπει τοῦ δακτύλου νὰ λυγίσω.

Μιάν ὀρθὴν νὰ σχηματίσω.

Τῆς χειρὸς τὸ δάκτυλόν μου

Οὔτω πρέπει νὰ κρατήσω

Ἵς τὸ πλευρόν νὰ τὸ γυρίσω.

Πλάγιον γραμμὴν θὰ δείξω.

Παραλλήλους γὰ νὰ κάμω

Δύο δάκτυλα λαμβάνω.

Καὶ ἐξίσου πανταχόθεν μακρὰν πρέπει νὰ τὰ βάλλω.

Καὶ ἂν τὰ ζυγώσω μέσα συμπιπτούσας γραμμάς κάμνω.

Γίνετ' ἔτι ἡ γωνία

Ὅπου λέγεται ἀμβλεῖα

Πλὴν ἰδοὺ καὶ ὀρθὴ γωνία

Καὶ κατόπιν νὰ ὀξεῖα.

• Τέσσαρες δάκτυλοι ἴσοι

Εἰς τὰ ἄκρα ἐνωμένοι

Ἴδοὺ θέλουν σχηματίσει

Ἐν τετράγωνον καὶ μένει.

Ἀὐτὸ ῥόμβος ἂν θελήσω
Οὕτω πως νὰ τὰ τραβίξω·
Τὸ δὲ τρίγωνον γίνετ' εὐθὺς
Ἀπ' αὐτοὺς δακτύλους τρεῖς.

Τώρα τώρα ἐν τῷ ἄμα
Μισοὺς κύκλους δύο ἐντάμα
Ἀφοῦ βάλλω θὰ σοῦ δείξω
Κύκλον ποῦ θὰ σχηματίσω.

* Ἄν ὀλίγον τὸν τραβίξω
* Ἐλλειψιν θὰ σχηματίσω
Τώρα ἔπε Δασκάλισσά μου
Μὲ αὐτὰ τὰ σχήματά μου
Ποῦ ἔκαμα ἔς τὰ δάκτυλά μου
Ποῖον εἶναι τὸνομά μου
Διδασκάλισσα. Γεωμέτρης.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗΡΙΟΥ.

- Ἐρ. Τί εἶναι τοῦτο;
- Ἀπ. Πλανητήριον.
- Ἐρ. Τί παριστάνει αὐτό;
- Ἀπ. Τὸν ἥλιον, τοὺς πλανήτας, καὶ τοὺς δορυφόρους.
- Ἐρ. Πῶς λέγονται ὅλα ταῦτα ὁμοῦ;
- Ἀπ. Ἡλιακὸν σύστημα.
- Ἐρ. Ποῦ κεῖται ὁ ἥλιος;
- Ἀπ. Πλησίον τοῦ κέντρου.
- Ἐρ. Κινεῖται ὁ ἥλιος ἢ μένει ἀκίνητος;
- Ἀπ. Κινεῖται.
- Ἐρ. Τί εἶναι ὁ ἥλιος;
- Ἀπ. Σῶμα αὐτόφωτον καὶ αὐτόθερμον.
- Ἐρ. Τί γυρίζουν πέριξ τοῦ ἡλίου;
- Ἀπ. Οἱ πλανῆται.
- Ἐρ. Πόσοι εἶναι οἱ πλανῆται;
- Ἀπ. Τριάκοντα καὶ εἷς.
- Ἐρ. Εἰπέτε τὰ ὀνόματά των;
- Ἀπ. Οἱ κυριώτεροι Ἑρμῆς, Ἀφροδίτη, Γῆ, Ἄρης, Ρέα, Δήμητρα, Παλλάς, Ἥρα, Ζεὺς, Κρόνος, Ἑρσχειλος.
- Ἐρ. Καὶ πόσους βλέπομεν εἰς τοῦτο τὸ πλανητήριον;
- Ἀπ. Ἑπτά.
- Ἐρ. Ποῦ εἶναι οἱ ἄλλοι τέσσαρες;
- Ἀπ. Εἰς τὸν οὐρανόν.

Ἐρ. Μεταξὺ ποίων πλανητῶν εὑρίσκονται οἱ τέσσαρες οὗτοι πλανῆται;

Ἀπ. Μεταξὺ Ἄρεως καὶ Διός.

Ἐρ. Εἶναι οἱ πλανῆται αὐτόφωτα σώματα; — Ὁχι.

Ἐρ. Πόθεν λαμβάνουν τὸ φῶς;

Ἀπ. Ἀπὸ τὸν ἥλιον.

Ἐρ. Ποῖος πλανήτης εἶναι ὁ πλησιέστερος εἰς τὸν ἥλιον;

Ἀπ. Ὁ Ἑρμῆς.

Ἐρ. Ἐμπορεῖτε νὰ δείξητε τοὺς πλανήτας;

Ἀπ. Ἑρμῆς, Ἀφροδίτη, κτλ.

Ἐρ. Τί δείχνουν αὐτὰ τὰ σφαιρίδια;

Ἀπ. Τοὺς δορυφόρους.

Ἐρ. Πόσοι εἶναι οἱ δορυφόροι;

Ἀπ. Δεκαοκτώ.

Ἐρ. Πόσοι πλανῆται ἔχουν δορυφόρους.

Ἀπ. Τέσσαρες.

Ἐρ. Ὀνομάσατέ τους;

Ἀπ. Γῆ, Ζεὺς, Κρόνος, καὶ Ἑρσχελος.

Ἐρ. Ποῖος εἶναι ὁ δορυφόρος τῆς γῆς;

Ἀπ. Ἡ Σελήνη.

Εἰπέτε λοιπὸν τὸ τραγῳδίον τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος.

Εἰς αὐτὸ τὸ σύστημά μας εἶν' ὁ ἥλιος ὅς τὴν μέσην

Καὶ φωτίζει τοὺς πλανήτας σταθερὰν ἔχων τὴν θέσιν.

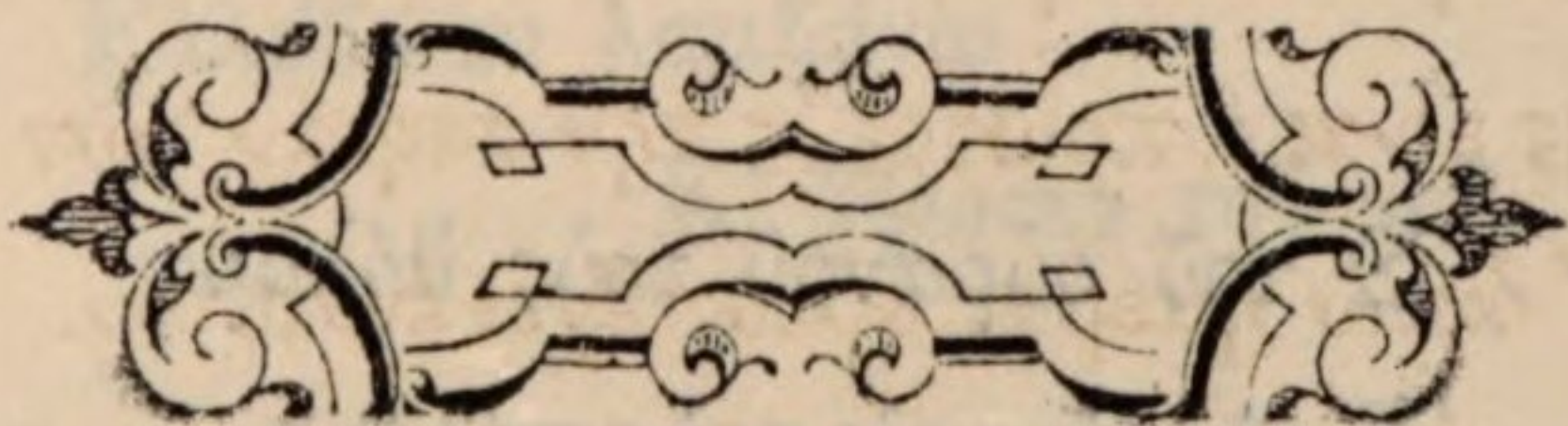
Οὗτοι ἑνδεκα εἶναι ὅλοι καὶ εἰς τὸν ἥλιον γυρίζουν,

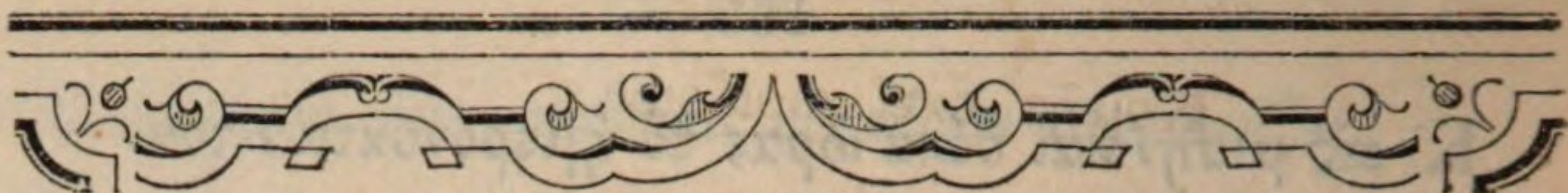
Καὶ γυρίζοντες εἰς τοῦτον τροχιάς των σχηματίζουν.

Ὁ καιρὸς δ' ὅπου καθένας εἰς αὐτὸν περιγυρίζει,
Ἐνα ἔτος τοῦ μὲ ὥρας κατὰ τάξιν σχηματίζει.
Ἡμερόνυχτον ἀκόμῃ εἰς καθ' ἓνα προξενεῖται,
Ὅτ' εἰς ἄξονα γυρίζουν ὅλοι οὗτοι οἱ πλανῆται.
Σὺ, ὦ ἥλιε, μὲ λάμπιν βασιλεύεις τὴν ἡμέραν,
Καὶ τὴν νύκτα φῶς δανείζεις 'ς τῆς σελήνης μας τὴν
σφαῖραν.

Τὰ ὀνόματα, τὴν τάξιν, καθενὸς πλανήτου 'ξεύρω
Παρευθὺς ἐγὼ τὰ λέγω, ἔαν πρόθυμον σᾶς εὕρω.
Ὁ Ἑρμῆς εἶναι ὁ πρῶτος 'ς τὴν σειρὰν τῶν πλανητῶν
Ὅγδοηντ' ὀκτῶ ἡμέρας οὗτος ἔχει ἐνιαυτόν.
Τὸ 'μερόνυχτον τεσσάρων κ' εἵκοσιν εἶναι ὥρων.
'Αφροδίτ' εἶναι κατόπιν μ' ἓνα φῶς πολλὰ μικρόν,
Εἰς τριάκοντα καὶ πέντε ἐβδομαδάς κάμνει χρόνον,
Τὸ 'μερόνυχτόν της εἶναι τρεῖς καὶ εἴκοσ' ὥρας μόνον.
Τρίτον τόπον μετὰ ταύτην ἡ δεκὴ μας γῆ βαστά,
Τὸ 'μερόνυχτον, τὸ ἔτος, εἰς καθένα εἶν' γνωστά.
Τέταρτος εἶναι ὁ Ἄρης, οὗτος κάμνει ἐνιαυτόν
Ὅγδοήκοντα ἡμέρας καὶ ἐξάκισ ἑκατόν.
Μετὰ τούτους εἶν' ἡ Ρέα καὶ ἡ Δήμητρα δμοῦ
Μὲ τὴν Ἥραν καὶ Παλλὰδα εἰς τὰ ὕψη τ' οὐρανῶ.
Ἐννατος ὑπάρχει ὁ Δίας ὧν ὁ μέγιστος 'ς τὸν ὄγκον
Δώδεκ' ἔτη ἰδικά μας ἔχει οὗτος ἓνα χρόνον.
Εἶν' ἡμέρα καὶ ἡ νύκτα ἀπὸ πέντε ὥρας μόνον.
Δέκατον 'ς τὸ σύστημά μας ἡμεῖς ἔχομεν τὸν Κρόνον,
Εἰς σχεδὸν τριάντα χρόνους κάμνει τὸν ἐνιαυτόν του

Κ' εἰς μισὴν καὶ δέκα ὥρας τὸ ἡμερονύκτιόν του.
Τελευταῖος ἀπὸ ὅλους εἶν' ὁ Ἑρσχειλος μακράν μας.
Ἔχει ἔτος ἰδικόν του ὀγδοήκοντα ἰδικά μας,
Καὶ ἀκόμῃ περιπλέον, πλὴν ἡμερονύκτιον δὲν ξεύρουν
Εἰς τινὰς πλανήτας γύρω περιφέρονται καὶ ἄλλοι
Δορυφόροι των, ὡς εἶπον ὅτι εἶναι οἱ Δασκάλοι.

ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

Ἵς τοῦ οὐρανοῦ τοὺς θόλους

Ἵς τὸ χάος εἰς τοὺς πόλους

Ἄστρα πολλὰ φωτίζουν,

Καὶ ταῦτα σχηματίζουν

Πολλοὺς ἀστερισμούς.

Εἶν' Ἄρκτος ἡ μεγάλη

Τοξότης, Κύων, καὶ ἄλλοι

Πολλότατοι ἀστέρες

Μὲ λάμψιν πολλὴν σφαίραις

Ἵψηλὰ ἔς τοὺς οὐρανοὺς.

Ἐεὶ βλέπω τὰς Ὑάδας,

Τὸν Ταῦρον, τὰς Πλειάδας

Τὸν κύκλον Γαλαξίαν,

Τὴν τόσῃν εὐκοσμίαν,

Τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ.

Κομῆτ' ἐκεῖ γυρίζουν
Λαμπροὶ καὶ φωτοφόροι,
Τὸν ἀμαθῆ φοβίζουν
Οἱ πύριν' ἑδοιπόροι

Αὐτοὶ τοῦ οὐρανοῦ.

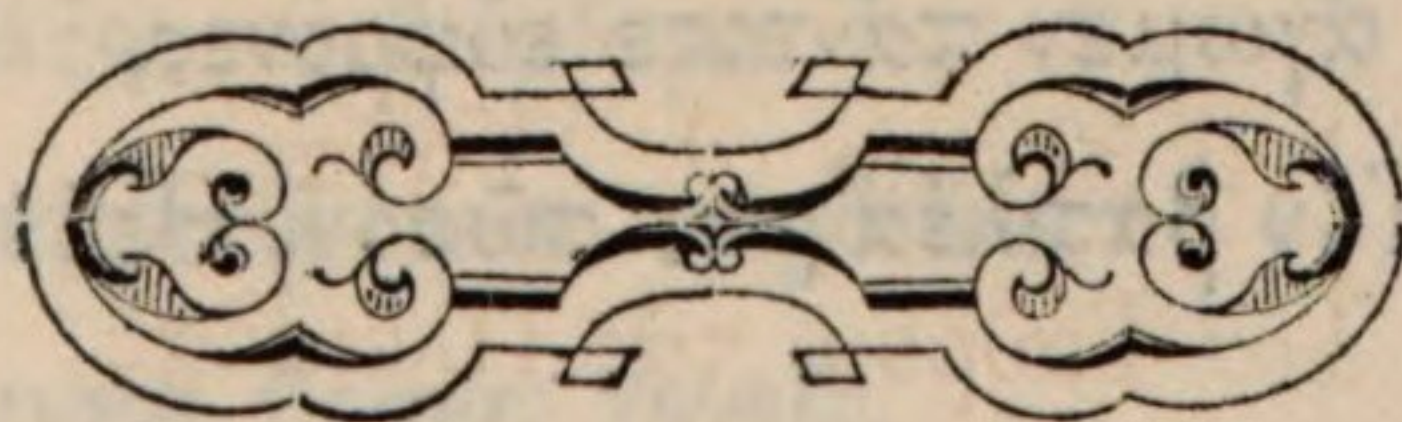
Τὰ ἔργα σου, Θεέ μου,
Παρατηρῶν ἐπάνω
Τριγύρω ἔμπροσθέν μου
Εὐλάβειαν λαμβάνω

Κ' ὕψωσιν τοῦ νοῦ.

Καὶ μὲ τὸ λογικόν μου,
Ὅσον τὸ ἐξετάζω,
Ἐσὲ τὸν πλαστουργόν μου
Ἀπείρως σὲ δοξάζω,

Τιμῶ καὶ προσκυνῶ.

Τὴν δόξαν σου φωνάζουν,
Καὶ ποιητὴν σὲ κράζουν.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΥΜΝΟΙ ΚΑΙ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΔΙΑ
ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΙΝ ΤΩΝ ΝΗΠΙΩΝ.

ΥΜΝΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

Ψαλμὸς παρὰ τοῦ Ἀμερικανικοῦ Σχολείου εἰς τὴν
πρώτην εἴσοδον τοῦ βασιλέως εἰς τὰς Ἀθήνας
κατὰ τὸν Μάϊον 1832.

Τὸν βασιλέα μας τὸν πρῶτον Ὅθωνα
Σῶσον Θεέ!

Δὸς δόξης στέφανον, τὴν τύχην ἄφθονον,
Τὸν βασιλέα μας σῶσον Θεέ!

Τὰ καλὰ ἅπαντα Ἑλλήνων ἀνακτι
Δός, ὦ Θεέ!

Τὴν βασιλείαν του στηρίξον, αὐξήσον,
Χρόνους εὐδαίμονας δός, ὦ Θεέ!

Θεέ! εὐλόγησον ὑπὸ τὸν Ὅθωνα
Ὅλους ἡμᾶς.

Διὰ νὰ ἄγωμεν πάντοτε εὐφρονες,
Τὸν βασιλέα μας σῶσον, Θεέ!

ΥΜΝΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ.

Τὸν ὁποῖον ἔψαλλον τὰ κοράσια τοῦ Ἀμερικανικοῦ
Σχολείου εἰς τὴν εἴσοδόν της εἰς Ἀθήνας
κατὰ τὸν Φεβρουάριον 1837.

1.

Μὲ στέμμ' ἀπ' ἄνθη θάλλοντα,
Καὶ μὲ τὰ στήθη πάλλοντα,
Καὶ μὲ σκιρτώσας τὰς ψυχὰς
Σὲ φέρομεν, ὦ βασιλῆς,
Ὡς ἀπαρχὰς τὰς εὐτελεῖς
Ἀλλ' ἐγκαδίους μας εὐχάς,

2.

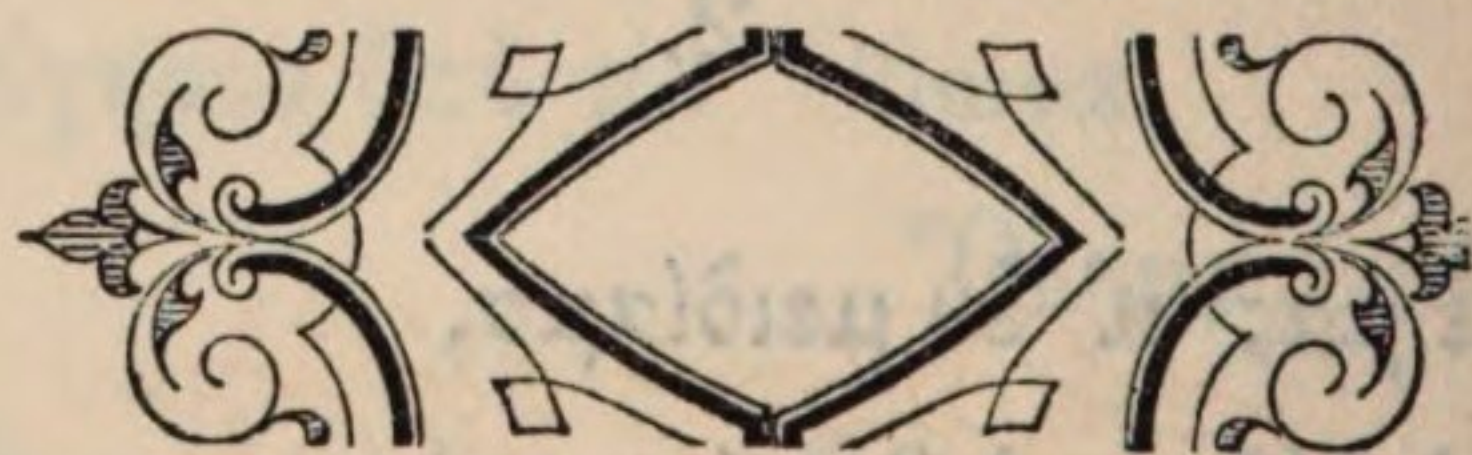
Ἰδέ μας μ' ἐν μειδιάμα,
Καὶ δέξου τὸ θυμίαμα
Τῶν παιδικῶν μας καρδιῶν.
Κλαίουσai ἥρωας γονεῖς,
Στρεφόμεθα αἱ ἀσθενεῖς
Πρὸς μόνον τὸν Θεὸν καὶ Σέ.

3.

Δάκρυα φέρων καὶ σφαγὴν
Εἰς τῆς πατρίδος μας τὴν γῆν,
Χειμῶν ἐπῆλθε συμφορῶν.
Παρῆλθε πλὴν ὀλίγωρος,
Καὶ ἦλθες, ἦ παρήγορος
Τῶν ὀρφανῶν καὶ τῶν χηρῶν.

4.

Ἐνόσω αἰσθανόμεθα,
Ἐνθέρμως θὰ εὐχώμεθα
Τῶν βασιλίδων Κορωνίς
Πρὸς ἄρωγὴν καὶ κλέος μας
Μετὰ τοῦ βασιλέως μας
Συζῶσα νὰ εὐδαιμονῇς.

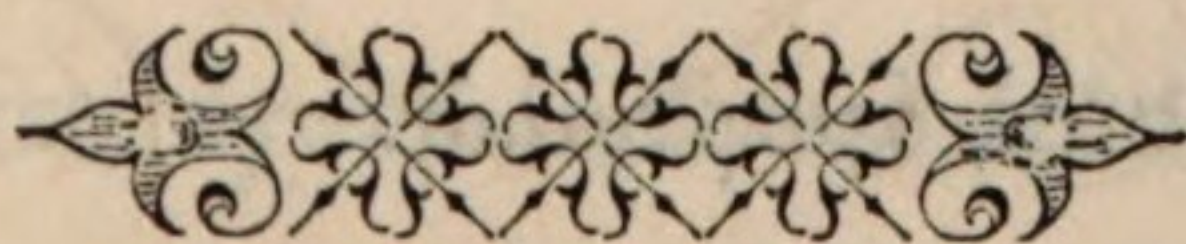
Ο ΚΑΛΟΣ ΠΟΙΜΗΝ.

1 Σωτέρ μου τὰ πρόβατά σου
Μὲ ἀγάπην ποῦ τηρεῖς,
Στὰς ἀγκάλας τὰ ἀρνιά σου
Τ' ἀσθενῇ ποῦ ὁδηγεῖς.

2 Τώρα δέξου 'ς τὴν καρδίαν,
Δέξου ταῦτα τὰ μικρά.
Μόν' ἐκεῖ ἀπὸ ζημίαν
Τὰ γνωρίζομεν σωστά.

3 ὦ! ποτὲ κἀνὲν μὴ γείνη
Τοῦ ἐχθροῦ σκληρὰ βορά,
Κ' ἡ ἀγάπη σου μακρύνει
Τὰ τοῦ δρόμου φοβερά,

4 'Στὸ μανδρὶ σ' ὥς νὰ τὰ κλείσης
Νὰ χαροῦν παντοτεινάς
Τὰς τῆς χάριτός σου βρύσεις
Τὰς τοῦ ἔαρος βοσκάς.

ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ.

1 Ἄ! οἱ ἄγγελοι ὑμνοῦν
Δόξα εἰς τὸν Ὑψιστον,
Καὶ εἰρήνη ἐπὶ γῆς
Εὐδοκία ἐν θνητοῖς.

2 Ἄνθρωποι ἀγάλλεσθε
Μ' οὐρανῶν στρατεύματα,
Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς
Ἐξ ὕψους ὁ Σωτήρ.

3 Σήμερον εἰς Βηθλεὲμ
Ἐγεννήθη ὁ Χριστός,
Ὁ αἰδῖος Θεός,
Ἐκ παρθενικῆς γαστρός.

4 Νὰ μᾶς σώσης, εὐσπλαχνε,
Πῆρες σάρκα τὴν θνητὴν,
Δόψα σοι, θεάνθρωπε,
Ἰησοῦ Ἐμμανουήλ.

5 Ἰατρὲ ἀμαρτωλῶν
Φῶς, ζωὴ παντὸς πιστοῦ,
Χαῖρ' εἰρήνης ἡγεμῶν,
Χαῖρε λυτρωτὰ ἡμῶν.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΙΝ
ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

1

1 Ἀριθμοῦν ἀπὸ 1—100 κτυπῶντες τὰς χεῖρας εἰς ἕκαστον ἀριθμόν.

2 Ἀριθμοῦν ἀπὸ 1—50 κτυπῶντες τὰς χεῖρας εἰς τὸν 5 ἀριθμόν.

3 Ἀριθμοῦν κτυπῶντες τὰς χεῖρας καὶ βάλλοντες τὴν δεξιάν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου, καὶ τὴν ἀριστεράν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ εἰς τὸν 10 ἀριθμόν.

2

Ἡ διδ. ἐρωτᾷ, Πόσας χεῖρας ἔχετε; Ὑψώσατε τὴν δεξιάν. Τὴν ἀριστεράν. Πόσους δακτύλους ἔχετε εἰς τὴν δεξιάν χεῖρα; Μετρήσατε καὶ ὠνομάσετέ τους. Ἀντίχειρ—Λιχανός, Μέσος, Παράμεσος καὶ Μικρός. Πόσους εἰς τὴν ἀριστεράν; Πόσους εἰς τὰς δύο χεῖρας;

Λέγουσιν πόσους ἔχουσιν, καὶ συγχρόνως κτυποῦν τὰς χεῖρας.

Πόσας κλειδώσεις ἔχετε εἰς ἕκαστον δάκτυλον;

Ἔχετε εἰς ἕκαστον δάκτυλον τὰς αὐτὰς κλειδώσεις;

Ἐξαιρεῖται ὁ ἀντίχειρ.

Διατὶ αὐτὸς ἔχει ὀλιγωτέρας;

Ἔχετε ἄλλας κλειδώσεις;

Οἱ παῖδες ὀνομάζουσιν τὸν καρπὸν, τὸν ἀγκῶνα, τὸν ὤμον.

3

Χεῖρας ὀπισθεν — ἔμπροσθεν.

Σταυρώνουν τὰς χεῖρας.

Δείξατε. Ὑψος — Βάθος — Μῆκος — Πλάτος.

4

Πῶς ἀναβαίνει ἡ καταχνιά;

Βάλλουν τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν γονάτων.

Τὰς ὑψώνουν ἀργὰ δεικνύοντες πῶς ἀναβαίνει ἡ κατα-
χνιά, μετὰ ταῦτα τὰς κτυποῦν εἰς τὰ γόνατα γρήγορα
δεικνύοντες πῶς καταβαίνει ἡ βροχή.

ΤΑ ΜΕΤΕΩΡΑ.

Ὑψηλὰ στὴν ἀτμοσφαῖραν
Ἀναβαίνουν καθ' ἡμέραν
Οἱ ἀτμοὶ ἀπὸ νερόν.

Κ' εἰς ἐκείνην σχηματίζουν,
Πυκνὰ νέφη καὶ σκοτίζουν
Τὸν λαμπρότερον καιρόν.

Ἄν ἀπ' ἄνεμον σπροχθῶσι,
Καὶ εἰς νέφη πυκνωθῶσι,
Καταβαίνει ἡ βροχή.

Καὶ πολλάκις κατὰ πρῶτον
Τῆς βροχῆς ἀκοῦς τὸν κρότον
Καὶ θωρεῖς τὴν ἀστραπήν.

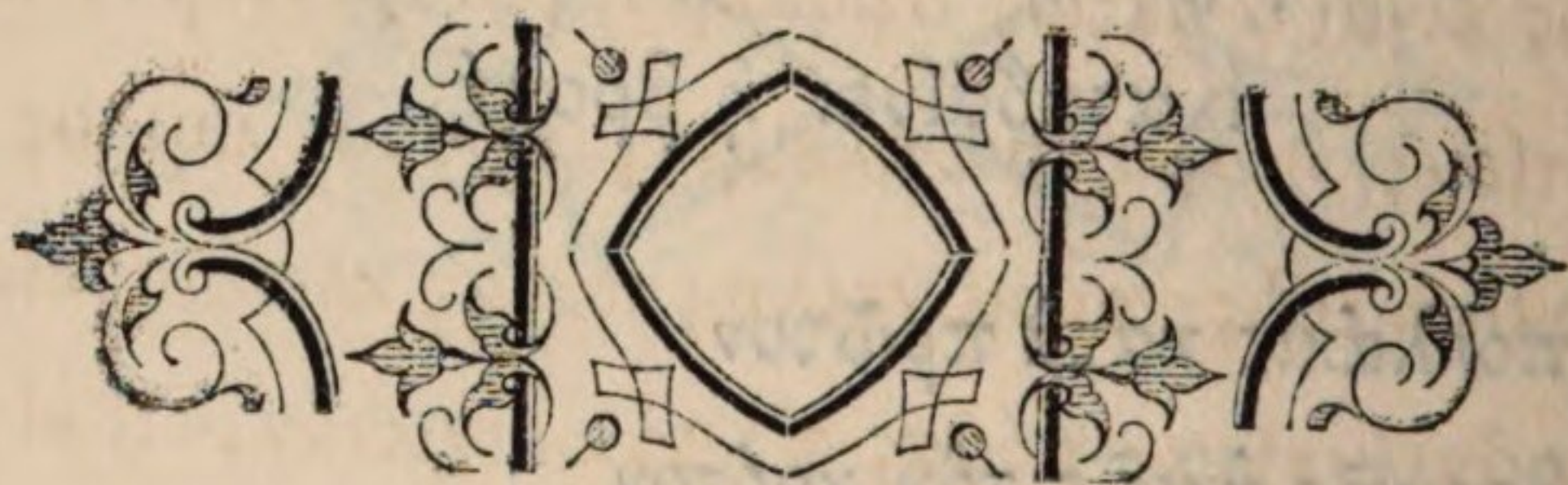
Κί' ὅταν εἰς τὴν ἀτμοσφαῖρα
Ἀπ' τὸ φύχος τοῦ ἀέρα
Παγωθῶσιν οἱ ἀτμοί,

Τότε χιόνι καταβαίνει,
Τὰ βουνὰ τῆς γῆς λευκαίνει,
Κ' εἶναι φύχρα δυνατή.

Ὅταν πάλιν, ἐνῶ βρέχει,
Εἰς τὸν δρόμον φύχος ἔχη
Καὶ παῶνῃ ἡ βροχή,

Ὡς σφαιράκια καταβαίνει
Ἡ βροχή ἡ παγωμένη,
Καὶ χαλάζει λέν' αὐτή.

Καὶ αὐτὰ κ' ἀκόμῃ ἄλλα
Εἶν' μετέωρα, δασκάλα,
Καὶ δὲν εἶμαι καθὼς βλέπεις Γεωγράφος μοναχός,
Ἀλλ' ἡξεύρω κατ' ἀκόμῃ, κ' εἶμαι ὀλίγον φυσικός.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ.

1 Ἀνοίξατε τὰς χεῖράς σας. Κλείσατέ τας;

Ἐγγίξατέ τι. Ὑψώσατέ τι. Παρατηρήσατέ τι. Κτυπήσατέ τι. Τὰς χεῖράς σας σταυρώσατε.

Βάλλετε τας ὀπισθεν.

2 Ἐρ. Ποία εἶναι ἡ δεξιὰ σας χεὶρ; ἡ κεφαλὴ σας— ἐγγίξατέ την; Τὸ πρόσωπόν σας;— ἡ μύτη σας; τὰ μαλλιά σας; τὸ μέτωπόν σας; τὸ σῶμά σας; Πῶς ὀνομάζεται αὐτό; (ἡ διδάσκ. δεικνύει τι) Πόσας χεῖρας ἔχετε; Πόσους πόδας; μύτας; κεφαλὰς; ὀφθαλμούς; ὦτα; ἀντίχειρας; Ποῖος εἶναι ὁ δεξιὸς ὀφθαλμός; ὁ ἀριστερός ποῦς; τὸ δεξιὸν ὠτίον; ἡ ἀριστερὰ πλευρά; πόσους ὦμους ἔχετε; πόσους ὀφθαλμούς; πόσα χεῖλη; πόσας κλειδώσεις εἰς τὸν ἀριστερὸν ἀντίχειρα; πόσας εἰς τὸν λιχανόν; τί εἶναι μεταξὺ τῆς μύτης καὶ τοῦ πώγωνος;

Ἐρ. Ἐχετε τίποτε μέσα εἰς τὸ στόμα σας;

Ἀπ. Τὴν γλῶσσαν καὶ τοὺς ὀδόντας.

Ἐρ. Πόσους λιχανοὺς δακτύλους ἔχετε; Πόσους ὀνυχας ἔχετε εἰς τὸν δεξιὸν λιχανόν; εἰς τὸν ἀριστερὸν μικρὸν δάκτυλον; εἰς τοὺς δύο ἀντίχειρας;

Ἐρ. Ποῦ εἶναι ἡ κεφαλὴ σας;

Ἀπ. Εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σώματός μας.

Ἐρ. Ποῦ εἶναι ὁ λαιμός σας;

Ἀπ. Μεταξὺ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ στήθους.

Ἐρ. Εἶναι ἡ κεφαλὴ σας ἄνωθεν ἢ κάτωθεν τοῦ αὐχένος (λαιμοῦ) σας; Τί ἐναι πλησιέστερον τοῦ λαιμοῦ οἱ ὦμοι ἢ αἱ χεῖρες;

Ἀπ. Οἱ ὦμοι.

Ἐρ. Εἶναι οἱ ὀφθαλμοί σας ἄνωθεν ἢ κάτωθεν τῶν παρειῶν;

Ἀπ. Ἄνωθεν.

Ἐρ. Ποῦ εἶναι ἡ δεξιὰ σας παρειά; ἔξέχει ἡ μύτη σας τῶν παρειῶν;

Ἀπ. Μάλιστα.

Ἐρ. Τί εἶναι πλησιέστερον τοῦ ἐδάφους οἱ πόδες ἢ τὰ γόνατά σας; Ποῖον μέρος τοῦ ποδός σας ἐγγίζει τὸ πάτωμα;

Ἀπ. Τὸ πέλμα, (ἢ πατοῦσα.)

Ἐρ. Ὅταν βάλλητε τὸν πόδα σας οὕτως; (ἡ διδασκ. δεικνύει τὸ μέρος τοῦ ποδός ἐγγίζει τὸ πάτωμα.)

Ἀπ. Ἡ πτέρνη.

Ἐρ. Ὅταν οὕτως;

Ἀπ. Ὁ μέγας δάκτυλος.

Ἐρ. Τί κάμνετε μὲ τὰς χεῖράς σας;

Ἀπ. Ἐργαζόμεθα, καὶ γράφομεν.

Ἐρ. Μὲ τὸ στόμα σας;

Ἀπ. Τρώγομεν.

Ἐρ. Μὲ τοὺς πόδας;

Ἀπ. Περιπατοῦμεν.

Ἐρ. Μὲ τοὺς ὀφθαλμούς;

Ἀπ. Βλέπομεν.

Ἐρ. Μὲ τὰ ὦτα;

Ἀπ. Ἀκούομεν.

Ἐρ. Μὲ τὴν γλῶσσαν;

Ἀπ. Ὀμιλοῦμεν.

Ἐρ. Μὲ τοὺς ὀδόντας;

Ἀπ. Δαγκάνομεν.

3 Λάβετε ἐν τῶν βιβλίων σας.

Κρατήσατέ το πλησίον σας.

Μακράν σας — ὀπισθεν σας — ἐνώπιόν σας — ἄνωθεν σας· καταβάσατέ το — ὑψώσατέ το — βάλετέ το δεξιὰ σας, ἀριστερά.

Ἐρ. Βλέπετε καλλίτερα ἔμπροσθεν ἢ ὀπισθεν;

Ἐρ. Διατί δὲν βλέπετε ὀπισθεν;

Ἀπ. Διότι δὲν ἔχομεν ὀφθαλμοὺς ὀπισθεν.

Λάβετε δύο βιβλία.

Βάλετέ τα ὁμοῦ. Χωρίσατέ τα — Βάλλετε τα μακράν τὸ ἐν τοῦ ἄλλου. Βάλετε τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου. Βάλετε τὸ ἐν ὑπὸ τὸ ἄλλο. Βάλετε τὸ ἐν μέσα εἰς τὸ ἄλλο. Βάλετε τὸ ἐν δεξιὰ, καὶ τὸ ἄλλο ἀριστερά.

Ἐδῶ εἶναι μία εἰκονογραφία, ποῖον εἶναι τὸ ἄνω μέρος της; Ποῖον τὸ κάτω;

Τί μέρος εἶναι, πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος σας (τοῦτο); Τί πρὸς τὸ ἀριστερόν;

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

ΠΟΙΟΤΗΤΕΣ ΥΑΛΙΟΥ.

Διδ. Τί εἶναι τοῦτο τὸ δρωῖον κρατῶ εἰς τὴν χεῖρά μου ;

Μαθ. Ἐν κομμάτιον Ὑαλίου.

Διδ. Ἐμπορεῖτε νὰ συλλαβήσητε τὴν λέξιν Ὑαλίον ;

(Ἡ διδασκάλισσα γράφει τὴν λέξιν Ὑαλίον.)

Δ. Τί παρατηρεῖτε εἰς αὐτὸ τὸ Ὑαλίον ;

Μ. Ὅτι εἶναι λαμπρόν.

(Ἡ διδ. γράφει τὴν ποιότητα.)

Διδ. Λάβετέ το εἰς τὰς χεῖράς σας, καὶ ψηλαφήσατέ το.

Ποίαν ἄλλην ποιότητα παρατηρήσατε ἀφοῦ τὸ ἐψη-
λαφήσατε ;

Μ. Ὅτι εἶναι κρύον.

Δ. Τί ἄλλο ;

Μ. Ὅτι εἶναι λεῖον.

— — σκληρόν.

Δ. Ποῖα ἄλλα ὑαλία εἶναι εἰς αὐτὸ τὸ δωμάτιον ;

Μ. Τὰ τῶν παραθύρων.

Δ. Εἰπέτε μοι τί παρατηρεῖτε τώρα ; Ἐὰν βάλλωμεν
ξύλινα φύλλα εἰς ἑκατὰ παράθυρα, τί θὰ παρατηρήσητε ;

Μ. Δὲν ἐμποροῦμεν νὰ ἴδωμεν τίποτε.

Δ. Διατί;

Μ. Ἐπειδὴ δὲν ἐμποροῦμεν νὰ ἴδωμεν διὰ μέσου ξύλων.

Δ. Ποίαν διαφορὰν παρατηρεῖτε μεταξὺ ξύλου καὶ ὑαλίου;

Μ. Ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν διὰ μέσου ξύλων, ἀλλὰ διὰ μέσου ὑαλίων δυνάμεθα.

Δ. Δύνασθε νὰ μὲ εἰπῆτε κάμμίαν λέξιν, ἥτις ἐκφράζει αὐτὴν τὴν ποιότητα τὴν ὁποίαν παρατηρήσατε εἰς τὸ ὑαλίον.

Μαθ. Εἶναι διαφανές.

Δ. Τί ἐννοεῖτε μὲ τὴν λέξιν διαφανές;

Μ. Ὅτι ἐμποροῦμεν νὰ ἴδωμεν διὰ μέσου τινός.

Δ. Ὅρθως ἀπεκρίθητε. Πασχίσατε νὰ ἐνθυμηθῆτε κάτι τι τὸ ὁποῖον εἶναι διαφανές.

Μ. Νερόν.

Δ. Ἐὰν ἀρῇσω τοῦτο τὸ ὑαλίον νὰ πέσῃ, ἢ ρίψω μίαν πέτραν εἰς τὸ παράθυρον, τί ἤθελεν εἶσθαι τὸ ἀποτέλεσμα;

Μ. Τὸ ὑαλίον ἤθελε σπάσει.

Δ. Διατί;

Δ. Ἐὰν τὰ παράθυρα εἶχον ξύλον ἀντὶ ὑαλίου, καὶ κάμω τὸ αὐτό, τί ἤθελεν εἶσθαι τὸ ἀποτέλεσμα;

Μ. Δὲν ἤθελον σπάσει.

Δ. Πῶς ὀνομάζομεν τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα σποῦν εὐκόλως;

Μ. Εὐθραυστα.

(Ἡ διδ. πρέπει νὰ παραβάλη εἰς κάθε μάθημα τὴν προηγουμένην μὲ τὴν ἀκόλουθον διαφορὰν τῶν ἀντικειμένων.)

Ποιότητες Ἰνδικοῦ δέρματος.

Εἶναι σκιερὸν.
ἐλαστικόν.
μαῦρον.
νευρῶδες.
λεῖον.

Ποιότητες ζαχάρεως.

Εἶναι ἀναλυτικὴ.
εὐθραυστος.
σκληρά.
γλυκεῖα.
λευκή.
στερεά.
σκιερὰ.

Ὁμοιάζει μὲ τὸ ὑαλίον ὡς πρὸς τὴν ποιότητα εὐθραυστος, ἀλλὰ δὲν εἶναι τόσο ὡς τὸ ὑαλίον.

Εἴπετε ὅτι εἶναι γλυκεῖα, πῶς τὸ ἡξεύρετε;

Ποιότητες σπογγαρίου.

πορῳδες.

ἀπορροφητικόν.

μαλακόν.

νευρῳδες.

σχιερόν.

εὔκαμπτον.

Ποιότητες ὕδατος.

ρευστόν.

ἀντανακλαστικόν.

ἄχρουν.

ἄοσμον.

ἄγευστον.

βαρύ.

ὕγεινόν.

καθαριστικόν

λαμπρόν.

Ποιότητες κηρίου.

στερεόν.

σχιερόν.

σκληρόν.

διαλυτικόν.

ἱξῶδες.

λεῖον.

Ἀπὸ τί γίνεται, καὶ εἰς τί χρησιμεύει;

Ποιότητες ἄρτου.

πορώδης.

σκιερός.

ὕγιεινός.

θρεπτικός.

Τὸ ἔσω εἶναι μαλακὸν καὶ τὸ ἔξω σκληρόν.

Ποιότητες γάλακτος.

λευκόν.

ῥευστόν.

σκιερόν.

ὕγιεινόν.

θρεπτικόν.

γλυκύ.

χρησιμεύει διὰ τυρί, γασούρτι κ.τ.λ.

Α Ρ Ω Μ Α Τ Α.

ΜΟΣΧΟΚΑΡΥΟΝ.

Ποιότητες αὐτοῦ.

Τὸ μοσχοκάρυον εἶναι σκληρόν.

νόστιμον.

ὠοειδές.

σκιερόν.

ξηρόν.

ἔχει ἀνώμαλον ἐπιφάνειαν.

φυτικόν.

ἄψυχον.

φυσικόν.

ξενικόν προϊόν.

τροπικόν.

καυστικόν.

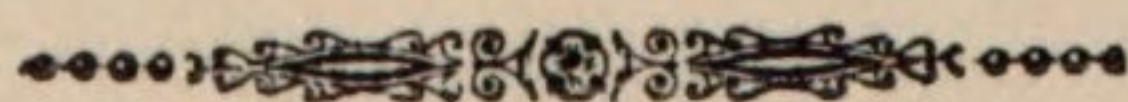
διατηρητικόν.

εὐάρεστον εἰς τὴν γεῦσιν.

ἀρωματικόν.

εὐῶδες.

Τὸ μοσχοκάρυον εἶναι ὁ πυρὴν καρποῦ τὸν ὁποῖον παράγει δένδρον ὁμοιάζον τὴν κερασίαν, εὐρίσκεται δὲ τὸ δένδρον τοῦτο εἰς τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας.

ΠΙΠΕΡΙΟΝ.

Ποιότητες αὐτοῦ.

Τὸ πιπέριον εἶναι σκληρόν.	ξηρόν.
φυτικόν.	κεντισικόν ἢ καυσικόν.
ξενικόν.	εὐωδές.
Προῖόν τῶν τροπικῶν.	ἀρωματικόν.
ῥυσσόν.	ἱαματικόν.
σφαιρικόν.	ὕγιεινόν.
τραχύ.	χρήσιμον.
μαῦρον.	ἐρεθιστικόν.
Διατηρητικόν.	νόστιμον.

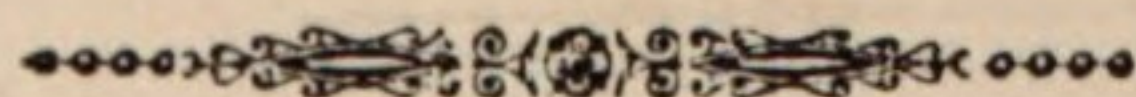
Τὸ παράγον τὸ πιπέριον φυτόν, δηλαδή ἡ Πιπεριὰ, εἶναι θάμνος ὁμοιάζων πολὺ μὲ τὸ κλίμα, καὶ διὰ τοῦτο πολ-
λάκις ὀνομάζεται Πιπερόκλιμα· φύεται γενικῶς πλησίον
ἀκανθώδους βάλτου, μετὰ δὲ τῶν κλάδων ταύτης περιπλέ-
κεται ὡς κισθὸς καὶ καρποφορεῖ· ὁ καρπὸς ὁμοιάζει μὲ
σταφυλήν, καὶ συνάζεται πρὶν ἔτι ὠριμάσῃ, ὅταν θέλωσι
να γείνη τὸ πιπέριον μαῦρον· ὅταν δὲ θέλωσιν αὐτὸ νὰ
ῥῆναι λευκόν, τότε τὸ συνάξουσι, ἀφοῦ ὠριμάσῃ, καὶ τρί-
θουν αὐτὸ ὡς νὰ ἐξέλθῃ ὁ κόκκος δηλ. τὸ πιπέριον.

ΚΑΝΕΛΛΑ. (KINNAMOMON)

Αἱ ποιότητες τῆς κανέλλας εἶναι αἱ ἑξῆς.

λεπτή.	φιλοστοργική.
εὐθραυστος.	ξηρά.
διατηρητική.	φυτική οὐσία.
ἀρωματική.	φυσική.
καυστική.	ξενική.
νόστιμος.	ἄψυχος.
σκιερά.	ἐλαφρά
σκληρά.	ἱαματική.
γλυκεῖα.	ἐρεθιστική.

Ἡ κανέλλα εἶναι ὁ ἐσωτερικὸς φλοιὸς τῶν κλάδων εἰ-
δους δαφνοδένδρου, τὸ ὁποῖον φύεται εἰς τὴν Κεϋλώνη
καὶ Μαλαμπάραν. οἱ τριετεῖς κλάδοι τοῦ δένδρου τούτου
παράγουσι τὸ κιννάμωμον τῆς πρώτης ποιότητος· ὁ ἐσωτε-
ρικὸς φλοιὸς ξεφλουδίζεται καὶ τότε χαράζονται κατὰ μῆ-
κος οἱ κλάδοι μὲ μαχαιρίδιον καὶ ἀφοῦ χαλαρωθῇ ὁ ἐσω-
τερικὸς φλοιὸς τὸν ἀποσπῶσι καὶ τὸν ἐκθέτουσιν εἰς τὸν
ἥλιον, ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ὁποίου συστρέφεται, καὶ γί-
νεται ὡς τὴν λαμβάνομεν ἐνταῦθα.

ΖΙΓΓΙΒΕΡΙΣ ἢ ΓΙΓΓΙΒΕΡΙΣ· (ΠΙΠΕΡΟΡΙΖΑ)

Ποιότητες.

Εἶναι	ινώδης.	ξηρά.
	κομβώδης.	σκληρά.
	νόστιμος.	διατηρητική.
	τραχεῖα.	ἐλαφρά.
	ἀνώμαλος.	ὕπόξανθος.
	ἄψυχος.	μεταβλητική εἰς κόνιν.
	φυτική.	ἱαματική.
Τροπικὸν	προῖόν.	ἐρεθιστική.
	ξενική.	ὕγιεινή.
	ἀρωματική.	σκιερά.
	καυστική.	φλογιστική.

Ἡ ζιγγίβερις εἶναι ῥίζα φυτοῦ ὁμοιάζοντος τὴν καλάμην φύεται εἰς τὰς ἀνατολικὰς καὶ τὰς δυτικὰς Ἰνδίας· ἡ ῥίζα δὲν προχωρεῖ πολὺ βαθέως εἰς τὴν γῆν, ἀλλ' ἐκτείνεται κατὰ πλάτος. Ὅταν πρῶτον ἀνασκάπτεται εἶναι τρυφερά καὶ τρώγεται ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν ὡς σαλάτα· μετὰ δὲ τὴν ἐξαγωγήν, τότε ξηραίνουσιν αὐτὴν εἰς τὸν ἥλιον.

ΓΑΡΥΦΑΛΛΟΝ ἢ ΜΟΣΧΟΚΑΡΦΙΟΝ.

Ποιότητες αὐτοῦ.

Εἶναι	ἀρωματικόν.	σκιερόν.
	εὐωδές.	προῖόν τροπικόν.
	καυστικόν.	ἐρεθιστικόν.
	μελάγχροινον.	σκληρόν.
	ὀργανικόν.	φλογιστικόν.
	φυσικόν.	διατηρητικόν.
φυτικόν.	δ κάλυξ αὐτοῦ εἶναι σφαιροειδής.	
ἄψυχον.	δ κορμὸς κυλινδροειδής.	
ξηρόν.	τὰ φυλλάρια ὀξέα.	

Τὸ γαρύφαλλον ἦτοι, μοσχοκάρφιον, εἶναι ἄνθος μὴ ἀνοιγμένον, δηλ. δ κάλυξ εἶδους δαφνοδένδρου, φυομένου εἰς τὰς δυτικὰς Ἰνδίας κατὰ χρονικὰς ὥρας. Τὸ γαρύφαλλο δένδρον δίδει πλῆθος ἀνθῶν εἰς σταφυλῆς εἶδος, τὰ ὅποια συνάζουσιν πρὶν ἀκόμῃ ἀνοίξωσι. Ἀφοῦ συναθροισθῶσι τὰ ἐκθέτουμεν πρῶτον διὰ καιρόν τινα εἰς καπνὸν καιωμένων ξύλων καὶ ἔπειτα εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου.

Τ Ε Λ Ο Σ.

1841

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTEN LENOX TILDEN FOUNDATION

1. The first of the three volumes of the
set is the history of the city of New York
from its first settlement in 1624 to the
present time. It is a very interesting
and useful work, and is well
illustrated with many fine engravings.
The second volume is a history of the
State of New York, from its first
settlement in 1614 to the present time.
It is also a very interesting and useful
work, and is well illustrated with many
fine engravings. The third volume is a
history of the city of New York, from its
first settlement in 1624 to the present
time. It is also a very interesting and
useful work, and is well illustrated with
many fine engravings.

ΟΔΗΓΙΑΙ

ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΕΙΝ ΝΗΠΙΑΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΝ 50 ΝΗΠΙΑ.

Ἐρχόμενα τὰ παιδία εἰς τὸ διδασκτῆριον κάθηνται ἔλα εἰς τὰ θρανία. Ἀφοῦ συναχθῶσιν ἔλα ἢ διδ. κτυπᾷ τὸν κώδωνα, τότε ἔλα σηκόνονται, σχηματίζουνσι γραμμήν, καὶ βηματίζουντα ἀναβαίνουνσιν ἐπὶ τῶν βαθμίδων. — Γίνεται ἡ προσευχή. — Μετὰ τὴν προσευχὴν ἡ διδασκαλος ὑπαγορεύει προφορικῶς πάλιν τὴν προσευχὴν διὰ νὰ γνωρίζῃ ἕκαστον νήπιον νὰ τὴν λέγῃ ἀκριδῶς καὶ καθαρώς. — Γίνεται ἡ πρόσκλησις κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον — Διαιροῦνται εἰς δύο τμήματα — τὸ ἓν μένει ἐπὶ τῶν βαθμίδων, τὸ δὲ ἄλλο καθίζει ἐπὶ τῶν θρανίων καὶ διδάσκονται τὸ ἐπὶ πινακίδων ἀλφάβητον.

Ὅσα εἰσὶν ἐπὶ τῶν βαθμίδων διδάσκονται καθ' ὑπαγόρευσιν τὰ διάφορα μαθήματα, τὰ διορισθέντα δι' ἐκάστην ἡμέραν. — Μετὰ ταῦτα ἔσα κάθηνται εἰς τὰ θρανία ἀνίστανται, σχηματίζουνσι γραμμήν, περιπατοῦσι τακτικῶς, καὶ ἀναβαίνουνσιν ἐπὶ τῶν βαθμίδων. Ὅσα εἰσὶν ἐπὶ τῶν βαθμίδων καταβαίνουνσι, — σχηματίζουνσι γραμμήν, — καθίζουνσιν εἰς τὰ θρανία καὶ διδάσκονται τὸ ἀλφάβητον καὶ τὸν συλλαβισμόν. — Ὅσα εἰσὶν ἐπὶ τῶν βαθμίδων καταγίνονται εἰς τὰ διορισμένα μαθήματα.

Ἐπανύληψις τῶν ἀνωτέρω ὁδηγιῶν διὰ καθεκάστην
ἡμέραν κατὰ τὰς ὠρισμένας ὥρας.

Ὡραι Π. Μ.

9—9 1/4 Ἐναρξίς τοῦ σχολείου μὲ προσευχήν.

9 1/4—9 1/2 Προσευχὴ καθ' ὑπαγόρευσιν.

9 1/2—10 1/4 Τὸ ἐν μέρος ἐπὶ τῶν βαθμίδων *

Τὸ δὲ ἕτερον μέρος ἐπὶ τῶν θρανίων εἰς
τὰ μαθήματά των.

10 1/4—10 3/4 Ἀνταλλάσσονται καὶ ἐπιλαμβάνονται
τῶν ἰδίων μαθημάτων.

10 3/4—11 1/4 Ὅλα ἐπὶ τῶν θρανίων καὶ γράφουσι.

11 1/4—12 Ὅλα ἐπὶ τῶν βαθμίδων, ὅπου διδά-
σκονται τὴν ἀριθμητικὴν.

Τέλος μὲ τραγῳδίον καθ' ὑπαγόρευσιν.

Ὡραι Μ. Μ.

2—2 1/4 Ὅλα ἐπὶ τῶν βαθμίδων. Ὑμνοὶ καθ' ὑπα-
γόρευσιν.

2 1/4—2 3/4 Μαθήματα Ἱερογραφικά. [ζουσι.

2 3/4—3 1/4 Μαθήματα εἰς τὴς πίνακας, — συλλαβί-

3 1/4—4 1/2 Τὰ κοράσια ράπτουσι, — τὰ δὲ ἄρρενα
γράφουσι.

4 1/2 — Ὅλα ἀναβαίνουσιν ἐπὶ τῶν βαθμίδων, ἀπό-
λυσις μὲ προσευχήν ἢ τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως.

* Τὰ ἐπὶ τῶν βαθμίδων διδασκόμενα μαθήματα εἰσὶ
τὰ ἑξῆς. Προσευχαὶ καὶ Ὑμνοὶ. — Μαθήματα Ἱερογρα-
φικά — Μαθήματα Γεωγραφίας. — Ἀριθμητικὴ. — Ὁ-
φέλιμα μαθήματα (διαίρεσις τῶν Γραφῶν, τοῦ καιροῦ,
τῶν χρωμάτων κτλ.) Διάφορα διασκεδαστικὰ γυμνάσματα
κατὰ τὸν ἀκόλουθον πίνακα.

ΠΙΝ Α Ξ

τῶν μαθημάτων κτλ. καθ' ἐκάστην ἡμέραν
τῆς ἐβδομάδος ἐπὶ τῶν βαθμίδων.

Πρὸ Μεσημβρίαν.

	{	Σιγὴ διὰ τῆς ἐπιβολῆς τῆ δακτύλου εἰς τὰ χεῖλη.
		Γυμνάσεις. Ὑψος. Βάθος.
Δευτέρα		Κάθηνται μὲ τὰς χεῖρας ὀπισθεν.
		Μάθημα. — Περὶ διαιρέσεως τῶν Γραφῶν
Τετάρτη		Σιγὴ
	{	Γυμνάσεις. — Ἀριθμοῦσιν ἀπὸ 1 ἕως 100
Παρασκ.		κροτοῦντα τὰς χεῖρας κατὰ πεντάδα
		Ἀριθμητικὴ· προσθέτουσι 2 καὶ 2 ἕως 10
		Ἄσματα.

	{	Σιγὴ διὰ τῆς ἐπιβολῆς τῆ δακτύλου εἰς τὰ χεῖλη.
Τρίτη		Γυμνάσεις. — Πόσας χεῖρας ἔχουσι κτλ.
		Μάθημα Γεωγραφίας.
	{	καὶ Σιγὴ.
Πέμπτη		Ἀριθμοῦσιν ἀπὸ 1 ἕως 50, καὶ ἀφαιροῦσιν ἕως τὸ 1
		Ἀριθμητικὴ 3 καὶ 3 ἕως 36.

Π Ι Ν Α Ξ

τῶν μαθημάτων κ. τ. λ.

Μετὰ Μεσημβρίαν.

Ἡ διδ. κτυπᾷ τὸν κώδωνα, ὅλα ἀνίστανται ἀπὸ τὰ παιγνίδια, περιπατῶσι τακτικῶς, καὶ ἀναβαίνουν ἐπὶ τῶν βαθμίδων.

Δευτέρα	Σιγή.
	Τραγῳδίον.
Τετάρτη	Σιγή.
	Μάθημα Ἱερογραφικόν.
Παρασχ.	Συλλαβισμὸς.
	Παῦσις μετὰ προσευχῆς.
Τρίτη	Κατήχησις.
	Συλλαβισμὸς.
Πεμπτή	Παῦσις μετὰ προσευχῆς.

Μετὰ τὴν προσευχὴν ἡ διδ. ἐξετάζει ὅλα τὰ παιδία ἐὰν γνωρίζωσι καλῶς τὴν προσευχὴν τὴν ὁποίαν καθημερινῶς ὑπαγορεύει. Ὅσα τὴν γνωρίζωσι καλῶς, πηγαίνουν εἰς τὰ μαθήματά των, τὰ δὲ ἄλλα μένουσι καὶ διδάσκονται αὐτὴν τὴν συνήθη ὥραν. Ὅσα ἐσυλλάβισαν, γράφουσιν· ὅσα ἐπὶ τῶν βαθμίδων συλλαβίζουσιν. Ὅλα ἐπὶ τῶν βαθμίδων, — καὶ ἐξετάζονται ἐπὶ ὅλων τῶν μαθημάτων τὰ ὁποῖα ἐδιδάχθησαν ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος.

Καθ' ἑκάστην ἐκτὸς τῆ Σαββάτης ἐργάζονται ἀπὸ τὰς 3 1/4.

Π Ι Ν Α Ξ

Ὑμνων καὶ ᾠδμάτων δι' ἓνα μῆνα.

ΠΡΩΤΗ ΕΒΔΟΜΑΣ.

Δευτέρα	}	Ὑμνος	Σελίς	88.
Τετάρτη		ᾠσμα	»	31.
Παρασκ.				
Τρίτη	}	Ὑμνος	Σελίς	7.
Πέμπτη.		ᾠσμα	»	33.
		Τὸ ᾠσμα τοῦ Σαββάτου	Σελίς	41.

*Ἐπαναλαμβάνουσι τοὺς Ὑμνους καὶ τὰ ᾠσματα τὰ ὁποῖα
ἔμαθον ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος.*

ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΒΔΟΜΑΣ.

Δευτέρα	}	Ὑμνος	Σελίς	46.
Τετάρτη		ᾠσμα	»	38.
Παρασκ.				
Τρίτη	}	Ὑμνος	Σελίς	48.
Πεμπτη		ᾠσμα	»	37.

Τρίτη ἐβδομάς καθὼς τὴν πρώτην.

Τετάρτη ἐβδομάς καθὼς τὴν δευτέραν.

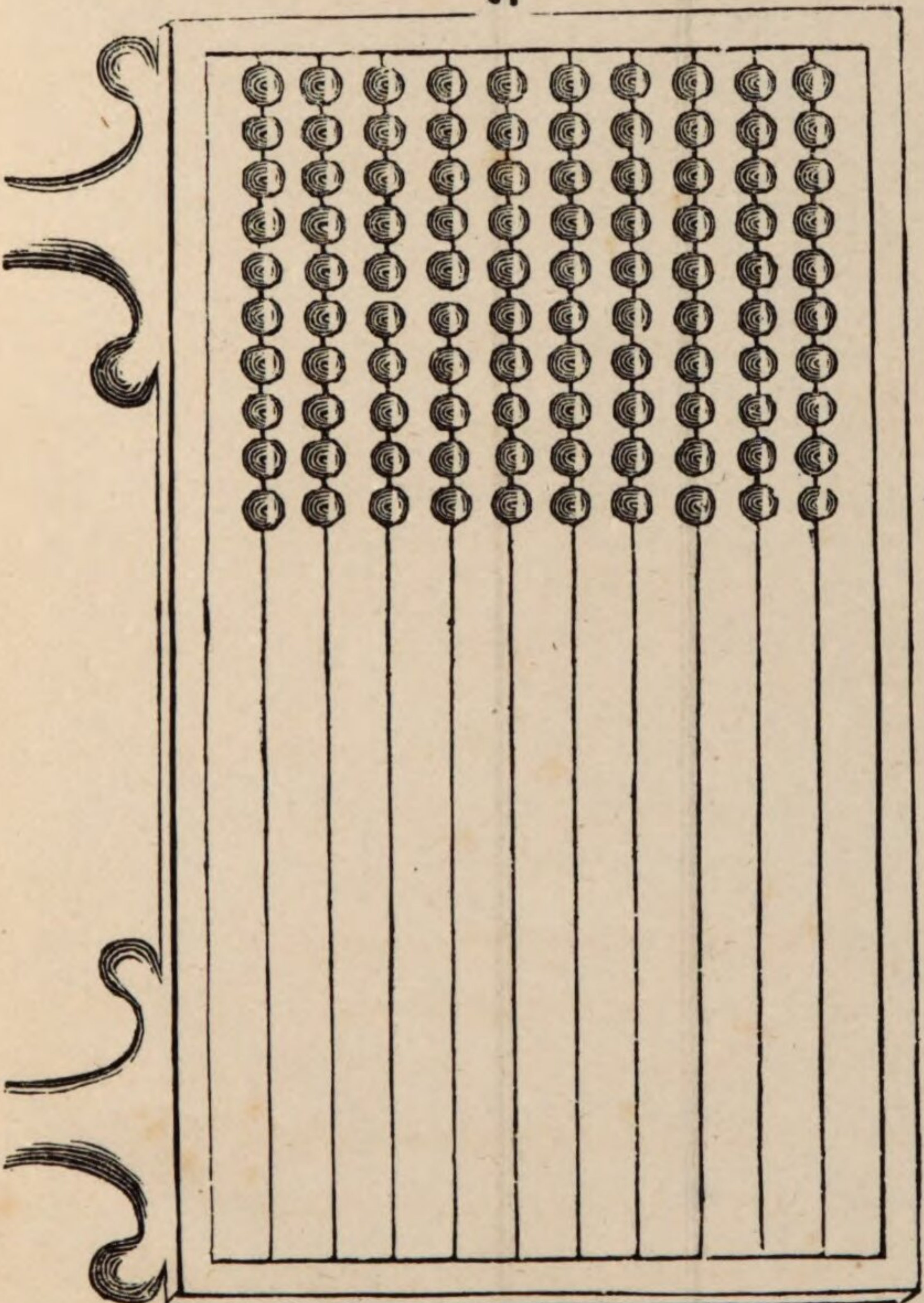
Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω Β

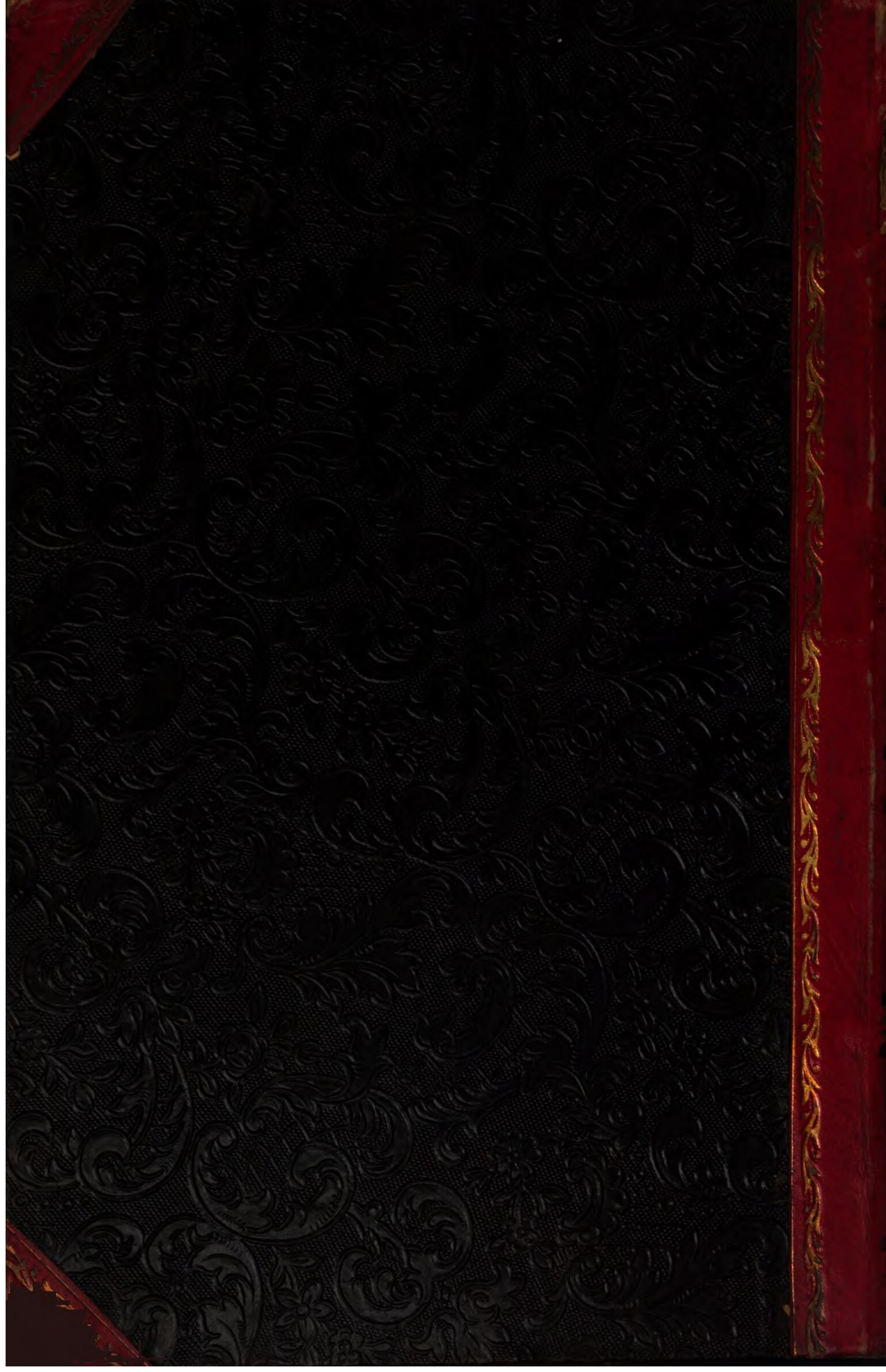
ΣΙΩΠΗΛΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

Σημ. Ἐπὶ τῆς πλευρᾶς Α Β ὑπάρχει αὐλαξ, ἐν ἣ
τίθενται τὰ γράμματα τοῦ Ἀλφαβήτου.

Ο ΑΒΑΞ.

Ἐρυθροῦν
Πορφυροῦν
Κυανοῦν
Πράσινον
Κίτρινον
Κεραμιδοειδές
Ἐρυθροῦν
Λευκόν
Ψαρόν
Μέλαν

Hill, ... / Plochmann, Johann Georg / Irmischer, Johann Konrad

[Nichtlateinische Schriftzeichen] Unterricht in den Kinderschulen, wie er
in den Schulen der Chill ertheilt wird

Athen 1859

Paed.pr. 1555

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10759973-6